

**UCHWAŁA NR IX/70/2024
RADY MIEJSKIEJ W BARCINIE**

Signed by /
Podpisano przez:

Agnieszka Edyta
Sulecka

Date / Data:
2024-12-19 11:33

z dnia 19 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin**

Na podstawie art. 12 ust. 1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977)^[1] w związku z art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin - uchwalonego uchwałą nr XII/97/2015 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 29 października 2015 r. w zakresie określonym w uchwale Nr LVII/512/2023 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Barcin.

§ 2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- 1) tekst studium w trzech częściach stanowiący **załączniki nr 1, 2, 3**,
- 2) rysunek studium gminy w skali 1:25 000 stanowiący **załącznik nr 4**,
- 3) rysunek strefy miejskiej w skali 1: 5 000 stanowiący **załącznik nr 5**,
- 4) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag stanowiący **załącznik nr 6**,
- 5) dane przestrzenne dla zmiany studium w postaci dokumentu elektronicznego stanowiące **załącznik nr 7**,
- 6) wykaz zmian w uchwale Nr XII/97/2015 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 29 października 2015 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin, stanowiący wykaz zmian wprowadzonych do studium niniejszą uchwałą stanowiący **załącznik nr 8**.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Barcina.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej

Agnieszka Sulecka

^[1]Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1506, 1597

Burmistrz Barcina

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XII/97/2015
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia 29 października 2015r.

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr IX/70/2024
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia 19 grudnia 2024 r.

Studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin

tekst Studium - część pierwsza

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

St u d i u m

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin

tekst Studium - część pierwsza

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Spis treści

Wstęp.....	3
Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu.....	3
Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.....	18
Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	25
Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	53
Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.....	60
Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia.....	64
Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	65
Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów.....	68
Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	68
Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	68
Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.....	69
Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.....	69
Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.....	70
Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	85
Załączniki graficzne.....	86

WSTĘP

PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin, zwane dalej „Studium”.

Studium obejmuje obszar gminy miejsko-wiejskiej Barcin w jej granicach administracyjnych.

PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawę prawną sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003r. Nr 80 poz.717). Rada Gminy Barcin w dniu 22 lutego 2013 r. podjęła uchwałę Nr XXVIII/229/2013 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin. Wykonanie uchwały powierzono Burmistrzowi Gminy.

Dotychczas posiadane Studium zostało uchwalone uchwałą Nr XXIV/184/2012 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 26 października 2012 r.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

Do zmiany przystąpiono uchwałą Nr LVII/512/2023 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Barcin. Zmiany w tekście studium wyróżniono czcionką w kolorze czerwonym. Dodano załącznik nr 8 stanowiący Wykaz zmian w uchwale Nr XII/97/2015 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 29 października 2015 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin. Zmiana studium nie wpływa na bilans terenów zabudowy, dla których zachodzi konieczność wykonania analiz wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

CEL I ZADANIA SPORZĄDZANIA STUDIUM

Podstawowym celem sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jest – zgodnie z ww. ustawą - określenie „polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego”.

Studium jest podstawowym dokumentem planistycznym który kształtuje politykę gospodarowania przestrzenią na obszarze gminy i jest komplementarne wobec innych branżowych i ogólnych strategii, planów i programów rozwoju.

Zadaniami Studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej dotychczasowym rozwojem,
- sformułowanie optymalnych kierunków rozwoju przestrzennego gminy,
- stworzenie podstawy prawnej do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- promocja rozwoju gminy.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Barcin położona jest w południowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, we wschodniej części powiatu żnińskiego (siedziba gminy leży w odległości ok. 15 km od Żnina). Jest jedną z 35 gmin miejsko-wiejskich województwa. Siedziba gminy licząca ok. 7,8 tys. mieszkańców należy do licznego w województwie grona miast o podobnej klasie wielkościowej. Jest typową miejską siedzibą gminy, ukierunkowaną na obsługę mieszkańców gminy, obsługę rolnictwa i lokalnej przedsiębiorczości i nie wykazującą obecnie wyraźnej specjalizacji.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

3

Gmina zajmuje powierzchnię ok. 121 km² co lokuje ją wśród przeciętnych gmin województwa (zajmuje 72. pozycję wśród 144 gmin). Powierzchnia gminy w skali województwa kujawsko-pomorskiego jest typowa (większość gmin zajmuje powierzchnię 80-200 km²), jednak warto zauważyć, że kilka gmin w tej części regionu cechuje się dużymi powierzchniami, np. Szubin, Kcynia, Żnin, Mogilno.

Liczba ludności gminy wynosi około 15,0 tys. co lokuje gminę dosyć wysoko na tle województwa (około 20. pozycji wśród 144 gmin), ale przyznać należy, że szereg gmin miejsko-wiejskich notuje znacznie większą liczbę ludności. Do tej grupy należą także gminy leżące w nieodległym sąsiedztwie gminy Barcin – Szubin, Żnin, Mogilno. Liczba ludności wiejskiej (7,2 tys.) jest typowa, jednak należy zwrócić uwagę, że aż ok. 3 tys. to mieszkańcy zurbanizowanej miejscowości Piechcin i jeśli tę liczbę odliczy się od ogólnej, to liczba ludności wiejskiej będzie już stosunkowo mała, a gmina lokować się będzie wśród słabiej zaludnionych terenów wiejskich (większość gmin liczy na obszarach wiejskich ok. 5-9 tys. mk.).

Ogólna gęstość zaludnienia wynosi więc ok. 120 os/km² co jest wartością typową. Obliczenie wskaźnika dla terenów wiejskich – wobec tak dominującej roli wsi Piechcin, a jednocześnie uwzględniając bardzo duże powierzchnie nie nadające się do zamieszkania (tereny przemysłowe) wiąże się z istotnymi przekłamaniami. Bez wątplenia jednak jest ona relatywnie niewielka.

Gmina ma charakter dwufunkcyjny. Zdecydowana większość przestrzeni wiejskiej zajęta jest przez tereny rolne, z których część posiada dobre, a część – stosunkowo słabe lub co najwyżej umiarkowane, predyspozycje dla produkcji rolnej. Ale jednocześnie znaczną część gminy zajmują zakłady przemysłu cementowo-wapienniczego, z rozległym wyrobiskiem górniczym. Jest to działalność wysoce specjalistyczna w skali kraju. Miasto Barcin jest typowym wielofunkcyjnym ośrodkiem obsługi ludności na poziomie lokalnym.

Pod względem fizyczno-geograficznym, w strukturze gminy wyróżniają się trzy wyraźnie wydzielone jednostki:

- część północna i południowa to równina morenowa związana z akumulacją fazy poznańskiej – prezentująca zróżnicowany charakter – miejscami pagórkowaty, ale w pewnych fragmentach równinny,
- część środkowa to równoleżnikowo biegnąca dosyć rozległa (niewspółmiernie do obecnego potencjału tej rzeki) dolina Noteci – wcięta w wysoczyznę na 20-25 m, z wyraźną strefą krawędziową.

W regionalizacji fizyczno-geograficznej przeprowadzonej przez Jerzego Kondrackiego, część północna została zaliczona do mezoregionu Równiny Inowrocławskiej (315.55), a środkowa i południowa, do mezoregionu Pojezierza Gnieźnieńskiego (315.54). Obydwie jednostki leżą w makroregionie Pojezierza Wielkopolskiego, w ramach podprovincji Pojezierzy Południowobałtyckich.

Należy się spodziewać, że w przyszłości zasadniczy charakter funkcjonalny gminy zostanie utrzymany. Nie należy spodziewać się znacznego wzrostu liczby mieszkańców ani gwałtownego rozwoju działalności pozarolniczych.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Na ogólną powierzchnię 12,1 tys. ha składają się użytki rolne zajmujące prawie 8,2 tys. ha, lasy i grunty leśne – 1,12 tys. ha, pozostałe grunty i nieużytki – zajmujące razem ponad 1,7 tys. ha.

Szczegółową strukturę użytkowania gruntów przedstawiono w tabeli.

Na ogólną powierzchnię składają się użytki rolne zajmujące ponad 76%. Ich udział jest wysoki także w mieście, gdzie stanowią ponad połowę (56%) powierzchni ogólnej, ale tu zaznacza się specyfika uwarunkowań fizjograficznych miasta, w granice którego wchodzi także rozległa dolina Noteci. Jest ona zagospodarowana jako użytki zielone, a łąki w powierzchni miasta stanowią jego czwartą część. Na terenach wiejskich przeważają grunty orne – pomimo iż dolina Noteci jest rozległa, to poza nią, tereny łąk i pastwisk praktycznie nie występują.

W strukturze użytkowania gruntów zaznacza się nietypowy, bo bardzo mały, udział lasów – stanowią one mniej niż 10% i co ciekawe nie występują w ogóle w granicach miasta.

Tab. Szczegółowa struktura użytkowania gruntów (wg Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii; ha)

rodzaj użytkowania	miasto	obszar wiejskie	razem gmina	% powierzchni gminy
- powierzchnia ogólna - ewidencyjna	368	11658	12026	
- powierzchnia ogólna - geodezyjna	370	11718	12088	
a) użytki rolne				
grunty orne	108	8094	8202	67,9
sady	2	66	68	0,6
łąki trwałe	91	445	536	4,4
pastwiska trwałe	4	235	239	2
grunty rolne zabudowane	5	119	124	1
grunty pod stawami	0	10	10	0,1
grunty pod rowami	1	30	31	0,3
razem	211	8999	9210	76,2
b) grunty leśne oraz zakrzaczenia i zadrzewienia				
lasy	0	1117	1117	1
grunty zadrzewione i zakrzewione	0	46	46	0,4
razem	0	1163	1163	9,6
c) grunty zabudowane i zurbanizowane				
tereny mieszkaniowe	45	61	106	0,9
tereny przemysłowe	12	226	238	2
inne tereny zabudowane	20	25	45	0,4
zurbanizowane tereny niezabudowane	1	6	7	0,1
tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	22	18	40	0,3
drogi	30	275	305	2,5
tereny kolejowe	6	54	60	0,5
użytki kopalne	8	214	222	1,8
razem	144	885	1029	8,5
d) grunty pod wodami				

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

płynącymi	7	364	371	3,1
stojącymi	0	0	0	0
razem	7	364	371	31
e) nieużytki	8	274	282	2,3
f) tereny pozostałe	0	32	32	0,3

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUGIK

SIEĆ OSADNICZA

Sieć osadnicza gminy składa się z miasta oraz 19 miejscowości wiejskich skupionych w 13 sołectwach.

Największa wieś (bazowano na danych ze stycznia roku 2012¹) – Piechcin, licząca ponad 3 tys. osób, należąca do największych miejscowości wiejskich województwa, skupia ponad 40% ogółu ludności wiejskiej gminy. Jednocześnie tylko kilka wsi można zaliczyć do kategorii średnich (Mamlicz - 610, Krotoszyn - 508, Barcin Wieś - 510, Wolice - 386) ale dużą część stanowią miejscowości małe lub bardzo małe, rokujące niewielkie szanse na rozwój demograficzny, czyli zastępowalność pokoleniową i wzrost liczby zaludnienia. Najczęściej poziom 200 mieszkańców uważany jest za wartość graniczną - określa poziom powyżej którego potencjał demograficzny jest na tyle duży, że pozwala zaliczyć je do grupy wsi rozwojowych, to znaczy wskazujących na szanse dalszego rozwoju (duża szansa zastępowalności pokoleń) i uzasadniający podejmowanie wszelakich działań w zakresie wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną. Do tej kategorii należy osiem miejscowości (a wliczając znajdującą się na pograniczu tego poziomu wieś Sadłogoszcz - dziewięć). Są one zamieszkiwane przez 80 (82%) ludności wiejskiej.

Ludność wiejska jest bardzo silnie skupiona. Największa miejscowość skupia prawie 42% ogółu ludności, a pięć największych - prawie 70%. Jednocześnie jednak 10 najmniejszych wsi skupia zaledwie 17% ludności wiejskiej gminy.

Tab. Liczba ludności miejscowości (wg danych Urzędu Miejskiego)

Miejscowość	Ludność stan na 24.01.2012	Ludność stan na 18.10.2013
Piechcin	3010	2931
Mamlicz	610	596
Barcin Wieś	510	540
Krotoszyn	508	479
Wolice	386	402
Złotowo	285	278
Młodocin	274	288
Kania	258	263
Sadłogoszcz	192	184
Julianowo	178	178

¹W dalszej części Studium do analiz wykorzystano dane Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy za lata 2010-12. Wykorzystanie danych US umożliwia dokonywanie porównań z latami poprzednimi oraz innymi jednostkami

Knieja	175	174
Dąbrówka Barcińska	173	166
Józefinka	157	156
Pturek	134	134
Augustowo	126	128
Gulczewo	105	106
Zalesie Barcińskie	96	101
Aleksandrowo	66	66
Szeroki Kamień	38	39

Źródło: Urząd Gminy Barcin

Zdecydowana większość miejscowości jest jednocześnie sołectwami. Tylko dwa sołectwa składają się z dwóch, a jedno - z trzech miejscowości.

Tab. Podział miejscowości na sołectwa

Sołectwo	Miejscowości
Barcin Wieś	Barcin Wieś Julianowo
Dąbrówka Barcińska	Dąbrówka Barcińska
Józefinka	Józefinka Knieja
Kania	Kania Augustowo Gulczewo
Krotoszyn	Krotoszyn
Mamlicz	Mamlicz
Młodocin	Młodocin
Piechcin	Piechcin Aleksandrowo
Pturek	Pturek
Sadłogoszcz	Sadłogoszcz
Szeroki Kamień	Szeroki Kamień
Wolice	Wolice
Zalesie Barcińskie	Zalesie Barcińskie
Złotowo	Złotowo

Źródło: Urząd BIP Gminy Barcin

Gmina Barcin posiada specyficzną rozwiniętą sieć osadniczą. Tylko niektóre miejscowości cechują się zwartą zabudową i wyraźnie wykształconym centrum (morfologicznym lub funkcjonalnym). Zaliczają się tu przede wszystkim: Piechcin, Krotoszyn, Kania, Sadłogoszcz, Zalesie Barcińskie, częściowo Złotowo (tzw. Stare).

Kilka miejscowości, zwłaszcza w części północnej, to wsie o zabudowie szeregowej - w miejscowości takiej brakuje centrum funkcjonalnego (często są to miejscowości o bardzo słabym wyposażeniu w usługi), a zabudowa zagrodowa (rzadziej pozarolnicza) jest rozlokowana wzdłuż drogi, przy zachowaniu dość dużych odległości (najczęściej kilkudziesięciu do ponad stu metrów) pomiędzy sąsiednimi zabudowaniami. Miejscowości takie charakteryzują się bardzo mało efektywnym zagospodarowaniem przestrzeni - zabudowa rozciąga się wzdłuż drogi (lub dróg) na przestrzeni kilkuset metrów, a nawet ponad kilometra, co powoduje, że gęstość zaludnienia jest bardzo niska. Bardzo ciekawą ilustracją jest wieś Mamlicz, gdzie ludność zamieszkuje wzdłuż dróg o łącznej długości co najmniej 7 km. Koszty realizacji zadań własnych (np. rozwój infrastruktury sieciowej) są w tego typu zabudowie niewspółmiernie wysokie (jest to np. podstawową przyczyną braku ekonomicznego uzasadnienia rozwoju sieci kanalizacyjnej). Jednocześnie jednak zabudowa taka wyraźnie ingeruje w przestrzeń powodując wrażenie silnie przekształconego antropogenicznie krajobrazu. Z drugiej strony bardzo pożądana jest realizacja zabudowy uzupełniającej istniejącą (poprzez „wypełnianie przestrzeni” pomiędzy zabudową) - z punktu widzenia zarządzania gminą nie ponosi się kosztów, osiąga się korzyści związane z koncentracją zagospodarowania, przy jednoczesnym minimalizowaniu oddziaływań na środowisko. Zaliczają się tu przede wszystkim wsie takie jak: Mamlicz, Gulczewo, Barcin Wieś, Józefinka, Julianowo.

Zabudowa kilku miejscowości sąsiadujących z miastem w sposób płynny łączy się w przestrzenną całość z zabudową Barcina. Dotyczy to: Barcina-Wieś, Wolice, Krotoszyna, Knieji. Podkreślić jednak należy, że zarówno Wolice jak i Barcin Wieś, to wsie o rozproszonej zabudowie, rozlokowanej na dużej powierzchni i opisany charakter ma tylko zabudowa znajdująca się w bezpośrednim sąsiedztwie Barcina.

W zagospodarowaniu gminy zaznaczają się także różnice pomiędzy częścią północną i południową. W części północnej duże rozproszenie zabudowy powoduje bliskie sąsiedztwo pomiędzy zabudową poszczególnych miejscowości. W części południowej, skupienie zabudowy oraz mniejsza liczba wsi, powoduje, że pomiędzy sąsiednimi miejscowościami znajdują się duże tereny zwartej przestrzeni rolniczej. W południowej części gminy istotną barierą przestrzenną są tereny przemysłowe, powodujące że wieś Szeroki Kamień jest całkowicie izolowana od pozostałej części gminy.

Wyposażenie sieci osadniczej w usługi oraz hierarchia osadnictwa, zostały przedstawione w dalszej części opracowania.

LUDNOŚĆ – STRUKTURY I PROCESY DEMOGRAFICZNE

Gmina Barcin w roku 2012 liczyła 15027 mieszkańców, z czego 7802 zamieszkiwało miasto, a pozostali – obszary wiejskie.

Na tle powiatu żnińskiego, który z liczbą 71,0 tys. mk zalicza się do większych powiatów województwa, gmina stanowi 21,1% ogółu ludności, co sytuuje ją na drugiej pozycji wśród 6 gmin powiatu, po gminie Żnin. Gmina Barcin wyraźnie ustępuje gminie Żnin (liczącej ponad 24,6 tys. mk) ale też wyraźnie wyprzedza kolejne gminy – trzecia gmina Łabiszyn liczy ok. 9,8 tys. osób.

Miasto Barcin jest drugim co do wielkości, po Żnieniu, miastem powiatu. Liczy prawie 2-krotnie mniej mieszkańców, niż siedziba powiatu, ale w podobnej relacji wyprzedza Łabiszyn i Janowiec Wielkopolski.

Miasto stanowi ponad 25% ludności miejskiej powiatu.

Obszary wiejskie, liczące 7,2 tys. mk, ustępują tylko gminie Żnin, ale zarówno dysproporcje w stosunku do gminy Żnin, jak i kolejnych (po gminie Barcin) gmin, nie są tak duże jak w przypadku miast. Gmina Barcin stanowi prawie 18% całej ludności wiejskiej powiatu.

Gmina Barcin należy do obszarów tracących ludność. W okresie 1995-2012 liczba ludności gminy zmniejszyła się o ponad 600 osób i jest to przede wszystkim spowodowane ubytkiem w mieście, podczas gdy na obszarach wiejskich zanotowano wzrost zaludnienia.

Na obszarach wiejskich pozytywnym objawem są wzrosty obserwowane w ostatnich latach. Są one także pochodną wyznaczania terenów pod budownictwo mieszkaniowe właśnie w miejscowościach wiejskich. Duży spadek liczby ludności miasta, spowodował także zmiany relacji pomiędzy ludnością miejską i wiejską gminy. O ile w roku 1995 mieszkańcy miasta stanowili prawie 55% ogółu ludności gminy, to w roku 2012 – już tylko 52%.

Tab. Gmina Barcin na tle gmin powiatu - porównanie liczby ludności

Jednostka terytorialna	ogółem	miasto	obszary wiejskie	ogółem	miasto	obszary wiejskie
powiat	70957	30733	40224	100,0	100,0	100,0
Barcin	15027	7802	7225	21,2	25,4	18,0
Gąsawa	5296	0	5296	7,5	0,0	13,2
Janowiec Wielkopolski	9293	4106	5187	13,1	13,4	12,9
Łabiszyn	9792	4544	5248	13,8	14,8	13,0
Rogowo	6942	0	6942	9,8	0,0	17,3
Żnin	24607	14281	10326	34,7	46,5	25,7

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

Tab. Zmiany liczby ludności w gminie Barcin w latach 1995-2012

Jednostka terytorialna	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
liczba ludności																		
miasto	8608	8563	8585	8490	8158	8135	8095	7958	7883	7864	7844	7817	7763	7715	7718	7947	7860	7802
obszary wiejskie	7063	7148	7149	7165	6980	7031	6948	6997	6994	6994	6993	6989	6987	7090	7073	7150	7183	7225
łącznie gmina	15671	15711	15734	15655	15138	15166	15043	14955	14877	14858	14837	14806	14750	14805	14791	15097	15043	15027
rok 1995=100																		
miasto	100,0	99,5	99,7	98,6	94,8	94,5	94,0	92,4	91,6	91,4	91,1	90,8	90,2	89,6	89,7	92,3	91,3	90,6
obszary wiejskie	100,0	101,2	101,2	101,4	98,8	99,5	98,4	99,1	99,0	99,0	99,0	99,0	98,9	100,4	100,1	101,2	101,7	102,3
łącznie gmina	100,0	100,3	100,4	99,9	96,6	96,8	96,0	95,4	94,9	94,8	94,7	94,5	94,1	94,5	94,4	96,3	96,0	95,9

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

Wskaźnik gęstości zaludnienia dla obszarów wiejskich (obliczanie tego wskaźnika dla miast tej kategorii wielkościowej, jaka występuje na terenie powiatu – jest pozbawione sensu) jest na terenie gminy Barcin najwyższy w powiecie.

Wskaźnik ogólny wynosi ok. 60 os/km² (podczas gdy na pozostałych obszarach wiejskich powiatu, w każdej z gmin ok. 40) i jest wyższy od przeciętnej dla obszarów wiejskich województwa (ok. 46).

Wskaźnik obliczony dla powierzchni bez lasów, łąk i pastwisk, wynosi w gminie ok. 70 (zbliżony do średniej wojewódzkiej), podczas gdy dla pozostałych obszarów wiejskich powiatu zawiera się w przedziale 46-60.

Tab. Ruch naturalny w gminie Barcin - porównanie w okresie 1995-2012

Jednostka terytorialna	Wartości bezwzględne																	
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Urodzenia żywe																		
gmina ogółem	194	194	206	200	195	169	137	147	130	160	149	154	171	158	159	151	163	132
miasto	104	91	105	108	102	81	71	71	59	79	71	70	88	59	77	75	96	55
obszary wiejskie	90	103	101	92	93	88	66	76	71	81	78	84	83	99	82	76	67	77
Zgony ogółem																		
gmina ogółem	146	137	132	161	141	135	139	143	134	102	128	144	146	127	133	147	151	142
miasto	71	61	68	67	71	72	73	80	77	52	31	56	70	67	70	78	88	69
obszary wiejskie	75	76	64	94	70	63	66	63	57	50	97	88	76	60	63	69	63	73
Przyrost naturalny																		
gmina ogółem	48	57	74	39	54	34	-2	4	-4	58	21	10	25	31	26	4	12	-10
miasto	33	30	37	41	31	9	-2	-9	-18	27	40	14	18	-8	7	-3	8	-14
obszary wiejskie	15	27	37	-2	23	25	0	13	14	31	-19	-4	7	39	19	7	4	4
Wskaźniki na 1000 mieszkańców																		
Urodzenia żywe																		
gmina ogółem	12,4	12,3	13,1	12,8	12,9	11,1	9,1	9,8	8,7	10,8	10,0	10,4	11,6	10,7	10,7	10,2	10,8	8,8
miasto	12,1	10,6	12,2	12,7	12,5	10,0	8,8	8,9	7,5	10,0	9,1	9,0	11,3	7,6	10,0	9,7	12,2	7,0
obszary wiejskie	12,7	14,4	14,1	12,8	13,3	12,5	9,5	10,9	10,2	11,6	11,2	12,0	11,9	14,0	11,6	10,7	9,3	10,7
Zgony ogółem																		
gmina ogółem	9,3	8,7	8,4	10,3	9,3	8,9	9,2	9,6	9,0	6,9	8,6	9,7	9,9	8,6	9,0	9,9	10,0	9,4
miasto	8,2	7,1	7,9	7,9	8,7	8,9	9,0	10,1	9,8	6,6	4,0	7,2	9,0	8,7	9,1	10,1	11,2	8,8
obszary wiejskie	10,6	10,6	9,0	13,1	10,0	9,0	9,5	9,0	8,1	7,1	13,9	12,6	10,9	8,5	8,9	9,7	8,8	10,1
Przyrost naturalny																		
gmina ogółem	3,1	3,6	4,7	2,5	3,6	2,2	-0,1	0,3	-0,3	3,9	1,4	0,7	1,7	2,1	1,8	0,3	0,8	-0,7
miasto	3,8	3,5	4,3	4,8	3,8	1,1	-0,2	-1,1	-2,3	3,4	5,1	1,8	2,3	-1,0	0,9	-0,4	1,0	-1,8
obszary wiejskie	2,1	3,8	5,2	-0,3	3,3	3,6	0,0	1,9	2,0	4,4	-2,7	-0,6	1,0	5,5	2,7	1,0	0,6	0,6

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

Rozpatrując powyższy wskaźnik należy jednak zdać sobie sprawę z ułomności statystycznego podejścia do analiz rozmieszczenia ludności. Wskaźnik uśredniony dla obszarów wiejskich nie oddaje stanu faktycznego. Rzeczywista gęstość zaludnienia na obszarach wiejskich gminy Barcin jest znacząco niższa – należy uwzględnić fakt, że bardzo duża część ludności wiejskiej skupiona jest w jednej miejscowości (Piechcin), natomiast wskaźniki obliczone z wyłączeniem tej miejscowości byłyby o około 35-40% niższe i lokowałyby gminę wśród obszarów o niskiej gęstości.

Gmina cechuje się nieznacznym dodatnim przyrostem naturalnym, czyli nadwyżką liczby urodzeń nad liczbą zgonów. Bezwzględne wartości są jednak bardzo nieduże i nie mają większego wpływu na zmiany liczby mieszkańców – na przykład w roku 2012 przyrost wyniósł -10, a łącznie w ciągu ostatnich 3 lat – 6 osób.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Generalnie w ujęciu rocznym przyrost jest najczęściej dodatni – ale jeśli rozpatruje się osobno miasto i obszary wiejskie zdarzają się lata z przyrostem ujemnym (czyli nadwyżką zgonów, najczęściej niewielką).

Obecnie przyrost naturalny jest mniejszy, niż przed 15 laty – co jest skutkiem przede wszystkim spadku liczby urodzeń, ale także utrzymywania na podobnym poziomie liczby zgonów (pomimo spadku liczby ludności).

Wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 m jest corocznie zmienny – co jest wynikiem dużych wahań liczby urodzeń (np. na obszarach wiejskich w roku 2008 urodziło się 99 osób, a w 2010 tylko 76, a mieście w roku 2007 urodziło się 88, by rok później tylko 59, a w roku 2012 – tylko 55, czyli rekordowo nisko). Niemniej jednak jest wyraźnie niższy, niż w połowie lat 90-tych. Na terenie gminy wzrasta wskaźnik zgonów (wspomniane utrzymywanie podobnej liczby zgonów przy malejącej liczbie ludności) – obecnie sięga on już nawet 10/1000, podczas gdy w połowie lat 90-tych bywał często niższy od 9/1000.

Nie są to jednak wartości szczególnie wysokie na tle innych gmin. Charakter ruchu naturalnego, tak co do kierunku rozwoju, jak i natężenia procesów, jest w gminie typowy.

Tab. Ruch migracyjny w gminie Barcin - porównanie w okresie 1995-2012

Jednostka terytorialna	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
zameldowania ogółem																		
gmina ogółem	247	290	215	205	183	160	190	179	186	183	153	201	217	240	183	209	209	168
miasto	110	130	113	98	76	80	117	88	97	84	66	101	91	83	86	108	76	58
obszary wiejskie	137	160	102	107	107	80	73	91	89	99	87	100	126	157	97	101	133	110
wymeldowania ogółem																		
gmina ogółem	300	345	256	306	259	222	279	284	249	256	204	284	308	248	213	195	275	203
miasto	188	200	143	214	141	133	138	189	158	144	145	168	172	146	139	121	171	115
obszary wiejskie	112	145	113	92	118	89	141	95	91	112	59	116	136	102	74	74	104	88
saldo migracji																		
gmina ogółem	-53	-55	-41	-101	-76	-62	-89	-105	-63	-73	-51	-83	-91	-8	-30	14	-66	-35
miasto	-78	-70	-30	-116	-65	-53	-21	-101	-61	-60	-79	-67	-81	-63	-53	-13	-95	-57
obszary wiejskie	25	15	-11	15	-11	-9	-68	-4	-2	-13	28	-16	-10	55	23	27	29	22

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

Gmina należy do obszarów tracących ludność w wyniku ruchów migracyjnych. W okresie 18 lat (1995-2012) ubytek spowodowany różnicą pomiędzy napływem, a odpływem wyniósł nieco ponad 1 tys. osób, przy czym dla miasta Barcin saldo ujemne wyniosło jeszcze więcej osób (ponad 1200 osób), a na obszarach wiejskich było nieznacznie dodatnie. Obrót (czyli skala) migracji jest dosyć duży – napływ wyniósł około 3,5 tys. osób, a odpływ około 4,5 tys.

W gminie ma więc miejsce nietypowa dla gmin miejsko-wiejskich sytuacja, gdy obszary wiejskie są bardziej atrakcyjne dla migracji, niż miasto. Widać to dobrze w okresie ostatnich 5 lat, gdy w mieście corocznie saldo było ujemne, a na obszarach wiejskich – corocznie dodatnie. Warto zauważyć, że dodatnie saldo na obszarach wiejskich nie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi korzystny wyróżnik gminy na tle innych obszarów. Wysokie saldo ujemne w mieście jest natomiast ważnym wyróżnikiem negatywnym.

Struktura wieku ludności w ujęciu grup ekonomicznych oddaje zachodzące procesy starzenia się ludności – jest to zjawisko typowe, zachodzące we wszystkich gminach.

Na terenie gminy uwagę zwracają stosunkowo niekorzystne wskaźniki w mieście – udział grupy przedprodukcyjnej wynosi poniżej 18% a poprodukcyjnej – prawie 19%. Na tle miast podobnej klasy wielkościowej i funkcjonalnej nie są to wartości typowe. Natomiast na obszarach wiejskich udział grupy poprodukcyjnej jest obiektywnie i relatywnie korzystny – niski. Uwagę – tak w mieście, jak i na obszarach wiejskich – zwraca wysoki udział grupy produkcyjnej. Pomimo, iż wskaźniki w gminie odbiegają od typowych, to ani w mieście nie są one tak niekorzystne, ani na obszarach wiejskich tak korzystne, by stanowiły szczególne uwarunkowanie rozwoju.

Tab. Grupy ekonomiczne ludności w gminie Barcin (2012)

Jednostka terytorialna	ogółem	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny
	liczba				udział (%)		
gmina ogółem	15027	2866	9713	2448	19,1	64,6	16,3
miasto	7802	1387	4952	1463	17,8	63,5	18,8
obszary wiejskie	7225	1479	4761	985	20,5	65,9	13,6

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

Na terenie gminy ma miejsce niewielka przewaga liczby kobiet – wynosi ona 123 osoby i wynika przede wszystkim z przewagi notowanej w mieście (172) bowiem na obszarach wiejskich ma miejsce przewaga liczby mężczyzn.

Wskutek powyższego, wskaźnik feminizacji (czyli liczba kobiet na 100 mężczyzn) wynosi 105 w mieście, 99 na obszarach wiejskich i łącznie 102 w gminie. Na uwagę zasługuje jednak fakt, że w grupie wiekowej najważniejszej dla rozwoju gminy, związanej z reprodukcją (15-39 lat) wskaźnik ten jest znacznie mniej korzystny, bowiem liczba mężczyzn wyraźnie przewyższa liczbę kobiet (łącznie w gminie różnica wynosi 226 osób, a wskaźnik feminizacji wynosi 92). Rosnące dysproporcje w tej grupie zagrażać będą prawidłowemu rozwojowi (ograniczanie liczby związków, przekładające się na spadek liczby urodzeń). Dla starszych grup wiekowych typowa jest rosnąca przewaga kobiet, związana z dłuższym przeciętnym czasem trwania życia kobiet.

Tab. Struktury płci w gminie Barcin (2012)

Jednostka terytorialna	mężczyźni	kobiety	przewaga liczby kobiet	wskaźnik feminizacji	mężczyźni	kobiety	przewaga liczby kobiet	wskaźnik feminizacji
	ogółem				w grupie wiekowej 15-39 lat			
miasto	3815	3987	172	105	1505	1376	-129	91
obszary wiejskie	3637	3588	-49	99	1451	1354	-97	93
łącznie gmina	7452	7575	123	102	2956	2730	-226	92

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Przeprowadzona analiza ruchu naturalnego i migracyjnego oraz struktur ludności, pozwala na opracowanie prognozy rozwoju ludności gminy.

Na terenie gminy Barcin najważniejsze przesłanki kierunków rozwoju demograficznego dla najbliższej dekady są następujące:

- Liczba ludności będzie stagnować na obszarach wiejskich i nieznacznie się zmniejszać w mieście.
- Przyjmuje się, że ruchy migracyjne nie będą miały zbyt dużego wpływu na kształtowanie liczby ludności, ponieważ bezwzględne saldo będzie raczej małe - należy się spodziewać, że w okresie wieloletnim będzie ujemne.
- Zakłada się wzrost liczby urodzeń, a w dłuższej perspektywie - także zgonów.
- Istotne zmiany zajdą w zakresie struktur wieku. Prognozowane stany dla grup wiekowych przedstawiono poniżej.

Tab. Prognoza zmian liczby ludności dla wybranych grup wiekowych

	grupa szkoły podstawowej	grupa gimnazjalna	grupa szkoły średniej	grupa przedszkolna	grupa produkcyjna
miasto	2010 - 410 2015 - 400 2020 - 430	2010 - 270 2015 - 180 2020 - 220	2010 - 280 2015 - 270 2020 - 180	2010 - 290 2015 - 320 2020 - 250	2010 - 5050 2015 - 4750 2020 - 4500 2025 - 4400
obszary wiejskie	2010 - 470 2015 - 490 2020 - 500	2010 - 290 2015 - 230 2020 - 240	2010 - 320 2015 - 290 2020 - 230	2010 - 330 2015 - 300 2020 - 350	2010 - 4700 2015 - 4750 2020 - 4650 2025 - 4500

Źródło: Obliczenia własne

Uwaga - dane za rok 2010 jako dane wyjściowe; prognoza nie uwzględnia reformy systemu edukacji polegającej na objęciu wiekiem szkolnym dzieci 6-letnich.

Dla grupy poprodukcyjnej prognozuje się sukcesywny wzrost, po roku 2020 - w szybkim tempie. Należy dążyć do rozwoju usług skierowanych do starszych grup wiekowych oraz rozwoju działalności z zakresu opieki zdrowotnej i socjalnej ukierunkowanej do tej grupy. Niezbędna jest likwidacja barier architektonicznych oraz tworzenie łatwo dostępnej komunikacji publicznej.

PODSTAWOWE DANE O GOSPODARCE NA TERENIE GMINY

Podstawowym wyróżnikiem gospodarki gminy Barcin są zakłady przemysłu cementowo-wapienniczego. ²Wydobycie wapieni rozpoczęto w 1860 roku w Bielawach. Złoże jest eksploatowane metodą odkrywkową. Skała wapienna jest bardzo czysta i stanowi doskonały surowiec wykorzystywany do produkcji cementu, wapna budowlanego i w przemyśle chemicznym. Najistotniejszym zakładem przemysłowym jest Lafarge Cement S.A. Zakłady „Kujawy” w Bielawach. Jest to jednocześnie największy na północy Polski producent cementu, wapna i kruszywa. W latach 2000-2003 wybudował kosztem 90 mln euro nowoczesną linię do wypału klinkieru metodą suchą, której wydajność to 1,55 mln ton cementu rocznie. 20 maja 2008 roku Rada Ministrów podjęła decyzję o poszerzeniu Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej o tereny inwestycyjne o powierzchni 100,5548 ha położone w Gminie Barcin. Do Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej włączono nieruchomości należące do Lafarge Cement S.A., Skarbu Państwa i Gminy Barcin, które utworzyły dwa atrakcyjne tereny inwestycyjne Barcin I o powierzchni 33,5100 ha oraz Barcin II, obejmujący 67,0448 ha wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 251. Pierwszym inwestorem jest Lafarge Cement S.A. Na terenie należącym do francuskiej grupy i włączonym do strefy rozpoczęto budowę drugiej linii do produkcji cementu w oparciu o najnowocześniejsze technologie o wartości 320-350 milionów EUR. Docelowo Cementownia Kujawy będzie produkować 2 mln ton cementu rocznie.

²dalszy opis za Strategią Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Barcin na lata 2009-2020; opracowanie Lech Consulting Toruń
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

³Największe podmioty gospodarcze działające na terenie gminnym to: Lafarge Polska S.A. Cementownia Kujawy w Bielawach, MOWAP” sp. z o.o. w Bielawach, ZPW „Trzuskawica” S.A. Zakład Bielawy, Masfalt Sp. z o.o., Wytwórnia Materiałów Budowlanych „TELE-STROP System” w Barcinie Wsi, POLBET Sp. z o.o. Zakład w Piechcinie, Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Ekologicznych Ekopol z Barcina, Młyn „Wojciech” Sp z o.o. w Barcinie, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Barcinie, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe C. Mikulski w Barcinie, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „HERSO” w Barcinie Wsi, Tartak Wiland w Krotoszynie, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „WODBAR” Sp. z o.o. w Barcinie, Jolglass Sp. z o.o. w Złotowie, BENPOL z Barcina.

Gmina Barcin cechuje się stosunkowo słabo rozwiniętą przedsiębiorczością. Bardzo niskie wskaźniki cechują zwłaszcza miasto Barcin, co jest bardzo niekorzystnym uwarunkowaniem, gdyż jako siedziba gminy miasto odpowiada za realizację potrzeb gminnej społeczności, a słabo rozwinięta przedsiębiorczość skutkuje nie tylko gorzej rozwiniętym sektorem szeroko rozumianej obsługi (usługi, handel, ale także transport, budownictwo, itp.) ale także mniejszą liczbą miejsc pracy.

W mieście zarejestrowanych jest 548 (rok 2012), a na obszarach wiejskich gminy - 442 podmioty gospodarcze (łącznie w gminie 990). Udział gminy w ogólnym potencjale zarejestrowanych w powiecie firm wynosi około 1/5 (adekwatny do udziału mieszkańców).

Tab. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w systemie REGON na terenie gminy w okresie 1995-2010

Jednostka terytorialna	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
miasto	447	358	430	461	509	508	560	569	574	545	562	564	553	586	585	548	543	548
obszary wiejskie	170	172	213	238	255	269	296	324	333	332	350	380	379	392	397	406	427	442
gmina łącznie	617	530	643	699	764	777	856	893	907	877	912	944	932	978	982	954	970	990

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

Liczba podmiotów w gminie od kilku lat stagnuje, a nawet zmniejsza się, co może wskazywać, iż osiągnięto już poziom właściwy do liczby ludności, ich potrzeb, siły nabywczej i zdolności do lokalnego pobudzania przedsiębiorczości (pewien poziom zbliżony do maksymalnego, który trudno będzie radykalnie zwiększyć).

Wskaźnik przedsiębiorczości (liczba zarejestrowanych podmiotów na 1000 mk) w mieście wynosi zaledwie 70,2 (w roku 2009 - 75,8). Jest to wskaźnik stosunkowo niski na tle miast województwa – dla których średnia przekracza 100/1000 mk. Pozostałe miasta powiatu wykazuje znacznie lepiej rozwiniętą przedsiębiorczość (o kilkadziesiąt procent wyższe wskaźniki niż w mieście Barcin).

Na obszarach wiejskich gminy wskaźnik jest zbliżony do średniej wojewódzkiej dla obszarów wiejskich - wynosi w gminie Barcin 61,2. Lokuje gminę w połowie stawki wszystkich obszarów wiejskich województwa.

³na podstawie Strategii Zrównoważonego Rozwoju...

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Tab. Struktura branżowa podmiotów w gminie i jej porównanie ze średnimi dla województwa kujawsko-pomorskiego(dane za rok 2009*)

Rodzaj działalności	miasto Barcin	obszary wiejskie Barcin	miasta województwa	obszary wiejskie województwa
liczba podmiotów wg rodzajów działalności (na podstawie sekcji - wg klasyfikacji „PKD 2004”)				
Liczba podmiotów ogółem	585	397	131623	50408
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	6	15	1234	3951
Działalność produkcyjna	54	41	12090	5576
Budownictwo	92	33	13310	7026
Handel i naprawy	173	114	40713	14853
Hotele i restauracje	11	7	3321	1179
Transport i łączność	57	72	9620	3958
Pośrednictwo finansowe	25	14	5586	1357
Obsługa nieruchomości, usługi finansowe	70	50	21940	4358
Administracja, edukacja, ochrona zdrowia	37	18	13162	4294
Pozostałe usługi	56	30	10367	3604
Inne sekcje	4	3	230	252
Struktura (% ogółu)				
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	1,0	3,8	0,9	7,8
Działalność produkcyjna	9,2	10,3	9,2	11,1
Budownictwo	15,7	8,3	10,1	13,9
Handel i naprawy	29,6	28,7	30,9	29,5
Hotele i restauracje	1,9	1,8	2,5	2,3
Transport i łączność	9,7	18,1	7,3	7,9
Pośrednictwo finansowe	4,3	3,5	4,2	2,7
Obsługa nieruchomości, usługi finansowe	12,0	12,6	16,7	8,6
Administracja, edukacja, ochrona zdrowia	6,3	4,5	10,0	8,5
Pozostałe usługi	9,6	7,6	7,9	7,1
Inne sekcje	0,7	0,8	0,2	0,5
Stan (wskaźnik na 1000 mk)				
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	0,8	2,1	1,0	4,9
Działalność produkcyjna	7,0	5,8	9,6	6,9
Budownictwo	11,9	4,7	10,6	8,6
Handel i naprawy	22,4	16,1	32,4	18,3
Hotele i restauracje	1,4	1,0	2,6	1,5

Transport i łączność	7,4	10,2	7,7	4,9
Pośrednictwo finansowe	3,2	2,0	4,4	1,7
Obsługa nieruchomości, usługi finansowe	9,1	7,1	17,5	5,4
Administracja, edukacja, ochrona zdrowia	4,8	2,5	10,5	5,3
Pozostałe usługi	7,3	4,2	8,2	4,4
Inne sekcje	0,5	0,4	0,2	0,3
OGÓŁEM	75,8	56,1	104,7	62,1

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

(*) dla roku 2009 dostępne są szczegółowe struktury zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg rodzajów działalności w klasyfikacji PKD2004 – dane te zamieszczono poglądowo, niezależnie od bardziej aktualnych, ale mniej szczegółowych danych wg klasyfikacji PKD2007 dla lat 2009-2012

Tab. Podstawowe wskaźniki i struktura branżowa podmiotów w gminie i jej porównanie ze średnimi dla województwa kujawsko-pomorskiego(dane za lata 2009-12 wg PKD2007)

Jednostka terytorialna	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
	podmioty gospodarcze ogółem											
	liczba				wskaźnik na 1000 mieszkańców				% ogółu zarejestrowanych podmiotów			
województwo - ogółem	182031	186007	184365	187996	88,0	88,6	87,9	89,7	100,0	100,0	100,0	100,0
województwo - miasta	131623	133290	130813	132666	104,7	104,8	103,2	105,1	100,0	100,0	100,0	100,0
województwo - obszary wiejskie	50408	52717	53552	55330	62,1	63,7	64,4	66,3	100,0	100,0	100,0	100,0
gmina Barcin	982	954	970	990	66,4	63,2	64,5	65,9	100,0	100,0	100,0	100,0
miasto Barcin	585	548	543	548	75,8	69,0	69,1	70,2	100,0	100,0	100,0	100,0
obszary wiejskie gminy Barcin	397	406	427	442	56,1	56,8	59,4	61,2	100,0	100,0	100,0	100,0
	podmioty gospodarcze - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo											
województwo - ogółem	4788	5063	5153	5158	2,3	2,4	2,5	2,5	2,6	2,7	2,8	2,7
województwo - miasta	1020	1074	1079	1059	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
województwo - obszary wiejskie	3768	3989	4074	4099	4,6	4,8	4,9	4,9	7,5	7,6	7,6	7,4
gmina Barcin	21	22	27	29	1,4	1,5	1,8	1,9	2,1	2,3	2,8	2,9
miasto Barcin	6	7	7	6	0,8	0,9	0,9	0,8	1,0	1,3	1,3	1,1
obszary wiejskie gminy Barcin	15	15	20	23	2,1	2,1	2,8	3,2	3,8	3,7	4,7	5,2
	podmioty gospodarcze - przemysł i budownictwo											
województwo - ogółem	38736	39885	39912	40673	18,7	19,0	19,0	19,4	21,3	21,4	21,6	21,6
województwo - miasta	25656	26272	25850	26171	20,4	20,7	20,4	20,7	19,5	19,7	19,8	19,7
województwo - obszary wiejskie	13080	13613	14062	14502	16,1	16,5	16,9	17,4	25,9	25,8	26,3	26,2
gmina Barcin	227	223	235	232	15,3	14,8	15,6	15,4	23,1	23,4	24,2	23,4
miasto Barcin	150	139	144	146	19,4	17,5	18,3	18,7	25,6	25,4	26,5	26,6

obszary wiejskie gminy Barcin	77	84	91	86	10,9	11,7	12,7	11,9	19,4	20,7	21,3	19,5
	podmioty gospodarcze - pozostała działalność											
województwo - ogółem	138507	141059	139300	142165	66,9	67,2	66,4	67,8	76,1	75,8	75,6	75,6
województwo - miasta	104947	105944	103884	105436	83,5	83,3	82,0	83,5	79,7	79,5	79,4	79,5
województwo - obszary wiejskie	33560	35115	35416	36729	41,3	42,4	42,6	44,0	66,6	66,6	66,1	66,4
gmina Barcin	734	709	708	729	49,6	47,0	47,1	48,5	74,7	74,3	73,0	73,6
miasto Barcin	429	402	392	396	55,6	50,6	49,9	50,8	73,3	73,4	72,2	72,3
obszary wiejskie gminy Barcin	305	307	316	333	43,1	42,9	44,0	46,1	76,8	75,6	74,0	75,3

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

Analizując wskaźniki cząstkowe (czyli stan rozwoju poszczególnych rodzajów działalności w przeliczeniu na 1000 mk) uwagę zwracają następujące wnioski dotyczące rodzajów działalności najbardziej istotnych dla funkcjonowania gminy (wg szczegółowych struktur za rok 2009):

- w mieście największy niedorozwój dotyczy sekcji „Handel i naprawy” - mającej podstawowe znaczenie dla obsługi ludności - i miasta i obszarów wiejskich. Jest to więc ważne uwarunkowanie ograniczające jakość życia i najważniejszy problem rozwoju przedsiębiorczości nie tylko w mieście, ale ze względu na znaczenie miasta w funkcjonowaniu gminy - w całej gminie. W stosunku do średniej dla miast wskaźnik w Barcinie wynosi zaledwie ok. 2/3,
- tak istotne sekcje jak działalność produkcyjna, budownictwo oraz transport i łączność notują w mieście wskaźniki porównywalne lub nie odbiegające istotnie od średnich,
- niskie wskaźniki w mieście zakresie obsługi nieruchomości, usług finansowych, administracji, edukacji i ochrony zdrowia, nie mają w rzeczywistości większego wpływu na obsługę ludności (ze względu na specyfikę klasyfikacji podmiotów) - w tym przypadku niska pozycja miasta ma więc znaczenie przede wszystkim „statystyczne”,
- na obszarach wiejskich ważną dziedziną, w której stan rozwoju jest zdecydowanie poniżej przeciętnych, jest budownictwo (4,7 w gminie wobec 8,6 przeciętnie), ale jednocześnie średnią zdecydowanie przewyższa transport (10,2 wobec 4,9). Na bardzo dobry stan rozwoju na obszarach wiejskich działalności transportowych uwagę zwraca także Strategia rozwoju gminy Barcin, dostrzegając w tym niemal wyróżnik przedsiębiorczości,
- wobec faktu, iż inne wskaźniki cząstkowe (dla dziedzin istotnych dla rozwoju gminy) na obszarach wiejskich są typowe, stan przedsiębiorczości nie jest tu problemem rozwoju.

Analiza struktury przedsiębiorczości wg rodzajów działalności wskazuje na pewne różnice w stosunku do wartości przeciętnych. Nie mają one jednak istotnego znaczenia dla rozwoju gminy. Uwagę zwraca przede wszystkim fakt, iż podmioty działające w sekcji transport stanowią niemal 1/5 wszystkich firm działających na obszarach wiejskich (jest to udział ponad dwukrotnie większy, niż średnio). Z kolei w mieście znacznie większy udział notują działalności związane z budownictwem. Tak więc problemem przedsiębiorczości nie jest struktura (pomimo pewnych różnic w stosunku do wartości średnich) ale przede wszystkim mała liczba podmiotów w pewnych rodzajach działalności (zwłaszcza w handlu).

Wg aktualnych, ale bardziej ogólnych danych za rok 2012 gmina notuje niższe wskaźniki w przeliczeniu na mieszkańców, ale struktury w podziale na 3 podstawowe sektory są raczej typowe.

W innej części Studium zawarto charakterystykę pokrywy glebowej oraz wynikających z niej predyspozycji dla poszczególnych kierunków produkcji. Istotnym ograniczeniem dla rolnictwa jest zajmowanie znacznej części gminy przez tereny przemysłowe - gmina Barcin wyróżnia się tak wysokim udziałem tej formy użytkowania powierzchni ziemi. Ważnym uwarunkowaniem jest także zajmowanie znacznej części gminy przez dolinę rzeczny - jednak tylko w ograniczonym zakresie jest ona przydatna dla gospodarki hodowlanej.

Wg informacji zawartych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Barcin na lata 2009-2020, hodowla zwierząt koncentruje się na trzodzie chlewnej i bydło. Natomiast najistotniejsze w strukturze zasiewów są żyto, jęczmień, pszenica, buraki cukrowe i ziemniaki. Na obszarze Gminy Barcin funkcjonuje ponad 690 indywidualnych gospodarstw rolnych gospodarujących na 7742 ha. Jednak nie tylko indywidualne gospodarstwa rolne występują na terenie gminy, ale i duże zorganizowane gospodarstwa. Do tych drugich należą:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

17

Gospodarstwo Wielobranżowe Ekorol Plus Sp. z o.o. w Piechcinie, Andaluzja Sp. z o.o. z Gdańska, Reeco Sp. z o.o. z Bydgoszczy, Przedsiębiorstwo Rolne Krotoszyn Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe „ROL-SAD” Sp. z o.o. w Lubostroniu, Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Przyszłość” z Ludkowa, Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna ŚWIT „w likwidacji” w Józefince, Gospodarstwo Zasobu Skarbu Państwa w administrowaniu w Kusowie, Sprzedaż bydła Krotoszyn – Uelzen Sp. z o.o.⁴.

Gmina Barcin wykazuje pewne predyspozycje dla rozwoju działalności turystycznych, ale jak dotąd funkcja turystyczna nie ma znaczenia dla bazy ekonomicznej (nawet jako działalność uzupełniająca).

Niewątpliwą szansą dla turystyki w gminie jest także rozwój turystyki wodnej na szlaku Noteci - wymagana jest tu współpraca większej liczby zainteresowanych samorządów gmin położonych nad Notecią, ale rozwojowi tego zagadnienia sprzyja ogólnie dobry (od kilku lat) klimat dla turystyki wodnej. Zwłaszcza Barcin (ale także Pturek) posiada bardzo dobre predyspozycje dla realizacji przystani i towarzyszącej infrastruktury (choć istotną przeszkodą jest objęcie tej części doliny Noteci ochroną w sieci Natura 2000).

Przez teren gminy biegną ponadlokalne szlaki turystyczne: pieszy - „Pałucki” i dwa rowerowe - „Pałuckie Krajobrazy” oraz „Barcin-Gołąbki”. Na Noteci wytyczono szlak kajakowy „Starej Baśni”.

Pewne znaczenie ekonomiczne może mieć współpraca z sąsiednimi gminami dla kooperacji w obsłudze ruchu generowanego przez te gminy - kilka gmin sąsiednich prezentuje wysokiej atrakcyjności walory, które są podstawą dla przede wszystkim sezonowego ruchu o dużej skali.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY

Podstawowymi czynnikami kształtującym dotychczasową strukturę gminy są rozległe formy przyrodnicze i wynikający z nich charakter użytkowania (zagospodarowania) terenu.

W strukturze gminy wyróżnić więc można następujące trzy jednostki:

- północną część wysoczyznową - o funkcjach rolniczo-osadniczych, z małą liczbą lasów i z dużą liczbą terenów zabudowanych - zarówno w formie wsi o skupionej zabudowie, jak i o układzie ulicowym (rzędowym) - czyli zabudowie zlokalizowanej wzdłuż dróg; strefa ta stanowi także obszar lokalizacji działalności gospodarczych o niewielkiej skali (głównie w miejscowości Barcin Wieś),
- centralną część dolinną - obejmującą dolinę Noteci, wcinającą się w wysoczyznę doliną głęboką na 20-30 m i bardzo dobrze eksponowaną w terenie. Jednostka ta stanowi barierę przestrzenną pomiędzy częścią północną a południową. Ta część gminy pełni przede wszystkim funkcje środowiskowe - jest częścią korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym. W jednostce tej położony jest Barcin.
- południową część - wysoczyznową. Jednostka ta w większości zajmowana jest przez tereny rolne, a osadnictwo jest skupione w niezbyt dużej liczbie miejscowości. Znaczącą część tej jednostki zajmuje teren eksploatacji i przetwórstwa surowców wapiennych - jest to silnie przekształcona strefa (z wyrobiskami o głębokości kilkudziesięciu metrów i zwałowiskami nadkładu) rozciągająca się na przestrzeni kilku kilometrów. W sąsiedztwie terenów przemysłowych powstała zabudowa miejscowości Piechcin - bardzo dużej wsi o genezie osiedla przyfabrycznego.

Powyższe jednostki, ze względu na wyrazistość charakteru oraz jednoznacznie przypisane funkcje, także w przyszłości będą kształtowały strukturę gminy. Stanowiły podstawę dla wyznaczania stref polityki przestrzennej w fazie planistycznej Studium.

⁴zaczepnięte ze Strategii Zrównoważonego Rozwoju...

PROCESY ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA - MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na załączniku graficznym (patrz załącznik) oraz w zestawieniu tabelarycznym przedstawiono wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (oraz ich rozmieszczenie). Gmina cechuje się dużą liczbą planów, ale najczęściej obejmują one bardzo małe tereny. Pod względem powierzchni wyróżniają się dwa stosunkowo „nowe” plany - w Pturku (pod zróżnicowane działalności) oraz w Krotoszynie - Sadłogoszczy (pod działalności przemysłowo-składowe). Cechą charakterystyczną planów sporządzanych w gminie jest także grupowanie w ramach jednej uchwały planów dla wielu terenów zlokalizowanych w różnych częściach gminy. Największa liczba planów obejmuje miasto oraz miejscowości podmiejskie cechujące się dużą presją inwestycyjną (Barcin-Wieś, Wolice). Niestety jak dotąd, z wyjątkiem dwóch wspomnianych mpzp, polityka gminy w tym zakresie cechowała się doraźnym charakterem (realizacja bieżących jednostkowych potrzeb - co jest typowym problemem gmin o podobnym charakterze), a nie realizacją przemyślanej kompleksowej długookresowej strategii wyznaczania terenów rozwojowych w gminie (za pomocą dużych powierzchniowo, kompleksowych mpzp) - świadczy o tym duża liczba, rozdrobnienie i pewna „chaotyczność” planów.

Tab. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy Barcin.

Numer na planszy	Nr uchwały	Nazwa uchwały	Przeznaczenie terenów w mpzp	Orientacyjna powierzchnia
1	XLVI/238/97 z 12 września 1997	w sprawie zmiany w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin dotyczącej przeznaczenia działek we wsi Pturki na cele z zakresu kultury, rekreacji i terapii	U	obejmuje działki nr 1/9, 1/10, 1/12, 1/13, 13/2 orientacyjna powierzchnia – 25 ha
2	XLVIII/250/97 z 21 listopada 1997	w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego miasta Barcin	UO, ZP, US, KS/U (m.in. teren przeznaczony pod park miejski)	ok. 20 ha
3	LV/291/98 z 26 maja 1998	w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin	78/2 Mamlicz - MN 26/2 Mamlicz - MN 38/1 Barcin Wieś - MN 134/9 Barcin Wieś – U/P/MN 79/4 Młodocin – MN 110/3 Wolice – MN 26/1 Julianowo – MN 76/4 – Zalesie Barcińskie - MN	78/2 Mamlicz – 0,2 ha 26/2 Mamlicz – 0,5 ha 38/1 Barcin Wieś – 1,0 ha 134/9 Barcin Wieś – 0,3 ha 79/4 Młodocin – 0,2 ha 110/3 Wolice – 0,2 ha 26/1 Julianowo – 0,3 ha 76/4 – Zalesie Barcińskie - 0,6 ha razem – ok. 3,3 ha
4	IX/59/99 z 21 maja 1999	w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Barcin	90/4 do 90/8 – MN 140 – KS	90/4 do 90/8 – 0,5 ha 140 – 0,5 ha razem – 0,9 ha
5	IX/60/99 z 21 maja 1999	w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin	36/8 Barcin Wieś – MN/U 138/7, 138/8, 138/12 Barcin Wieś – U/MN 67/2 i 67/3 Krotoszyn – MN 82/3 Mamlicz – MN 19 Piechcin – MN	36/8 Barcin Wieś – 0,3 ha 138/7, 138/8, 138/12 Barcin Wieś – 3,1 ha 67/2 i 67/3 Krotoszyn – 0,3 ha 82/3 Mamlicz – 0,3 ha 19 Piechcin – 0,4 ha razem – 4,4 ha
6	XXVII/148/2000	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu bazy	B.S	0,5 ha

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

19

	z 20 sierpnia 2000	Zakładu Gospodarki Komunalnej na dz. 79/5 we wsi Krotoszyn		
7	XXVII/153/00 z 29 września 2000	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 2 i 7 w Barcinie	MN/U, U/MN, KD	5,0 ha
8	XXVII/154/00 z 29 września 2000	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 86 w Barcinie	MN/U, MN, KD	4,7 ha
9	XXVII/155/00 z 29 września 2000	w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Barcin	MN/U, MN, KS/U, KS, 85/1-4 – MN/U 93 – MN 153/22 – KS/U 132 – KS	obejmuje działki nr: 85/1-4 – 0,3 ha 93 – 0,1 ha 153/22 – 0,5 ha 132 – 0,6 ha razem – 1,5 ha
10	XXVII/156/00 z 29 września 2000	w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin	178/4 Barcin Wieś – MN 185/1 Barcin Wieś – MN 22/6 Barcin Wieś – MN cz. 45 Julianowo – MN 35/2 i cz. 35/3 Kania – MN 63 Kania – MN cz. 46/1 Piechcin – MN cz. 17 Piechcin – KS/UR 8/3 i 8/8 Piechcin – KS cz. 1 /4 Piechcin – ZC 68/1 Pturek – MN 133/1, 133/2 i 133/3 Sadłogoszcz – MN cz. 210/2 Sadłogoszcz – UR/MN 76/2 Zalesie Barcińskie – MN cz. 69/2 Wolice – MN/U cz. 123/2 Wolice – MN/U cz. 66 Wolice – U/MN cz. 70/2 Wolice – U/MN cz. 70/2 Wolice – U/MN cz. 114/4 i 115/4 Wolice- MN/U cz. 156/2 Wolice - Ls	178/4 Barcin Wieś – 0,4 ha 185/1 Barcin Wieś – 0,3 ha 22/6 Barcin Wieś – 1,2 ha cz. 45 Julianowo – 0,4 ha 35/2 i cz. 35/3 Kania – 1,2 ha 63 Kania – 0,2 ha cz. 46/1 Piechcin – 0,2 ha cz. 17 Piechcin – 0,4 ha 8/3 i 8/8 Piechcin – 4,1 ha cz. 1 /4 Piechcin – 1,5 ha 68/1 Pturek – 0,4 ha 133/1, 133/2 i 133/3 Sadłogoszcz – 0,3 ha cz. 210/2 Sadłogoszcz – 3,5 ha 76/2 Zalesie Barcińskie – 0,1 ha cz. 69/2 Wolice – 1,3 ha cz. 123/2 Wolice – 0,8 ha cz. 66 Wolice – 0,4 ha cz. 70/2 Wolice – 0,8 ha cz. 70/2 Wolice – 0,9 ha cz. 114/4 i 115/4 Wolice - 0,3 ha cz. 156/2 Wolice – 0,9 ha razem – 19,6 ha
11	XL/222/2001 z 31 sierpnia 2001	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w mieście Barcin	UH/UG/UI/MN	obejmuje działki 153/3, 153/4, 153/5, 153/6, 153/9, 153/12 razem – 0,4 ha
12	XL/223/2001 z 31 sierpnia 2001	w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Barcin	134/15 Barcin Wieś - MN 134/22 Barcin Wieś – UR, UI cz.6/10 Dąbrówka Barc. - Ls 13/4 i 13/6 Dąbrówka Barc. - Ls 62 Dąbrówka Barc. - Ls	134/15 Barcin Wieś – 1,0 ha 134/22 Barcin Wieś – 2,0 ha cz.6/10 Dąbrówka Barc. - 0,8 ha 13/4 i 13/6 Dąbrówka Barc. - 3,5 ha 62 Dąbrówka Barc. - 2,2 ha

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

20

			127/4 Sadłogoszcz – KS cz.27/2 i 27/3 Krotoszyn – KS 38 Krotoszyn – MN cz.74/4 Wolice – MN/U 125/3 Wolice – MN/U 102/2 Wolice – MN/U 169/1 Wolice – ML/UG 135 Zalesie Barc. - PE 136/1 Zalesie Barc. - PE 75/9 Zalesie Barc. - P, UH, H 49/1 Knieja – MN, ZŁ	127/4 Sadłogoszcz – 2,6 ha cz.27/2 i 27/3 Krotoszyn – 3,9 ha 38 Krotoszyn – 0,6 ha cz.74/4 Wolice – 1,3 ha 125/3 Wolice – 2,7 ha 102/2 Wolice – 2,1 ha 169/1 Wolice – 2,9 ha 135 Zalesie Barc. - 2,3 ha 136/1 Zalesie Barc. - 1,7 ha 75/9 Zalesie Barc. - 1,3 ha 49/1 Knieja – 8,8 ha razem – 39,7 ha
13	XI/59/2003 z 27 czerwca 2003	w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Barcinie obejmujących działki nr 62/1, 62/2, 28/5, 72/2, 18, 187, 3, 112/1, 109/3 oraz części dz. nr 75	62/1, 62/2 – UZ, MN/UK cz.75 – NO 28/5 – NO 72/2 – NO 18 – MN/U/NO 187 – US 3 – MN/U 112/1 – NO/KS 109/3 - U/KS	62/1, 62/2 – 0,4 ha cz.75 – 0,1 ha 28/5 – 0,1 ha 72/2 – 0,1 ha 18 – 0,1 ha 187 – 0,1 ha 3 – 0,1 ha 112/1 – 0,2 ha 109/3 – 0,7 ha razem – ok. 1,5 ha
14	XI/44/2003 z 30 kwietnia 2003	w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących w Barcinie Wieś dz. nr 174/5, 174/6, 174/8, 38/3, w Kaniu dz. nr 172/3, w Mamliczu dz. nr 479/3, w Piechcinie dz. nr 23	174/5, 174/6, 174/8 Barcin Wieś – MN 38/3 Barcin Wieś – MN 172/3 Kania – MN 479/3 Mamlicz – MN 23 Piechcin - ZC	174/5, 174/6, 174/8 Barcin Wieś – 0,5 ha 38/3 Barcin Wieś – 0,4 ha 172/3 Kania – 0,1 ha 479/3 Mamlicz – 0,1 ha 23 Piechcin – 4,0 ha razem – 5,0 ha
15	XI/60/2003 z 27 czerwca 2003	w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących w Krotoszynie dz. nr 79/100, w Piechcinie dz. nr 4/45, 4/69, 4/70, w Młodocinie dz. nr 58/13	79/100 Krotoszyn – MN 4/45 Piechcin – MN/U 4/69 i 4/70 Piechcin - MN/U 58/13 Młodocin – MN	79/100 Krotoszyn – 0,1 ha 4/45 Piechcin – 0,3 ha 4/69 i 4/70 Piechcin - 0,1 ha 58/13 Młodocin – 0,2 ha razem – 0,7 ha
16	X/45/2003 z 30 kwietnia 2003	w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Barcinie obejmujących dz. nr 25, 17/2, 77/1, 77/2	25 – MN/UG/UH 17/2 – MN/U 77/1 i 77/2 - UH/UG/UŁ/MN	25 – 0,1 ha 17/2 – 0,2 ha 77/1 i 77/2 – 0,1 ha razem – 0,4 ha
43	XI/61/2003	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Bielawy I”	Plan obejmuje teren górniczy	na terenie gminy – 16,85 km kw.
17	XXXV/204/2005 z 30 czerwca 2005	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 38 przy ul. Dąbrowieckiej w Barcinie	MW	obejmuje dz. nr 38 o pow. 0,8 ha

18	XXXV/205/2005 z 30 czerwca 2005	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 80/34, 80/83, 81/22 i 81/66 pomiędzy ulicami Artylerzystów i Ludowego Wojska Polskiego	ZP, UA, KP, UO, ZP/U, KD	2,5 ha
19	XVIII/175/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 19/9 położonej w miejscowości Dąbrówka Barcińska	U/ZP	0,3 ha
20	XVIII/176/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 39 położonej w Barcinie	MN	0,3 ha
21	XVIII/177/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 189/1 położonej w miejscowości Złotowo	RU	0,8 ha
22	XVIII/178/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 34 położonej w miejscowości Wolice	MN/U, KD	0,4 ha
23	XVIII/179/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 48/1 i 48/3 położonych w miejscowości Pturek	MN/U	0,9 ha
24	XVIII/180/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 74/20 położonej w miejscowości Wolice	MN, KD	5,5 ha
25	XVIII/181/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 134/22 położonej w miejscowości Barcin Wieś	MN, MN/U, KD	2,0 ha
26	XVIII/182/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 210/2 położonej w miejscowości Sadłogoszcz	P/U	6,8 ha
27	XVIII/183/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 37/1 położonej w Barcinie	MN	0,2 ha
28	XVIII/184/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 66/5 położonej w miejscowości Wolice	MN/U, KD	2,2 ha
29	XVIII/185/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 93/3 położonej w miejscowości Wolice	MN, MN/U, KD, KDx	15,9 ha
30	XVIII/186/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 134/43 położonej w miejscowości Barcin Wieś	MN	0,1 ha
31	XVIII/187/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 129 położonej w miejscowości Piechcin	ZP	0,6 ha
32	XVIII/188/2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 1	U, ZP	2,6 ha

	z 7 marca 2008	położonej w miejscowości Wolice		
33	XVIII/189/2008 z 7 marca 2008	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 69/25 położonej w miejscowości Dąbrówka Barcińska	US, KD	1,0 ha
34	XXVII/257/2008 z 26 września 2008	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 22/2 w miejscowości Krotoszyn i działki nr 113/2, 113/3, 116/1, 117/1, 117/2, 118, 119, 120/1, 120/3, 120/4 oraz 115/1 i 109/2 w miejscowości Sadłogoszcz, gmina Barcin	P/U, KD, G (teren pod rozwój strefy ekonomicznej)	ok. 165 ha
35	XLV/399/2010 z 28 maja 2010 r.	w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Barcin w obrębie skarpy między ul. Pakoską i zabudową wielorodzinną z przeznaczeniem pod usługi, sport i rekreację.	U/ZP, MW/U/ZP, ZP, KD	7,8 ha
36	VI/32/2011 z 25 lutego 2011 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr 22/7, 22/13, 22/15 w miejscowości Barcin Wieś	MN, KDW	3,7 ha
37	VI/33/2011 z 25 lutego 2011 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 174/12 w miejscowości Barcin Wieś	MN, MN/U, KDW	8,3 ha
38	VI/34/2011 z 25 lutego 2011 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 39/2 i 47/2, obręb Kania	MN, MN/U, KD, KDW	2,9 ha
39	VI/35/2011 z 25 lutego 2011 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 102/1 i 102/2 w miejscowości Kania	MN/U, MN	3,5 ha
40	VI/36/2011 z 25 lutego 2011 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr 96/2, 98/2, 100/2, 101, 102, 106, 107, 109/2 w miejscowości Pturek	MN, MN/MW/U, U/MN/MW, U, ZN/U/E/G/W/K/T/O/C, ZN/E/G/W/K/T/O/C, E/G/W/K/T/O/C/ZP, ZP, ZN, ZL, R/ZL, ZD, RN, KZ, KL, KDW, KX	ok. 120 ha
41	VII/45/2011 z 25 marca 2011 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 128/1 w miejscowości Kania	MN, MN/U, KD, KL	3,2 ha
42	VII/46/2011 z 25 marca 2011 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr: 8, 9, 33 w miejscowości Barcin	MN, KD, KL	6,4 ha
43	Patrz pozycje 16 i 17			
44	XXIV/182/2012 z dnia 26.10.2012 roku	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 26/1 w miejscowości Knieja	MN, KDW	3 ha
45	XXVII/227/2013 z dnia 22 lutego 2013 roku	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie części działki nr 206 oraz działek nr: 42/30, 44/4 położonych w obrębie ewidencyjnym Wapienno i działek nr: 123/1, 124, 127/6, 127/12 położonych w obrębie ewidencyjnym Sadłogoszcz, gmina Barcin	P/U, ZL	20 ha

OGRANICZENIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU OSADNICTWA

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy należy ocenić na podstawie występujących możliwości i ograniczeń rozwojowych poszczególnych jednostek osadniczych.

Na terenie gminy identyfikuje się następujące bariery i ograniczenia rozwoju osadnictwa:

- zajęcie znacznej części gminy przez rozległą dolinę rzeczną wraz z strefą zbocza wysoczyzny, która z różnych względów nie powinna być obszarem lokalizacji zabudowy (tak ze względów litologiczno-hydrologicznych, jak topoklimatycznych, ale także z uwagi na dużą wartość środowiskową); dolina Noteci stanowi także istotną barierę komunikacyjną i infrastrukturalną w przestrzeni gminy
- zajęcie znacznej części przez teren górniczo-przemysłowy – obszar eksploatacji i przetwórstwa surowców Wapienno-Bielawy-Piechcin jest największym na terenie województwa obszarem przekształceń górniczo-przemysłowych
- zajęcie pewnej części gminy przez gleby wysokich klas, które powinny być chronione przed przekształceniami
- zajęcie pewnej części gminy przez system obszarów chronionych (jest to część gminy potencjalnie bardzo przydatna dla turystyki) - w realizacji ewentualnego zagospodarowania należy uwzględnić zasady ochrony i ograniczenia z nich wynikające
- lokalnie występującym ograniczeniem są gleby organiczne, występujące w obszarach zawilgoconych obniżeń, niekiedy podmokłych - gleby organiczne nie są już przedmiotem ochrony, ale warunki litologiczne i hydrologiczne, które im towarzyszą powodują, że tereny te są w zasadzie nieprzydatne dla rozwoju zainwestowania,
- istotnym ograniczeniem dla pewnego rodzaju zainwestowania są bardzo cenne walory krajobrazowe - ograniczenie dotyczy przede wszystkim realizacji obiektów kubaturowych oraz dominant wysokościowych, zwłaszcza elektrowni wiatrowych, kominów, masztów telefonii komórkowej, itp. - każdorazowa lokalizacja tego typu obiektów powinna być poprzedzona szczegółowymi studiami oddziaływania na krajobraz.

Istniejąca wiejska sieć osadnicza gminy w zasadzie poza – lokalnie - glebami wysokich klas lub ograniczeniami spowodowanymi rzeźbą, czy warunkami wodno-litologicznymi, nie posiada istotnych barier które ograniczałyby ich rozwój terenowy (przestrzenny). Jednak w przestrzeni miasta tereny rozwojowe są bardzo ograniczone i dotyczą wyłącznie części północnej, gorzej wyposażonej w usługi. Brak wyboru rezerw terenowych w mieście skutkuje lokalizowaniem zabudowy w obszarach podmiejskich (Wolice, Barcin-Wieś) co jednak prowadzi do wyprowadzania zabudowy poza ściśle centrum miasta i jest pewną formą jej rozpraszania.

Większość wsi posiada znaczące możliwości rozwojowe w ramach istniejącej zwartej zabudowy wsi, w formie zabudowy uzupełniającej, wypełniającej niezainwestowane przestrzenie. Rozwój tego typu zabudowy jest najbardziej pożądanym ze względów ekonomicznych, ekologicznych i związanych z racjonalizacją zarządzania gminą (realizacja zadań własnych). Podkreślić należy, że prognoza demograficzna wskazuje, że w przyszłości nie należy się spodziewać znaczącego wzrostu liczby mieszkańców co nakazuje swego rodzaju wstrzeźliwość w wyznaczaniu terenów pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Istniejące (ale niezbyt liczne) osadnictwo w formie zabudowy siedliskowej rozproszonej należy uznać za zjawisko niekorzystne pod względem ekonomicznym i przestrzennym.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

GEOLOGIA I UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Gmina charakteryzuje się różnorodnością form morfologicznych oraz będącą jej pochodną – różnorodnością rzeźby terenu – obserwowaną zwłaszcza w środkowej części.

Morfogeneza gminy związana jest z działalnością zlodowacenia oraz wód fluwioglacjalnych fazy poznańsko-dobrzyńskiej i pomorskiej. Na terenie gminy spotyka się formy różniące się zasadniczo genezą – większą część gminy zajmuje wysoczyzna morenowa, natomiast mniejszą dolina Noteci. Obydwie formy różnią się rzeźbą terenu, warunkami hydrogeologicznymi i hydrologicznymi, litologią i rodzajem pokrywy glebowej, a w konsekwencji także sposobem zagospodarowania.

Różna geneza form implikuje zróżnicowanie morfologiczne – rzeźba terenu jest najłatwiej dostrzegalnym dowodem różnic. Obszary związane z akumulacją rzeczną lub jeziorną charakteryzują się rzeźbą równinną o bardzo małych nachyleniach terenu i z tylko pojedynczymi niewielkimi wyniesieniami terenu. Rzeźba związana z wysoczyzną może mieć charakter równinny, pagórkowaty lub lekko falisty. Erozyjna działalność wód doprowadziła do powstania form najbardziej zróżnicowanych – rozległej doliny Noteci oraz dolinek w strefie jej zbocza.

Gmina leży na równinie morenowej fazy poznańsko-dobrzyńskiej, która przecięta jest doliną Noteci.

Równina morenowa zbudowana jest z glin zwałowych fazy poznańsko-dobrzyńskiej, ale pewne jej fragmenty pokryte są piaskami, żwirami, głazami lodowcowymi tejże fazy. Większe, zwarte obszary, gdzie na powierzchni spotyka się utwory piaszczysto-żwirowe, to: rejon Kania-Mamlicz, na północ od Pturka, na północ od Młodocina. To zróżnicowanie pokrycia równiny ma ważne konsekwencje dla typów gleb, które wykształciły się na danym podłożu i dla ich przydatności rolniczej.

Na terenie gminy równina morenowa ma charakter pagórkowaty, a miejscami równinny. Obszarami o stosunkowo łagodnej formie są okolice pomiędzy miejscowościami Barcin-Wieś i Kania, okolice Mamlicza oraz rejon wsi Wolice. W pozostałej części wysoczyzny morenowej, zróżnicowanie rzeźby związane jest z występowaniem zarówno form akumulacji, jak i dosyć częstych, ale niezbyt dużych powierzchniowo i o niezbyt dużych głębokościach – dolinek wytopiskowych. O ile same dolinki wytopiskowe stanowią formy zagłębione w terenie, to ich dna mają charakter płaski (najczęściej o podwyższonej wilgotności, czasem wręcz są zabagnione).

Formy wypukłe wzbogacające rzeźbę wysoczyzny, to:

- pagóry moreny czołowej – zbudowane z piasków, żwirów, głazów i gliny. Największy pagór moreny czołowej leży na pograniczu z gminą Łabiszyn – pomiędzy Józefinką, a Lubostroniem. Poza tym mniejsze pagóry o takiej genezie występują w Józefince, w okolicach Mamlicza oraz na pograniczu z gminą Dąbrowa (w Wójcinie). Wyniesienia moren czołowych są dosyć silnie zdenudowane i nie wyróżniają się zasadniczo na tle pozostałych wypukłych form w gminie,
- pagóry kemów – zbudowane z mułków, piasków i żwirów. Występują w pewnych skupieniach w dwóch równoleżnikowych pasach – na południu jest to pas pomiędzy Pturkiem a Barcinem – leżą one na wysoczyźnie w pobliżu strefy krawędziowej. Na północy pas kemów rozciąga się pomiędzy Augustowem i Gulczewem (jest to pogranicze gmin Barcin, Łabiszyn i Złotniki Kujawski).

Formy wytopiskowe, niezbyt głębokie (zazwyczaj ich dno leży do 3 m poniżej powierzchni wysoczyzny) wypełnione są namułami (holocen), rzadziej spotyka się kre dę jeziorną lub ity, mułki i piaski jeziorne. Są to formy dosyć liczne na wysoczyźnie, ale niewielkie. W przeciwieństwie do gmin sąsiednich, w gminie Barcin nie spotyka się rozległych obszarów wytopiskowych w obrębie wysoczyzny.

W strefie zbocza doliny oraz zboczy dolinek erozyjnych spotyka się ciekawy układ eluwiów i deluwiów – eluvia są to utwory położone wyżej, które podlegały wymywaniu materiału, a deluvia to strefa ich depozycji, położona niżej – w dolnych partiach zbocza oraz w dnach obniżeni. Rozległy obszar pokryty deluwiami znajduje się w dolnej części zbocza na północ od Pturka, ale także rozległa dolina erozyjna ciągnąca się z Julianowa w kierunku Pturka wypełniona jest deluwiami.

Zdecydowanie największe zróżnicowanie rzeźby ma miejsce w strefie wcięcia w wysoczyznę doliny Noteci. Na terenie gminy biegnie ona równoleżnikowo, a dopiero w zachodniej części, począwszy od Jeziora Wolickiego, zmienia ona kierunek na północny, ale na terenie gminy obserwuje się tylko bardzo krótki odcinek doliny o takim przebiegu (w dalszym biegu, już na terenie gminy Łabiszyn – zmienia kierunek na północno-wschodni). Dolina jest dosyć rozległa – szerokość na terenie gminy zawiera się od ok 0,5 km do 1,5 km.

Dolina wcina się na głębokość ok. 20 m (do prawie 30 m). Strefa krawędziowa jest silnie zróżnicowana – z licznymi dolinami erozyjnymi, wcinającymi się w wysoczyznę nawet na odległość ponad 3 kilometrów oraz z dolinkami osuwiskowymi (obserwowanymi głównie lokalnie, o bardziej łagodnych kształtach i mniejszym zasięgu). Te doliny erozyjne wyróżniają się w przestrzeni gminy nie tylko ze względu na rzeźbę i nieraz rozbudowany kształt, ale także ze względu na specyficzną roślinność (lasy liściaste oraz zwarte powierzchnie zakrzaczeń), która z racji słabej przydatności rolnej terenu o tak dużych nachyleniach, nie została przekształcona przez działalność rolniczą. Zbocze doliny Noteci charakteryzuje się dużymi spadkami terenu. Nachylenie terenu rzędu 4-5% (czyli różnica wysokości wynosząca 4-5 m na odcinku 100 m) jest powszechne, natomiast spotyka się (i nie jest to sytuacja rzadka) fragmenty o nachyleniu wynoszącym 7-8%.

Pomimo iż bezwzględna różnica wysokości pomiędzy wysoczyzną, a dnem doliny nie jest bardzo duża (jak wspomniano wynosi maksymalnie do 30 m), to wspomniane zróżnicowanie rzeźby oraz duże spadki, powodują iż obszar jest pod względem krajobrazowym bardzo atrakcyjny i nie ustępuje w tym zakresie zboczom dolin rzek większych, lub dolin bardziej eksponowanych w terenie – na przykład Wisły, Brdy, czy Noteci w części położonej poniżej (zwłaszcza w pradolinie toruńsko-eberswaldzkiej).

W dolinie Noteci zachowała się oprócz równiny zalewowej równina nadzalewowa. Ma formę „pótek” o równinnym charakterze, ale położoną wyraźnie (kilka metrów) powyżej dna doliny (stanowiącego równinę zalewową). Leży na wysokości 80-85 m npm. Można ją obserwować przede wszystkim w sąsiedztwie zboczy, gdyż w części centralnej została już zerodowana. W części wschodniej, na południe od Złotowa (tzw. Nowe Złotowo), zachował się rozległy obszar tej terasy nadzalewowej (przechodzący na wschód w kierunku Wojdała). Innym przykładem terasy nadzalewowej jest zalesiony teren we wsi Krotoszyn. Terasa nadzalewowa zbudowana jest z piasków i żwirów rzecznych fazy pomorskiej. Jest zasadniczo bardziej sucha od terasy zalewowej i pod względem nośności gruntów, rzeźby terenu oraz przydatności rolniczej, przypomina obszary sandrowe.

Na obecny charakter dna doliny Noteci duży wpływ wywarły nie tylko procesy naturalne, ale także antropogenne, związane z regulacją Noteci dla potrzeb wykorzystania żegludowego, co miało miejsce w końcu XVIII w. Wskutek regulacji obniżył się poziom wód w rzece, co wpłynęło między innymi na charakter przepływowych jezior – Sadłogoskiego i Wolickiego. Linia brzegowa (przynajmniej w niektórych fragmentach) cofnęła się, a obszary otaczające utrzymują podmokły charakter – są trudno dostępne i nie wykazują przydatności dla realizacji zabudowy kubaturowej.

Dno doliny jest obecnie wciąż w większości podmokłe, a nawet zabagnione, pozostały fragmenty starorzeczy. Jest to teren trudno dostępny, nie nadający się do zabudowy, stanowiący barierę komunikacyjną (na terenie gminy znajdują się tylko trzy przeprawy drogowe przez dolinę Noteci – dwie na terenie miasta Barcin oraz jedna pomiędzy Pturkiem a Młodocinem).

Dolina wypełniona jest holocenijskimi piaskami i żwirami rzecznyymi (wypełniającymi dno doliny) oraz piaskami i żwirami rzecznyymi fazy pomorskiej (stanowiącymi terasę nadzalewową).

Hipsometria gminy jest dosyć silnie zróżnicowana i ściśle związana z opisaną wcześniej genezą rzeźby. Zarówno część północna, jak i południowa, leżące na wysoczyźnie, notują rzędne ok. 100 m npm, przy czym bardzo liczne są pagórki i obniżenia. Generalnie rzeźba wykazuje nieznaczne nachylenie w kierunku północnym. Skrajnie północna część gminy leży na wysokości nieco poniżej 100 m npm (w dolinkach i obniżeniach – nawet do 95 m npm). Także część wschodnia pomiędzy Złotowem i Dąbrówką Barcińską, a Mamliczem leży na wysokości 90-100 m npm. Pomijając dno doliny Noteci jest to obszar o najmniej zróżnicowanej rzeźbie.

Cześć środkowa to wysokości nieco ponad 100 m npm, ale wyjątkiem są tu obniżenia, jak również dolinki erozyjne biegnące na południe – w kierunku doliny Noteci. Obniżenia te mają nawet po kilka metrów, ale rozległa dolinka erozyjna rozciągająca się od Julianowa w kierunku Knieji, już w Julianowie ma głębokość ponad 5 m.

Wysoczyzna w części południowej (na południe od doliny Noteci) jest położona nieco wyżej, niż w części środkowej i północnej. Wysokości bezwzględne przekraczają tu 100 m npm.

Maksymalne wysokości przekraczają 110 m npm, a kulminacje takie notowane są w kilku miejscach w różnych częściach gminy: na północ od Józefinki (a więc w części północno-zachodniej gminy, na pagórze moreny czołowej) – 116 m npm, na południowy-zachód od Młodocina (a więc w części południowo-zachodniej) – 112,5 m npm, na zachód od Szerokiego Kamienia (praktycznie na granicy z gminą Dąbrowa, a więc w części południowej) – 111,5 m npm, na wschód od Mamlicza (a więc w części północno-wschodniej) – 109,7 m npm. Tak duży przestrzenny rozrzut wspomnianych kulminacji wskazuje, jak bardzo zróżnicowana jest rzeźba gminy.

Dolina Noteci leży na wysokości ok. 75-85 m npm, przy czym poziom lustra Noteci oraz jezior przepływowych (Sadłogoskiego i Wolickiego) znajduje się na całym jej przebiegu przez gminę na wysokości 75 m npm (co pokazuje jak minimalny jest spadek rzeki). Dno doliny jest równinne i podmokłe, miejscami wręcz zabagnione – jest to terasa zalewowa znajdująca się na wysokości 75-80 m npm. Powyżej niej (80-85 m npm) rozpościera się terasa nadzalewowa (nie jest ona jednak reprezentowana w całej dolinie – jest nieciągła bowiem jej fragmenty zostały zerodowane), jest ona już zdecydowanie bardziej sucha, częściowo porośnięta lasami, wykazuje umiarkowaną przydatność litologiczną dla zabudowy. W części zachodniej dno doliny jest szersze - miejscami jego szerokość wynosi nawet 1,5 km (na wysokości Jeziora Wolickiego), a pomiędzy Barcinem a Sadłogoszczą – najwęższe (tu dno doliny ma szerokość zaledwie 250 m, ale uwzględniając dobrze w tym rejonie zachowaną równinę nadzalewową – cała dolina osiąga ok. 1 km). Na wschód od jeziora Sadłogoszcz dolina się rozszerza – Noteć płynie południową odnogą, a północna wykorzystywana jest przez Dopływ z Lisewa Kościelnego. Pomiędzy obydwoma ciekami obserwuje się niewielkie wyniesienie, stanowiące pozostałość równiny nadzalewowej, zbudowanej z piasków rzecznych (tu łączna szerokość doliny przekracza 2 km, ale ma ona już nieco inny charakter i nie wyróżnia się tak bardzo na tle wysoczyzny).

Zbocze doliny Noteci w części środkowej (zwłaszcza w okolicach Barcina) jest bardzo strome. Stefa krawędziowa jest silnie rozwinięta zarówno w części północnej, jak i południowej, choć wykazują one zasadniczo odmienny charakter. Północna krawędź jest najsilniej rozwinięta w części środkowej i zachodniej – w okolicach Barcina, Knieji, Pturka – gdzie obserwuje się największe nachylenie terenu oraz najbardziej rozbudowane dolinki erozyjne. Miejscami – jak w okolicach Knieji, rozczłonkują one krawędź wysoczyzny, tworząc swoiste ostańcowe „wyspy” otoczone dolinami. Część wschodnia – w okolicach Dąbrówki Barcińskiej i Złotowa, jest nieco słabiej nachylona, mniejsze są różnice wysokości, znacznie mniej liczne są dolinki erozyjne, a poza tym – są one znacznie krótsze i mniej rozbudowane. Najdłuższa, rozbudowana dolina erozyjna wcina się w okolicach Knieji, Pturka – biegnie do Julianowa i ma długość ponad 3,2 km.

Południowe zbocze wysoczyzny wykazuje największe zróżnicowanie w okolicy Młodocina – ze względu na dolinki erozyjne. W okolicach Wolice-Krotoszyn obserwuje się duże różnice wysokości, ale znacznie mniejsze zróżnicowania przebiegu krawędzi. Na południe od Sadłogoszczy wysoczyzna jest rozczłonkowana doliną cieku o nazwie Dopływ spod Ludkowa. Dolina ta na tyle silnie wcina się w wysoczyznę, że lokalnie różnice wysokości są znaczne – sięgają 10-15 m na odcinku 120-150 (a więc nachylenie wynosi nawet 10%). Taka sytuacja ma miejsce w Piechcinie (miejscowość leży w tej dolince) i Zalesiu Królewskim. Dopływ spod Ludkowa łączy się z Notecią w Sadłogoszczy, ale dolina tego cieku na tyle silnie wcina się w wysoczyznę, że pomiędzy tą doliną, a doliną Noteci (znajdującą się na północny-wschód i na północ) rozciąga się fragment wysoczyzny w formie wału o wysokości względnej ponad 15 m (licząc od strony Dopływu spod Ludkowa) i ponad 25 m (licząc od strony Noteci) – zbocza tego wału są miejscami strome i porożcinane dolinkami.

Różnice wysokości pomiędzy punktami ekstremalnymi „naturalnego pochodzenia” sięgają więc 40 m. Należy jednak podkreślić, że rzeźba terenu południowej części gminy jest silnie modyfikowana przez działalność górniczo-przemysłową prowadzoną w okolicach Wapienna – Bielaw – Piehcina. Największą dominantą wysokościową na terenie gminy – bardzo dobrze dostrzegalną z odległości nawet kilkunastu kilometrów, są zwałowiska nadkładu rozciągające się na południe od wspomnianych miejscowości. Są one znacznie wyższe i znacznie bardziej eksponowane, niż naturalne wyniesienia terenu.

Warto podkreślić, że w rejonie eksploatacji wapieni rzeźba terenu jest całkowicie ukształtowana antropogenicznie. W skali województwa kujawsko-pomorskiego jest to jeden z największych (być może największy) obszarów sztucznych przekształceń powierzchni ziemi. Na odcinku około 6 km pomiędzy Wapiennem a Piehcinem, elementy rzeźby naturalnej są bardzo nieliczne, a różnice wysokości pomiędzy zwałowiskami nadkładu (o wysokości względnej – wg różnych źródeł 30-50 m, a wyrobiskami (o głębokości kilkudziesięciu metrów).

Wg Projektu Zagospodarowania Złoza:

- minimalna wysokość terenu w wyrobisku „zachodnim” w Wapiennem wynosi ok. 33 m npm (a więc głębokość wyrobiska przekracza 60 m), natomiast minimalna wysokość terenu w wyrobisku „wschodnim” w Wapiennem wynosi ok. 27 m npm (a więc głębokość wyrobiska sięga 70 m),
- minimalna wysokość terenu w zachodniej części wyrobiska w Bielawach wynosi ok. 33 m npm (a więc głębokość wyrobiska przekracza 70 m, bowiem powierzchnia terenu sięga tu 110 m npm.), ale w części wschodniej, dno wyrobiska znajduje się na wysokości ok. 6,5 m npm;

- na terenie zakładu znajdują się obecnie dwa nieczynne zwałowiska - ze względu na fakt, iż zalegają na złożu planuje się ich usunięcie. Aktualnie eksploatuje się dwa zwałowiska – przy wyrobisku Wapienno Zachód – formuje się tu 3 poziomy, z których najwyższy o rzędnej spągu 155 m npm na mieć miąższość 10 m oraz przy wyrobisku Bielawy – gdzie formuje się 4 poziomy, z których najwyższy o rzędnej spągu 160 m npm na mieć miąższość 16 m,
- w istniejących wyrobiskach planuje się tworzenie kolejnych poziomów wydobywczych – najniższe będą eksploatowane na wysokości 20 m poniżej poziomu morza.

KLIMAT

Według klasyfikacji regionów klimatycznych Polski przeprowadzonej przez W. Okołowicza, gmina leży w „subregionie kujawskim”. Dla podregionu klimatycznego wyznaczonego dla obszaru, w którym leży gmina określa się następujące podstawowe wyznaczniki klimatu: dużo dni pochmurnych, najmniejszy opad w Polsce, „przejściowość” klimatu. Szczegółowe parametry charakteryzujące klimat, są następujące:

- opady atmosferyczne, wynoszą ok. 500 mm, z czego ponad połowa (ok. 300-350 mm) przypada na półrocze letnie
- średnie temperatury roczne wynoszą ok. 7,5-8°C przy czym w lipcu przekraczają 18°C a w styczniu wynoszą ok. -3°C.
- okres wegetacyjny trwa 210-220 dni
- lato trwa przeciętnie ok. 90 dni
- zima trwa przeciętnie ok. 85 dni
- średnia liczba dni mroźnych wynosi ok. 35, natomiast bardzo mroźnych (gdy temperatura maksymalna nie przekracza -10°C wynosi 2-3),
- średnia liczba dni gorących wynosi 35, a dni upalnych (z temperaturą ponad 30°C) od 4 do 6,
- liczba dni pogodnych wynosi ok. 40,
- liczba dni chmurnych wynosi ok. 125,
- pokrywa śnieżna występuje w okresie trwającym ok. 70 dni,
- przeciętne roczne usłonecznienie wynosi 1500-1600 godzin,
- notuje się przewagę wiatrów zachodnich, w następnej kolejności południowo-zachodnich, w dalszej kolejności północno-zachodnich.

Zróżnicowanie rzeźby terenu, a przede wszystkim znaczne powierzchnie o dużej wilgotności, powodują na terenie gminy lokalne modyfikacje klimatu. Wyróżnia się tu zwłaszcza dolina Noteci, będąca formą na tyle rozległą i na tyle specyficzną, że wykształca topoklimat odmienny od topoklimatu części wysoczyznowych, które w zakresie większości powyższych parametrów będą wykazywały przebieg zjawisk pogodowych zbliżony do przeciętnych (typowych). W dolinie Noteci przede wszystkim znacznie częstsze będą mgły. Z tych samych powodów należy się spodziewać w okresie jesienno-wiosennym zastoisk zimnego powietrza, a w okresie letnim nieco łagodniejszego przebiegu pogody (niższe temperatury maksymalne, wyższa wilgotność powietrza). Zróżnicowana rzeźba terenu powoduje także w zależności od kierunku ekspozycji modyfikacje klimatu (dłuższe zaleganie śniegu, gorsze/lepsze nasłonecznienie, anomalia aerosanitarna, itp.)

GLEBY I PRZYDATNOŚĆ ROLNICZA GRUNTÓW

Gmina charakteryzuje się zróżnicowaną pokrywą glebową, związaną ściśle z typem podłoża, a pośrednio z morfologią obszaru. Na obszarach związanych genetycznie z akumulacją lodowcową (gliny) zdecydowanie dominują gleby brunatne (kwaśne i wylugowane), a w minimalnym stopniu gleby brunatne właściwe; niezbyt duże powierzchnie zajmują gleby płowe. Na tych właśnie typach gleb wykształciły się najlepsze kompleksy w gminie. Są to zajmujące minimalne powierzchnie gleby kompleksów 2 i 3 (pszenny dobry, pszenny wadliwy – na glebach brunatnych właściwych oraz nielicznych brunatnych wylugowanych) oraz zajmujące duże powierzchnie gleby kompleksów 4 i 5 (żytni bardzo dobry oraz żytni dobry – na brunatnych wylugowanych i kwaśnych oraz glebach płowych – wszystkie kompleksy gleb płowych zalicza się w gminie do kompleksu 4).

Niektóre (nieliczne, niewielkie i charakteryzujące się wydłużonym kształtem) obszary morenowe (z gliną w podłożu), ze względu na ukształtowanie terenu i związaną z nim podwyższoną wilgotność, pokrywają czarne ziemie – jednak nie ich bardzo urodzajne odmiany typowe dla Kujaw, ale formy zdegradowane, które zalicza się do słabych kompleksów 6, 8 lub 9 (odpowiednio – żytni słaby, zbożowo-pastewny mocny i zbożowo-pastewny słaby).

Na obszarach związanych z akumulacją fluwioglacjalną (piaski sandrowe) powstały gleby piaskowe (głównie rdzawe), na których wykształcił się w przeważającej mierze kompleks 6 (żytni słaby), a w mniejszej części – kompleks 7 (żytni bardzo słaby, zwany też żytnio-łubinowym). Kompleks 6 wykształcony na glebach rdzawych zajmuje na terenie gminy duże powierzchnie.

Na terenach nadmiernie wilgotnych wykształciły się gleby organiczne. Zajmują one zaznaczające się powierzchnie, ale w zwartej formie występują tylko w dolinie Noteci, a i tu nie zajmują jej całej, gdyż duże powierzchnie stanowią fragmenty terasy nadzalewowej, zbudowanej z utworów piaszczystych z glebami rdzawymi. Poza doliną Noteci, grunty organiczne spotyka się sporadycznie w dnach niektórych podmokłych obniżen (tam jednak często wykształcały się czarne ziemie, a nie grunty organiczne – zależało to od sposobu zajęcia obniżenia – grunty organiczne powstawały tu głównie jako efekt zarastania oczek wodnych). Wśród gruntów organicznych zdecydowanie przeważają gleby torfowe i torfowo-murszowe (oznaczane jako T w tym przypadku są to torfy niskie). Znacznie mniejszą powierzchnię zajmują gleby mułowo-torfowe (E) oraz murszowo-mineralne i murszowate (M). Na zdecydowanej większości gruntów organicznych wykształciły się użytki zielone zaliczane w zbliżonych proporcjach do kompleksu 3 (użytki zielone słabe i bardzo słabe) oraz 2 (użytki zielone średnie – w gminie brak użytków zielonych zaliczanych do kategorii 1 – dobrych i bardzo dobrych). Do kompleksu 2 z (użytki zielone średnie) należą pastwiska zaliczane do klasy III (gdzie plon z łąk wynosi średnio ponad 3,0 t siana z 1 ha, a pastwiska tej klasy dają możliwość wyżywienia 2 krów na 1 ha w okresie wegetacyjnym) i IV (wydajność pastwisk wystarcza do wyżywienia 1-2 krów na 1 ha przez 130 dni; przydatność klasy IV ograniczana jest zakrzaczeniami, obecnością większej ilości kamieni lub pni, ukształtowaniem terenu bądź złym dostępem), natomiast do kompleksu 3 z (użytki zielone słabe i bardzo słabe) - łąki i pastwiska zaliczane do klasy V (łąki jednokośne, turzycowe i trawiaste, silnie zakwaszone, dające plony około 1,5 t siana z 1 ha; pastwiska na terenach nizinnych i górskich mogą w pełni wyżywić jedną krowę na 1 ha w ciągu 120 dni) i VI (łąki mogą dać do 1,5 t siana z 1 ha najgorszej jakości, a wydajność pastwisk nie wystarcza na wyżywienie jednej krowy na 1 ha w okresie 100 dni).

Łącznie w gminie struktura gleb przedstawia się następująco:

- brunatne wylugowane	– 36% powierzchni ogólnej
- rdzawe	– 33% powierzchni ogólnej
- płowe	– 19% powierzchni ogólnej
- murszowo-mineralne, mułowo-torfowe, torfowe i murszowo-torfowe	– 8-9% powierzchni ogólnej
- czarne ziemie	– 3% powierzchni ogólnej
- brunatne właściwe	– śladowe ilości

Największe powierzchnie terenów rolnych w gminie zajmują więc kompleksy 5, 6 i 4⁵.

⁵Charakterystyka przydatności rolniczej kompleksów 4, 5 i 6 przytoczona poniżej, za portalem www.wies-polska.webea.info
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Kompleks 5 (żytni dobry) obejmuje gleby lżejsze i mniej urodzajne niż kompleks 4-żytni bardzo dobry, na ogół wrażliwsze na suszę i mniej zasobne w składniki pokarmowe. Należy je uważać za gleby żytnio-ziemniaczane, na których jednak można uprawiać również jęczmień ozimy i owies, a poza tym inne rośliny o niezbyt dużych wymaganiach glebowych. Gleby te zalicza się do klasy bonitacyjnej IVa IIb.

Do kompleksu 6 (żytni słaby) zalicza się głównie gleby wytworzone z piasków słabo gliniastych i gliniastych podścielonych piaskiem luźnym lub żwirem. Są one zbyt przewiewne i przepuszczalne, okresowo za suche oraz ubogie w składniki pokarmowe. Dobór roślin uprawnych dla tych gleb jest bardzo ograniczony i obejmuje tylko żyto, ziemniaki, seradellę i łubin, przy czym plony ich zależą w bardzo dużym stopniu od ilości i rozkładu opadów oraz intensywności nawożenia. Gleby tego kompleksu zaliczane są do klasy bonitacyjnej IVb i V.

W skład kompleksu 4 wchodzi najlepsze gleby lekkie wytworzone z piasków gliniastych lub piasków lekkich zalegających na zwięźlejszym podłożu. Gleby te są strukturalne, mają dobrze wykształcony poziom próchniczny oraz uregulowane stosunki wodne. Należą tu również lżejsze gleby pyłowe. Wiele z tych gleb wykazuje niski poziom kultury, toteż można na nich uprawiać żyto, ziemniaki oraz inne rośliny o mniejszych wymaganiach. W wyniku intensywnego nawożenia i prawidłowej agrotechniki gleby te osiągają wyższy stopień kultury, co daje możliwość uprawy takich roślin, jak na kompleksach pszennych. Gleby te zaliczane są przeważnie do klasy bonitacyjnej IIIa, IIIb i IVa.

W najbardziej ogólnym ujęciu należy stwierdzić, że część wschodnia gminy charakteryzuje się lepszą przydatnością rolniczą, niż część zachodnia. Gleby o najlepszej przydatności rolniczej (kompleks 2) zajmują niewielkie i nieciągłe powierzchnie we wschodniej i południowej części gminy (Złotowo, Piechcin - Aleksandrowo, Szeroki Kamień). Gleby kompleksów 4 i 5 współwystępują, tworząc mozaikę, w której w zależności od części gminy przeważa bądź kompleks 4, bądź 5. Obszarem o przewadze kompleksu 4 jest część północno-wschodnia (okolice miejscowości Złotowo-Mamlicz-Poniatowo). Większe powierzchnie kompleksu 4 spotykane są także na południe od Barcina oraz w okolicach Szerokiego Kamienia. Większe powierzchnie kompleksu 5-go to: rejon środkowo-północnej części gminy (na północny-wschód od Barcina, tu jednak obok kompleksu 5-go spotyka się duże powierzchnie kompleksu 7-go), tereny wysoczyznowe we wsiach Młodocin i Wolice oraz tereny leżące pomiędzy linią wyznaczaną przez Piechcin-Wapienno a doliną Noteci. Obszary najłagodniejszych gleb, to północna część gminy (na północ od Barcina – z miejscowościami Kania, Gulczewo, Barcin-Wieś, Józefinka). Bardzo słabą przydatnością cechują się także grunty mineralne w dolinie Noteci.

Tab. Klasy bonitacyjne gruntów ornych (z sadami) i użytków zielonych

Grunty orne z sadami		Użytki zielone	
klasa	% udział	klasa	% udział
I	0	I	0
II	0	II	0
IIIa	3,9	III	2,9
IIIb	18,8		
IVa	28,8	IV	41,3
IVb	19,1		
V	19	V	41,3
VI	5,9	VI	14,1
VI Z	1,4	VI Z	0,5

Źródło: IUNG

Jeśli chodzi o przydatność użytków zielonych, to wyraźnie najlepsze walory prezentują te leżące na północ od jeziora Wolickiego, natomiast wszystkie pozostałe cechują się niską lub bardzo niską przydatnością.

O co najwyżej umiarkowanej przydatności rolniczej gleb świadczy także ich struktura według klas bonitacyjnych – prawie połowa gruntów ornych należy do klas IV-tych, a tylko około 23% zajmują grunty klas III-ich, wśród których dominuje klasa IIIB. Brakuje w ogóle klas I i II. Należy zauważyć także duży odsetek gruntów bardzo słabych – klasy V, VI i VII stanowią aż ¼ ogółu.

Wśród użytków rolnych dominują klasy IV i V – każda z nich skupia ponad 41% ogółu powierzchni. Grunty klasy III zajmują niespełna 3%, za to grunty najłabsze – klasy VI i VII – ponad 15%.

Oceniając przydatność rolniczą gleb należy stwierdzić, że syntetyczny Wskaźnik jakości Rolniczej Przestrzeni Produkcyjnej wynoszący 63,6 pkt lokuje gminę poniżej średniej dla województwa (w grupie słabszych gmin). Niezbyt korzystne wartości przyjmują zwłaszcza dwie składowe syntetycznego wskaźnika – rzeźba terenu oraz warunki wodne, ale także wskaźnik przydatności rolniczej obniża ogólną ocenę. Bonitacja użytków zielonych wypada znacznie poniżej przeciętnych (różnica w potencjale gminy Barcin i innych obszarów jest tu znacznie większa, niż w przypadku gruntów ornych).

Znaczna część gminy zagrożona jest erozją gruntów. Są to przede wszystkim zagrożenia wynikające z:

- erozji wodnej – dotyczy to obszarów położonych w strefie krawędziowej, gdzie spływ wód opadowych powoduje wymywanie wierzchnich warstw co prowadzi do zubażania gleb,
- erozji wietrznej – dotyczy to głównie gleb leżących w północnej części gminy (w mniejszym stopniu także gleb w innych rejonach) – gleby piaskowe są narażone na „wywiewanie” wierzchnich warstw, czemu sprzyja nie tylko charakterystyka litologiczna materiałów tworzących gleby, ale także mała liczba terenów leśnych, zadrzewień śródpolnych, itp. Ten rodzaj erozji nie zagraża (lub zagraża w znacznie mniejszym wymiarze) gruntom organicznym.

LASY

Lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię ok. 1,2 tys. ha, czyli tylko niespełna 10% powierzchni gminy (jest to wskaźnik obiektywnie niski i znacząco niższy od przeciętnej wojewódzkiej). Subiektywnie gmina jest postrzegana jako obszar w większym stopniu zalesiony, gdyż duże powierzchnie leśne leżą w sąsiednich gminach, w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Barcin (w kilku przypadkach granica gminy Barcin biegnie po granicy kompleksu leśnego znajdującego się w sąsiedniej gminie). Lasy znajdują się tylko na obszarach wiejskich – miasto jest obszarem całkowicie bezleśnym.

Powierzchnia lasów w ostatnich latach sukcesywnie się zwiększa – w ostatniej dekadzie wzrost ten wyniósł ponad 8% (pomiędzy rokiem 2000 a 2010 zanotowano wzrost powierzchni lasów o prawie 180 ha). Bardzo szybko rosła w tym czasie zwłaszcza powierzchnia lasów prywatnych, które stanowią obecnie 20% wszystkich lasów (jeszcze przed 3 laty – zaledwie 12%).

Lasy na terenie gminy nie tworzą dużych i zwartych kompleksów – położone są w kilku niewielkich kompleksach, w dodatku częściowo rozczłonkowanych. Obniża to potencjał przyrodniczy lasów i ich zdolność do ochrony przed antropopresją. Największe powierzchnie leśne, to:

- kompleks na południowy wschód od Barcina,
- kompleks na południe od Wapienna,
- kompleks na południe od terenów wyrobisk w Wapienniu – ten kompleks ma swoją kontynuację w sąsiedniej gminie Dąbrowa, cechuje się dosyć dużą powierzchnią, zwartością i bez wątpienia prezentuje największy potencjał przyrodniczy, czemu sprzyja także fakt, że jest stosunkowo trudno dostępny dla penetracji,
- kompleks na wschód od Sadłogoszczy.

Z powyższego zestawienia wynika, że znacznie silniej zalesiona jest część południowa gminy.

Pod względem administracyjnym zdecydowana większość lasów na terenie gminy należy do Nadleśnictwa Gołębki, a jedynie lasy północnej części gminy (w Józefince, Kani, Gulczewie, Mamliczu - które nie tworzą dużych i zwartych powierzchni, należą do Nadleśnictwa Szubin).

Charakter lasów Nadleśnictwa Gołębki kształtowany jest przez wielkość opadów (obszar o najniższych opadach rocznych w kraju – wynoszą one tu przeciętnie ok. 500 mm) oraz jakość gleb (2/3 stanowią nieurodzajne gleby rdzawe). Nie bez znaczenia jest także fakt, że 1/3 całego drzewostanu w Nadleśnictwie to lasy na gruntach porolnych. Warunki glebowe i hydrologiczne mają bezpośrednie przełożenie na strukturę siedlisk. Połowę powierzchni Nadleśnictwa Gołębki obejmuje siedlisko Lasu Mieszanego świeżego. Następnymi w kolejności są Las świeży i Bór Mieszany świeży. Struktura siedlisk Nadleśnictwa Gołębki ma bardzo istotny wpływ na strukturę gatunkową drzewostanów. Wśród gatunków głównych gatunkiem lasotwórczym jest sosna, która zajmuje ¾ powierzchni. Liczącym się gatunkiem jest także dąb (15 % powierzchni). W dalszej kolejności należy wymienić olchę, brzozę, modrzew i buk. Udział pozostałych gatunków jest marginalny.⁶

Tab. Charakterystyka lasów na terenie gminy

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
grunty leśne ogółem (ha)												
1034,4	1045,7	1079,0	1075,6	1041,5	1040,5	1115,8	1114,9	1115,4	1118,4	1116,7	1123,3	1210,3
lasy ogółem (ha)												
1017,8	1029,1	1062,4	1060,3	1026,5	1025,5	1100,9	1100,0	1100,5	1103,4	1101,8	1108,4	1195,4
lesistość w %												
8,41	8,50	8,80	8,80	8,50	8,50	9,10	9,10	9,10	9,10	9,10	9,15	9,87
grunty leśne publiczne ogółem (ha)												
927,4	921,7	953,0	946,6	908,5	907,5	977,4	976,5	977,0	980,0	978,3	977,3	967,3
grunty leśne prywatne (ha)												
107,0	124,0	126,0	129,0	133,0	133,0	138,4	138,4	138,4	138,4	138,4	146,0	243,0

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BDL GUS.

Dla Obrębu Szczepanowo w Nadleśnictwie Gołębki (do którego należą lasy na terenie gminy Barcin) podaje się następujące parametry zasobów leśnych (za 2005 r.):

- Średni wiek – 59 lat
- Przeciętna zasobność[m³/ha] - 234
- Przeciętny przyrost[m³/ha] – 3,95

Na terenie gminy istnieją przesłanki do dolesień, wynikające z niezbyt dobrych warunków rozwoju rolnictwa. Niska przydatność rolnicza gruntów w połączeniu z lokalnymi uwarunkowaniami szczegółowymi, predestynują rozległe obszary gminy do zalesienia, jako optymalnej zarówno pod względem ekologicznym ale także gospodarczym, formy zagospodarowania terenu. Tereny do dolesień wskazane w opracowaniu „Granica polno-leśna” są dosyć liczne, występują w różnych częściach gminy i mogą przyczynić się do znacznego poprawienia obecnego niskiego wskaźnika lesistości. Realizacja zalesień przyczyni się jednak przede wszystkim do znacznego wzmocnienia potencjału ekologicznego lasów – obecnie ze względu na fakt, iż są to najczęściej małe powierzchnie o rozfragmentowanej granicy są one bardzo mało odporne, a także do znacznego wzmocnienia bioróżnorodności na terenach rolniczych.

⁶Wg charakterystyki ze strony www Nadleśnictwa Gołębki.

SUROWCE MINERALNE

Na terenie gminy Barcin stwierdzono występowanie i prowadzi się eksploatację:

- surowców dla przemysłu wapienniczego (wapień i margle) – w tym zakresie gmina należy do najważniejszych obszarów wydobycia w skali kraju, a skala wydobycia oraz przetwórstwa tych surowców stawia gminę wśród obszarów o strategicznym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Eksploatację kamienia wapiennego rozpoczęto w latach 60-tych XIX w., wkrótce zrealizowano zakłady przetwórcze.
- kruszyw naturalnych (piasków i mieszanek piaskowo-żwirowych) – są to surowce dosyć powszechne, często eksploatowane, a gmina nie wyróżnia się ani pod względem liczby podmiotów prowadzących eksploatację ani też pod względem skali pozyskania surowców

Poniżej przedstawiono charakterystykę złóż oraz pozyskania surowców w gminie.

W tabeli przedstawiono złoża kruszywa naturalnego (piasków i żwirów) zawarte w Bilansie Zasobów Kopalni i Wód Podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2013 r.

Tab. Złoża kruszywa na terenie gminy wg Bilansu Zasobów Kopalni i Wód Podziemnych w Polsce (wg stanu na 31 XII 2013 r)

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania E – eksploatowane R – zasoby rozpoznane szczegółowo Z – wydobyte zostało zaniechane T - złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo M - złoża skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym	Zasoby geologiczne bilansowe w tys. ton	Zasoby przemysłowe w tys. ton	Wydobycie w tys. ton
Sadłogoszcz I	M	0	-	-
Sadłogoszcz II	M	0	-	-
Sadłogoszcz III	T	235	-	-
Zalesie Barcińskie I	Z	164	-	-
Zalesie Barcińskie III	R	277	-	-
Zalesie Barcińskie IV	R	683	-	-
Zalesie Barcińskie V	R	1471	1471	-
Złotowo*	Z	550	-	-
Złotowo II*	Z	133	-	-
Złotowo IV	E	106	-	23
Złotowo V	E	232	-	6
Złotowo VI	R	244	-	-

* złoża zawierające piasek ze żwirem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

33

Tab. Tereny górnicze (stan na 03.2015)

Lokalizacja	Kopalina	Pow. terenu górniczego (ha)
Bielawy I	margle jurajskie	1785,0
Sadłogoszcz III	kruszywo naturalne	3,0
Złotowo	kruszywo naturalne	14,7
Złotowo IV	kruszywo naturalne	3,7
Złotowo V	kruszywo naturalne	2,8
Złotowo VI	kruszywo naturalne	3,6
Zalesie Barcińskie V	kruszywo naturalne	1,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Tab. Złoże wapieni i margli na terenie gminy wg Bilansu Zasobów Kopalni i Wód Podziemnych w Polsce (wg stanu na 31 XII 2013 r)

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania E – eksploatowane	Zasoby geologiczne bilansowe w tys. ton	Zasoby przemysłowe w tys. ton	Wydobycie w tys. ton
Barcin - Piechcin - Pakość	E	968552	532542	6301

Uwaga - dane dotyczą całego złoża zlokalizowanego na terenie gmin Barcin, Dąbrowa i Pakość - eksploatacja odbywa się tylko na terenie gminy Barcin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Ponadto na Załączniku nr 4, na terenie miasta Barcin, pokazano złożo piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej - którego eksploatacja została zaniechana.

⁷Surowce cementowo-wapiennicze występują dość powszechnie w różnych formacjach geologicznych, głównie w południowej i centralnej Polsce. Blisko 60% udokumentowanych zasobów stanowią utwory jurajskie. Duże znaczenie mają także wapień dewońskie, triasowe i kredowe, podrzędne – prekambryjskie, kambryjskie, karbońskie i neogeńskie. Większość zasobów znajduje się w czterech regionach: opolskim, krakowsko-częstochowsko-wieluńskim, świętokrzyskim i lubelskim. W Polsce północnej wapień jurajski udokumentowano w obszarze Barcin-Piechcin koło Inowrocławia na Kujawach (na terenie gminy obszar i teren górniczy Bielawy I).

Złoże wapieni i margli dokumentowane są do głębokości możliwej do eksploatacji systemem odkrywkowym. Według kryteriów bilansowości (obowiązujących od 1.01.2002 r.), ustalonych dla omawianej grupy złóż, zasadniczymi warunkami są: grubość nadkładu (maksymalnie do 15 metrów) oraz stosunek grubości nadkładu do miąższości złoża (maksymalnie 0,3). Dla wapieni przemysłu wapienniczego wprowadzono dodatkowy warunek dotyczący średniej zawartości CaCO₃ w profilu złoża, która powinna wynosić co najmniej 90 %.

Wapień i margle dla przemysłu cementowego i wapienniczego ustawowo należą do kopalni pospolitych. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 14 lutego 2006 r. w grupie kopalni podstawowych znalazły się także wapień i margle z 12 wybranych złóż: Połom w woj. dolnośląskim, Barcin – Piechcin – Pakość w woj. kujawsko-pomorskim, Rejowiec i Chełm w woj. lubelskim, Góraździe i Tarnów Opolski w woj. opolskim, Bukowa, Gliniany-Duranów, Kowala, Leśnica-Małogoszcz, Ostrówka-Ołowianka i Truskawica w woj. świętokrzyskim.

Geologiczne zasoby bilansowe złóż wapieni i margli w 2009 r. wyniosły ogółem 18 265,36 mln t. W 72 złożach udokumentowanych dla przemysłu cementowego znajdowało się 12 601,05 mln t, w 114 złożach dla przemysłu wapienniczego - 5 664,31 mln t.

⁷Poniżej na podstawie http://surowce-mineralne.pgi.gov.pl/wapień_i_%20margle.htm

Charakterystyka złoża wapieni i margli dla przemysłu cementowego Barcin-Piechcin-Pakość wg Bilansu Zasobów Kopalin i Wód Podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2009 r. z uzupełnieniami zakładów Lafarge:

- Zasoby geologiczne bilansowe ogółem: 1187809 tys. ton, w tym bilansowe wolne: 994 213 tys. ton
- Zasoby geologiczne przemysłowe: 558 203 tys. ton
- Wydobycie: 4 805 tys. ton

Na tle wszystkich 72 złóż tego typu w Polsce w roku 2009, wartości te stanowiły odpowiednio: 7,8% (dotyczy to zasobów wolnych), 24,7%, 23,7% co świadczy o podstawowej roli zarówno złoża, jak i kopalni, jak i udziału surowca pozyskiwanego w gminie Barcin w gospodarce narodowej, tym bardziej, że jest to miejsce pozyskania surowca znacznie oddalone od pozostałych, co ma duże znaczenie ekonomiczne dla zaspokajania potrzeb północnej części kraju.

Wapienie i margle jurajskie udokumentowano w złożu "Barcin - Piechcin - Pakość"⁸. Występują one w dwóch obszarach złożowych, tj. :

- „Barcin-Piechcin” - stan zasobów przemysłowych na 31.12.2009 - 558,2 mln ton
- „Pakość” - bez klasyfikacji przemysłowej.

Złoże to jest eksploatowane metodą odkrywkową w dwóch wyrobiskach o głębokości 100 m: Wapienno i Bielawy. Roczne wydobycie w ostatnich latach wynosi łącznie 4,8-7,5 mln ton. Skała wapienna jest bardzo czysta (90-95% węgla wapnia) i stanowi doskonały surowiec, wykorzystywany do produkcji wapna budowlanego i do produkcji cementu. Wapień wykorzystywany jest również w przemyśle chemicznym, m.in. jako surowiec do produkcji sody w zakładach w Janikowie i Inowrocławiu. W cukrowniach naszego regionu wapień wykorzystywany jest w procesie czyszczenia cukru.

Złoże Barcin-Piechcin-Pakość leży w województwie Kujawsko-Pomorskim i obejmuje znaczną część gminy Barcin i częściowo Pakość. Pod względem geograficznym przynależy do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie.

Złoże Barcin-Piechcin-Pakość stanowi fragment wychodni osadów górnourajskich związanych z południowo-zachodnim skrzydłem brachyantykliny Zalesia.

Budują go utwory jury górnej - górnego oksfordu i kimerydu. Utwory te wykształcone są w postaci wapieni i margli. charakteryzującymi się odmiennymi własnościami litologicznymi, posiadające różne możliwości wykorzystania surowcowego (przemysł cementowy, wapienniczy, sodowy, produkcja kruszyw, cukrownictwo). Seria złożowa charakteryzuje się monoklinalnym zapadaniem warstw ku południowi i południowemu zachodowi z upadem ok. 22°. Udokumentowane złożo ma kształt podłużnego bloku o długości około 8 km i szerokości od 600 - 1000 m.

Miąższość udokumentowanego złoża zawiera się w granicach od około 10 m w północnej części do 120 m (do poziomu -20 m n.p.m.). W złożu występują liczne zjawiska tektoniczne w postaci uskoków podłużnych i poprzecznych. W nadkładzie występują osady czwartorzędowe wykształcone w postaci glin zwałowych i piasków o miąższości od kilku metrów w północnej części złoża do około 35 m wzdłuż południowej granicy złoża. W części południowej wyrobiska Wapienno, w nadkładzie występuje kopalina towarzysząca w postaci piasków kwarcowych. Średnia grubość nadkładu wraz z piaskami wynosi ok. 16 m.

W dolinie Noteci bez wątplenia występują także torfy (wskazuje na to jednoznacznie budowa geologiczna doliny oraz występowanie tego typu złóż w innych obszarach o analogicznych warunkach). Torfy na terenie gminy nie są jednak eksploatowane i ze względu na ewentualne szkody środowiskowe związane z ich pozyskiwaniem w obecnych na terenie gminy warunkach, bezwzględnie należy powstrzymać się przed ewentualnym rozpoczęciem eksploatacji.

⁸Charakterystyka na podstawie danych Lafarge

System hydrologiczny gminy nie jest zbyt rozbudowany. Gmina w całości leży w zlewni Noteci, przy czym:

- Noteć jest najważniejszym ciekim na terenie gminy – biegnie przez cały jej obszar, ze wschodu na zachód, a począwszy od jeziora Wolickiego na północ. Długość rzeki na terenie gminy wynosi ok. 15,3 km i jest to część zaliczana do środkowego biegu rzeki.
- Na terenie gminy rzeka przepływa przez dwa jeziora – Sadłogoskie oraz Wolickie.
- Znaczna część gminy odwadniana jest bezpośrednio do Noteci, a pozostała leży w zlewniach cząstkowych niewielkich jej dopływów lub jezior przepływowych.
- Najważniejsze dopływy Noteci na terenie gminy to Dopływ spod Ludkowa, odwadniający południowo-wschodnią część gminy i Dopływ z Lisewa Kościelnego – odwadniający wschodnią część gminy. Ogólnie sieć hydrologiczna gminy jest słabo rozwinięta.
- Noteć przez gminę płynie w głębokiej na 20-25 m dolinie, szerokiej nawet na ponad 2 km. Jest to forma bardzo dobrze dostrzegalna w krajobrazie gminy. Dolina Noteci jest obszarem równinnym, pokrytym w znacznej części gruntami pochodzenia organicznego, o wysokim stanie wód i charakterze częściowo podmokłym; znajdują się tu bardzo liczne kanały melioracyjne i pozostałości starorzeczy.
- Wg danych Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska z roku 2008, stan ekologiczny Noteci na posterunkach tuż powyżej i tuż poniżej gminy, oceniany był jako dobry.

Niektóre tereny w gminie są słabo odwadniane lub też – pomimo formalnej klasyfikacji do zlewni cząstkowych - mają charakter bezodpływowy, gdzie przeważa infiltracja, a nie spływ. Związane jest to z pagórkowatą rzeźbą z licznymi zagłębieniami, ale także w niektórych obszarach wynika z charakteru podłoża – jest ono często łatwo przepuszczalne (związane z akumulacją fluwiogłajalną żwirów i piasków). Dotyczy to większości obszaru wysoczyzny, z wyjątkiem tych nielicznych fragmentów, gdzie wyraźnie nachylona rzeźba determinuje spływ powierzchniowy. W tych obszarach sieć hydrologiczna jest bardzo uboga, a charakter rzeźby terenu wskazuje, że wyznaczenie działów wodnych ma charakter wyłącznie orientacyjny i teoretyczny (działy wodne na niektórych odcinkach są niepewne), a duże powierzchnie są rzeczywiście bezodpływowe (spływ do dolinek i zagłębień bezodpływowych).

Najważniejszą pod względem hydrologicznym rzeką na terenie gminy jest Noteć. Jest to rzeka o liczącej się w skali kraju długości (388 km) i dużej powierzchni dorzecza (ok. 17 tys. km). Jest największym dopływem Warty. Odcinek biegnący przez teren gminy zalicza się do jej środkowego biegu (jest położony ok. 130 km od źródeł). Przeciętny przepływ na Noteci na wysokości gminy wynosi ok. 12-15 m³ na sekundę. Rzeka w przeszłości była intensywnie wykorzystywana do transportu, wskutek czego na praktycznie całym przebiegu przez teren województwa była poddawana zabiegom hydrotechnicznym, czego efektem są między innymi sztuczne kanały służące usprawnieniu żeglugi.

Uwagę zwraca bardzo mała liczba jezior. Wspomniane jeziora: Wolickie oraz Sadłogoskie (spotyka się także nazwę Sadłogoszcz), przepływowe jeziora Noteci leżą w jej dolinie. Wolickie ma powierzchnię ok. 240 ha (Choiński – 237,5 ha, IRŚ – 243,5 ha) i maksymalną głębokość ok. 15 m, przy średniej głębokości wynoszącej niespełna 5 m. Objętość jeziora wynosi 11,9 mln m³. Jezioro Sadłogoskie zajmuje powierzchnię ok. 43 ha, głębokość maksymalna to zaledwie 2,7 a średnia – 1,4 m. Objętość jeziora wynosi 0,6 mln m³.

Obydwa jeziora są podatne na zanieczyszczenia ze względu na położenie wśród terenów użytkowanych rolniczo, a także ze względu na przepływowy charakter i wynikającą stąd zależność od stanu czystości Noteci. Jezioro Sadłogoskie jest trudno dostępne, ze względu na podmokły charakter brzegów, natomiast Wolickie wykazuje predyspozycje dla turystycznego i rekreacyjnego użytkowania, aczkolwiek przeszkodą jest tu jego położenie w granicach obszaru Natura 2000 objętego ochroną w ramach Dyrektywy Siedliskowej – PLH040028 Ostoja Barcińsko-Gąsawska, w przypadku to którego obszaru, funkcja turystyczna jest postrzegana jako kolizyjna z celami ochrony. Sadłogoskie jest zaliczane do jezior wędkarskich.

Wg danych Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska, w roku 2009 Jezioro Wolickie było klasyfikowane następująco: stan ekologiczny – zły, typ abiotyczny – 3a, to znaczy jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, niestratyfikowane. Jeszcze w latach 70-tych jezioro było zaliczane do III klasy czystości, badania wykonywane w latach 80-tych i 90-tych wskazywały już na wody pozaklasowe.

Na południe od Jeziora Wolickiego leży, połączone z nim wąskim przesmykiem, Jezioro Kierzkowskie, około połowę większe od Wolickiego i głębsze od niego (maksymalna 23 m, średnia 8 m). Zdecydowana większość tego jeziora leży jednak poza granicami gminy (w gminie Żnin). Jezioro Kierzkowskie oprócz położenia we wspomnianym obszarze Natura 2000, jest także objęte granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich.

Poza wspomnianymi jeziorami, na uwagę zasługuje sztuczny zbiornik w Piechcinie, który powstał poprzez zatopienie wyrobiska w kamieniołomie wapieni. Powierzchnię tego sztucznego jeziora szacować można (na podstawie zdjęć lotniczych) na ok. 5,7 ha. Niestety nie są znane parametry dotyczące objętości i maksymalnej głębokości (aczkolwiek sąsiednie wyrobiska mają głębokość nawet kilkudziesięciu metrów).

Warunki występowania pierwszego poziomu wód gruntowych są zasadniczo zróżnicowane na: występujące w pradolinie i występujące na wysoczyźnie. W pierwszym przypadku pierwszy poziom wód gruntowych występuje płycej niż 2 m ppt, a często nawet płycej niż 1 m ppt i jest ściśle związany z wahaniami stanu rzek – zmienność roczna może wynosić nawet 1 m. Podobna sytuacja ma miejsce na terasach zalewowych. Wody gruntowe w tej strefie są bardzo podatne na zanieczyszczenia. Są to tereny o warunkach bardzo niesprzyjających budownictwu. Na wysoczyźnie wody gruntowe zalegają zazwyczaj na głębokości przynajmniej 2 m ppt, a często głębiej. Wyjątek stanowią bezodpływowe zagłębienia, gdzie lokalnie występują znacznie płycej. W zależności od lokalnych warunków mogą występować wody „wierzchówkowe” (w przewarstwieniach piaszczysto-żwirowych). W zagłębieniach bezodpływowych wahania tego poziomu bywają znaczne i zależą np. od wielkości opadów, roztopów, itp. – występują często na głębokości do 2 m ppt. Wody te są podatne na zanieczyszczenia i w pewnych okolicznościach mogą stanowić problem w gospodarce rolnej ze względu na zbyt duże zawilgocenie gleby.

Wody podziemne użytkowe w utworach czwartorzędowych w dolinie Noteci występują do głębokości 20-70 m, natomiast na wysoczyźnie – na głębokości 20-85 m. Poniżej (lokalnie już od głębokości 70 m) znajdują się wody trzeciorzędowe, w tym wody kredowe zalegają na głębokości 150-280 m. Badania prowadzone w latach 60-tych i 70-tych wskazywały jednak na konieczność uzdatniania wody ze względu na podwyższone stężenie żelaza oraz manganu.

Mapa „Warunki występowania wód podziemnych” wskazuje, iż na terenie gminy występują 3 zasadniczo różne rodzaje uwarunkowań związanych z izolacją pierwszego poziomu wodonośnego. Część gminy pokryta utworami akumulacji lodowcowej (gliny zwałowe) cechuje się w większości znacznie lepszą izolacją, podczas gdy część związana z akumulacją rzeczna w dolinie Noteci – izolacją znacznie słabszą:

a) część gminy leżąca na wysoczyźnie oraz w dolinie Noteci poniżej Barcina charakteryzuje się następującymi parametrami:

- izolacja pierwszego poziomu wodonośnego – średnia i dobra
- stopień zagrożenia w warunkach naturalnych – słabo i praktycznie nie zagrożone
- miąższość utworów słaboprzepuszczalnych – powyżej 10, a nawet powyżej 40 metrów

b) część doliny Noteci na wschód (powyżej) Barcina charakteryzuje się następującymi parametrami:

- izolacja pierwszego poziomu wodonośnego – słaba
- stopień zagrożenia w warunkach naturalnych – średnio zagrożony
- miąższość utworów słaboprzepuszczalnych – 2 do 10 metrów

c) część doliny Noteci w okolicach Barcina charakteryzuje się następującymi parametrami:

- izolacja pierwszego poziomu wodonośnego – brak lub bardzo słaba
- stopień zagrożenia w warunkach naturalnych – silnie zagrożone
- miąższość utworów słaboprzepuszczalnych – poniżej 2 metrów

Większość gminy – poza fragmentami skrajnie północnym, skrajnie zachodnim i skrajnie południowym, jest wskazywana jako obszar wymagający ochrony zasobowej ze względu na zagrożenie ascencją wód zasolonych.

Centralna część gminy leży w obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 142, określanego jako zbiornik morenowy Inowrocław – Dąbrowa. Jest to zbiornik w utworach czwartorzędowych zaliczony do obszarów wysokiej ochrony (OWO). Powierzchnia zbiornika wynosi ok. 252 km kw. Sumaryczna wielkość zasobów wód podziemnych z utworów czwartorzędowych dla całego zbiornika wynosi:

- zasoby odnawialne 43 872 m³/dobę;
- zasoby dyspozycyjne 26 184 m³/dobę.

Średnia głębokość ujęcia wynosi 35 m, a przeciętne zasoby dyspozycyjne wynoszą 26 tys. m³/dobę. Warto zauważyć, że wydajność utworów czwartorzędowych jest bardzo zróżnicowana i waha się od 3 do 90 m³/dobę, a najczęściej wynosi 15-30 m³/dobę.

Zbiornik jest dosyć rozległy i wykracza poza granice gminy.

Tereny zagrożone powodzią

Położenie w dolinie Noteci stwarza zagrożenie wystąpienia powodzi. Zagrożenie powodziowe ma tu złożone przyczyny. Przede wszystkim należy stwierdzić, że Noteć jest rzeką uregulowaną (w XVIII – XIX wieku wykonano regulacje związane z jej wykorzystaniem transportowym) a więc jej dolina nie ma charakteru naturalnego, ale podkreślić należy, że posiada predyspozycje sprzyjające powstawaniu zagrożenia powodzią i podtopieniami. Rozległa terasa zalewowa, położona tylko nieznacznie powyżej poziomu wód w rzece, charakteryzuje się wysokim poziomem wód gruntowych i w okresach silnych opadów lub nagłego topienia śniegów, powszechne jest powstawanie podtopień związanych z brakiem możliwości infiltracji wód (płaski charakter równiny wyklucza także sprawny spływ w kierunku rzeki). Tak więc powstawanie terenów podtopionych w dolinie Noteci jest wprawdzie ściśle związane z obecnością Noteci, ale nie musi (i najczęściej nie jest) spowodowane wylewaniem wody z koryta Noteci, a głównie brakiem możliwości odprowadzenia wód roztopowych lub opadowych. W pewnych sytuacjach ma też miejsce cofka na kanałach melioracyjnych, które opisane powyżej zjawisko „wyprowadzają” w głąb doliny („oddalają” podtopienia od samej Noteci).

Jednocześnie charakterystyka doliny rzeki na wysokości gminy Barcin powoduje, że ten odcinek jest „wąskim gardłem” w odprowadzaniu nadmiaru wód, a za szczególnie zagrożony uważa się fragment doliny od Barcina do jeziora Wolickiego. Zimą 2010/11 miały miejsca podtopienia łąk, piwnic zabudowań i ogródków przydomowych na terenie miasta Barcin (np. na ul. Kościelnej, ul. Wyzwolenia, fragmentach ul. Żnińskiej) – decydujący wpływ miała tu nie woda występująca z koryta Noteci, a wysoki poziom wód gruntowych i cofka na rowach melioracyjnych.

Na przepływ wód Noteci ma wpływ także funkcjonowanie kilku obiektów hydrotechnicznych (śluzy), które mogą być wykorzystywane do regulacji przepływów. Rzeka od dawna nie była bagrowana, co pogarsza warunki odpływu (ogranicza przepływ). Ponadto ma miejsce zrzut wód z odkrywek konińskich kopalni węgla brunatnego (np. odkrywka Tomisławice), niezbędny ze względów technologicznych funkcjonowania kopalni. Te złożone uwarunkowania wskazują, że liczne czynniki modyfikują naturalny przepływ wody w Noteci i jednoznaczne wyznaczenie strefy zagrożonej jest bardzo trudne.

Państwowy Instytut Geologiczny wykonał i opublikował „Mapę obszarów zagrożonych podtopieniami”. Zgodnie z informacją zawartą na stronie www.pgi.gov.pl mapa „ukazuje maksymalny możliwy zasięg występowania podtopień w sąsiedztwie dolin rzecznych, które mogą nastąpić na skutek podniesienia się zwierciadła wód podziemnych. Zasięg ten nie pokrywa się ze strefą zalewów wód powierzchniowych (powodzi).” Mapa ta obejmuje całą dolinę Noteci. Należy jednak podkreślić, że można ją traktować wyłącznie jako materiał pomocniczy, obrazujący przestrzenny zasięg występowania zagrożenia – dosyć duży stopień ogólności powoduje niezbyt dużą dokładność oraz niekonsekwencje i przekłamania w przebiegu granic tej strefy (konfrontacja zasięgu wyznaczonego przez PIG z dokładną mapą topograficzną pokazuje, że częste są przypadki przecinania poziomic i nie ma to uzasadnienia w warunkach gruntowych czy litologicznych).

Poniżej przedstawiono obszary szczególnego zagrożenia powodzią (o prawdopodobieństwie wystąpienia równym 1% i 10%) określone na mapach zagrożenia powodziowego, przesłane przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, do Urzędu Miejskiego w Barcinie pismem znak: TP.72.1.2015 z dnia 15 kwietnia 2015 r. Granice tych obszarów zostały przedstawione także na rysunkach Studium (Załączniki nr 4 i nr 5). Ponadto na Załączniku nr 4 i nr 5 pokazano także zasięgi zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 0,2%.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 10 ustawy Prawo wodne pod pojęciem powodzi należy rozumieć czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach. Zatem teren pokryty powierzchniową wodą płynącą, w liniach jej brzegu, nie stanowi obszarów określonych w art. 88 d ust 2, w tym przypadku w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Zatem obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne, to obszar zawierający się między linią brzegu a linią zasięgu wody o danym prawdopodobieństwie lub wałem przeciwpowodziowym. Na przedstawionych załącznikach, ze względów technicznych, obszary pokryte powierzchniową wodą płynącą nie zostały wyłączone z granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

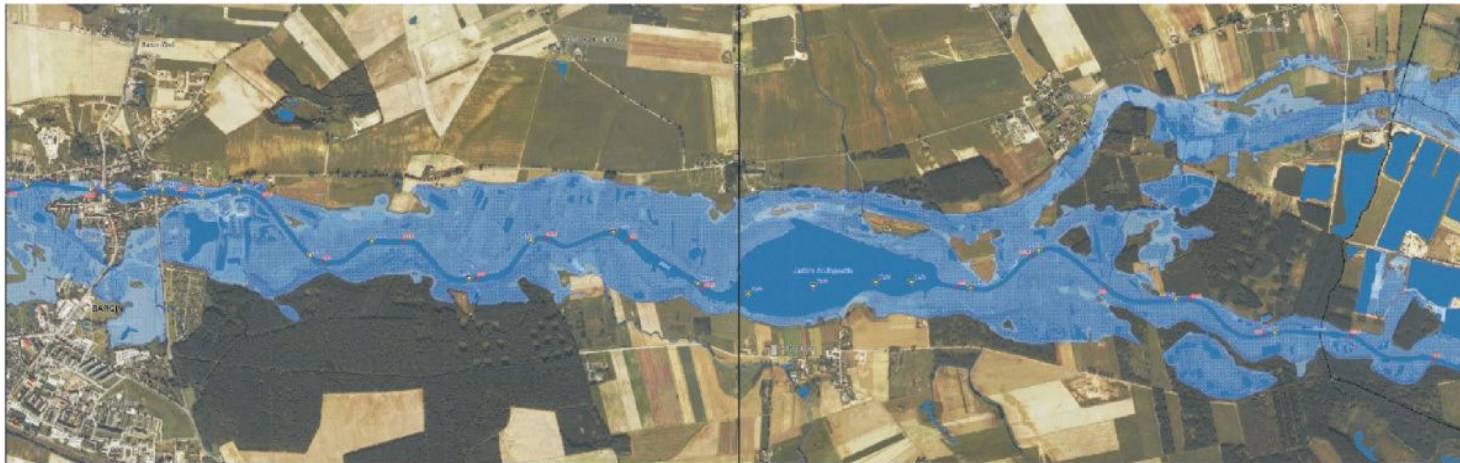
Mapy ryzyka powodziowego dla tego samego prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi wskazują na terenie gminy budynki mieszkalne w obszarze zalania wodami powodziowymi (wszystkie w najniższej identyfikowanej kategorii głębokości zalania – do 2 m). Są to: jeden budynek w Starym Złotowie oraz 9 budynków we wschodniej części Barcina (przy ul. Kościelnej).

obszary szczególnego zagrożenia powodzią
o prawdopodobieństwie występowania równym 1%

obszary szczególnego zagrożenia powodzią
o prawdopodobieństwie występowania równym 10%

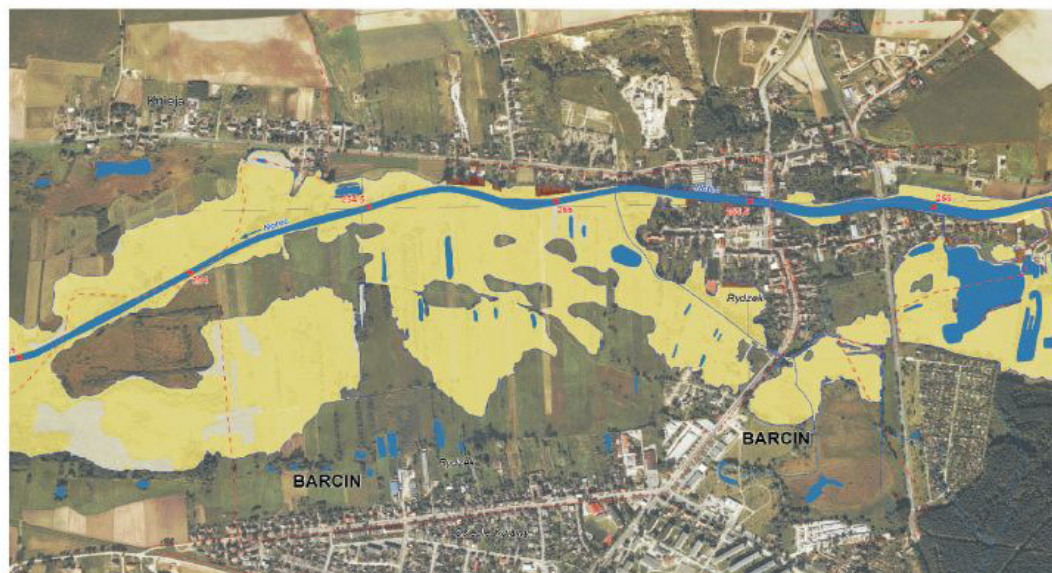
obszary szczególnego zagrożenia powodzi o prawdopodobieństwie występowania równym 1%

obszary szczególnego zagrożenia powodzi o prawdopodobieństwie występowania równym 10%

obszary szczególnego zagrożenia powodzią
o prawdopodobieństwie występowania równym 1%

obszary szczególnego zagrożenia powodzią
o prawdopodobieństwie występowania równym 10%

Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>, pobrane 27.04.2015

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

STAN I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA. PROBLEMY EKOLOGICZNE GMINY

Stan środowiska na terenie gminy jest pochodną działalności prowadzonych na jej terenie oraz napływu zanieczyszczeń z terenów sąsiednich.

Do pierwszej grupy zaliczyć należy przede wszystkim funkcjonowanie zakładów wydobywania i przetwórstwa wapieni i margli (działalności górnicza oraz przemysł materiałów budowlanych), ale podobnie jak w innych gminach, stan środowiska kształtowany jest także przez typowe dla obszarów wiejskich i małych miast działalności rolnicze, zróżnicowane działalności gospodarcze (głównie rzemiosło, niewielkiej skali wytwórczość), mieszkalnictwo oraz ruch pojazdów samochodowych (gmina ma tranzytowy charakter na drogach znaczenia regionalnego, ale wykorzystywanych także do komunikacji międzyregionalnej – natężenie ruchu jest tu dość duże, zwłaszcza w stosunku do klas dróg). Pewne oddziaływania degradujące środowisko mają także działalności turystyczne i rekreacyjne prowadzone na terenie gminy – na szczęście ze względu na skalę zagospodarowania oraz prowadzonego ruchu, są to zagadnienia bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska (zwłaszcza w porównaniu z innymi rodzajami zagrożeń) choć lokalnie mogą mieć znaczenie.

W wykonanej w połowie lat 90-tych “Klasyfikacji gmin pod względem występowania zagrożeń środowiska”, gmina zaliczona została do kategorii gmin “na których terenie wyniki badań nie wskazują na występowanie ponadnormatywnych zanieczyszczeń i uciążliwości, mimo stwierdzonego antropogenicznego oddziaływania”. Z powyższego powodu Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska bada jedynie wybrane aspekty stanu i zagrożeń środowiska (i to tylko w wybranych latach), a dostępność danych jest tu znacznie niższa, niż w obszarach o dużych zagrożeniach, czy silnej degradacji środowiska.

Podkreślić należy, iż obecnie gmina jest obszarem o bardzo dużej skali przekształceń antropogenicznych, które mają bardzo wieloaspektowy charakter i dotyczą znacznej części jej powierzchni (w praktyce na terenie województwa nie ma innej gminy, w której skala przekształceń w stosunku do ogólnej powierzchni, byłaby tak rozległa). Oprócz najbardziej spektakularnych przekształceń powierzchni ziemi (zarówno bardzo eksponowane wyrobiska, jak i zwałowiska nadkładu), należy także zwrócić uwagę na obiekty przemysłowe oraz liczne urządzenia infrastruktury technicznej, zwłaszcza energetycznej – bardzo ingerujące w krajobraz (dotyczy to zarówno linii wysokich napięć, jak i elektrowni wiatrowych).

Analizując zanieczyszczenia „transgraniczne”, to znaczy wytwarzane w sąsiednich obszarach i przenoszone na teren gmin, należy zwrócić uwagę przede wszystkim na duże zakłady chemiczne działające w Inowrocławiu i Janikowie (aczkolwiek przeważające kierunki wiatrów wskazują, że ze względu na położenie względem tych ośrodków, nie jest to problem bardzo poważny – to raczej emitory z terenu gminy Barcin będą stanowiły większy problem dla tych miast) oraz na rzekę Noteć, która wpływa na teren gminy Barcin już bardzo silnie zanieczyszczona.

Kluczowe znaczenie dla stanu środowiska na terenie gminy ma funkcjonowanie Zakładów Lafarge Cement Polska S.A. (Zakłady Kujawy). Wiąże się ono z:

- prowadzeniem działalności górniczej – odkrywkowym wydobywaniem skał wapiennych i margli oraz składowaniem nadkładu w formie zwałowisk. Kopalnia prowadzi eksploatację bezodpadową - na zwałowiskach gromadzony jest nadkład oraz kruszywa zaliczane genetycznie do nadkładu. Eksploatacja złoża wapieni i margli prowadzona jest systemem ścianowym z zastosowaniem materiałów wybuchowych. Nadkład zdejmowany jest przy użyciu koparek lub ładowarek, a następnie przewożony na zwałowiska zewnętrzne. Główną metodą urabiania złoża jest strzelanie metodą długich otworów nawierczanych wiertnicami⁹. Działalność zakładu wiąże się z przekształceniami przestrzeni o skali nie spotykanej w województwie kujawsko-pomorskim i w ogóle rzadko spotykanej w północnej części kraju. Obszar górniczy (zgodnie z prawem geologicznym i górniczym, obszarem górniczym jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji – de facto jest to więc miejsce prowadzenia działalności górniczych) zajmuje powierzchnię 1081,88 ha, a teren górniczy (czyli przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego) zajmuje powierzchnię 2058,99 ha i wykracza na tereny sąsiednich gmin. Z prowadzeniem działalności wiąże się powstawanie wyrobisk o znacznej powierzchni i głębokości wynoszącej kilkadziesiąt metrów oraz zwałowisk o wysokości 30-50 m (ze względu na rzeźbę terenu tej części województwa, są one dobrze dostrzegalne z dużej odległości),

⁹Powyższy opis technologii wydobywania Wg Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Barcin
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

- przetwórstwem surowca w materiały budowlane (głównie cement), co wiąże się z generowaniem określonych oddziaływań, zwłaszcza emisją pyłów do atmosfery; należy także podkreślić, że zabudowania i instalacje służące do produkcji są ważną dominantą w przestrzeni gminy – ze względu na wielkość dobrze dostrzegalną nie tylko z terenu gminy, ale także spoza jej terenu (w zależności od warunków ekspozycji – nawet z kilkunastu kilometrów),
- transportem produktów – zakład prowadzi produkcję na dużą skalę, a efektem produkcji są materiały sypkie o dużych objętościach; niestety wraz z zaniechaniem prowadzenia przewozów na linii kolejowej z Inowrocławia do Barcina, produkty są wywożone transportem samochodowym, co wiąże się z generowaniem dużych potoków specyficznego ruchu wiążącego się z nieproporcjonalnie wysoką emisją hałasu, spalin, zagrożeniami bezpieczeństwa w ruchu. W przypadku tego rodzaju ruchu szczególnie duże znaczenia mają negatywne oddziaływania poza samym zakładem – na terenie miast leżących na szlaku wywozu – są to przede wszystkim Barcin, Żnin, Pakość, Inowrocław.

Najważniejszym wymiernym parametrem jest stan powietrza, a zwłaszcza jego zapylenie oraz skala zanieczyszczeń gazowych. Należy zauważyć, że zakłady cementowo-wapiennicze są poddawane badaniom w ramach regionalnego monitoringu stanu powietrza (dostępność danych jest tu niewspółmiernie duża w porównaniu z innymi obszarami województwa – ale tylko w zakresie najbardziej podstawowych parametrów, takich jak emisja pyłów i dwutlenku siarki, brakuje natomiast szeregu parametrów dostępnych dla centrów miast lub okazjonalnie przeprowadzanych w mniejszych miastach), ale nie zawsze dane zbierane na terenie zakładów w sposób obiektywny oddają stan środowiska, tym bardziej iż brakuje punktów pomiarowych w innych częściach gminy. Należy zauważyć, że na terenie zakładów ma miejsce emisja tychże zanieczyszczeń, które w różny sposób rozprzestrzeniają się poza emitorem. W zależności od sposobu pomiaru poziomy zanieczyszczeń obserwowane na terenie zakładu mogą wynikać wyłącznie z procesów technologicznych (np. zapylenie bezpośrednio związane z produkcją, ale nie zanieczyszczenie wyprowadzane do atmosfery). Nie można wykluczyć, że znaczna część zanieczyszczeń, które są wprowadzane do atmosfery za pomocą instalacji kominowych, de facto nie osiada na terenie gminy, a więc paradoksalnie obszary leżące w bliskim sąsiedztwie emitora są mniej narażone na zanieczyszczenia, niż obszary leżące w dalszej odległości. Niestety system zbierania, przetwarzania i publikowania danych przez WIOŚ uniemożliwia zweryfikowanie tej tezy.

Według Raportów o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego, opublikowanych przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska, stan środowiska na terenie gminy przedstawia się następująco:

a) zanieczyszczenia powietrza

- Dane dotyczące wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w przekroju powiatów, wskazują, że powiat żniński ma bardzo duże wartości bezwzględne i bardzo duże udziały w sumie wojewódzkiej w zakresie emisji zanieczyszczeń gazowych – tak zarówno pochodzących ze spalania paliw, jak i przemysłowych (w tym drugim źródle zaznacza się udział zakładów cementowo-wapienniczych na terenie gminy Barcin). Emisja zanieczyszczeń gazowych pochodzenia przemysłowego z terenu powiatu stanowi aż 2/3 całej emisji tego typu na terenie województwa, przy czym kolejny pod względem skali emisji powiat po żnińskim – świecki – prezentuje wartość ok. 2,5-krotnie niższą. W zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych pochodzenia przemysłowego wartości notowane w powiecie wprawdzie znacząco przewyższają te typowe dla powiatów nieuprzemysłowionych (są one w powiecie żnińskim 2-10-krotnie wyższe, niż w tych powiatach), ale jednocześnie w kilku powiatach wartości te są wielokrotnie wyższe, niż w żnińskim – np. w inowrocławskim – ponad 10-krotnie, a w świeckim – ok. 20-krotnie.
- Dane dotyczące stężeń dwutlenku siarki (SO₂) wskazują, że wszędzie na terenie powiatu żnińskiego (badania w Żninie przy ul. Potockiego i Browarowej oraz na terenie zakładów Lafarge w Piechcinie, Sadłogoszczy i Wolicach) są one znacznie poniżej dopuszczanych norm, przy czym wyraźnie najwyższe notuje się w stacji w Sadłogoszczy (są one tu porównywalne z notowanymi w centrach dużych miast).
- Dane dotyczące stężeń dwutlenku azotu (NO₂) prowadzone w powiecie (dane dostępne bez rozbicia na poszczególne gminy) wskazują, że na terenie całego powiatu nie przekraczano norm – nawet najwyższy jednostkowy wynik zanotowany w Żninie przy ul. Mickiewicza był znacznie niższy od dopuszczalnej granicy.
- Emisja pyłu zawieszonego wg metody PM₁₀ wskazuje na przekroczenia dopuszczalnej wartości na terenie powiatu w Żninie, natomiast wartości notowane na terenie Lafarge w Sadłogoszczy i Wolicach były znacznie niższe od dopuszczalnych. Także pomiar wykonany metodą TSP w Piechcinie na terenie Lafarge stanowił zaledwie ok. ¼ wartości dopuszczalnej.

- Opad pyłu ogółem (g/m kw/rok) w stacjach na terenie gminy był dosyć wysoki na tle notowanych w innych częściach województwa (choć nie należał do rekordowych – stacje o najwyższych emisjach notowały wskaźniki nawet o kilkadziesiąt procent wyższe; jednocześnie jednak większość stacji w województwie notowała wartości o kilkanaście a nawet kilkadziesiąt procent niższe). Stacje pomiarowe działały w Barcinie (WSSE), Piechcinie PGR (WSSE), Piechcinie (Lafarge) oraz Sadłogoszczy (WSSE). Najwyższe wartości notowano w Barcinie (skutek niskiej emisji z urządzeń grzewczych) oraz w Piechcinie (na terenie Lafarge). Oprócz wartości bezwzględnych niekorzystny jest także fakt, że w zakresie tego parametru nie notuje się tendencji spadkowych – na większości stacji pomiarowych w roku 2009 zanotowano wyraźnie wyższe wartości, niż w roku 2008
- Podsumowując więc zagadnienie zanieczyszczeń powietrza należy wskazać, że w świetle dostępnych danych (które obejmują dla powiatu żnińskiego tylko wybrane parametry), wprawdzie powiat zalicza się do obszarów o wysokiej skali emisji na terenie województwa, ale praktycznie wszystkie wyniki badań mieszczą się w granicach norm, a często są wielokrotnie niższe od dopuszczalnych.

W 2009 roku WIOŚ w Bydgoszczy opublikował „Ocenę wstępną zanieczyszczenia powietrza pyłem PM 2.5 w woj. kujawsko-pomorskim”. Na tle szczegółowych badań dla miast województwa, bardzo korzystnie wypadł Barcin, który został zaliczony do kategorii miast najmniej narażonych na wysokie stężenia pyłu PM2.5 (Barcin uzyskał niemal najniższą liczbę punktów) – w dużym stopniu tłumaczono to wysokim odsetkiem mieszkań ogrzewanych za pomocą zbiorczego systemu centralnego ogrzewania (prawie 68% - jeden z najwyższych wskaźników w województwie), dosyć dużym udziałem mieszkań ogrzewanych gazem (12,3%) i jednym z najniższych udziałem mieszkań ogrzewanych przez piece indywidualne (tylko 8,8%).

Na emisję zanieczyszczeń znaczący wpływ ma ruch samochodowy. Przez teren gmin biegną dwie drogi wojewódzkie o dosyć dużej skali ruchu – droga nr 251 z Inowrocławia do Żnina oraz 254 z Bydgoszczy do Mogilna. Drogi te krzyżują się w Barcinie, który nie posiada obwodnicy. Obydwie drogi mają na terenie gminy charakter tranzytowy, ale w pewnym stopniu zapewniają obsługę także mieszkańców gminy, gdyż łączą kilka dużych wsi z siedzibą gminy. Przywrócenie ruchu na linii kolejowej łączącej Żnin z Inowrocławiem mogłoby wydatnie poprawić sytuację poprzez ograniczenie presji na wykorzystanie do transportu pojazdów samochodowych. Należy zauważyć, że ruch samochodów oddziałuje nie tylko na jakość powietrza ale stanowi też ważny problem społeczny ze względu na generowanie zagrożeń życia i zdrowia.

b) zanieczyszczenia wód

Gminę obsługuje komunalna oczyszczalnia ścieków Barcin-Sadłogoszcz w Sadłogoszczy. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna. Jej przepustowość rzeczywista wynosi 572 tys. m³/rok, jest to więc oczyszczalnia dosyć duża. Odbiornikiem ścieków jest rzeka Noteć. W odprowadzanych ściekach oczyszczonych znajdują się następujące ładunki zanieczyszczeń (kg/rok):

- BZT5 - 4185
- ChZT - 28430
- zawiesina ogólna - 3802
- azot ogólny - 21955
- fosfor ogólny - 1473

Są to wartości duże w porównaniu z innymi oczyszczalniami o podobnej przepustowości, a nawet z większymi.

Najważniejszą pod względem hydrologicznym rzeką na terenie gminy jest Noteć. Jest to rzeka o liczącej się w skali kraju długości (388 km) i dużej powierzchni dorzecza (ok. 17 tys. km). Jest największym dopływem Warty. Odcinek biegnący przez teren gminy zalicza się do jej środkowego biegu (jest położony ok. 140 km od źródeł). Przeciętny przepływ na Noteci na wysokości gminy wynosi ok. 12-15 m³ na sekundę. Wg Raportu WIOŚ za rok 2009: Rzeka ma charakter nizinny, płynie wolno szeroką doliną, odwadniając m.in. jeziora: Gopło, Mielno i Wolickie. Jej wody zasilają, poprzez Górny Kanał Notecki, wody Kanału Bydgoskiego. Rzeka jest odbiornikiem ścieków z oczyszczalni w Strzelnie, Kruszwicy, Inowrocławiu, Barcinie, Łabiszynie i Nakle nad Notecią w ilości - 21,9 tys. m³/dobę oraz - poprzez sieć rowów melioracyjnych z miejscowości: Nowa Wieś Wielka, Złotniki Kujawskie i Potulice w ilości - 1,5 tys. m³/dobę. Badania jakości wód Noteci

proawdzono w 5 profilach: stanowiska Kobylniki i Lechowo w zakresie monitoringu diagnostycznego, oraz Lubostroń, Tur i Chobielin Młyn w zakresie monitoringu operacyjnego. Wskaźnikiem biologicznym, charakteryzującym stan czystości wód Noteci był chlorofil „a”. W połączeniu ze wskaźnikami fizykochemicznymi stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny w profilach Tur i Chobielin Młyn (obydwa stanowiska w gminie Szubin – poniżej gminy Barcin). Z powodu wysokiej zawartości chlorofilu „a”, wody Noteci na dwóch stanowiskach w Kobylnicach (na terenie gminy Kruszwica – powyżej gminy Barcin) i Lubostroniu (gmina Łabiszyn – nieznacznie poniżej gminy Łabiszyn) osiągnęły zły stan ekologiczny. Na tak niską ocenę wpływ miał w dużym stopniu wysoki poziom trofii jezior odwadnianych przez Noteć. Istotne zmiany w poziomie zanieczyszczenia wód rzeki obserwowane są nadal na stanowisku zlokalizowanym w miejscowości Lechowo, poniżej Inowrocławskich Zakładów Chemicznych (a więc powyżej gminy Barcin). Od wielu lat następuje tu ciągły wzrost koncentracji wskaźników zasolenia wody: chlorków, wapnia, substancji rozpuszczonych i przewodności. Z biegiem rzeki, zauważalny jest spadek stężeń ww. wskaźników. Na stanowisku tym analizowano również substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. Stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych związków z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych: benzo(a)pirenu i benzo(g,h,i)perylenu. Pozostałe wskaźniki nie przekraczały dopuszczalnych granic określonych w rozporządzeniu. Stan sanitarny wód Noteci wahał się od złego, w profilu Lechowo, do niezadowolającego, w pozostałych punktach pomiarowo – kontrolnych. Przeprowadzone w roku 2009 badania potwierdziły, że kolejny rok Noteć prowadziła wody o wysokim stopniu zanieczyszczenia. Wpłynęły na to wysokie stężenia parametrów biogennych, tlenowych i zasolenia wód. Rozbudowująca się sieć kanalizacyjna w gminach położonych w zlewni rzeki powoduje odprowadzanie do wód zwiększonego ładunku zanieczyszczeń. Z uwagi na uwarunkowania hydrologiczno-meteorologiczne, jest to rzeka szczególnie wrażliwa na zrzuty zanieczyszczeń pochodzenia komunalnego i przemysłowego.

Wg Raportu WIOŚ za rok 2009 stan czystości Noteci przedstawiał się na stanowisku w Lubostroniu (stanowisko położone najbliżej terenu gminy, kilka kilometrów od jej granic, niestety już poniżej jeziora Wolickiego od którego stan czystości Noteci zasadniczo się poprawia) następująco:

- ocena biologiczna – mierzona chlorofilem – słaba (4/5)
- ocena fizykochemiczna – umiarkowana (3/5)
- stan/potencjał ekologiczny – zły (5/5)
- ocena bakteriologiczna – zadowolająca

W ostatnich latach zmieniono sposób klasyfikacji wód wg czystości, a więc obecnie uzyskiwane wyniki są całkowicie nieporównywalne z wcześniejszymi. Warto jednak zauważyć, że wg poprzednio obowiązującej klasyfikacji, w roku 2006, na punkcie pomiarowym w Kobylnicach (miejsce opuszczania przez Noteć jeziora Gopło) rzeka wykazywała IV klasę czystości, a dalej – na punktach w Leszczycach, Pakości, Wojdalu (a więc powyżej gminy) – klasę V, podobnie na punkcie w Pturku (na terenie gminy), a dopiero znacznie poniżej – w Turze (na terenie gminy Szubin) osiągała ponownie klasę IV.

W Raporcie za rok 2009, WIOŚ umieścił klasyfikację stanu czystości jednolitych części wód płynących – monitorowanych w roku 2009. JCWP obejmująca Noteć powyżej jeziora Wolickiego (wraz z Notecią Zachodnią) została zaliczona do wód o złym stanie (V klasa - najgorsza) i jest to jedyna tak niekorzystnie sklasyfikowana jednostka na terenie województwa. Poniżej jeziora Wolickiego stan znacznie się poprawia (zmiana o II klasy) i jest zaliczany do wód o stanie umiarkowanym (III klasa). Tak niekorzystny stan wód Noteci stanowi potwierdzenie wcześniejszych wniosków WIOŚ na temat przyczyn zanieczyszczeń i stanu wód Noteci.

W zestawieniu jezior badanych w latach 2007-09 znalazło się jezioro Wolickie. Jego stan ekologiczny został określony jako zły (należy zauważyć, że w grupie ponad 50 badanych jezior, ta najgorsza klasa stanowi zaledwie ok. 1/5 ogółu – jezioro Wolickie wyróżnia się tu wyjątkowo niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie praktycznie wszystkich badanych cech). Pod względem typu abiotycznego, jezioro zostało zakwalifikowane do grupy jezior podatnych na wpływ zlewni (a więc na stan czystości wpływa w dużym stopniu spływ z obszarów otaczających, co tłumaczy wysokie wskaźniki azotu i fosforu w wodach jeziora).

Według danych zamieszczonych w Raporcie z roku 2007 (inna klasyfikacja), Jezioro Kierzkowskie było klasyfikowane jako pozaklasowe.

W Raporcie z roku 2007 zamieszczono wyniki badań stanu wód podziemnych. Na punkcie pomiarowych w Szczepanowie w gminie Dąbrowa (zlokalizowanym stosunkowo blisko gminy Barcin), gdzie badano wody jurajskie z głębokości stropu 90 m ppt, zidentyfikowano IV klasę. O niskiej klasie decydowało stężenie HCO_3 (aniony wodorowęglanowe) oraz FET (żelazo), a poziom FET i Mn (mangan) przekraczał normy wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

W 2004 roku badano wody podziemne na stacjach moinitoringu regionalnego w Wolicach (wody czwartorzędowe z głębokości 30 m ppt) oraz w Wapienniu (wody jurajskie z głębokości 90 m ppt). W obydwu przypadkach zaliczono je do klasy II.

Wg Programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Barcin:

„Wody podziemne znajdujące się na obszarze gminy Barcin narażone są na różnego rodzaju czynniki degradujące, wpływające na ich jakość i zasobność. Do czynników mogących być źródłem przeobrażeń wód podziemnych na terenie gminy zaliczamy:

- ujęcia wód podziemnych;
- obszary „dzikich” wysypisk śmieci;
- stacje paliw;
- składy nawozów sztucznych;
- gnojownie przy gospodarstwach rolnych;
- parki maszyn rolniczych dużych gospodarstw rolnych;
- obszary zamieszkałe bez odpowiedniej infrastruktury kanalizacyjnej.
- nieszczelne zbiorniki na nieczystości ciekłe (szamba).”

Analizując różnego rodzaju skutki antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi, należy zwrócić uwagę także na krajobraz. Działalność górnicza (prowadzona na ogromną skalę przestrzenną) i przemysłowa ukształtowała krajobraz gminy. Najwyższy punkt (zwałowisko nadkładu na terenie zakładów przemysłu cementowo-wapienniczego) jest o około 30 m wyższy od najwyższego naturalnego wyniesienia terenu, a najniższy punkt (wyrobisko na terenie tych samych zakładów) – leży około 70 m poniżej najniżej położonego punktu pochodzenia naturalnego.

Na krajobraz gminy wpływa także duża liczba linii wysokich napięć (110kV). Są one realizowane na słupach kratownicowych, bardzo dobrze dostrzegalnych w przestrzeni. W niektórych rejonach sąsiedztwo dwóch lub trzech linii powoduje powstanie swoistych korytarzy (o szerokości nawet kilkuset metrów, gdzie możliwości zagospodarowania terenu są ograniczone ze względu na przebieg tych linii).

Na walory krajobrazowe bardzo niekorzystnie wpływa także lokalizacja siłowni wiatrowych. Na terenie gminy funkcjonują one w 5 miejscowościach, przy czym są to siłownie starszego typu, o niezbyt dużej mocy zainstalowanych turbin (220-600 kW), a więc są one stosunkowo niewysokie. Niestety specyfika pozyskiwania energii wiatrowej wymaga lokowania tego typu instalacji w terenach niezastłoniętych, co wzmacnia ich ekspozycję.

W analizie oddziaływań na środowisko zwraca uwagę także istotna rola osadnictwa. Duże skupiska zwartej zabudowy (zamieszkiwanie dużej liczby osób na małej powierzchni) w przypadku braku rozwoju odpowiedniej infrastruktury technicznej, powodują nadmierną presję związaną np. z gospodarką wodno-ściekową lub ogrzewaniem zabudowań. Na terenie gminy z osadnictwem wiąże się także presja generowana w ogrodach działkowych – charakteryzujących się bardzo dużym natężeniem zagospodarowania i dużym natężeniem wykorzystania w sezonie wiosenno-jesiennym, przy braku elementarnej infrastruktury kanalizacyjnej. Dostrzegając bardzo duże znaczenie społeczne tego typu zagospodarowania nie można jednak zapominać o presji wywieranej na środowisko. W Wolicach ogrody leżą w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora oraz terenu dużego komunalnego ujęcia wody. W Piechcinie oraz Barcinie ogrody leżą w rejonach, gdzie łatwo o zanieczyszczenie wód gruntowych (zwłaszcza w Barcinie stanowi to potencjalny problem).

Rolniczy charakter gminy powoduje generowanie licznych zagrożeń pochodzących z produkcji rolnej. Jest to przede wszystkim degradujący wpływ na jakość wód – z jednej strony poprzez spływ w kierunku doliny Noteci (i jezior), a z drugiej poprzez infiltrację do wód gruntowych w obniżeniach bezodpływowych na wysoczyźnie. Intensywna gospodarka rolna zubaża także bioróżnorodność, poprzez dążenia do scaleń, likwidacji zieleni śródpolnych, degradacji i w konsekwencji likwidacji oczek i cieków wodnych. Nie tylko w bezpośredniej strefie krawędziowej, ale wszędzie w rejonie wcinających się w wysoczyznę dolinek, działalność rolnicza bardzo nasila procesy erozyjne .

Podsumowując, należy stwierdzić, że na terenie gminy identyfikuje się następujące – istniejące i potencjalne zagrożenia środowiska (zostały one przedstawione na szczegółowym załączniku graficznym):

- związane z prowadzonymi działalnościami gospodarczymi, w tym rolniczymi
- związane z osadnictwem
- związane z lokalizacją urządzeń infrastruktury technicznej
- związane z funkcją komunikacyjną
- inne – związane ze specyficznymi warunkami środowiskowymi (strefa krawędziowa i strefa o ryzyku podtopień)

W kontekście potencjalnych lub rzeczywistych istotnych problemów ekologicznych, wskazań należy zwłaszcza:

- ryzyko zanieczyszczenia Noteci oraz jezior,
- ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych – dotyczy to zarówno strefy doliny Noteci, jak i obniżeń bezodpływowych w części wysoczyznowej,
- wieloaspektowa degradacja zasobów środowiska (oddziaływania na różne aspekty środowiska) związana z eksploatacją surowców mineralnych – zwłaszcza dla przemysłu materiałów budowlanych,
- zagrożenia związane z prowadzeniem gospodarki rolnej (różne aspekty oddziaływań rolnictwa) - związane z uprawami polowymi (pojawia się tu zagrożenie zwiększonej erozji w obszarach o znacznym nachyleniu terenu, jak też zanieczyszczeń nawozami wód wskutek spływu powierzchniowego) oraz hodowlą, zwłaszcza w dużych gospodarstwach,
- zagrożenia związane z prowadzeniem pozostałych działalności gospodarczych w największych miejscowościach – przede wszystkim w Barcinie,
- zagrożenie niską emisją z mało wydajnych urządzeń grzewczych zainstalowanych w domostwach (zwłaszcza instalacje wykorzystujące węgiel kamienny) – problem jest zauważalny przy niesprzyjających uwarunkowaniach klimatycznych (zwłaszcza w okresie jesiennym),
- zagrożenia związane z ruchem drogowym,
- zagrożenia degradacji krajobrazu związane z rozwojem obiektów stanowiących dominanty wysokościowe, zwłaszcza elektrowni wiatrowych – na terenie gminy elektrownie wiatrowe działają w Złotowie (2x500kW), Młodocinie (600+500 kW), Wolicach (3x225kW), Dąbrówce Barcińskiej (3x300kW), Julianowie (600kW)
- narastające ryzyko degradacji wód oraz lasów w związku z rozwojem presji turystycznej i rekreacyjnej,

- ryzyko skażenia środowiska w związku z katastrofą komunikacyjną na biegnących przez teren gminy (i przecinających Noteć) drogach – niektóre z nich charakteryzują się dość dużym natężeniem ruchu.

ZAKŁADY O ZWIĘKSZONYM LUB DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Na terenie gminy Barcin funkcjonuje zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej - Dz. U. 2013 r., poz. 1479). Jest to zakład SALINEX Sp. z o.o., Magazyn Gazu Płynnego w Piechcinie, ul. Fabryczna, 88-192 Piechcin, który w 2011 roku dokonał zgłoszenia jako zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze względu na magazynowanie substancji niebezpiecznej, skrajnie łatwopalnej tj. gazu propan-butan (LPG). Prowadzący zakład opracował i uzgodnił poszczególne elementy tzw. „dokumentacji Seveso II”, opracował raport o bezpieczeństwie, który został przyjęty i zatwierdzony w drodze decyzji z dnia 21 listopada 2011 r., znak: WZ-0221-03/11 przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu. Zgodnie z zatwierdzonym raportem o bezpieczeństwie dla SALINEX Sp. z o.o., w najbardziej niekorzystnej sytuacji, tj. wystąpienia pęknięcia i gwałtownego wypływu gazu z cysterny samochodowej (ok. 20 ton), mogą zaistnieć skutki w promieniu ok. 765 m od zbiornika, a więc także poza terenem zakładu. Nastąpią uszkodzenia budynków znajdujących się w odległości do ok. 0,5 km od zakładu.

OCHRONA PRZYRODY

Gmina nie należy do obszarów szczególnie cennych przyrodniczo. Formy ochrony przyrody na terenie gminy są bardzo nieliczne, obejmują niewielkie powierzchnie i nie należą do kategorii objętych wysokimi (rygorystycznymi) reżimami ochronnymi.

System obszarów chronionych na terenie gminy tworzą:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody,
- obszar objęty ochroną w ramach dyrektywy siedliskowej sieci Natura 2000.

Niewielki fragment w południowo-zachodniej obejmuje Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich. Obszar ten położony jest w zdecydowanej większości na terenie sąsiednich gmin Gąsawa i Żnin (w niewielkiej części także Dąbrowa), gdzie obejmuje rozległe tereny jezior i lasów.

Część leżąca na terenie gminy Barcin, to zaledwie 70 ha spośród łącznej powierzchni przekraczającej 9 tys. ha. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich został utworzony na początku lat 90-tych w strukturach województwa bydgoskiego. Po utworzeniu województwa kujawsko-pomorskiego, funkcjonowanie obszaru było regulowane kilkoma rozporządzeniami wojewody kujawsko-pomorskiego, z których najnowsze (zawierające ustalenia dotyczące sposobu zagospodarowania i warunków ochrony) pochodzą z 2005 i 2007 roku. Głównymi celami utworzenia tej jednostki, są (wg rozporządzenia nr 3/2005 wojewody kujawsko-pomorskiego z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie kujawsko-pomorskim): „zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona zbiorników wód powierzchniowych (naturalnych i sztucznych, płynących i stojących) wraz z pasem roślinności okalającej, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków.”

W związku z przejściem niektórych zadań z zakresu ochrony przyrody od Wojewody przez Samorządy Województw, aktualnie stan prawny regulują uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego: Uchwała Nr V/79/11 z dnia 21 lutego 2011 r. oraz Uchwała Nr VI/106/11 z dnia 21 marca 2011 r.

Obszar chronionego krajobrazu Jezior Żnińskich ma na celu przede wszystkim ochronę jezior położonych zarówno w rynn timer jeziornej polodowcowej - żnińskiej jak i barcińskiej łącznie z ich strefami krawędziowymi i przyległymi lasami. W rynn timer jezior żnińskich odwadnianej przez Gąsawkę położone są następujące jeziora (w nawiasach powierzchnia maksymalna i głębokość): Gęboczek (9ha), Bełka (3 ha), Oćwieckie (155 ha i 50 m głębokości, najgłębsze na Pałukach), Gąsawskie (108 ha i 10 m głębokości), Godawskie (31 ha i 7,5 głębokości), Biskupińskie (120 ha i 14 m gł. - słynne osiedle Biskupin), Skrzynka (ok. 30 ha i 7 m gł.), Weneckie (151 ha i 18 m gł.), Skarbienickie (75 ha i 10 m gł.), Małe Żnińskie (165 ha i ok. 6 m gł.), Duże Żnińskie (458 ha i 27 m gł. - jest zarazem największym powierzchniowo jeziorem na całych Pałukach). Natomiast w rynn timer jezior barcińskich odwadnianych przez niewielką Strugę Foluską położone są następujące jeziora (w nawiasach powierzchnia i maksymalna głębokość): Chomiąskie (99 ha i 44 gł.), Grzmiące (15 ha), Foluskie (66 ha i 32 m gł.), Pniewskie (25 ha), Ostrowieckie (208 ha i 32 m gł.), Kierzkowskie (79 ha i 22 m gł.), Wolickie (240 ha i 14 m gł.).

Dla OChK na terenie województwa kujawsko-pomorskiego obowiązują następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (nie dotyczy realizacji nowych lub rozbudowy i modernizacji istniejących przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę obszarów);
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarcie wodnej lub rybackiej;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Część gminy leżąca w granicach OChK jest niewielka i niezamieszкана. W praktyce ustalenia dotyczące warunków ochrony, tylko w minimalnym stopniu dotyczą gminy i mają niewielki wpływ na warunki zagospodarowania i rozwoju (w sąsiedztwie obszaru chronionego znajdują się ogrody działkowe, które z jednej strony potencjalnie mogą stanowić zagrożenie poprzez antropopresję, ale jednocześnie zasady ochrony uniemożliwiają ich rozbudowę w kierunku jeziora).

¹⁰Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Użytki ekologiczne spełniają dwie ważne funkcje w krajobrazie: biocenotyczną i fizjocenotyczną. Stanowią ostoję wielu roślin naczyniowych, w tym chronionych i zagrożonych, np. storczyków i rosiczki. Są miejscem bytowania i żerowania dla zwierząt. Wiele z użytków cechuje wysoka wartość krajobrazowa. Wpływają też bardzo wyraźnie na zwiększenie bioróżnorodności.

Na terenie gminy Barcin ustanowiono trzy użytki ekologiczne, zatwierdzone rozporządzeniem nr 8/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 lutego 2004 r. Są to: użytek o ogólnej powierzchni 6,5 ha (zlokalizowany na dz. 153/25, obręb III, m. Barcina) stanowiący bagno z dużym stanowiskiem lęgowym mewy śmieszki. Kolejne dwa znajdują się w obrębie Sadłogoszcz na działkach 3001/19 i 3002/2 (czyli 1/19LP i 2/2LP) – są to bagna o powierzchni odpowiednio 3,76 ha i 19,81 ha. Wszystkie użytki są więc związane z położeniem w dolinie Noteci.

¹¹Definicja pomników przyrody według przytoczonej w tym rozdziale ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku brzmi następująco „pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.”

Na terenie gminy Barcin występują 3 obiekty zakwalifikowane jako pomniki przyrody. Do pomników przyrody zaliczono zespół drzew rosnących w parku dworskim na działce Nr 58/8 w miejscowości Młodocin (dwie lipy drobnolistne o obwodach w pierśnicy 550 i 310 cm i dąb szypułkowy o obwodzie w pierśnicy 330). Nr rejestru wojewódzkiego – 877.

Wschodnia część gminy (obejmująca dolinę Noteci oraz rynnę jeziora Kierzkowskiego) jest wskazywana, w opracowaniach rangi regionalnej (obowiązujący Plan zagospodarowania przestrzennego województwa uchwalony w 2003 r.), do włączenia w granice planowanego parku krajobrazowego (Pałucki PK), który miał objąć ochroną obszar jezior rynnowych oraz lasów na Pałukach (częściowo jest to obszar obecnie chroniony w randze obszaru chronionego krajobrazu, ale tak wskazywane granice parku wykraczają poza zasięg obszarów obecnie chronionych). Koncepcja utworzenia parku, która pojawiła się w latach 90-tych ubiegłego stulecia, nie weszła jak dotąd w fazę realizacji, a nawet nie podjęto ostatecznej decyzji co do zasadności powoływania parku. Część gminy, która była wskazywana do włączenia w granice parku jest już obecnie w części chroniona (obszar chronionego krajobrazu, projektowany obszar Natury 2000) i wykazuje predyspozycje do objęcia taką formą ochrony, jaką jest park krajobrazowy. Objęcie tej części gminy w randze parku krajobrazowego nie będzie skutkowało narzuceniem reżimów ochronnych znacząco ograniczających możliwości zagospodarowania i prowadzenia dotychczasowych działalności gospodarczych, a może mieć znaczenie promocyjne i edukacyjne.

Na terenie gminy znajduje się kilka parków:

a) wiejskie

- w Dąbrówce Barcińskiej (1,0 ha)
- w Piechcinie (1,4 ha)

b) miejski

- w Barcinie (11,2 ha)

c) zabytkowe – podworskie, objęte ochroną konserwatorską

- w Krotoszynie (4,1 ha)
- w Młodocinie (1,2 ha)
- w Piechcinie (2,4 ha)

¹⁰Na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barcin”, opracowanie Wellington PR

¹¹j.w.

Natura 2000 to program utworzenia w krajach Unii Europejskiej wspólnego systemu (sieci) obszarów objętych ochroną przyrody. Podstawą dla tego programu jest Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Siedliskowa (Habitatowa) oraz szereg innych rozporządzeń i dokumentów wykonawczych. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy i wymienia w załącznikach Dyrektyw. W ramach programu wyznaczone zostają. Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków (Special Protection Areas – SPA; oznacza kodowo na terenie Polski jako PLB) oraz Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (Special Areas of Conservation – SAC; oznaczane jako PLH), na których obowiązują specjalne regulacje prawne.

Obszar Natura 2000 został w Polsce wprowadzony w Ustawie o ochronie przyrody z 2004 roku:

„Art. 25. 1. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- 1) obszary specjalnej ochrony ptaków,
- 2) specjalne obszary ochrony siedlisk.

2. Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych formami ochrony przyrody (wymienionych w ustawie).”

Na terenie gminy Barcin znajduje się północno-wschodnia część obszaru objętego ochroną w ramach dyrektywy siedliskowej, określanego jako Ostoja Barcińsko-Gąsawska. Obszar ten (w uproszczeniu) na terenie gminy obejmuje dolinę Noteci na zachód od Barcina i na południe od drogi nr 251 wraz z jeziorem Wolickim i jeziorem Kierzkowskim. Wg SDF obszar ([opis dotyczy całego obszaru, a nie jego części leżącej w gminie Barcin](#)) jest elementem jednego z największych na Pałukach kompleksu leśnego otaczającego rynną z jeziorami połączonymi rzekami - Gąsawką i Notecią. Obejmuje górny bieg rzeki Gąsawki wraz z jej odcinkiem źródłowym oraz ciąg głęboko wciętych dolin łączących się z doliną Noteci. Stanowi rynną, której rozszerzenia wypełniają liczne jeziora. Strome zbocza tych dolin zajmują lasy grądowe, a na niewielkich powierzchniach również świetliste dąbrowy. Wzdłuż brzegów Gąsawki obecne są niewielkie płaty zarastających torfowisk przejściowych; w środkowych obniżeniach małe płaty torfowisk wysokich. W zbiornikach wodnych kształtują się zbiorowiska wodne ze związku Nymphaeion. W północnej części, na łąkach na zachód od Barcina odnotowano występowanie *Ostericum palustre*. Miejscami odsłonięte zbocza zajmują murawy kserotermiczne.

Obszar ważny dla różnych siedlisk przyrodniczych, których stwierdzono tu 11 typów, zajmujących powyżej 30% terenu. Do najważniejszych walorów należą:

- stanowiska *Ostericum palustre* na łąkach w rejonie jeziora Wolickiego;
- kserotermiczne skarpy nad jez. Kierzkowskim Małym z *Anthericum ramosum*, *Campanula bononiensis*, *Helianthemum ovatum*, *Peucedanum cervaria*, *Scorzonera purpurea*, *Thalictrum minus*
- wilgotne łąki nad jeziorem Wolickim oraz w dolinie Noteci poniżej jez. Wolickiego z *Dianthus superbus*, *Inula salicina*, *Ostericum palustre*, *Pimpinella major*, *Sanguisorba officinalis*);
- lasy liściaste w okolicy leśniczówki Chomiąza Księża (z *Corydalis cava*, *Corydalis fabacea*, *gagea lutea*, *Phyteuma spicatum*, *Viola mirabilis*);
- lasy liściaste na wsch. od jez. Ostrowieckiego i w otoczeniu jez. Gwiazda (*Hepatica nobilis*, *Hypericum montanum*, *Lilium martagon*, *Phyteuma spicatum*);
- wilgotne łąki na pd. brzegach jez. Weneckiego (*Dianthus superbus*, *Gentianella uliginosa*, *Selinum carvifolium*);
- źródła Gąsawki (rezerwat; *Allium ursinum*, *Daphne mezereum*).

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. nr 162, poz. 1568) przy sporządzaniu i aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się zagadnienia związane z ochroną zabytków i opieką nad obiektami zabytkowymi. W Studium uwzględnia się problematykę dotyczącą ochrony zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków oraz parków kulturowych. W Studium ponadto ustala się strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy mające na celu ochronę znajdujących się na tym terenie zasobów kulturowych, szczegółowo określone ustaleniami w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjami o warunkach zabudowy i decyzjami o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W myśl przepisów, ochronie i opiece podlegają m.in. :

- zabytki nieruchome takie jak: krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki ruchome takie jak: dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
- zabytki archeologiczne takie jak: pozostałości terenowe osadnictwa pradziejowego i historycznego, cmentarzyska, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej,
- nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Formami ochrony zabytków ustanowionymi prawem są:

- wpis do rejestru zabytków.
- uznanie za pomnik historii.
- utworzenie parku kulturowego.
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Działalność służb konserwatorskich i służb planowania przestrzennego w dziedzinie ochrony i rewaloryzacji obiektów i zespołów zabytkowych opiera się przede wszystkim na rozpoznaniu i określeniu obiektów i obszarów, stanowiących przedmiot ochrony konserwatorskiej, wprowadzanej w akty prawa miejscowego, jakim są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zapisy te oparte są na wytycznych konserwatorskich sporządzanych przez urzędy ochrony zabytków. Studium uwarunkowań i kierunków wskazuje sposoby sprawowania ochrony zabytków, jakie realizowane mają być w miejscowych planach sporządzanych w oparciu o Studium. Są one także wskazówkami przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i lokalizowaniu inwestycji celu publicznego w sytuacji braku w danym obszarze aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowym elementem wytycznych konserwatorskich do studium jest ustalenie obszarów podlegających ochronie, a więc wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej. Wyznaczenie stref następuje w oparciu o analizę stanu istniejącego, analizę przekazów historycznych, kartograficznych i ikonograficznych.

Pierwotnie **Barcin**, jako wieś była wzmiankowana w latach 1215 - 33, w następnych latach zmieniała właścicieli. W 1343 r. należała do wojewody brzeskiego, Wojciecha z Pakości, w połowie XV w do Wojciecha z Krotoszyna, Kasztelana Śremskiego.

W XVI i XVII wieku wieś Barcin należała do Leszczyńskich z Krotoszyna. Prawa miejskie Barcin uzyskał stosunkowo późno, bo w 1541 r. Pierwszą szkołę, założyli w 2 poł. XVI w bracia czescy, a przywilej jarmarku potwierdzają dokumenty z 1665 r. i 1671 r. Natomiast w dokumencie ówczesnego właściciela miasta Jana Lachockiego z 1764 r, widniało potwierdzenie, iż miasto

posiadało prawa królewskie i magdeburskie. Od pierwszego rozbioru w 1772 r miasto przynależało do Prus, aż do czasu uzyskania niepodległości. Miasto położone jest nad Notecią, na pograniczu Kujaw i Pałuk, na skrzyżowaniu dróg z Inowrocławia do Żnina oraz z Bydgoszczy do Mogilna. Obecnie, podzielony doliną Noteci na dwie części - siary Barcin na północy i nowy na południu Dawny układ miejski (objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej) wytworzył się wokół rynku, kształtem zbliżonym do kwadratu, gdzie zachowała się zabudowa z XIX i początków XX wieku Rozbudowa starego Barcina odbywała się w kierunku Noteci, a po jej przekroczeniu, została zatrzymana na rowie i terenach podmokłych łąk i bagien. Miasto nie posiada zabytków sięgających wielu poprzednich wieków. Te, które się zachowały to koniec XIX i początek XX wieku Jedynie badania archeologiczne udokumentowały istnienie na terenie miasta osadnictwa, sięgającego kultury łużyckiej, wczesnego i późnego średniowiecza. Do zachowanych obiektów zabytkowych należą:

- kościół parafialny p.w. św. Jakuba St. (na tym miejscu stał poprzedni erygowany w XII w. Od 1520 r. wzmiankowany był p.w. śś. Wojciecha i Mikołaja) Obecny kościół wybudowany został w latach 1901 - 03 wg. projektu arch. Przyłuskiego. Jest murowany z cegły, neoromański, orientowany, jednonawowy z wydzielonym prezbiterium i wieżą od zachodu. W głównym ołtarzu umieszczony jest obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, wczesnobarokowy z I połowy XVII w. (wg. źródeł – przeniesiony z nieistniejącego już kościoła w Dąbrówce Barcińskiej. Kościół objęty jest strefą „A ” ochrony konserwatorskiej.
- dwór - położony we wschodniej części miasta, wybudowany został w połowie XIX w. Przechodził we władanie różnych rodzin : Szygowskich, Kundlerów, Zielke, a od 1918 r był własnością Winięckich Przebudowany w 1872 r, późno klasycystyczny, z frontem skierowanym ku północy. Dwór jest murowany z cegły, otynkowany Parterowy, z mieszkalnym poddaszem i piętrowym ryzalitem od frontu Nowsze przybudówki zniekształciły bryłę budynku, negatywnie zmieniając jego wygląd Dwór otoczony jest bardzo zdewastowanym parkiem i terenami zieleni, dochodzącymi do Noteci. W kierunku zachodnim znajdują się pozostałości zabudowy gospodarczej, w tym magazyn zbożowy. Dwór objęty jest strefą „A” ochrony konserwatorskiej.
- cmentarz parafialny założony prawdopodobnie w XIX w, wpisany jest do rejestru zabytków - nr A/247, objęty strefą „A”. Przynależność wyznaniowa rzymsko - katolicka W bardzo dobrym stanie zachowała się zieleń cmentarna, złożona głównie z akacji, klona zwyczajnego, kasztanowca, jesionu i lipy drobnolistnej oraz pojedynczych okazów świerka i krzewiastych form buku. Z ważniejszych elementów cmentarza należy wymienić figurę NMP z 2 poł XIX w, nagrobek zbiorowy mieszkańców Barcina zamordowanych przez okupanta hitlerowskiego w latach 1939 – 1945. Do znaczących grobowców należą grobowiec rodziny Danielewiczów, grobowiec kaplicowy ks. Henryka Stankowskiego z końca XIX w oraz tumba z granitu z początku XX w.
- cmentarz ewangelicki (nieczynny) - założony w 1 połowie XIX w. położony na stoku wzgórza morenowego, na zachód od ulicy św. Wojciecha Zachowany w formie szczątkowej, z pozostałościami kilku nagrobków, sięgających schyłku ubiegłego wieku Objęty jest strefą „B” ochrony konserwatorskiej.

Do ewidencji zabytków wpisany jest zespół urbanistyczny Barcina.

Z obiektów, które objęte zostały strefą „B” ochrony konserwatorskiej, na uwagę zasługują:

- cmentarz ewangelicki, nieczynny, założony przypuszczalnie w I poł. XIX w
- cmentarz Żydowski, nieczynny, zlikwidowany w 1939 r. przez Niemców, założony prawdopodobnie w końcu XIX w.; na powierzchni ziemi nie zachowały się pozostałości nagrobków,
- szkoła - pl 1 Maja, murowana z 1893 r,
- bank - ul Kościelna 6, murowany ok 1900 r,
- zespół poczty - ul Św Wojciecha 7, z pocz XX w,
- zespół gospody - pl 1 Maja 16, murowany około 1900 r,

- remiza strażacka - ul Wyzwolenia, murowana z 1927 r,
- zespół zabudowy dworca - ul Dworcowa, murowany z około 1900 r,
- remiza strażacka - ul Dąbrowiecka 2, obiekt murowany z końca XIX w,
- rzeźnia - ul Kościelna 17 (z domem mieszkalnym), budynek murowany, wybudowany w 1909 r,
- młyn - ul Marchlewskiego 23, obiekt murowany z 1927 r,
- mleczarnia - ul Świerczewskiego 1, obiekt murowany, otynkowany, wybudowany prawdopodobnie pod koniec XIX w.

Stanowiska archeologiczne (strefa W) na terenie miasta:

- stanowisko 1 - osada z wczesnego i późnego średniowiecza,
- stanowiska 2,3,4,6 – osady neolitycznej kultury amfor kulistych, kultury łużyckiej i z wczesnego średniowiecza,
- stanowisko 5 - osada z wczesnego i późnego średniowiecza,
- stanowisko 7 i 10 – osady kultury łużyckiej i średniowieczne,
- stanowisko 8 – osada kultury łużyckiej i wczesnośredniowieczna,
- stanowisko 9 – osada neolitycznej kultury pucharów lejkowatych i z wczesnego średniowiecza.

W obrębie miasta, wokół dawnego rynku, zlokalizowana jest zabudowa z XIX i XX wieku, która winna być objęta ochroną konserwatorską. Stanowisko archeologiczne - strefa „W” - dotyczą udokumentowanych wykopalisk sięgających osadnictwa kultury amfor kulistych, kultury łużyckiej, wczesnego i późnego średniowiecza. Na obszarze miasta udokumentowano sześć stanowisk archeologicznych.

Na obszarze wiejskim gminy zachowały się zabytki o różnej skali wartości i różnym stopniu ich przetrwania. Poniżej, przedstawiono sołectwami obiekty zabytkowe, które objęte zostały strefą „A”, „B” i „W”.

Barcin Wieś i Julianowo

- zespoły wiejskie, zespoły szkolne z pocz. XX w - strefa „B”,
- cmentarz ewangelicki nieczynny - strefa „B”,
- zagrody z pocz. XX w
- stanowiska archeologiczne (5 stanowisk) zawierające ślady osadnictwa kultury ceramiki wstęgowej rytej, kultury przeworskiej i nowożytniej, kultury łużyckiej oraz wczesnośredniowiecznej

Dąbrówka Barcińska

- zespół dworsko - parkowy (dwór katalog zabytków - 1967 r. park zaniedbany, porośnięty, w większości robinia) - strefa „A”,
- pozostałości folwarku i kolonia mieszkaniowa - strefa „B”,
- kapliczka - katalog zabytków,

Józefinka i Knieja

- zespoły wiejskie w obu wsiach - strefa „B”,
- cmentarz ewangelicki (nieczynny) - strefa „B”,
- stanowiska archeologiczne - strefa „W” (5 stanowisk) - osadnictwo kultur neolitycznych, łużyckiej, przeworskiej, wczesnośredniowiecznej i średniowiecznej.

Kania

- zespół wiejski, zespół szkoły - strefa „B”,
- cmentarze ewangelickie (nieczynne) - strefa „B”
- stanowiska archeologiczne - strefa „W” (4 stanowiska) - osadnictwo kultury amfor kulistych, kultury przeworskiej. wczesno i późnośredniowiecznej

Krotoszyn i Wapienno

Najstarsza wzmianka o wsi pochodzi z roku 1361 podczas sprzedaży dóbr klasztorowi łęknieńskiemu. Przez następne wieki majątek zmieniał właścicieli, aż do II wojny światowej, kiedy to przeszedł w ręce niemieckie. Po wojnie wchodzi w skład gospodarstwa państwowego.

- zespół pałacowo-parkowy w Krotoszynie wpisany do rejestru zabytków, objęty strefą A
- pałac wpisany do rejestru zabytków nr A/167/1-2 z 16.03.1987 r. Pierwotnie pałac założony był na rzucie barokowym klasycznym (znany z opisu z 1719 r) ulegał przebudowie i nadbudowie. Podczas remontów znaleziono datę 1658 r. wyrytą na belce stropowej, która sugeruje datę budowy pałacu. Po raz pierwszy przebudowano go w XVIII w, później w 1870 i latach 1919 – 20. Przebudowa nawiązywała do architektury neoklasycystycznej i neobarokowej.
- park wokół pałacu założony został około 1870 r przez architekta Artura Denizot.
- zespół folwarczny - strefa „B” usytuowany na wsch od pałacu, składał się z: magazynu zbożowego, kuźni, stelmacharni, stajni (obecnie chlewnia). Z osady mieszkalnej zostały tylko 2 domy mieszkalne, pozostałe rozebrano. Wszystkie domy mieszkalne i budynki inwentarskie są przebudowane, jedynie magazyn zbożowy pozostał w swej pierwotnej formie.
- pałacyk, obecnie budynek administracji kopalni w Wapienno wybudowany około 1900 r. wymaga opracowania dokumentacji zabytku.

Mamlicz

- cmentarz ewangelicki (nieczynny) strefa „B”,
- zespół szkoły - budynki murowane z pocz. XX w.
- stanowiska archeologiczne - strefa „W” (12 stanowisk) osady z okresy rzymskiego wczesno i późnośredniowieczne, osadnictwo kultur łużyckiej, przeworskiej

Młodocin

- zespół pałacowo - parkowy - strefa „A” budynek murowany z około 1900 r, park z XIX w. - wpis do rejestru zabytków pod numerem A/1598/1-2
- pozostałości zespołu folwarcznego - strefa „B” budynki z lat 1900 – 1904,
- stanowiska archeologiczne - strefa „W” (11 stanowisk) - obozowiska z epoki kamienia, osadnictwo kultur amfor kulistych, osady z późnego średniowiecza

Piehcin

- wieś powstała w XIII w z inicjatywy arcybiskupa gnieźnieńskiego Jakuba II,

- zespół wiejski wraz ze strefą przemysłową – strefa B do wyznaczenia
- zespół dworsko - parkowy z końca XIX w, wpisany do rejestru zabytków nr 184/A z 15 06 1985 r strefa „A”,
- zespół folwarczny - strefa „B” z końca XIX w.
- zespół dworca kolejowego z pocz. XX w - dworzec, parowozownia, szalet - strefa „B”,
- poczta, ob. klub z 1900 r.,
- elektrownia, ob. szkoła, z początku XX w.
- szereg murowanych domów z wczesnych lat XX w.

Pturek

- cmentarz ewangelicki nieczynny - strefa „B”,
- zespół wiejski: d. budynek szkoły zagroda nr 16, strefa „B”,
- stanowiska archeologiczne - strefa „W” (4 stanowiska) - obozowiska z epoki kamienia, osadnictwo kultury przeworskiej, łużyckiej i z późnego średniowiecza

Sadłogoszcz

- cmentarz ewangelicki nieczynny, strefa „B”
- zespół wiejski - strefa „B” w tym : szkoła, świetlica (ob. magazyn) zagroda nr 33, dom nr 43 i obora. Obiekty są murowane i pochodzą z początku XX w.

Szeroki Kamień, Zalesie Barańskie, Bielawy

- cmentarz ewangelicki nieczynny, strefa „B”
- zespół wiejski - strefa „B” w skład którego wchodzi : szkoła ewangelicka (ob. świetlica) szkoła (ob. dom) mieszkalny i sklep, świetlica (ob. owczarnia) oraz domy nr 1 i 6, a także obory przy zagrodach nr 7,12 i 13 Obiekty są murowane i pochodzą z około 1900 r.

Wolice

- cmentarz ewangelicki z przełomu XIX i XX w., nieczynny - strefa „B”,
- zespół wiejski, w tym: kapliczka murowana i szkoła z początku XX w, dom nr 25 z końca XIX w - strefa „B”,
- stanowiska archeologiczne - strefa „W” (3 stanowiska) osady kultury łużyckiej, przeworskiej, wczesnośredniowieczne i średniowieczne

Złotowo

- grobowiec megalityczny ludności kultury amfor kulistych - strefa „A”; wpisany do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego pod numerem C/168 decyzją z dnia 2.12.2008 r.
- cmentarz ewangelicki nieczynny - strefa „B”,
- zespół wiejski, w tym: szkoła z budynkami gospodarczymi z pocz XX w . zagrody (nr 5 i 7) i 2 obory z pocz. XX w - strefa „B”.
- dwór (ob szkoła) murowany około połowy XIX w. przebudowany w 1911 r.

Stan techniczny przedstawionych zabytków jest różny, część z nich zmieniła swoją funkcję, szczególnie dawne dworki zamieniono na szkoły lub budynki mieszkalne. Najbardziej zagrożone z uwagi na ich dewastację, są stare, nieczynne cmentarze ewangelickie.

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków :

Miejscowość	Adres	Obiekt	Data decyzji	nr rejestru
BARCIN	ul. Marchlewskiego (ob. Żnińska)	Cmentarz rzym. -kat. parafii p. w. św. Jakuba Apostoła	22.10.1990	A/1028
KROTOSZYN		Założenie pałacowo-parkowe: <ul style="list-style-type: none"> • Pałac • Park 	16.03.1987	A/982
PIECHCIN		Założenie pałacowo-parkowe	15.06.1985	A/1425
MŁODOCIN		Pałac Park typu krajobrazowego wraz z działkami nr 58/20 i 58/22	5.10.2011	A/1598/1-2

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji:

Barcin: Kościół paraf. p. w. św. Jakuba St. Obiekty cmentarza grzebalnego: a. kaplica grobowa rodziny Stankowskich b. kaplica	dom nr 3, ul. Dworcowa zespół domu nr 5, ul. Dworcowa: a. dom b. budynek gospodarczy	dom nr 6, ul. Marchlewskiego dom nr 17, ul. Marchlewskiego dom nr 19, ul. Marchlewskiego dom nr 24, ul. Marchlewskiego dom nr 50, ul. Marchlewskiego dom nr 16, ul. Mogileńska dom nr 2, ul. 4 Stycznia dom nr 2 a, ul. 4 Stycznia dom nr 4, ul. 4 Stycznia dom nr 6, ul. 4 Stycznia dom nr 8, ul. 4 Stycznia dom nr 14, ul. 4 Stycznia dom nr 19, ul. 4 Stycznia dom nr 30, ul. 4 Stycznia	młyn, ob. magazyn Centrali Nasiennej w Szubinie, ul. Marchlewskiego nr 23 rzeźnia z domem, ul. Kościelna (d. Buczka) nr 17 cmentarz żydowski cmentarz ewangelicki cmentarz paraf. p. w. św. Jakuba Większego Apostoła
szkoła, Pl. 1 Maja nr 8	dom nr 7, ul. Dworcowa dom nr 2, ul. Kasztanowa	dom nr 2, ul. 4 Stycznia	
bank, ul. Kościelna (d. Buczka) nr 6	dom nr 7, ul. Kościelna dom nr 12, ul. Kościelna dom nr 13, ul. Kościelna dom nr 14, ul. Kościelna dom nr 15, ul. Kościelna dom nr 16, ul. Kościelna dom nr 18, ul. Kościelna dom nr 20, ul. Kościelna dom nr 22, ul. Kościelna	dom nr 4, ul. 4 Stycznia dom nr 6, ul. 4 Stycznia dom nr 8, ul. 4 Stycznia dom nr 14, ul. 4 Stycznia dom nr 19, ul. 4 Stycznia dom nr 30, ul. 4 Stycznia	Barcin – Wieś: zespół szkoły: a. szkoła, ob. dom mieszkalny nr 1 b. budynek gospodarczy zagroda nr 12: a. dom b. obora zagroda nr 23: a. dom b. obora
zespół poczty, ul. Św. Wojciecha nr 7: a. poczta b. budynek gospodarczy	dom nr 5, Pl. 1 Maja dom nr 7, Pl. 1 Maja dom nr 13, Pl. 1 Maja dom nr 14, Pl. 1 Maja dom nr 15, Pl. 1 Maja dom nr 17, Pl. 1 Maja dom nr 18, Pl. 1 Maja dom nr 19, Pl. 1 Maja dom nr 4, ul. Marchlewskiego	dom nr 1, ul. Św. Wojciecha dom nr 3, ul. Św. Wojciecha dom nr 4, ul. Św. Wojciecha dom nr 5, ul. Św. Wojciecha dom nr 3, ul. Wyzwolenia dom nr 6, ul. Wyzwolenia dom nr 11, ul. Wyzwolenia dom nr 13, ul. Wyzwolenia dom nr 15, ul. Wyzwolenia	
zespół gospody, Pl. 1 Maja nr 16: a. gospoda b. świetlica, ob. kino "Noteć"	dom nr 5, Pl. 1 Maja dom nr 7, Pl. 1 Maja dom nr 13, Pl. 1 Maja dom nr 14, Pl. 1 Maja dom nr 15, Pl. 1 Maja dom nr 17, Pl. 1 Maja dom nr 18, Pl. 1 Maja dom nr 19, Pl. 1 Maja dom nr 4, ul. Marchlewskiego	wodociągowa wieża ciśnień, ul. Wyzwolenia mleczarnia, ul. Świerczewskiego nr 1	Dąbrowa Barcińska: • kapliczka
remiza strażacka, ul. Wyzwolenia			Józefinka: a) dom
zespół dworski, ul. Dąbrowiecka nr 2: a. dwór b. stajnia c. spichlerz d. gorzelnia, ob. szwalnia			

Julianowo:

zespół szkoły:

- a. szkoła
- b. budynek gospodarczy
- c. warsztat

zagroda nr 11:

- a. dom
- b. stodoła

zagroda nr 12:

- a. dom
- b. stodoła

dom nr 15

cmentarz ewangelicki

Kania:

zespół szkoły:

- a. szkoła
- b. budynek gospodarczy

dom nr 17

cmentarz ewangelicki

cmentarz ewangelicki

Knieja:

dom nr 6

cmentarz ewangelicki

Krotoszyn:

kapliczka

szkoła, ob. dom mieszkalny nr 4

zespół pałacowy:

- a. pałac
- b. park krajobrazowy
- c. ogrodzenie
- d. stajnia
- e. spichlerz
- f. rządcówka

dom nr 35

dom nr 36

dom nr 38

dom nr 39

Mamlicz:

zespół szkoły:

- a. szkoła
- b. budynek gospodarczy

zagroda nr 88:

- a. dom
- b. obora

cmentarz ewangelicki

Młodocin:

87. zespół pałacowy:

- a. pałac
- b. budynek inwentarski
- c. magazyn
- d. park krajobrazowy

Piechcin:

szkoła, ob. dom mieszkalny, ul. Zaleska

zespół dworca kolejowego:

- a. dworzec
- b. parowozownia
- c. szalet

poczta, ob. klub NOT

zespół pałacowy:

- a. pałac
- b. rządcówka
- c. gorzelnia
- d. ogrodzenie
- e. park krajobrazowy

dom, ob. przychodnia lekarska

dom nr 1, ul. Bielawska

dom nr 2, ul. Bielawska

dom nr 7, ul. Bielawska

dom nr 8, ul. Bielawska

dom nr 9, ul. Bielawska

zespół domu nr 1, ul. Podgórna:

- a. dom

b. budynek gospodarczy

dom nr 2, ul. Podgórna

zespół domu nr 1, ul. Radłowska:

- a. dom
- b. magazyn

dom nr 3, ul. Radłowska

zespół domu nr 5, ul. Radłowska:

- a. dom
- b. budynek gospodarczy

dom nr 7, ul. Radłowska

elektrownia, ob. ZSZ, ul. Radłowska nr 10

Pturek:

105. zespół szkoły:

- a. szkoła, ob. Klub Rolnika
- b. budynek gospodarczy

106. zagroda nr 16:

- a. dom
- b. obora

107. dom nr 10

108. obora w zagrodzie nr 15

109. cmentarz ewangelicki

Sadłogoszcz:

110. szkoła

111. świetlica, ob. magazyn

112. zagroda nr 33:

- a. dom
- b. obora

113. dom nr 43

114. obora w zagrodzie nr 49

115. cmentarz ewangelicki

Szeroki Kamień:

116. szkoła ewangelicka, ob. świetlica

117. szkoła, ob. dom mieszkalny i sklep

118. świetlica, ob. owczarnia w zagrodzie nr 7

119. dom nr 1

120. dom nr 6

121. obora w zagrodzie nr 7

122. obora w zagrodzie nr 12

123. obora w zagrodzie nr 13

124. cmentarz ewangelicki

Wapienno:

125. pałacyk, ob. budynek administracyjny

Wolice:

126. kapliczka

127. szkoła

128. dom nr 25

129. cmentarz ewangelicki

Zalesie Barcińskie:

130. kapliczka

131. zagroda nr 4:

a. dom

b. obora

Złotowo:

132. zespół szkoły:

- a. szkoła
- b. budynek gospodarczy
- c. budynek gospodarczy

133. dwór, ob. szkoła

134. zagroda nr 5:

- a. dom
- b. obora

135. zagroda nr 7:

- a. dom
- b. obora

136. obora w zagrodzie nr 13

137. obora

138. cmentarz ewangelicki

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

WARUNKI MIESZKANIOWE

Na terenie gminy sytuacja mieszkaniowa – mierzona liczbą mieszkań oraz wskaźnikami przeciętnej powierzchni mieszkania oraz przeciętnej liczby osób w mieszkaniu - sukcesywnie się poprawia. Wzrosty wskaźników wynikają z wzrostu liczby mieszkań, w sytuacji, gdy liczba ludności obszarów wiejskich stagnuje, a miasta – spada.

Pomiędzy rokiem 1995 a 2012 liczba mieszkań w mieście wzrosła o ponad 6, a na obszarach wiejskich – o prawie 7%. Nowobudowane mieszkania są większe od starszych, stąd liczba izb wzrosła odpowiednio o 8 i 12,5%, a łączna powierzchnia mieszkań – aż o 13 i 18% (tak więc wzrost liczby mieszkań o 6 i 7% spowodował wzrost powierzchni mieszkań w gminie aż o 13 i 18%).

Przeciętna powierzchnia mieszkania w mieście wynosi obecnie 59 m², mieszkanie składa się z 3,7 izby i zamieszkiwane jest przez 3,1 osoby. Na obszarach wiejskich mieszkania są zazwyczaj większe niż w miastach – tak jest także w gminie Barcin (gdzie jednak duży udział mieszkań w budynkach wielorodzinnych obniża średnią – mieszkania takie są zazwyczaj znacznie mniejsze, niż w zabudowie jednorodzinnej). Przepiętna powierzchnia mieszkania wiejskiego wynosi obecnie 70 m², mieszkanie składa się z 3,5 izby i zamieszkiwane jest przez 3,4 osoby.

W strukturze zasobu mieszkaniowego mieście Barcin dominują mieszkania należące do spółdzielni mieszkaniowych (najnowsze dostępne dane dotyczą roku 2007). Stanowią one 60% ogółu (średnia dla miast województwa – niespełna 37%). Kolejną grupę stanowią mieszkania osób fizycznych – stanowiące prawie 1/3 ogółu. Bardzo mało jest mieszkań komunalnych – tylko ponad 4%, podczas gdy przeciętnie w miastach stanowią one ponad 11% ogółu.

Na obszarach wiejskich dominują mieszkania należące do osób fizycznych – których jest prawie 55%. Ewentualnym w skali województwa jest bardzo wysoki udział mieszkań należących do spółdzielni mieszkaniowych. Stanowią one 41% ogółu podczas gdy średnia dla obszarów wiejskich województwa wynosi tylko 2,2%. Tak wysoki udział mieszkań tej formy własności jest bez wątpienia skutkiem bardzo licznych mieszkań spółdzielczych w Piechcinie. Nieco ponad 4% stanowią mieszkania należące do gminy. Struktura własności mieszkań na obszarach wiejskich jest więc zasadniczo odmienna od przeciętnej dla obszarów wiejskich, gdzie mieszkania osób fizycznych stanowią prawie 90% ogółu.

Na uwagę zasługuje fakt, że mieszkania spółdzielcze i komunalne są znacząco mniejsze od mieszkań należących do osób fizycznych – wskutek tego, jeśli porówna się strukturę powierzchni mieszkań oraz liczby izb, udział sektora prywatnego jest wyraźnie wyższy (np. na obszarach wiejskich gminy mieszkania osób fizycznych stanowią 54,6% mieszkań, ale 63% izb i prawie 68% całej powierzchni mieszkalnej).

Na tle innych gmin, gmina Barcin wyróżnia się małym udziałem mieszkań bardzo starych – pochodzących sprzed 1918 roku. Stanowią one tylko 10% w mieście i 16% na obszarach wiejskich. Na obszarach wiejskich kluczowe znaczenie dla zasobu mieszkaniowego miał okres 1945-1970, z którego pochodzi 40% mieszkań. W mieście największy ruch budowlany przypadł na dekadę lat 70-tych (prawie 35%), ale ponad 18% stanowią mieszkania z lat 80-tych. Relatywnie mały jest udział mieszkań nowych – po roku 1988 powstało tylko 13% mieszkań w mieście i tylko 12% na obszarach wiejskich.

Tab. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację mieszkaniową na terenie gminy

Jednostka terytorialna	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
mieszkania																		
miasto	2378	2382	2383	2383	2389	2395	2399	2431	2432	2433	2433	2437	2438	2486	2529	2486	2489	2491
obszary wiejskie	1936	1939	1943	1945	1947	1950	1958	1988	1996	2016	2020	2024	2028	2044	2056	2095	2110	2130
izby																		
miasto	8618	8640	8657	8664	8693	8722	8748	9003	9007	9013	9013	9034	9040	9188	9300	9249	9266	9280
obszary wiejskie	6434	6449	6467	6477	6488	6502	6543	6821	6866	6934	6957	6981	7000	7095	7168	7545	7627	7740
powierzchnia użytkowa mieszkań (m2)																		
miasto	129927	130400	130828	130942	131393	132113	132565	140630	140760	140853	140853	141258	141363	144562	146590	145576	145987	146278
obszary wiejskie	116261	116606	117095	117299	117529	117835	118948	128120	129206	130296	130843	131320	131659	133782	135534	144653	146773	149201
dynamika (rok 1995=100) - mieszkania																		
miasto	100,0	100,2	100,2	100,2	100,5	100,7	100,9	102,2	102,3	102,3	102,3	102,5	102,5	104,5	106,3	104,5	104,7	104,8
obszary wiejskie	100,0	100,2	100,4	100,5	100,6	100,7	101,1	102,7	103,1	104,1	104,3	104,5	104,8	105,6	106,2	108,2	109,0	110,0
dynamika (rok 1995=100) - izby																		
miasto	100,0	100,3	100,5	100,5	100,9	101,2	101,5	104,5	104,5	104,6	104,6	104,8	104,9	106,6	107,9	107,3	107,5	107,7
obszary wiejskie	100,0	100,2	100,5	100,7	100,8	101,1	101,7	106,0	106,7	107,8	108,1	108,5	108,8	110,3	111,4	117,3	118,5	120,3
dynamika (rok 1995=100) - powierzchnia użytkowa mieszkań																		
miasto	100,0	100,4	100,7	100,8	101,1	101,7	102,0	108,2	108,3	108,4	108,4	108,7	108,8	111,3	112,8	112,0	112,4	112,6
obszary wiejskie	100,0	100,3	100,7	100,9	101,1	101,4	102,3	110,2	111,1	112,1	112,5	113,0	113,2	115,1	116,6	124,4	126,2	128,3
dynamika (rok 1995=100) - liczba ludności																		
miasto	100,0	99,5	99,7	98,6	94,8	94,5	94,0	92,4	91,6	91,4	91,1	90,8	90,2	89,6	89,7	92,3	91,3	90,6
obszary wiejskie	100,0	101,2	101,2	101,4	98,8	99,5	98,4	99,1	99,0	99,0	99,0	99,0	98,9	100,4	100,1	101,2	101,7	102,3
przeciętna powierzchnia mieszkania (m2)																		
miasto	54,6	54,7	54,9	54,9	55,0	55,2	55,3	57,8	57,9	57,9	57,9	58,0	58,0	58,2	58,0	58,6	58,7	58,7
obszary wiejskie	60,1	60,1	60,3	60,3	60,4	60,4	60,7	64,4	64,7	64,6	64,8	64,9	64,9	65,5	65,9	69,0	69,6	70,0
przeciętna liczba osób w mieszkaniu																		
miasto	3,6	3,6	3,6	3,6	3,4	3,4	3,4	3,3	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,1	3,1	3,2	3,2	3,1
obszary wiejskie	3,6	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4

mieszkania (dane za rok 2007)							
	ogółem	komunalne	spółdzielni mieszkaniowych	zakładów pracy	osób fizycznych	TBS	pozostałe
miasto	2438	104	1463	68	798	0	5
obszary wiejskie	2028	87	831	0	1108	0	2
struktura liczby mieszkań wg form własności w gminie i w województwie (% ogółu)							
miasto	100,0	4,3	60,0	2,8	32,7	0,0	0,2
obszary wiejskie	100,0	4,3	41,0	0,0	54,6	0,0	0,1
województwo - miasta	100,0	11,1	36,9	2,0	48,4	0,7	1,0
województwo - obszary wiejskie	100,0	2,8	2,2	4,8	89,6	0,2	0,5
izby (dane za rok 2007)							
miasto	9040	270	5168	266	3319	0	17
obszary wiejskie	7000	235	2346	0	4412	0	7
struktura liczby izb wg form własności w gminie i w województwie (% ogółu)							
miasto	100,0	3,0	57,2	2,9	36,7	0,0	0,2
obszary wiejskie	100,0	3,4	33,5	0,0	63,0	0,0	0,1
województwo - miasta	100,0	9,0	35,8	1,8	52,0	0,6	0,8
województwo - obszary wiejskie	100,0	1,9	1,7	3,8	92,0	0,1	0,5
powierzchnia użytkowa (dane za rok 2007)							
miasto	141363	4247	70763	3710	62229	0	414
obszary wiejskie	131659	4183	37328	576	89457	0	115
struktura powierzchni mieszkań wg form własności w gminie i w województwie (% ogółu)							
miasto	100,0	3,0	50,1	2,6	44,0	0,0	0,3
obszary wiejskie	100,0	3,2	28,4	0,4	67,9	0,0	0,1
województwo - miasta	100,0	8,5	31,1	1,7	57,1	0,6	1,0
województwo - obszary wiejskie	100,0	1,5	1,4	3,2	93,3	0,1	0,5

Jednostka terytorialna	wybudowane przed 1918	wybudowane 1918 - 1944	wybudowane 1945 - 1970	wybudowane 1971 - 1978	wybudowane 1979 - 1988	wybudowane 1989 - 2002 oraz będące w budowie w roku 2002	których budowę rozpoczęto i ukończono po roku 2002(*)
liczba							
miasto	250	113	488	875	465	186	154
obszary wiejskie	328	259	839	134	262	64	184
udział (%)							
miasto	9,9	4,5	19,3	34,6	18,4	7,3	6,1
obszary wiejskie	15,8	12,5	40,5	6,5	12,7	3,1	8,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych – (*) wg stanu na rok 2010

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

USŁUGI (W TYM OCHRONA ZDROWIA)

Gmina cechuje się umiarkowanie korzystnymi warunkami obsługi ludności w zakresie usług. Usługi publiczne znaczenia gminnego są dostępne w siedzibie gminy - jednak pod tym względem potencjał Barcina jest mniejszy, niż innych miast podobnej klasy wielkościowej oraz w Piechcinie - ta miejscowość wyróżnia się bardzo szerokim zestawem usług, w tym także usług o znaczeniu ponadlokalnym (stanowiących zadania powiatu).

Należy zauważyć, że niektóre miejscowości gminy są dobrze obsługiwane w zakresie komunikacji publicznej, co ułatwia kontakty z sąsiednimi miastami. Stosunkowo nieduża odległość dzieli gminę nie tylko od siedziby powiatu (z którą jednak znaczna część gminy nie ma dobrego skomunikowania) ale także innych miast zwłaszcza Bydgoszczy i Inowrocławia oraz siedziby sąsiedniego powiatu - Mogilna.

Usługi sektora publicznego na terenie gminy reprezentowane są przez:

- a) szkoły podstawowe: w Barcinie – dwie, w Piechcinie, w Mamliczu
- b) gimnazja: w Barcinie, w Piechcinie
- c) przedszkola: w Barcinie – trzy (w tym jedno z oddziałem żłobkowym), w Piechcinie, w Mamliczu – oddział przedszkolny, w Krotoszynie – oddział przedszkolny
- d) dom kultury: w Barcinie
- e) świetlice wiejskie: Barcin Wieś, Dąbrówka Barcińska, Józefinka, Kania, Mamlicz, Młodocin, Piechcin, Pturk, Wolice, Złotowo,
- f) biblioteki: Biblioteka Publiczna w Barcinie, filia biblioteczna w Barcinie, filia biblioteczna w Piechcinie, filia biblioteczna w Mamliczu (przy szkole podstawowej)
- g) ochrona zdrowia

Na terenie gminy od 1.01.2000r. działa Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Barcinie i Ośrodkiem Zdrowia w Piechcinie mający podpisany kontrakt z Kujawko-Pomorskim Wojewódzkim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia w Bydgoszczy w zakresie: podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (poradnia okulistyczna, neurologiczna, chirurgiczna, chirurgii urazowo-ortopedycznej, chirurgii ogólnej, diabetologiczna, pulmonologiczna, dermatologiczna, otolaryngologiczna, reumatologiczna, ginekologiczno-położnicza, logopedyczna – usługi dla dzieci zamieszkujących gminę Barcin), stomatologii, psychiatrii, rehabilitacji.

Z zakresu usług ponadlokalnych, na terenie gminy dostępne są:

- a) Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Piechcinie. Typy szkół: Liceum Ogólnokształcące, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Młodocianych Pracowników

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Piechcinie kształci młodzież w Liceum Ogólnokształcącym oraz w klasach wielozawodowych i w zawodzie sprzedawca w Zasadniczej Szkole Zawodowej. Uczniowie udzielają się w Lidze Obrony Kraju, rozwijają swoje zainteresowania w kółku humanistycznym i Szkolnym Klubie Europejskim. Przy placówce funkcjonuje Centrum Kształcenia Ustawicznego, Filia w Piechcinie, która kształci w systemie zaocznym w Liceum Ogólnokształcącym oraz w systemie wieczorowym w Technikum Handlowym ⁽¹²⁾

- b) Dom Pomocy Społecznej w Barcinie

Dom Pomocy Społecznej w Barcinie przeznaczony jest dla siedemdziesięciu osób przewlekle psychicznie chorych. Zamieszkują w nim osoby skierowane na podstawie decyzji wydanej w trybie i na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz w przepisach wykonawczych do tej ustawy. Zadaniem Domu jest zapewnienie jego mieszkańcom całodobowej opieki oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, społecznych i religijnych na poziomie obowiązującego standardu.

- c) Centrum Kształcenia Ustawicznego w Żninie - filia w Piechcinie z typami szkół: Technikum Handlowe (wieczorowe), Liceum Ogólnokształcące (wieczorowe, zaoczne)

¹²BIP Powiatu Żnińskiego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Centrum Kształcenia Ustawicznego to jedyna placówka oświatowa w Powiecie Żnińskim, która kształci bezpłatnie ludzi dorosłych. Nauka odbywa się w systemie wieczorowo-zaocznym. Wychodząc naprzeciw potrzebie edukacji szkoła tworzy nowe, atrakcyjne kierunki kształcenia i otwiera filie (w Piechcinie i Janowcu Wielkopolskim). Placówka organizuje również kursy językowe.

Poziom wyposażenia gminy w usługi sfery publicznej ocenić należy jako „typowy”, ale dostępność do usług - jako umiarkowanie dobrą. Charakter osadnictwa (rozproszenie) powoduje, że ludność zmuszona jest do wykonywania dojazdów w celu skorzystania z infrastruktury społecznej - tylko niewielka część mieszkańców może korzystać z usług w miejscu zamieszkania lub jego sąsiedztwie. Pod tym względem czynnikiem znacznie podnoszącym jakość życia znacznej części mieszkańców wiejskich jest dobre wyposażenie wsi Piechcin.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I MIENIA

Za ochronę bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy odpowiada Komendant Powiatowej Policji w Żninie. Na terenie gminy funkcjonuje Komisariat Policji w Barcinie. W strukturze Komisariatu Policji w Barcinie działają: Zespół Kryminalny, Zespół ds. Wykroczeń Nieletenich i Patologii, Zespół Patrolowo-Interwencyjny, Zespół Dzielnicowych, Posterunek Policji w Łabiszynie.

Bezpieczeństwo na terenie gminy zapewniane jest w ramach rejonów, w których służbę pełnią Dzielnicowi. Gmina podzielona jest na następujące 3 rejony:

- Rejon nr 1 - Barcin: ul. Lotników, Artylerzystów, LWP, Pakoska, Mogileńska, Dworcowa, Dr. Krzysia, J.Wojciechowskiego, Kasprowicza, Kochanowskiego, Konopnickiej, Krotoszyńska, Mieckiewicz, Orzeszkowej, Prusa, Reymonta, Sienkiewicza, Słowackiego, Polna.
- Rejon nr 2 - miejscowości: Piechcin, Szeroki Kamień, Aleksandrowo, Sadłogoszcz, Zalesie Barcińskie, Bielawy, Wapienno, Krotoszyn.
- Rejon nr 3 - miejscowości, Augustowo, Barcin Wieś, Dąbrówka Barcińska, Gulczewo, Józefinka, Julianowo, Kania, Knieja, Mamlicz, Młodocin, Pturek, Złotowo, Wolice, Barcin ul. Akacja, Topolowa Wierzbowa, Lipowa, Klonowa, Podgórna, Żnińska, Plac 1-go Maja, Wyzwolenia, Św. Wojciecha, Kościelna, Mostowa, Kasztanowa, Łąkowa, 4-go stycznia, Gen.Świerczewskiego.

Uchwałą Rady Miejskiej nr VII/47/2011 z dnia 25 marca 2011 została powołana, a funkcjonuje od 12 września 2011 r., Straż Miejska, która wspiera działania Policji.

Gmina nie zalicza się do obszarów wyróżniających się pod względem skali i charakteru przestępczości – jest ona typowa dla jednostek o podobnej wielkości i charakterze. W ruchu drogowym największe zagrożenia mają miejsce na drogach wojewódzkich.

Utrzymanie porządku i bezpieczeństwa w lasach leży także w gestii administracji Lasów Państwowych - pod względem administracyjnym zdecydowana większość lasów na terenie gminy należy do Nadleśnictwa Gołębki, a jedynie lasy północnej części gminy należą do Nadleśnictwa Szubin.

Ochotnicza Straż Pożarna działa w Barcinie, Mamliczu i Piechcinie, z czego OSP Barcin działa w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym.

Zadania Inspekcji Sanitarnej realizowane są przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Żninie.

Do najważniejszych rodzajów zagrożeń życia i mienia na terenie gminy zaliczyć należy:

- zagrożenia w bezpieczeństwie ruchu drogowego – wiąże się to przede wszystkim z przebiegiem przez teren gminy dróg wojewódzkich, wykorzystywanych do intensywnego ruchu, w tym także ciężarowego. Obydwie drogi wojewódzkie biegną przez Barcin, a każda z dróg - przez kilka miejscowości wiejskich. Miejscowości, przez które biegną drogi wojewódzkie nie posiadają obejść, wskutek czego drogi przecinają ich centra. Nieco mniejsze znaczenie ma ruch na drogach powiatowych i gminnych – ale na niektórych odcinkach skala zagrożeń nie jest wcale znacznie niższa.

- zagrożenia związane z transportem przez teren gminy substancji i materiałów niebezpiecznych, w tym mogących skażać wodę, powietrze, glebę, szkodliwych dla życia i zdrowia ludności – transport tego typu może odbywać się drogami wojewódzkimi;
- potencjalne zagrożenia (o relatywnie bardzo małym ryzyku zaistnienia) wiążą się z funkcjonowaniem na terenie gminy podmiotów gospodarczych i wykorzystywaniem przez nie w procesach technologicznych substancji chemicznych, itp.
- w ostatnich latach nasila się częstotliwość występowania i skala zagrożeń związanych ze zjawiskami meteorologicznymi – huraganami, suszami, podtopieniami w wyniku opadów; gmina nie wykazuje w tym zakresie ponadprzeciętnych zagrożeń,
- dla stanu wód powierzchniowych zagrożeniem mogą być działalności turystyczne,
- w ostatnich latach wzrasta zagrożenie atakami terrorystycznymi - gmina nie zalicza się jednak do obszarów szczególnie zagrożonych. Obiektywnie ryzyko tego rodzaju ataku należy ocenić jako niezwykle małe.

Na terenie gminy do infrastruktury, której awaria mogłaby stanowić poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców lub stanu środowiska należy rurociąg produktów naftowych z Nowej Wsi Wielkiej do Rejowca. Stosunkowo bardzo małe zagrożenie wynika z przebiegu przez teren gminy gazociągu wysokiego ciśnienia.

W sąsiedztwie gminy - na terenie powiatów żnińskiego i inowrocławskiego znajduje się kilka zakładów uważanych za stwarzające ryzyko zaistnienia awarii przemysłowej.

Na terenie gminy, w obszarze Doliny Noteci znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Dotyczą przede wszystkim terenów niezamieszkałych i w niewielkim stopniu zainwestowanych. Istnieje także ryzyko podtopień spowodowanych nagłym topnieniem mas śnieżnych lub wystąpieniem deszczów nawalnych. Niektóre części gminy w strefie wysoczyzny ze względu na rzeźbę terenu (równinną lub lekko falistą, z dużą ilością dolinek bezodpływowych) zagrożone mogą być występowaniem lokalnych podtopień związanych z zaleganiem wód roztopowych lub opadowych (stagnowania wody przy braku możliwości odpływu i/lub infiltracji).

Obecność kompleksów leśnych stwarza pewne ryzyko pożarów lasów.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Najważniejsze potrzeby rozwojowe gminy wiążą się z realizacją głównego celu rozwoju gminy, jakim jest zapewnienie mieszkańcom optymalnych warunków życia. Założenie to jest osią przewodnią całego niniejszego Studium – w warstwie diagnostycznej ma na celu rozpoznanie aktualnego stanu rozwoju, w tym identyfikację uwarunkowań rozwoju, szans, zagrożeń, mocnych i słabych stron, oraz audyt stanu funkcjonowania poszczególnych aspektów gminy, a w warstwie kierunków – utrwalenia aspektów prawidłowo funkcjonujących oraz zdecydowaną poprawę aspektów nie funkcjonujących właściwie.

W najbardziej ogólnym ujęciu, powodzenie rozwoju gminy zależne jest od uwarunkowań zewnętrznych (generowanych poza granicami gminy) oraz wewnętrznych (generowanych na terenie gminy), te drugie z kolei dzielą się na zależne od polityki i możliwości stymulacji przez władze gminy i niezależne od nich. Zadania leżące w gestii samorządu gminnego polegają przede wszystkim na:

- zapewnieniu mieszkańcom jak najlepszej możliwości dostępu do infrastruktury społecznej (instytucji obsługi ludności) oraz technicznej i komunikacyjnej (głównie urządzenia liniowe),
- zapewnieniu jak najlepszej jakości świadczenia usług publicznych oraz jak najlepszej jakości funkcjonowania infrastruktury sieciowej (właściwy stan technicznych, zachowanie parametrów normatywnych, itp.)
- zapewnienie ciągłości funkcjonowania infrastruktury – zwłaszcza w zakresie zasilania w energię, wodę, odbiór i utylizację ścieków, odpadów, itp.

W roku 2009 opracowano aktualnie obowiązującą Strategię rozwoju gminy Barcin (Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Barcin na lata 2009-2020 - Uchwała Nr XL/362/2009 z 18 grudnia 2009). Zakłada ona następujące cele i kierunki działań:

MISJA GMINY BARCIN - POPRAWA KONKURENCYJNOŚCI GMINY ORAZ STANDARDU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OPARTY NA OPTYMALNYM WYKORZYSTANIU ZASOBÓW LOKALNYCH

Misja będzie realizowana w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, które zakładają równowagę pomiędzy rozwojem gospodarczym, poszanowaniem praw przyrody i rozwojem społecznym. Rozwój ten zakłada podporządkowanie procesów gospodarczych potrzebie zachowania i ochrony środowiska naturalnego. Wyrażać się ona będzie przede wszystkim poprzez:

- wpieranie przedsiębiorczości - tworzenie przyjaznego klimatu dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości w gminie, rozwoju mechanizmów podnoszących konkurencyjność gminy poprzez likwidację istniejących barier i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej; pogłębianiu współpracy pomiędzy sektorami;
- rozwój edukacji - podwyższanie kwalifikacji zawodowych, poszerzanie oferty edukacji przedszkolnej o wczesnoszkolnej, dostosowywanie kształcenia (kursy i szkolenia) do potrzeb rynku pracy, zapewnienie młodzieży wszechstronnych możliwości rozwoju;
- rozwój turystyki i rekreacji – tworzenie infrastruktury turystycznej opartej o lokalne zasoby naturalne i przyrodnicze, zorganizowanie profesjonalnego systemu informacji i promocji regionu, urozmaicenie oferty turystycznej, poprawa estetyki obszaru, poszerzenie oferty w zakresie sportu i rekreacji;
- atrakcyjność zamieszkania – zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, szeroki dostęp do usług medycznych, poszerzenie oferty kulturalnej, stwarzanie warunków do działalności społecznej w celu podniesienia poziomu integracji i aktywności społeczności lokalnej;
- dziedzictwo kulturowe – ochrona dorobku kulturowego oraz tradycji.

Cel strategiczny I - Rozwinięta, zmodernizowana i nowoczesna infrastruktura techniczna

Cele operacyjne:

- a) Rozbudowana sieć kanalizacyjna i uporządkowana gospodarka ściekowa;
- b) Poprawa stanu sieci wodociągowej;
- c) Nowoczesny system gospodarki odpadami;
- d) Zwiększona dostępność komunikacyjna i zmodernizowana sieć drogowa.

Cel strategiczny II - Stworzenie szerokiej oferty w zakresie kultury, sportu i rekreacji, wykorzystującej lokalne zasoby, angażującej mieszkańców i atrakcyjnej dla turystów

Cele operacyjne:

- a) Nowoczesne, dobrze wyposażone obiekty sportowe;
- b) Rozwinięta baza kulturalno-oświatowa;
- c) Stworzenie oferty turystycznej i rekreacyjnej w oparciu o dziedzictwo przyrodnicze i zasoby naturalne.

Cel strategiczny III - Wysoki standard życia mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i socjalnego

Cele operacyjne:

- a) Zapewnienie ładu i porządku publicznego
- b) Stworzenie bazy mieszkaniowej dla ludzi w niedostatku

- c) Utrzymanie istniejących zasobów mieszkaniowych, poprawa ich standardu oraz zwiększenie ilości mieszkań komunalnych
- d) Przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, ograniczenie przestępczości

Cel strategiczny IV - Wzrost konkurencyjności gminy poprzez stworzenie warunków umożliwiających trwały i zrównoważony lokalny rozwój gospodarczy

Cele operacyjne:

- a) Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy Barcin;
- b) Wzrost konkurencyjności poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii w gminie Barcin.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego koresponduje z ustaleniami Strategii i zapewnia warunki jej realizacji w aspekcie przestrzennym.

Zadaniem immanentnie związanym z kreowaniem rozwoju gminy jest wzmacnianie związków oraz kształtowanie relacji z miastem Żnin, jako ośrodkiem powiatowym, odpowiedzialnym za realizację zdecydowanej większości potrzeb o charakterze ponadlokalnym oraz z miastem Bydgoszczą, jako ośrodkiem regionalnym. Zagadnieniem szczególnej wagi dla prawidłowego rozwoju gminy jest funkcjonowanie komunikacji publicznej łączącej miejscowości gminy z obydwooma miastami.

Istotnym zadaniem jest wzmacnianie – na miarę potrzeb i planowanej roli w przyszłym systemie społeczno-gospodarczym gminy – miejscowości na terenie gminy. Ma to duże znaczenie w obliczu prognozy demograficznej, zakładającej postępujące starzenie mieszkańców i wynikającą z tego znacznie mniejszą mobilność ludności (konieczność zaspokojenia potrzeb w miejscu zamieszkania).

Do głównych potrzeb gminy zaliczyć należy:

1. Zatrzymanie odpływu mieszkańców z miasta Barcin poprzez uatrakcyjnienie jakości życia w mieście - między innymi poprzez działania na rzecz rozwoju sektora komunalnego (usługi publiczne, przestrzenie publiczne) oraz rewitalizację i uporządkowanie zdegradowanych części miasta.
2. Utrzymanie wysokiego potencjału Piehcina w zakresie obsługi mieszkańców.
3. Uporządkowanie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków.
4. Wzmacnianie potencjału sektora usług publicznych poprzez rozwój nowych placówek oraz poszerzenie zakresu działalności istniejących. W perspektywie 10 lat funkcjonowanie sektora usług publicznych należy zacząć przeorientowywać w kierunku priorytetu zaspokojenia potrzeb ludności starszej.
5. Modernizację lokalnego układu drogowego.
6. Rozwój infrastruktury teleinformatycznej, zwłaszcza upowszechnienie dostępu do sieci Internet.
7. Rozwój komunikacji publicznej w relacjach ze Żninem, Bydgoszczą, Inowrocławiem i Mogilnem.
8. Tworzenie miejsc pracy na terenie gminy w działalnościach nie stanowiących zagrożenia dla potencjału przyrodniczego i walorów gminy.

Możliwości rozwoju gminy

1. Podstawą rozwoju gminy jest dalsze pomyślne funkcjonowanie zakładów przemysłu cementowo-wapienniczego.
2. Bardzo istotne możliwości rozwoju gminy wiążą się z unowocześnianiem rolnictwa jako dominującej funkcji gminy. Gmina w części jest obszarem o dobrych warunkach przyrodniczych, które stwarzają możliwości rozwoju rolnictwa o charakterze farmerskim – wysokotowarowym, wielkopowierzchniowym.
3. Gmina powinna rozwijać funkcję turystyczną, zwłaszcza działalności związane z położeniem w atrakcyjnym rejonie doliny Noteci i turystycznej drogi wodnej na Noteci.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Struktura gruntów wg głównych własności, przedstawia się następująco (ha):

Rodzaj własności	miasto	obszary wiejskie
Grunty osób fizycznych, w tym:	176	6904
Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	104	6762
Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	72	142
Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste, w tym, między innymi:	47	3442
Grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	19	2308
Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	0	987
Grunty Skarbu Państwa w wieczystym użytkowaniu osób fizycznych	12	17
Gr. wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości z wyłączeniem gruntów przekazanych w trwały zarząd	89	271
Grunty gmin i związków międzygminnych (z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie)	94	310
Grunty spółdzielni	3	18
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	3	55
Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	1	23
Grunty spółek prawa handlowego	1	162

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Do obiektów i obszarów chronionych zalicza się chronione na podstawie następujących przepisów:

- ustawy o ochronie przyrody,
- ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- ustawy Prawo wodne,
- ustawy Prawo geologiczne i górnicze,
- ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W niniejszym Studium – w rozdziałach temu poświęconych – dokonano szczegółowej charakterystyki obszarów i obiektów chronionych.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH

Dosyć wysoka i miejscami cechująca się dużymi spadkami skarpa Noteci stwarza teoretyczne warunki występowania ruchów osuwiskowych. W latach 70-tych w opracowaniu Instytutu Geologicznego Zakładu Geologii Inżynierskiej, dotyczącym osuwisk (jedyne dotąd wykonane opracowanie dotyczące tego zagadnienia dla obecnego województwa kujawsko-pomorskiego), nie wskazywano żadnego zagrożenia na terenie gminy Barcin.

Państwowy Instytut Geologiczny sporządził „Przeglądową mapę osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie kujawsko-pomorskim”. Zgodnie z informacją Państwowego Instytutu Geologicznego, na obecnym etapie prac nad identyfikacją terenów zagrożonych ruchami osuwiskowymi: „są to jedynie ogólne i wstępne dane Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

68

informujące o możliwej predyspozycji obszarów (wynikającej głównie z budowy geologicznej i morfologii) do rozwoju ruchów masowych w poszczególnych powiatach pozakarpaccich, nie potwierdzone zwiadem terenowym, dlatego nie można ich wykorzystywać przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego” (<http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/download> – informacja pobrana w październiku 2011 r). Tereny te powinny być przedmiotem dalszych szczegółowych badań, które określą rzeczywiste ryzyko zachodzenia tego typu procesów oraz pozwolą na identyfikację sposobów ochrony i zabezpieczeń, ale także określą, jakiego rodzaju zagospodarowanie i działalności mogą być realizowane zarówno w tych obszarach, jak i ich sąsiedztwie. Przy obecnym dosyć ogólnym (sygnalnym) poziomie wiedzy na temat rzeczywistego ryzyka, nie można ich traktować jako obszarów bezwzględnie wykluczanych z możliwości realizacji zagospodarowania.

Na terenie gminy Barcin w opracowaniu powyższym nie stwierdzono żadnego istniejącego osuwiska, a do „obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych” zaliczono:

- praktycznie całe „prawe” zbocze doliny Noteci (tzn. północne na odcinku do jeziora Wolickiego, a wschodnie na północ od powyższego jeziora),
- południowe zbocze doliny Noteci na zachód od Barcina,
- zbocze wysoczyzny na wschód od jez. Kierzkowskiego,
- zbocza doliny Dopływu spod Ludkowa.

Obszary wskazane w powyższym opracowaniu zostały wyznaczone z dużym stopniem ogólności – nie tylko więc nie są zweryfikowane pod kątem występowania rzeczywistych zagrożeń, ale ich zasięgi są znacząco przewymiarowane. Znaczna część obszarów gdzie takie ryzyko się wskazuje, to obszary z przyczyn obiektywnych nieprzydatne dla realizacji zabudowy, które nie będą podlegały presji w tym kierunku, ale część to obszary zabudowy mieszkaniowej lub rekreacyjnej, w zasięgu niektórych z ww. stref znalazły się drogi o podstawowym znaczeniu dla funkcjonowania gminy. Sam fakt diagnozowania predyspozycji dla wystąpienia ruchów masowych nie przesądza o stopniu ryzyka, ale także nie wyklucza niektórych rodzajów zagospodarowania i użytkowania terenu – na obecnym wstępnym etapie badań, są to wskazania wyłącznie potencjalne, nie poparte szczegółowymi badaniami terenowymi.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Zagadnienie zostało scharakteryzowane w części poświęconej środowisku przyrodniczemu.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Zagadnienie zostało scharakteryzowane w części poświęconej surowcom mineralnym.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI

Transport drogowy

Gmina leży poza przebiegiem dróg krajowych. Są one relatywnie daleko położone od granic gminy (najbliższe drogi krajowe są dostępne w Żninie i w Złotnikach Kujawskich), jednak dostęp do nich za pomocą dróg niższej rangi jest bardzo dobry i brak dróg krajowych nie ogranicza istotnie dostępności gminy.

Gmina Barcin dostępna jest za pomocą dwóch dróg wojewódzkich:

- droga nr 251 - Kaliska – Żnin – Barcin - Inowrocław

Droga ta ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia dostępności gminy z siedziby powiatu – Żnina oraz z siedziby sąsiedniego powiatu, dużego ośrodka przemysłowego – Inowrocławia. Jest wykorzystywana do organizacji komunikacji autobusowej PKS pomiędzy tymi miastami. Na terenie gminy, droga nr 251 biegnie w kierunku „wschód-zachód” przez Piechcin, Krotoszyn, Barcin, Pturek, Krotoszyn, a więc obsługuje największe miejscowości, stanowiąc w nich jednak zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu ze względu na brak objęć. Droga jest wykorzystywana do transportu produktów z zakładów przemysłu cementowo-wapienniczego, a więc cechuje się dużym obciążeniem ruchu ciężarowego.

- droga nr 254 - Brzoza – Łabiszyn - Wylatowo

Droga przecina gminę w kierunku północ-południe biegnąc przez Kanię, Barcin Wieś, Barcin, Krotoszyn. Droga ma podstawowe znaczenie w komunikacji z Bydgoszczą, ale ze względu na fakt, iż także dla leżącego na południe od gminy, miasta Mogilno, jest to główna droga łącząca z siedzibą województwa, to na dosyć duży ruch lokalny nakłada się dodatkowo ruch tranzytowy. Droga 254 jest wykorzystywana do organizacji komunikacji autobusowej PKS pomiędzy tymi miastami.

Łącznie drogi wojewódzkie mają na terenie gminy długość 27,4 km (z czego 16,7 km przypada na drogę nr 251, a 10,7 km na drogę nr 254). Na uwagę zasługuje fakt, że kilka dużych miejscowości leży w przebiegu lub bliskim sąsiedztwie dróg wojewódzkich, a Barcin jest węzłem w sieci tych dróg, które zapewniają wyjątkowo dobrą dostępność miasta (i większości gminy) z sąsiednich miast.

Tabela. Drogi wojewódzkie na terenie gminy

numer drogi	nazwa drogi	długość na terenie gminy
251	Kaliska – Żnin – Barcin - Inowrocław	16,662
254	Brzoza – Łabiszyn - Wylatowo	10,725
		27,387 km

Tabela. Drogi powiatowe na terenie gminy

numer drogi	nazwa drogi	długość na terenie gminy
2371C	Barcin - Mamlicz	4,685
2358C	Łabiszyn - Pturek	1,843
2362C	Lubostroń - Kania	0,984
2363C	Lubostroń - Julianowo	3,639
2364C	Młodocin - Jadowniki	0,899
2365C	Obielewo - Kierzkowo	2,988
2366C	Kania - Złotowo	6,559
2367C	Mamlicz - Jordanowo	3,890
2368C	Barcin – Złotniki Kujawskie	7,658
2369C	Mamlicz – Dąbrówka Barcińska	2,589
2370C	Wolice - Barcin	2,519
2372C	Sadłogosz – droga nr 251	2,435
2373C	Wielkowo - Mierucin	0,800
2374C	Piechcin – Szeroki Kamień	4,705
2505C	Będzitowo - Mamlicz	1,430
		47,623 km

Tabela. Drogi gminne na terenie gminy

numer drogi	nazwa drogi	długość na terenie gminy
130301C	Mamlicz – Lisewo Kościelne	2,90
130302C	Mamlicz - Poniatowo	1,79
130303C	Krotoszyn – Sadłogoszcz - Wojdał	6,68
130304C	Piechcin – Zalesie Barcińskie - Sadłogoszcz	5,17
130305C	Wójcin - Wolice	1,55
130306C	Szeroki Kamień - Słaboszewo	0,40
130307C	Mamlicz – Dąbrówka Barcińska	2,20
130308C	Barcin Wieś - Mamlicz	2,46
130309C	Ojrzanowo - Kania	1,70

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

130310C	Barcin – Julianowo - Józefinka	3,72
130311C	Wojdal - Złotowo	2,10
130312C	Zalesie Barcińskie - Mielno	4,21
130313C	Pturek - Józefinka	3,44
130314C	Mamlicz – Gulczewo - Augustowo	3,17
130315C	Barcin - Wolice	2,86
130316C	Wolice - od drogi nr 254 do drogi nr 130305C	1,68
	Razem	46,03 km
	ulice w Barcinie	
130701C	ul. Dworcowa	
130702C	ul. Dąbrowiecka	
130703C	ul. Kasprowicza	
130704C	ul. Kasztanowa	
130705C	ul. Kochanowskiego	
130706C	ul. Konopnickiej	
130707C	ul. Kościelna	
130708C	ul. Łąkowa	
130709C	ul. Mickiewicza	
130710C	ul. Mostowa	
130711C	ul. Orzeszkowej	
130712C	ul. Podgórna	
130713C	Plac 1-go Maja	
130714C	ul. Prusa	
130715C	ul. Reja	
130716C	ul. Reymonta	
130717C	ul. Sienkiewicza	
130718C	ul. Słowackiego	
130719C	ul. Topolowa	
130720C	ul. Wierzbowa	
130721C	ul. Wioślarska	

Bardzo duże znaczenie dla funkcjonowania gminy ma sieć dróg powiatowych. Celem dróg powiatowych jest tworzenie połączeń głównych miejscowości z siecią dróg wyższej rangi oraz z głównymi ośrodkami obsługi na poziomie powiatu. Gęstość sieci jest zróżnicowana, ale zasadniczo zapewnia dobry lub bardzo dobry dostęp do wszystkich miejscowości o zwartej zabudowie i większości rozproszonej zabudowy w dużych wsiach (dostęp ten jest zapewniony w relacjach: do Barcina, do dróg wojewódzkich, a dla części mieszkańców - także do dużych wsi i miast w sąsiednich gminach). Drogi tej kategorii zapewniają obsługę w najczęstszych, codziennych relacjach między miejscem zamieszkania, a miejscem pracy lub nauki. Szczególnie gęsty układ sieci jest w części północno-wschodniej, gdzie we wsi Mamlicz zbiegają się drogi powiatowe z 6 kierunków. Bardzo słabo rozwinęła się sieć dróg (nie tylko powiatowych – także gminnych) na południe od Noteci, co wynika nie tylko ze specyfiki osadnictwa, ale także zajmowania bardzo dużych powierzchni przez tereny przemysłowe.

Drogi powiatowe mają łącznie ponad 44 km długości, co zważywszy na powierzchnię gminy i jej uwarunkowania (rozległa niezagospodarowana dolina Noteci, tereny przemysłowe) stanowi wartość bardzo dużą.

Sieć dróg wyższej rangi uzupełniana jest przez drogi gminne. Drogi gminne, z racji gęstej sieci dróg wyższej rangi nie mają tak dużego znaczenia w zapewnieniu dostępności, ale mają znaczenie w obsłudze ludności, gdyż w wielu wsiach to właśnie drogi gminne stanowią podstawowy układ wewnętrzny; są także ważne dla obsługi rolnictwa. Drogi gminne obsługują przysiółki i oddalone części miejscowości. Gęsta sieć dróg tej kategorii funkcjonuje w mieście Barcin (ulice miejskie). Długość dróg gminnych (poza ulicami Barcina – na terenie miasta do sumy wliczono tylko drogę Barcin – Wolice) wynosi ponad 44 km. Jest to obiektywnie wartość bardzo mała i bez wątpienia mała gęstość dróg gminnych jest skutkiem gęstej sieci dróg powiatowych i wojewódzkich.

Transport kolejowy

Przez teren gminy biegnie linie kolejowa nr 206 łącząca Inowrocław ze Żninem, stanowiąca fragment linii klasyfikowanej przez PKP jako Inowrocław Rąbinek - Drawski Młyn (na zachód od Żnina – na odcinku do Damasławka linia jest nieprzejezdna). Odcinek biegnący przez gminę został oddany do użytku 1 czerwca 1889 r. Jest to linia jednotorowa i nie została zelektryfikowana.

Na terenie gminy, na linii funkcjonowały stacje i przystanki: Piechcin (15,158 km licząc od stacji Inowrocław Rąbinek), Bielawy (16,901 km jw.), Wapienno Przystanek (19,525 km jw.), Wapienno (20,090 km jw.), Barcin (23,110 km jw.).

Linia została zamknięta dla ruchu pasażerskiego w roku 2004. Jest przejezdna, aczkolwiek znajduje się w złym stanie technicznym. Wg mapy „Rozkładowych prędkości maksymalnych na liniach kolejowych zarządzanych przez PKP PLK S.A.” (za rok 2009), maksymalna prędkość na odcinku z Inowrocławia do Wapienna mieści się w przedziale 40-80 km/h, natomiast na dalszym odcinku do Żnina – w przedziale do 40 km/h (wg innych informacji – począwszy od sierpnia 2011 odcinek do Żnina jest nieprzejezdny ze względu na zły stan torów). Obecnie linia wykorzystywana jest do nieregularnego ruchu towarowego oraz incydentalnych, wycieczkowych przewozów pasażerskich.

Ze względu na specyficzny układ sieci osadniczej południowo-zachodniej części województwa, polegający na położeniu wzdłuż przedmiotowej linii szeregu miast, dużych miejscowości wiejskich, dużego zakładu przemysłowego, funkcjonowanie linii ma duże uzasadnienie społeczne i może mieć uzasadnienie ekonomiczne przy podjęciu prac na rzecz poprawy stanu technicznego i przywróceniu połączeń pasażerskich pomiędzy Żninem a Inowrocławiem. Linia może być wykorzystywana nie tylko w relacjach do Inowrocławia, ale także do ośrodka regionalnego – Torunia, dokąd czas jazdy z Barcina (przy zachowaniu odpowiednich standardów technicznych) nie powinien przekroczyć 70 minut (co umożliwi regularne dojazdy do pracy i szkół).

Transport wodny

Noteć wykazują predyspozycje dla transportu wodnego i w przeszłości była w tym celu wykorzystywana. Obecnie brak rozwiniętej infrastruktury (głównie przeładunkowej) oraz zmiany preferencji przewoźników ograniczają możliwość transportowego wykorzystania rzeki. Noteć wykazuje natomiast bardzo dobre predyspozycje i wysoką atrakcyjność dla ruchu turystycznego (jest częścią tzw. Wielkiej Pętli Wielkopolskiej) i w porozumieniu z innymi samorządami lokalnymi gmin leżących nad Notecią oraz samorządem województwa, ten rodzaj ruchu powinien być rozwijany.

Transport rurociągowy

Przez północną część gminy biegnie rurociąg produktów naftowych łączący bazę w Nowej Wsi Wielkiej z bazą w Rejowcu w Wielkopolsce.

Rurociąg wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu rejonu jego przebiegu:

- strefa 20 m od osi rurociągu powinna być wolna od wszelkiej zabudowy,
- w strefie 100 m nie należy lokalizować zabudowy mieszkaniowej, zakładów przemysłowych oraz obiektów użyteczności publicznej,
- w strefie 250 m realizację wszystkich inwestycji kubaturowych należy uzgadniać z Przedsiębiorstwem Eksploatacji Rurociągów Naftowych w Płocku.

Kolej linowa

Z terenu zakładów cementowo-wapienniczych w Piechcinie w kierunku Zakładów Sodowych Janikosoda w Janikowie biegnie przemysłowa kolej linowa, służąca do transportu skały wapiennej na potrzeby technologiczne zakładów w Janikowie.

¹³Kolej linowa Janikosody SA jest klasyczną koleją dwulinową. Do użytku została oddana w 1960 roku i połączyła kopalnię skały wapiennej w Piechcinie z dwoma zakładami sodowymi w Janikowie i Mątwach. Z zakładu w Piechcinie kolej biegnie w linii prostej do stacji załomowej przy Zakładach w Janikowie. Po drodze przechodzi nad drogą Pakość - Radłowo, Pakość - Krzekotowo, Pakość - Jankowo, nad Jeziorem Pakoskim i drogą Janikowo - Pakość. Po przejściu przez stację załomową linia kolejki odchyła się od linii prostej o około 30 stopni i dochodzi do Zakładów w Janikowie. Dawniej stacja załomowa była stacją rozdzielczą. Według mapy i stanu z 1969 odcinek do Janikowa był tylko odgałęzieniem kolei linowej do Zakładu Soda Mątwy. Odcinek do Mątw przechodził nad linią kolejową Inowrocław - Poznań, jeziorem Piotrowickim na wysokości wsi Krusza miała stację załomową i po zmianie kierunku o 45 stopni, przechodził nad torami kolejki Cukrowni Kruszwica, by zakończyć bieg na terenie zakładów sodowych w Mątwach. Obecnie istniejący odcinek ma długość 7180 mb. Poruszają się po nim 164 wagoniki z prędkością 2,3 m/s. Napędzana jest silnikiem 75 kW.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY

Gospodarka wodno – ściekowa

(poniższy rozdział został opracowany na podstawie i zawiera obszerne fragmenty Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barcin, opracowanej przez Wellington¹⁴)

Mieszkańcy miasta i gminy Barcin zaopatrywani są w wodę do celów bytowych z komunalnych ujęć wody eksploatowanych przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „WODBAR” Sp. z o.o. z siedzibą w Barcinie przy ul. Dworcowej 12.

Miejscowości Młodocin i Szeroki Kamień zaopatrywane są w wodę z ujęć zlokalizowanych w sąsiednich gminach, poprzez połączenie z systemem zaopatrzenia działającym na terenie tych gmin. Mieszkańcy miejscowości Młodocin zaopatrywani są w wodę z ujęcia w Jadownikach Rycerskich (Gm. Żnin), eksploatowanego przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji WIK Sp. z o.o. w Żniniu. Mieszkańcy Szerokiego Kamienia zaopatrywani są w wodę z ujęcia w Krzekotowie, należącego do gminy Dąbrowa.

Studnie wiercone ujmują wodę z utworów czwartorzędowych i jurajskich. Obszar gminy zaopatrywany jest w wodę z trzech ujęć komunalnych należących do gminy. Są to:

1) Ujęcie i Stacja Wodociągowa w Wolicach

¹³Dalszy opis – autorstwa Macieja Kucharskiego, źródło: <http://www.stowarzyszeniebastion.com/linowa.html>

¹⁴Uchwała Nr XXXVII/342/2009 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 4 września 2009 w sprawie: uchwalenia aktualizacji „Programu ochrony środowiska oraz planu gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Barcin z uwzględnieniem programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015”

Ujęcie składa się z pięciu czynnych otworów studziennych: 1a, 2a, 3, 4, 5 ujmujących czwartorzędowe piętro wodonośne. Ujęcie zasila poprzez sieć wodociągową około 8930 mieszkańców miasta Barcina oraz miejscowości Wolice, Knieja, Pturek i Krotoszyn.

Woda poddawana jest procesowi uzdatniania poprzez odżelazianie i odmanganianie, a w razie potrzeby dezynfekcję. Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w zbiornik retencyjny dwukomorowy o pojemności łącznej 300m³. Wydajność SUW wynosi 2200 m³/d.

Wszystkie studnie posiadają wydzielone strefy ochrony bezpośredniej o promieniu do 8 metrów od obudowy studni.

Dla studni 1a i 2a z uwagi na warunki geologiczne, hydrogeologiczne i sozologiczne (przedstawione w dokumentacji hydrogeologicznej dla ujęcia) ustanowiono strefy ochronne pośrednie decyzją Starosty Żnińskiego nr OŚ-6226-1/99 z dnia 22.06.1999 r. Według informacji zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barcin wraz z Planem Gospodarki Odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2011 dla studni 1a i 2a ujęcia w Wolicach wyznaczono obszary ochrony pośredniej o powierzchniach ok. 14,0 ha i 5,95 ha.

2) Ujęcie i Stacja Wodociągowa w Piechcinie

Ujęcie wody w Piechcinie ujmuje wody jurajskiego piętra wodonośnego. Ujęcie zasila w wodę około 3420 mieszkańców z miejscowości: Piechcin, Aleksandrowo, Sadłogoszcz i Zalesie Barcińskie.

Według obowiązującego pozwolenia wodnoprawnego na ujęciu eksploatowane są studnie nr 1 i 3. Informacja eksploatatora określa jednak, że studnia nr 1 uległa awarii i została zlikwidowana na początku 2008 r. Równocześnie w maju 2008 r. została zakończona budowa studni nr 4, oraz została złożona do zatwierdzenia w Urzędzie Marszałkowskim dokumentacja hydrogeologiczna. Po zatwierdzeniu dokumentacji eksploatator wystąpi o zaktualizowanie warunków pozwolenia wodnoprawnego. Wówczas na ujęciu eksploatowane będą dwie studnie głębinowe: nr 3 i nr 4.

Dane techniczne nowego otworu nr 4:

- jurajski poziom wodonośny głęb. 139,0 – 163,0 m,
- głębokość studni (całkowita) 180 m,
- wydajność eksploatacyjna 60,0 m³/h przy depresji s=10,19 m.

Woda poddawana jest procesowi uzdatniania poprzez odżelazianie i odmanganianie. Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w zbiornik retencyjny dwukomorowy o pojemności łącznej 1000m³. Wydajność SUW wynosi 880 m³/d.

W obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym studnie posiadają wydzielone strefy ochrony bezpośredniej w promieniu do 8 metrów od obudowy każdej studni. Jednocześnie w decyzji odstąpiono od wyznaczenia strefy ochrony pośredniej ujęcia.

Tab. Ujęcia podziemne wody zaopatrujące mieszkańców gminy w wodę oraz ujęcia zakładowe i ujęcia do celów rolniczych

Nazwa ujęcia lokalizacja	Właściciel/ użytkownik	Studnia/ głębokość, wydajność	Wielkość poboru wody	Strefy ochrony
Ujęcia komunalne gminy Barcin				
Ujęcie w Wolicach	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „WODBAR” Sp. z o.o.	Nr 1a - 32,5 m - Q=90 m ³ /h Nr 2a - 34 m - Q=88 m ³ /h Nr 3 - 47 m – Q=100,5 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru Q _{max} =230 m ³ /h	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – ustanowiona

	ul. Dworcowej 12 88-190 Barcin	Nr 4 - 49,5 m - Q=112 m ³ /h Nr 5 - 50 m - Q=101 m ³ /h	Q _{maxd} =3500 m ³ /d Q _{śrd} = 2300 m ³ /d	dla studni nr 1a i 2a
Ujęcie w Piechcinie	Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Usługowe „WODBAR” Sp. z o.o. ul. Dworcowej 12 88-190 Barcin	Nr 1 - 168 m - Q= 40 m ³ /h (studnia zlikwidowana) Nr 3 - 185 m - Q=84 m ³ /h Nr 4 (nowa) - 180 m - Q=60 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru Q _{maxh} =84 m ³ /h Q _{maxd} =1020 m ³ /d Q _{śrd} = 680 m ³ /d	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono
Ujęcie w Mamliczu	Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Usługowe „WODBAR” Sp. z o.o. ul. Dworcowej 12 88-190 Barcin	Nr 1 - 55 m - Q=68 m ³ /h Nr 2 - 56,5 m - Q= 64 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru: Q _{maxh} =54 m ³ /h Q _{maxd} =650 m ³ /d Q _{śrd} = 363 m ³ /d Q _{śr} roczne= 132 495,00 m ³ /rok Q _{max} roczne= 237 250,00 m ³ /rok	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono
Ujęcia komunalne gmin sąsiednich				
Ujęcie w Jadownikach Rycerskich	Zakład Wodociągów i Kanalizacji WIK ul. Mickiewicza 22a 88-400 Żnin	Nr 1 - 61 m - Q=28,0 m ³ /h Nr 2 - 60 m - Q=80,0 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru: Q _{maxh} = 17,8 m ³ /h Q _{maxd} =210,0 m ³ /d Q _{śrd} = 150,0 m ³ /d Q _{rok} =65.700 m ³ /r	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono
Ujęcie w Krzekotowie	Gospodarstwo Pomocnicze w Dąbrowie ul. Kasztanowa 16	Nr 1 - 40 m Nr 2 - 38 m Nr 3 - 38 m	Wielkość poboru Q _{maxd} =2 617,00 m ³ /d	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – b.d.
Ujęcia wód zakładowe oraz do celów rolniczych				
Ujęcie zakładowe w Wapiennic	Lafarge Cement S.A. w Bielawach	Nr 1 - 93 m - Q=28,93 m ³ /h Nr 2 - 89 m - Q=66 m ³ /h	Zatwierdzone wielkości poboru: Q _{maxh} =13m ³ /h, Q _{śrd} =139 m ³ /h, Q _{maxd} =194,7 m ³ /h	Strefa ochrony bezpśredniej
Ujęcie w Bielawach	Zakłady Przemysłu Wapiennego „Truskawica” S.A. Zakład Bielawy	Nr 2 - 81,5 m - Q=38 m ³ /h Nr 2 B - 81,5 m	Q=38 m ³ /h Q _{maxh} =7,02m ³ /h, Q _{śrd} =75,84m ³ /h, Q _{maxd} =106,2 m ³ /d	Strefa ochrony bezpśredniej
Ujęcie w Barcinie (teren b. cegielni)	Wielobranżowa Firma Usługowo- Produkcyjno- Handlowa "Walex"	Nr 2 - 28 m	Q=23 m ³ /h Q _{maxh} = 23 m ³ /h	b.d.
Ujęcie P.O.D.	Polski Związek Działkowców w	Nr 1	Q=18 m ³ /h	Nie ma

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

76

Barcin	Warszawie Ogród Działkowy BARTEK Barcin	29,5 m	Qmaxh=18 m3/h Qmaxd=164 m3/d Qśrd= 27,3 m3/d	
Ujęcie Gospodarstwa Rolnego w Piechcinie (b. PGR)	Gospodarstwo Rolne Sławomir Kurtys	Nr 2 - 34,0 m - Q=40,0 m3/h Nr 3 - 76 m	Q=55,0 m3/h Qmaxh=18 m3/h Qmaxd=116 m3/d Qśrd= 58,0 m3/d Qśr roczn= 21 179,00 m3/rok	Strefa ochrony bezpośredniej Strefy ochrony pośredniej – odstępiono
Ujęcie gospodarstwa rolnego w Mamliczu	Pan Tomasz Rafiński	Nr 2 - 54,0 m	Q=17,0 m3/h Qmaxh=17 m3/h Qśrh=8,40 m3/h Qmaxd=408 m3/d Qśrd=200,6 m3/d Qśr roczn= 73 224,00 m3/rok	Strefa ochrony bezpośredniej

3) Ujęcie i Stacja Wodociągowa w Mamliczu

Ujęcie składa się z dwóch czynnych otworów studziennych 1 i 2 ujmujących wodę z czwartorzędowych poziomów wodonośnych. Ujęcie Zasila w wodę około 2180 mieszkańców miejscowości: Mamlicz, Złotowo, Kania, Józefinka, Julianowo, Gulczewo, Dąbrówka Barcińska, Barcin Wieś i Augustowo.

Woda poddawana jest odżelazianiu i odmanganianiu. Woda uzdatniona gromadzona jest w zbiorniku retencyjnym o pojemności 200m³. Wydajność SUW wynosi 1496 m³/d.

Studnie posiadają wydzielone strefy ochrony bezpośredniej w promieniu do 8 metrów od obudowy każdej studni. Jednocześnie w decyzji odstąpiono od wyznaczenia strefy ochrony pośredniej ujęcia.

Podstawowe dane dotyczące komunalnych ujęć wód podziemnych służących do zaspokajania potrzeb bytowych mieszkańców przedstawiono w tabeli.

Poza ujęciami własnymi gminy woda do celów zaopatrzenia ludności zakupowana jest z ujęć komunalnych należących do gmin sąsiednich. Zakupowana woda rozprowadzana jest do odbiorców własną (gminną) siecią wodociągową.

Wszystkie ujęcia wody, które zaopatrują mieszkańców miasta i gminy Barcin w wodę do celów bytowych i gospodarczych, posiadają wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej źródeł i ujęć wody, która powinna wynosić 8,0 – 10,0 m. od krawędzi obudowy studni według przepisów art. 58 ust.5 Prawa wodnego (Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Dz. U. Nr 115 poz. 1229 z późn zm. – tekst jednolity z dnia 18 listopada 2005 r. Dz.U. Nr 239 poz. 2019). Strefy ochrony bezpośredniej komunalnych ujęć i źródeł wody winny być według przepisów Prawa Wodnego oraz wydanych pozwoleń wodnoprawnych wygradzone ogrodzeniem z siatki, a teren powinien być wyłączony z użytkowania niezwiązanego z eksploatacją ujęcia. Teren powinien być ogrodzony i zazieleniony, natomiast wody opadowe odprowadzane w sposób uniemożliwiający dostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody. Teren ujęcia winien być również oznaczony tablicą informacyjną oraz zakazem wstępu.

Gmina posiada aktualny dokument planistyczny w zakresie rozwoju sieci służących zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków - „Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2012-2104” (przyjęty przez Radę Gminy uchwałą nr XVI/113/2012 z dnia 27 stycznia 2012 r.).

Na terenie gminy działa kilka ujęć zakładowych lub służących celom rolniczym. Największe pobory wody cechują dwa ujęcia na terenie zakładów przemysłowych w Bielawach i Wapiennie:

Zakłady Lafarge Cement S.A. Oddział w Bielawach posiadają pozwolenie wodnoprawne WSRiRW-III-EŚ/6811/11/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. na:

1. Pobór wód podziemnych dla potrzeb socjalno-bytowych w ilości łącznej $Q_{\text{śrd}}=139$ m³/d, $Q_{\text{maxd}}=194,7$ m³/d, $Q_{\text{maxh}}=13$ m³/h z utworów jurajskich, z ujęcia o łącznych zasobach eksploatacyjnych 66 m³/h, ze studni wierconych zlokalizowanych w miejscowości Wapienno:

- nr 2 o głębokości h=89 m wydajności eksploatacyjnej 66 m³/h,
- nr 1 o głębokości h=93 m wydajności eksploatacyjnej 28,93 m³/h

w tym

pobór wód podziemnych dla potrzeb socjalno-bytowych instalacji IPPC (instalacji objętej pozwoleniem zintegrowanym) w ilości $Q_{\text{śrd}}=9,08$ m³/d, $Q_{\text{maxd}}=12,81$ m³/d, $Q_{\text{maxh}}=0,85$ m³/h.

2. Pobór wód kopalnianych z odwodnienia odkrywki górniczej Wapienno dla potrzeb produkcyjnych Cementowni przy pomocy pompowni usytuowanej na wschodnim brzegu żąpia centralnego zwanego jeziorem Jordan oraz pompowni wody przemysłowej zlokalizowanej na terenie Cementowni w ilości $Q_{\text{śrd}}=449,0$ m³/d, $Q_{\text{maxd}}=1010,00$ m³/d, $Q_{\text{maxh}}=63,3$ m³/h, w tym pobór wód kopalnianych z odwodnienia odkrywki górniczej Wapienno dla potrzeb instalacji IPPC w ilości $Q_{\text{śrd}}=348,0$ m³/d, $Q_{\text{maxd}}=914,00$ m³/d, $Q_{\text{maxh}}=60,0$ m³/h.

Decyzja WSRiRW-III-EŚ/6811/11/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. udzielona została na czas określony do 31 grudnia 2011 r. i zastąpiła poprzednią decyzję wodnoprawną WŚiR.III.6811/2/46/03 z dnia 30.12.2003 r.

Dla studni nr 1 i 2 ujęcia wody podziemnej wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej wygradzone i wyłączone z wszelkiego użytkowania nie związanego z obsługą ujęcia. Według informacji Zakładu Lafarge Cement S.A. - Oddział w Bielawach pobór wody pitnej za rok 2007 wyniósł 38 000m³.

Tabela. Stan rozwoju infrastruktury technicznej

a) sieć wodociągowa

Jednostka terytorialna	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)																		
m. Barcin	15,1	15,1	15,1	14,5	14,9	18,3	18,3	14,6	14,6	14,6	14,9	15,3	15,3	15,3	15,4	17,1	17,8	17,8
o.w. Barcin	83,2	83,2	83,2	83,8	84,5	89,7	89,7	90,3	90,9	90,9	90,3	90,3	90,7	91,0	91,1	94,4	100,1	102,0
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt)																		
m. Barcin	433	440	451	444	455	462	469	475	479	481	585	528	528	529	531	551	558	559
o.w. Barcin	730	737	742	749	771	800	803	805	816	827	831	837	837	850	865	880	908	929
woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam ³)																		
m. Barcin	458,6	333,2	302,5	302,2	240,5	249,3	242,5	244,0	250,0	222,1	221,6	218,0	211,6	212,5	205,5	206,5	202,6	209,7
o.w. Barcin	382,9	339,5	317,1	317,3	212,2	202,6	196,1	217,4	216,0	206,0	215,8	219,5	218,6	230,0	218,6	234,2	249,3	245,0
ludność korzystająca z sieci wodociągowej (osoba)																		
m. Barcin	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	7624	7553	7536	7585	7559	7507	7462	7466	7453	7607	7552
o.w. Barcin	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	6437	6437	6440	6441	6439	6437	6536	6524	6559	6636	6687

b) sieć kanalizacyjna

Jednostka terytorialna	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)																		
m. Barcin	5,7	6,2	6,4	6,4	7,8	7,8	7,6	11,3	13,2	13,9	14,1	14,1	14,7	14,7	15,1	15,1	15,1	15,1
o.w. Barcin	7,6	7,6	7,6	7,6	13,9	14,7	14,7	15,4	15,5	16,0	16,0	17,4	17,4	18,0	18,0	23,5	24,6	29,5
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt)																		
m. Barcin	144	170	190	190	270	289	293	399	459	501	508	518	528	529	531	546	548	548
o.w. Barcin	75	75	75	75	85	95	95	95	97	99	99	113	113	133	133	148	176	230
ścieki odprowadzone (dam3)																		
m. Barcin	b.d.	304,7	272,1	272,0	248,0	246,5	236,6	238,0	240,8	243,2	239,9	246,0	243,1	236,4	236,0	248	249	250
o.w. Barcin	b.d.	193,5	156,0	156,0	104,3	105,8	102,7	104,7	105,3	96,9	98,9	93,5	95,1	93,4	96,9	93	96	99
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osoba)																		
m. Barcin	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	6406	6384	6458	6456	6440	6402	6365	6374	6369	6508	6460
o.w. Barcin	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	3170	3173	3177	3177	3202	3201	3286	3278	3322	3436	3665

c) korzystający z sieci (% ogółu ludności)

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
wodociąg (%)											
m. Barcin	95,8	95,8	95,8	96,7	96,7	96,7	96,7	96,7	96,8	96,8	96,8
o.w. Barcin	92,0	92,0	92,1	92,1	92,1	92,1	92,2	92,2	92,3	92,4	92,6
miasta województwo	95,7	95,7	95,8	95,9	96,0	96,0	96,0	96,1	96,1	96,2	96,2
o.w. województwo	78,4	78,9	79,4	80,0	80,7	81,2	81,8	82,2	82,5	82,9	83,3
kanalizacja (%)											
m. Barcin	80,5	81,0	82,1	82,3	82,4	82,5	82,5	82,6	82,7	82,8	82,8
o.w. Barcin	45,3	45,4	45,4	45,4	45,8	45,8	46,3	46,3	46,7	47,8	50,7
miasta województwo	84,5	84,6	84,9	85,4	86,0	86,1	86,9	87,9	88,1	88,5	88,6
o.w. województwo	17,6	19,7	21,3	22,9	24,1	25,4	25,9	26,7	27,7	29,7	30,8
gaz (%)											
m. Barcin	b.d.	93,2	93,2	93,1	93,3	93,4	93,1	93,1	93,0	92,9	98,1
o.w. Barcin	b.d.	39,8	39,5	39,4	39,3	39,7	39,4	39,2	38,9	39,4	38,4
miasta województwo	b.d.	72,1	72,2	72,1	71,9	72,1	71,9	72,0	72,1	71,6	72,4
o.w. województwo	b.d.	1,7	1,8	1,8	1,9	2,2	2,3	2,7	2,9	3,0	3,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Regionalnych

Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi ponad 18 km w mieście i ponad 102 km na obszarach wiejskich. Do wodociągu zbiorczego podłączono – wg Głównego Urzędu Statystycznego - domostwa prawie 97% mieszkańców miasta i ponad 92% mieszkańców obszarów wiejskich. Wg danych Urzędu Miejskiego, przedstawionych w Programie ochrony środowiska, obydwa wskaźniki są znacznie wyższe i wynoszą odpowiednio 100% i 99%. W ostatnich latach długość sieci rozdzielczej wciąż sukcesywnie, acz powoli, wzrasta, ale liczba obsługiwanej ludności nie zmienia się znacząco.

Na terenie gminy czynna jest zbiorcza sieć kanalizacyjna. System zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych eksploatowany jest przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „WODBAR” Sp. z o.o. w Barcinie. Sieć obejmuje miasto Barcin oraz w 5 miejscowości wiejskich – Piechcin (ta wieś koncentruje zdecydowaną większość obsługiwanych mieszkańców wiejskich – tj. ok. 3,1 z 3,3 tys.), Krotoszyn, Knieja, Barcin Wieś i Wolice. Jest to sieć mieszana – grawitacyjno-tłoczna.

Długość sieci kanalizacyjnej w mieście wynosi ok. 15 km (a więc jest tylko nieznacznie krótsza od sieci wodociągowej), a na obszarach wiejskich przekracza 29 km. O ile sieć w mieście w ostatnich latach cechuje się niewielkimi zmianami długości, to na obszarach wiejskich ma wciąż miejsce znaczący przyrost długości sieci – obecnie z kanalizacji sieciowej korzysta nieco ponad połowa mieszkańców wiejskich gmin.

Charakter osadnictwa w gminie nie sprzyja rozwojowi sieci kanalizacyjnej. Tylko niektóre miejscowości wiejskie cechują się zwartą zabudową, ale szereg wsi ma zabudowę rozproszoną, w której realizacja sieci wiąże się z niewspółmiernie wysokimi kosztami ekonomicznymi. Stąd też aglomeracja kanalizacyjna obejmuje tylko niewielką część gminy. Aglomeracja Barcin została wyznaczona na podstawie rozporządzenia nr 34/2006 Wojewody kujawsko-pomorskiego z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Barcin. Wyznacza ono aglomerację Barcin o równoważnej liczbie mieszkańców 8686, z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Sadłogoszcz, której obszar obejmuje Miasto Barcin oraz wsie: Sadłogoszcz, Piechcin, Wolice, Knieja, Barcin Wieś i Krotoszyn położone w Gminie Barcin oraz Szczepanowo i Szczepankowo położone w Gminie Dąbrowa. Łącznie docelowo według Planu Aglomeracji Barcin na obszarze gminy eksploatowanych będzie 39,926 km sieci kanalizacyjnej, co oznacza że obecny stan sieci jest już bliski docelowemu. Do oczyszczalni w Sadłogoszczy podpięta jest także, na mocy porozumień zawartych w latach 2005 i 2007, sieć obsługująca miasto Pakość (ok. 3,5 tys. osób). Tak więc rzeczywisty zasięg oddziaływania oczyszczalni w Sadłogoszczy jest znacząco większy, niż założono dla Aglomeracji Barcin.

Aktualnie wyznaczana jest aglomeracja w nowych granicach - obejmująca tereny gmin Barcin, Dąbrowa i Pakość.

Gmina obsługiwana jest przez mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię zlokalizowaną w Sadłogoszczy, z której ścieki doprowadzane są do rzeki Noteć. Jej maksymalna przepustowość to 2500 m³/dobę, a rzeczywista przepustowość wg Raportu WIOŚ za rok 2009 wynosiła 572 tys. m³ na rok, co lokuje ją wśród obiektów dosyć dużych. Także wielkość ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych z oczyszczalni była duża i wynosiła BZT5 – 4,185 MgO₂/rok, ChZT – 28,43 MgO₂/rok, zawiesina ogólna – 3,802 Mg/rok.

Dla oczyszczalni ścieków nie planuje się rozbudowy i modernizacji. Zakłada się, że oczyszczalnia w obecnym stanie i przepustowości jest obiektem wystarczającym do obsługi Aglomeracji Barcin. System kanalizacji zbiorczej na terenie gminy wymaga dalszej rozbudowy zgodnie z Planem Aglomeracji, oraz rozbudowy na terenach nieuzbrojonych przewidzianych planami zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową lub inwestycyjną.

W szczególności plany rozbudowy systemu kanalizacji zbiorczej dotyczą skanalizowania miejscowości Wolice, z uwagi na potrzebę ochrony wód podziemnych tego obszaru, gdzie znajduje się ujęcie wód podziemnych dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę, o wyznaczonych strefach ochrony pośredniej oraz potrzebę podłączenia mieszkańców z miejscowości spoza gminy Barcin (miejscowości Szczepanowo i Szczepankowo z Gminy Dąbrowa), które włączone powinny być poprzez kanalizację m. Wolice.

W miejscowościach nie wyposażonych w sieć zbiorczą, funkcjonują zbiorniki bezodpływowe oraz oczyszczalnie przydomowe. Gminny program ochrony środowiska wskazywał przed kilku laty liczbę zbiorników bezodpływowych równą ok. 900, a oczyszczalni przydomowych – ok. 30.

Na terenie miasta Barcin w zbiorczą sieć kanalizacyjną odprowadzane są również wody opadowe i roztopowe z niektórych terenów utwardzonych (ulic, placów). Odrębna sieć kanalizacji deszczowej funkcjonuje w obszarach najbardziej zurbanizowanych w mieście Barcin oraz w Piechcinie.

Ogólna długość kanalizacji deszczowej na terenie gminy wynosi ok. 12 km. Na kanalizacji tej zainstalowanych jest 5 separatorów oraz piaskownik. Wody deszczowe kierowane są do Noteci.

Wskaźnik poziomu obsługi za pomocą sieci kanalizacyjnej jest na terenie gminy korzystny. W mieście do sieci podłączono domostwa ok. 83% mieszkańców, ale na obszarach wiejskich aż 47% co jest i obiektywnie i w porównaniu z innymi obszarami wiejskimi, wskaźnikiem bardzo wysokim (tak duża wartość wiąże się przede wszystkim podłączeniem do sieci dużej wsi Piechcin).

Na terenie gminy funkcjonują także dwie oczyszczalnie przemysłowe:

Na terenie zakładu Lafarge Cement S.A. Oddział w Bielawach znajduje się oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o przepustowości $Q_{\text{śrd}} = 96,34 \text{ m}^3/\text{d}$. Oczyszczone ścieki bytowo-gospodarcze odprowadzane są kanałem o średnicy 300 mm a następnie kanałem ogólnospławnym o średnicy 1000 mm do rowu Wapienno-Barcin (rów B) i dalej do rzeki Noteć.

Lafarge Cement S.A. Zakłady Kujawy w Bielawach posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód i odprowadzanie: wód pochłódniczych, ścieków z myjni samochodowej, wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody podziemnej, wód poprocesowych z natrysku na zbiornik CO₂ przy młynie węgla, ścieków z instalacji chłodniczej, wód z przelewu zbiornika wody chłodzącej dla układu zamkniętego, wód opadowych, oczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych.

Zakład ma pozwolenie na odprowadzanie nadmiaru wód kopalnianych z odkrywki górniczej Wapienno, z wykorzystaniem rzepia „Jordan” jako osadnika (z pominięciem piaskownika) w ilości $Q_{\text{śrd}}=4500,0 \text{ m}^3/\text{d}$. Według informacji Zakładów LAFARGE Cement S.A. w 2007 r. łączny zrzut ścieków do rowu B oraz rzeki Noteci wyniósł 1 136 tys. m³, co daje średni dobowy zrzut ścieków na poziomie $Q_{\text{śrd}}=3112 \text{ m}^3/\text{d}$.

Ponadto Zakład LAFARGE Cement S.A. w ww. decyzji posiada pozwolenie na odwodnienie kopalni w ilości łącznej $Q_{\text{śrd}}=9220 \text{ m}^3/\text{d}$ z odkrywki górniczej Wapienno ($Q_{\text{śrd}}=6520 \text{ m}^3/\text{d}$) oraz z odkrywki górniczej Bielawy, z wykorzystaniem stawu retencyjnego jako osadnika, poprzez instalację Zakładów Przemysłu Wapiennego „Trzuskawica” S.A. Zakład Bielawy ($Q_{\text{śrd}}=2700 \text{ m}^3/\text{d}$).

W obszarze strefy przemysłowej na terenie gminy Barcin zlokalizowana jest również mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Bielawach, eksploatowana przez Zakłady Trzuskawica S.A, Zakłady Przemysłu Wapiennego – Zakład Kujawy.

Oczyszczalnia składa się z: piaskownika, przepompowni ścieków, osadnika wstępnego Imhoffa, złoża biologicznego splekiwanego, osadnika wtórnego Imhoffa, poletka osadowego. Na oczyszczalnię kierowane są ścieki bytowo-gospodarcze i wody popłuczne ze stacji uzdatniania wody oraz ścieki pochodzące z nadmiaru wód kopalnianych z wyrobiska Bielawy (stanowiącego własność Lafarge Cement S.A. w Bielawach w ilości $Q_{\text{śrd}}=2000 \text{ m}^3/\text{d}$). Według informacji Zakładu w 2007 r. do rz. Noteci z Zakładów Przemysłu Wapiennego – Zakłady Kujawy odprowadzono łącznie 432 000 m³ ścieków. Z łącznej ilości odprowadzonych ścieków zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym ścieków oczyszczonych było mechanicznie 79 000 m³, a biologicznie 10 000 m³.

Gospodarka odpadami

(poniższy rozdział został opracowany na podstawie „Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla miasta i gminy Barcin”, opracowanego przez Wellington - Kierownik Projektu Joanna Masiota. Dokument jest podstawą działań gminy w tej dziedzinie).

W 2008 roku decyzją Starosty Żnińskiego zostało zamknięte składowisko komunalne dla gminy Barcin, znajdujące się w miejscowości Barcin-Wieś. Na składowisku obecnie zaawansowane są prace rekultywacyjne. Od tego czasu gmina obsługiwana jest przez składowisko w Giebni w gminie Pakość i stan ten jest zgodny z wojewódzkim programem gospodarki odpadami. Składowisko w Giebni położone jest w niedużej odległości od granic gminy, a więc nie zachodzi potrzeba transportu odpadów na duże odległości.

Składowisko odpadów w m. Barcin Wieś zlokalizowane było ok. 4 km od miasta Barcin. Składowisko funkcjonowało jest na terenie działek o nr ew.: 188/9 i 16/2 o łącznej powierzchni 6,39 ha. Dojazd do „zamkniętego” składowiska następuje szosą z miasta Barcina w kierunku na Złotniki Kujawskie i 150 m drogą polną na północ utwardzoną płytami betonowymi. Najbliższe zabudowania mieszkalne i gospodarcze oddalone są o ponad 500 m od południowych granic składowiska. Po południowej stronie składowiska w odległości ok. 600 m przepływa rzeka Noteć. W zachodniej części terenu znajduje się oczko wodne będące wytopiskiem polodowcowym o pow. ok. 1,6 ha, które oddzielone jest od reszty terenu okalającą skarpą wysokości 2-3 m.

Powierzchnia terenu lokalizacji składowiska jest urozmaicona ze spadkiem w kierunku zachodnim do istniejącego oczka i południowym do Doliny rzeki Noteci, gdzie rzędne wynoszą 75,0 do 77,0 m n.p.m. Po stronie północno-zachodniej znajduje się zalesiona stroma skarpa dochodząca do 20 m wysokości. Rzędne terenu dochodzą tu do 91,5 m n.p.m. Wokół składowiska

występują grunty użytkowane rolniczo i lasy. Teren byłego składowiska graniczy z: od strony północnej – lasem; od strony wschodniej i południowej z użytkami rolnymi klasy IV i V klasy bonitacyjnej, a od strony północnej i zachodniej - z nieużytkami.

Zasilanie w energię

Przez obszar gminy przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne WN-110 kV relacji: Pakość - Sadłogoszcz, Pakość - Żnin, Sadłogoszcz - Bielawy, Sadłogoszcz - Kujawy, Sadłogoszcz - Mogilno, Sadłogoszcz - Przyłęki. Na obszarze gminy zlokalizowana jest stacja rozdzielcza WN/WN „Sadłogoszcz”, w której nie są obecnie zabudowane transformatory WN/SN. Zwiększenie zapotrzebowania energii elektrycznej może wpłynąć na konieczność rozbudowy stacji o transformator WN/SN i wyprowadzenia z niej nowych sieci elektroenergetycznych SN (w powiązaniu z istniejącą infrastrukturą) oraz budowy nowych stacji transformatorowych. Wzrost zapotrzebowania na energię związany z ewentualną realizacją nowej zabudowy, spowoduje że zasilanie z istniejących stacji WN/SN zasilających obecnie teren gminy stanie się niemożliwe i wymagać będzie rozbudowy stacji Sadłogoszcz o wyżej wymienione elementy.

Zasilanie gminy w energię elektryczną odbywa się dwoma sposobami:

- zakłady przemysłu cementowo-wapienniczego zasilane są za pomocą linii wysokiego napięcia 110 kV - dochodzących do stacji w Sadłogoszczy, z której odchodzą linie zasilające do GPZ zlokalizowanych już na terenie poszczególnych zakładów - w Wapiennie i Bielawach - infrastruktura ta służy jednak wyłącznie tej kategorii odbiorców i nie ma obecnie znaczenia dla funkcjonowania pozostałej części gminy W przypadku konieczności zwiększenia zapotrzebowania energii elektrycznej, należy rozbudować stację Sadłogoszcz o transformatory WN/SN i wyprowadzić nowe sieci SN. Stacja w Sadłogoszczy zasilana jest liniami 110 kV z kierunku Bydgoszczy, Mogilna i Inowrocławia.
- pozostali odbiorcy zasilani są liniami średniego napięcia wyprowadzonymi z GPZ zlokalizowanych poza terenem gminy - w Pakości, Nowej Wsi Wielkiej oraz w Żninie. Gmina leży w niedużej odległości od powyższych GPZ, stąd nie zachodzi potrzeba wyznaczania kolejnego GPZ na terenie gminy - a planowane ewentualne zwiększenie zapotrzebowania na energię winno nastąpić poprzez rozbudowę istniejącej stacji Sadłogoszcz o transformatory WN/SN i wyprowadzenie sieci elektroenergetycznych SN (w powiązaniu z istniejącą infrastrukturą).

Oprócz wspomnianych linii zasilających stację w Sadłogoszczy, przez teren gminy biegnie linia 110kV z kierunku Inowrocławia w kierunku Żnina a dalej na północny-zachód. Linia ta zasilą południowo-zachodnią część województwa. Na terenie Gminy ma obecnie charakter przesyłowy, jednak w przypadku zabudowy transformatora WN/SN w stacji Sadłogoszcz będzie stanowić również źródło zasilania tego węzła.

Linie 110kV (łącznie długość w gminie – ok. 38 km) stanowią infrastrukturę degradującą przestrzeń ze względu na fakt, iż biegną na wysokich słupach o konstrukcji kratownicowej oraz stanowią barierę w zagospodarowaniu przestrzeni ze względu na wymagane dość duże strefy ochronne (pasy technologiczne) wynoszące zazwyczaj 35 m (po 17,5 od osi linii). Szczególnie w części południowo-wschodniej na terenie Piechcina i Zalesia Barcińskiego wytworzyły się swoiste korytarze infrastruktury, gdzie w bliskim sąsiedztwie biegną 2-3 linie.

Sieć średniego napięcia obsługuje ok. 20 stacji transformatorowych w mieście i około 90 na obszarach wiejskich gminy. Większość stacji transformatorowych to stosunkowo nowoczesne stacje słupowe typu STS 20, ale pewna część to przestarzałe i wymagające wymiany stacje typu ŻH i SC. Obecnie średnie wykorzystanie mocy transformatorów jest znacznie niższe od potencjalnie możliwego. Ponadto konstrukcja stacji transformatorowych pozwala na znaczne zwiększenie ich mocy (poprzez rozbudowę istniejących stacji) – stąd też zakłada się, że w kolejnych latach nie będzie zachodziła konieczność rozbudowy sieci stacji transformatorowych motywowana niewystarczającą ich mocą, natomiast wskazana jest wymiana starych stacji na nowe a niezbędna będzie budowa stacji w rejonie lokalizacji nowej zabudowy. Ewentualne nowe lokalizacje większych terenów inwestycyjnych (pod zabudowę o charakterze mieszkaniowym lub działalności gospodarczej), wymagać mogą rozbudowy sieci i lokowania nowych stacji. Lokalnie problemem są zbyt długie obwody niskiego napięcia (w większym stopniu zagrożone przerwaniem ciągłości dostaw). Na obszarach rolniczych lokalnie problemem bywa gęsta sieć linii z dużą liczbą (gęstością) słupów, stanowiąca przeszkodę w prowadzeniu efektywnej gospodarki rolnej (mechanizacji rolnictwa).

Na terenie gminy działają niewielkie elektrownie wiatrowe - w Złotowie (2x500kW), Młodocinie (600+500 kW), Wolicach (3x225kW), Dąbrówce Barcińskiej (3x300kW), Julianowie (600kW). Są to elektrownie starszego typu, które w przeciwieństwie do współcześnie obowiązujących trendów w energetyce wiatrowej, cechują się małymi mocami turbin, niewielką wysokością masztów oraz pracą pojedynczo lub w niewielkich zespołach (nie tworzą „farm wiatrowych”). Podkreślić należy, iż na terenie gminy nie ma sprzyjających warunków dla rozwoju wielkoskalowej

energetyki wiatrowej – gmina cechuje się dużym rozdrobnieniem sieci osadniczej (wskutek czego trudno zapewnić wystarczającą odległość od zabudowy - eliminującą negatywne oddziaływanie) oraz przebiegiem ważnego w skali kraju korytarza ekologicznego doliny Noteci (przeloty ptaków).

Na terenie gminy istnieje możliwość rozwoju systemów grzewczych bazujących na biomase - zwłaszcza na spalaniu słomy. Uwarunkowania rozwoju tego rodzaju energetyki są złożone i oprócz kwestii ekonomicznych muszą uwzględniać także dostępność surowca, zależną od aktualnych trendów w produkcji rolnej. W gminie, ze względu na małe powierzchnie obszarów chronionych, występują też stosunkowo korzystne możliwości uprawy wierzby energetycznej lub innych roślin energetycznych. Wprowadzenie upraw roślin energetycznych pozwala także na rozwój lokalnego sektora jego przetwórstwa (np. produkcja i konfekcja zrębków, pelletów, itp.)

Tab. Zmiany wskaźników stanu sieci gazowych oraz zużycia gazu przewodowego w gminie w latach 2000-2010.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieskalnych (szt.)													
m.Barcin	515	537	539	541	542	546	546	543	549	559	561	564	565
o.w.Barcin	105	109	109	109	109	109	94	101	101	112	112	113	113
odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)													
m.Barcin	2276	2144	2138	2312	b.d.	2284	2278	2289	2317	2305	2317	2325	2445
o.w.Barcin	799	804	802	809	b.d.	807	805	802	800	799	801	825	697
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem (gospodarstwa domowe)													
m.Barcin	b.d.	b.d.	192	b.d.	b.d.	166	188	192	194	189	193	186	64
o.w.Barcin	b.d.	b.d.	26	b.d.	b.d.	28	28	30	31	30	35	31	2
zużycie gazu w tys. m ³													
m.Barcin	770,00	835,30	810,10	b.d.	b.d.	732,80	721,60	654,40	626,50	629,20	619,80	599,40	563,6
o.w.Barcin	126,00	144,70	140,60	b.d.	b.d.	145,80	158,10	109,10	113,50	117,90	116,20	99,3	69,2
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³													
m.Barcin	b.d.	b.d.	433,6	b.d.	b.d.	369,7	382,0	346,5	303,4	307,8	304,2	201,3	74,5
o.w.Barcin	b.d.	b.d.	35,7	b.d.	b.d.	33,3	34,1	23,5	19,2	20,6	22,3	14,2	1,7
ludność korzystająca z sieci gazowej (osoby)													
m.Barcin	b.d.	b.d.	b.d.	7348	7326	7303	7290	7247	7183	7186	7162	7304	7653
o.w.Barcin	b.d.	b.d.	b.d.	2786	2762	2754	2746	2777	2793	2773	2765	2830	2773

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Banku Danych Lokalnych

Na terenie gminy w miejscowościach Barcin (z sąsiednim Krotoszynem) i Piechcin dostępny jest gaz ziemny z sieci ogólnodostępnej, a ponadto gaz jest dostarczany do zakładów przemysłu cementowo-wapienniczego. Od długiego czasu sieć nie jest rozbudowywana – stąd zmiany liczby obsługiwanej ludności wynikają nie ze zmiany długości sieci, a ze zmiany zaludnienia budynków, które są do sieci podłączone. Dzięki obsłudze tak dużej wsi jaką jest Piechcin, gmina cechuje się niespotykaniem wysokim udziałem ludności wiejskiej obsługiwanej za pomocą gazu przewodowego. W pozostałych miejscowościach powszechne jest stosowanie do celów socjalno-bytowych gazu butlowego, który dzięki gęstej sieci punktów wymiany butli, jest łatwo dostępny. Niekorzystne zmiany cen gazu w ostatnich latach skutkowały radykalnym obniżeniem liczby mieszkań ogrzewanych gazem.

Wg informacji pochodzących od gestora sieci - Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Gdańsku (wcześniej PGNiG SPV4 sp. o.o. Oddział w Gdańsku), na obszarze gminy funkcjonuje sieć gazowa wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia (stan na 31.12.2013):

a) Gazociągi:

- gazociągi niskiego ciśnienia – długość 18 267m
- gazociągi średniego ciśnienia – długość 4 528m
- gazociągi wysokiego ciśnienia – długość 11 476m

b) Przyłącza:

- przyłącza niskiego ciśnienia – 646 szt. o łącznej długości 10 638m
- przyłącza średniego ciśnienia – 35 szt. o łącznej długości 1464m

Zasilanie gminy odbywa się gazociągami wysokiego ciśnienia:

- DN 150 PN 6,3MPa relacji Latkowo – Barcin – Nakło, zasilający stację gazową wysokiego ciśnienia o przepustowości Q=600 m³/h w Barcinie,
- odgałęzienie DN 80 PN 6,3MPa od gazociągu DN150, zasilający stację gazową wysokiego ciśnienia o przepustowości Q=300 m³/h w Piechcinie,
- odgałęzienie DN 100 PN 6,3MPa od gazociągu DN150, zasilający stację gazową wysokiego ciśnienia o przepustowości Q=8000 m³/h dla Kujawy-Wapno w Piechcinie.

Dla istniejących i projektowanych gazociągów obowiązują strefy wolne od zabudowy, których szerokość regulowana jest poprzez odrębne przepisy szczególne.

Gmina posiada aktualny „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Barcin” (przyjęty przez Radę Gminy uchwałą nr XIX/137/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 r.).

Melioracje

(poniższy rozdział został opracowany na podstawie i zawiera obszerne fragmenty Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barcin, opracowanej przez Wellington¹⁵)

Na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Barcinie stwierdzić należy, że ogólna powierzchnia gminy zajęta przez sieć rowów melioracyjnych wynosi około 30 ha, co stanowi tylko 0,25% ogólnej powierzchni geodezyjnej gminy. Razem na terenie gminy istnieje 54,185 km rowów melioracyjnych.

Ponadto około 10 ha stanowią grunty pod stawami. Są to z reguły zbiorniki prywatne, o których brak szczegółowych informacji.

System melioracji jest bardzo istotny w utrzymaniu dogodnych warunków rolnych. Dlatego też niezbędne są systematyczne działania w zakresie konserwacji i odmulania melioracji szczegółowych.

W obrębie Wolice (dz. o nr ewid. 174) - występują śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, istotne dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, wymienione w załączniku nr 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2008r. (Dz. U. Nr 16 z dnia 4 lutego 2003r. poz. 149) w stosunku, do których Marszałek Województwa wykonuje prawa właścicielskie (Dz. U. Nr 115 poz. 1229 ze zmianami) - Ustawa Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 art. 11 ust. 2 i 3.

15

Uchwała Nr XXXVII/342/2009 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 4 września 2009 w sprawie: uchwalenia aktualizacji „Programu ochrony środowiska oraz planu gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Barcin z uwzględnieniem programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015”

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Ciepłownictwo

(poniższy rozdział został opracowany na podstawie i zawiera obszerne fragmenty Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Barcin, opracowanej przez Wellington¹⁶)

W gminie istnieją dwa scentralizowane systemy ciepłownicze w Barcinie i w Piechcinie. Ponadto istnieją w Piechcinie i w Krotoszynie dwie kotłownie o charakterze lokalnym ogrzewające osiedla po byłych PGR-ach, w których zainstalowane są kotły węglowe. Poza w/w systemami scentralizowanymi ciepłownictwa ma charakter rozproszony i jest dostosowane do potrzeb instytucji i indywidualnych gospodarstw domowych.

Większość obiektów w mieście i gminie ogrzewana jest z kotłowni wbudowanych, dla których paliwem jest przede wszystkim węgiel kamienny. Tylko niewielka liczba budynków w Barcinie, Piechcinie i w Krotoszynie (ok. 365 obiektów) ogrzewana jest przy wykorzystaniu jako paliwa gazu ziemnego. W systemach scentralizowanych źródłem ciepła są kotłownie opalane miazem węglowym.

Aktualnie w Ciepłowni w Barcinie eksploatowane są 4 kotły o mocy 12,8 MW (jeden kocioł jest na stałe wyłączony z eksploatacji). W Ciepłowni w Piechcinie są 3 kotły o mocy 7,9 MW. Standard wyposażenia obu kotłowni jest w zasadzie podobny (mechaniczne nawęglanie i odzulfanie, odpylanie spalin w cyklonach, częściowo zautomatyzowane z pompami obiegowymi o zmiennej wydajności).

Z kotłowni w Barcinie ciepło jest rozsyłane do 54 szt. węzłów indywidualnych za pomocą sieci ciepłej wysokoparametrowej dwuprzewodowej o długości ok. 4,7km. W zdecydowanej większości jest to sieć wykonana w tradycyjnej technologii kanałowej (ok. 3,8 km), pozostała część (ok. 0,9 km) wykonana jest w technologii rur preizolowanych.

Z kotłowni w Piechcinie ciepło jest rozsyłane do 10 szt. węzłów indywidualnych i 3 szt. grupowych za pomocą sieci ciepłej wysokoparametrowej dwuprzewodowej, o długości ok. 2,1km. Sieć wykonana jest głównie w technologii kanałowej oraz częściowo napowietrznej. Od węzłów grupowych do budynków prowadzona jest sieć niskoparametrowa kanałowa lub napowietrzna, czteroprzewodowa o długości ok. 2,1km.

Węzły ciepłe w Barcinie wykonane są głównie jako bezpośrednie ze zmieszaniem pompowym oraz w mniejszym stopniu jako wymiennikowe, wyposażone są w układy automatyki pogodowej. Węzły ciepłe w Piechcinie wykonane są głównie jako wymiennikowe (9 szt.) oraz bezpośrednie ze zmieszaniem pompowym (4 szt.), wyposażone również w układy automatyki pogodowej.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Tereny dla realizacji zadań publicznych o znaczeniu ponadlokalnym obejmują zadania wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (przed nazwą zadania podano jego numer z Planu). Gminy Barcin dotyczą następujące zadania:

o znaczeniu krajowym	
2	Ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze
26	Budowa linii 400kV Bydgoszcz Zachód – Poznań Plewiska (zadanie nieaktualne – wyjaśnienia poniżej)
o znaczeniu wojewódzkim	
39	*Opracowanie programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego
40	*Realizacja programu zwiększenia lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2001-2020
42	Utworzenie Skępskiego Parku Krajobrazowego i Pałuckiego Parku Krajobrazowego
47	Zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły i w dolinie Noteci

16 Uchwała Nr XXXVII/342/2009 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 4 września 2009 w sprawie: uchwalenia aktualizacji „Programu ochrony środowiska oraz planu gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Barcin z uwzględnieniem programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015”

50	Likwidacja składowisk odpadów stwarzających zagrożenia dla środowiska i rekultywacja nieczynnych składowisk odpadów, w szczególności w gminach: Koronowo, Nowa Wieś Wielka, Łubianka, Osie, Jeżewo, Złotniki Kujawskie, Szubin, Gniewkowo, Mogilno, Gąsawa i Lubraniec (łącznie 55 składowisk)
52	Rekultywacja zdegradowanych jezior z należyтым rozpoznaniem uwarunkowań i celowości takich zabiegów, w szczególności: Rudnickiego Wielkiego, Głębozka w Tucholi, Sępoleńskiego, Więcborskiego, Witosławskiego, Chalińskiego, Łasińskiego Zamkowego, Skrwilna, Chodeckiego, Lubieńskiego, Mogileńskiego, Ostrowickiego, Szydłowskiego, Tonowskiego, Wolickiego, Ziolo, Żnińskiego Dużego i Małego
81	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 254
83	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 251
155	Przebudowa drogi wodnej: Kanał Bydgoski - J. Gopło- rz. Warta

* zadania, dla których w planie zagospodarowania przestrzennego województwa nie określono precyzyjnych wskazań lokalizacyjnych dla gminy Barcin. Powyższe zadania zostały uwzględnione w części projektowej Studium – przy ustalaniu kierunków zagospodarowania poszczególnych aspektów rozwoju gminy.

Zamieszczony powyżej wykaz zawiera nazwę zadania, nie rozstrzyga natomiast czy zadanie to pozostaje nadal aktualne. Jednoznaczna sytuacja ma miejsce w przypadku zadania nr 26, dla którego Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A. zrezygnowały z jego realizacji i wskazały możliwość zagospodarowania na inne cele rezerwy terenu wskazywanej dotąd na realizację ww linii NN 400kV. Zadania zapisane w pzpw były sukcesywnie realizowane, częste są też przypadki częściowej ich realizacji (np. modernizacja wybranych odcinków dróg). Tym samym nie jest możliwe jednoznaczne rozstrzygnięcie, które z powyższych zadań straciły już swoją aktualność.

Oprócz zadań wymienionych powyżej, do zadań realizujących cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym, zaliczyć należy utrzymanie we właściwym stanie technicznym dróg powiatowych. Znaczenie ponadlokalne (powiatowe) mają także:

- w Piechcinie - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych oraz filia Centrum Kształcenia Ustawicznego w Żninie (szkoły ponadgimnazjalne dla dorosłych)
- w Barcinie - Dom Pomocy Społecznej

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

Burmistrz Barcina

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr **XII/97/2015**
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia **29 października 2015r.**

**Załącznik nr 2
do Uchwały Nr IX/70/2024
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia 19 grudnia 2024 r.**

S t u d i u m

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin

tekst Studium - część druga

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

St u d i u m

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin

tekst Studium - część druga

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Spis treści

Synteza uwarunkowań rozwoju gminy.....	3
Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.....	3
Wskaźniki dotyczące zagospodarowania. Tereny wyłączone z zabudowy.....	21
Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.....	24
Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	26
Kierunki zagospodarowania w zakresie rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	28
Kierunki rozwoju w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej.....	29
Obrona cywilna.....	35
Zadania celu publicznego o charakterze lokalnym.....	35
Zadania celu publicznego o charakterze ponadlokalnym.....	37
Obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	38
Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.	38
Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne .	39
Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.....	39
Obszary przestrzeni publicznej.....	39
Obszary lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych	39
Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.....	40
Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.....	40
Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	41
Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	41
Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.....	41

SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU GMINY

Gmina Barcin położona jest w południowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, we wschodniej części powiatu żnińskiego (siedziba gminy leży w odległości około 15 km od Żnina). Jest jedną z 35 gmin miejsko-wiejskich województwa. Siedziba gminy licząca około 7,7 tys. mieszkańców należy do licznego w województwie grona miast o podobnej klasie wielkościowej. Jest typową miejską siedzibą gminy, ukierunkowaną na obsługę mieszkańców gminy, obsługę rolnictwa i lokalnej przedsiębiorczości i nie wykazującą obecnie wyraźnej specjalizacji.

Gmina zajmuje powierzchnię około 121 km² co lokuje ją wśród przeciętnych gmin województwa (zajmuje 72. pozycję wśród 144 gmin). Powierzchnia gminy w skali województwa kujawsko-pomorskiego jest typowa (większość gmin zajmuje powierzchnię 80-200 km²), jednak warto zauważyć, że kilka gmin w tej części regionu cechuje się dużymi powierzchniami, np. Szubin, Kcynia, Żnin, Mogilno.

Liczba ludności gminy wynosi około 14,8 tys. co lokuje gminę dosyć wysoko na tle województwa (na 22. pozycji wśród 144 gmin), ale przyznać należy, że szereg gmin miejsko-wiejskich notuje znacznie większą liczbę ludności. Do tej grupy należą także gminy leżące w nieodległym sąsiedztwie gminy Barcin – Szubin, Żnin, Mogilno. Liczba ludności wiejskiej (7,1 tys.) jest typowa, jednak należy zwrócić uwagę, że aż około 3 tys. to mieszkańcy zurbanizowanej miejscowości Piechcin i jeśli tę liczbę odliczy się od ogólnej, to liczba ludności wiejskiej będzie już stosunkowo mała, a gmina lokować się będzie wśród słabiej zaludnionych terenów wiejskich (większość gmin liczy na obszarach wiejskich około 5-9 tys. mk.).

Ogólna gęstość zaludnienia wynosi więc około 120 os/km² co jest wartością typową. Obliczenie wskaźnika dla terenów wiejskich – wobec tak dominującej roli wsi Piechcin, a jednocześnie uwzględniając bardzo duże powierzchnie nie nadające się do zamieszkania (tereny przemysłowe) wiąże się z istotnymi przekłamaniami. Bez wątplenia jednak jest ona relatywnie niewielka.

Gmina ma charakter dwufunkcyjny. Zdecydowana większość przestrzeni wiejskiej zajęta jest przez tereny rolne, z których część posiada dobre, a część – stosunkowo słabe lub co najwyżej umiarkowane, predyspozycje dla produkcji rolnej. Ale jednocześnie znaczną część gminy zajmują zakłady przemysłu cementowo-wapienniczego, z rozległym wyrobiskiem górniczym. Jest to działalność wysoce specjalistyczna w skali kraju. Miasto Barcin jest typowym wielofunkcyjnym ośrodkiem obsługi ludności na poziomie lokalnym.

Pod względem fizyczno-geograficznym, w strukturze gminy wyróżniają się trzy wyraźnie wydzielone jednostki:

- część północna i południowa to równina morenowa związana z akumulacją fazy poznańskiej – prezentująca zróżnicowany charakter – miejscami pagórkowaty, ale w pewnych fragmentach równinny,
- część środkowa to równoleżnikowo biegnąca dosyć rozległa (niewspółmiernie do obecnego potencjału tej rzeki) dolina Noteci – wcięta w wysoczyznę na 20-25 m, z wyraźną strefą krawędziową.

W regionalizacji fizyczno-geograficznej przeprowadzonej przez Jerzego Kondrackiego, część północna została zaliczona do mezoregionu Równiny Inowrocławskiej (315.55), a środkowa i południowa, do mezoregionu Pojezierza Gnieźnieńskiego (315.54). Obydwie jednostki leżą w makroregionie Pojezierza Wielkopolskiego, w ramach podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich.

Należy się spodziewać, że w przyszłości zasadniczy charakter funkcjonalny gminy zostanie utrzymany. Nie należy spodziewać się znacznego wzrostu liczby mieszkańców ani gwałtownego rozwoju działalności pozarolniczych.

CELE I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

1. ZAŁOŻENIA ROZWOJU GMINY

Przyjmuje się następujące założenia rozwoju gminy (które leżały u podstaw formułowania struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania gminy):

1. Gmina Barcin pozostanie gminą o dominującej roli przemysłu cementowo-wapienniczego, jako podstawowej funkcji gospodarczej.
2. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów przemysłowych wyznacza się tereny rozwoju gospodarczego, w tym także pod działalności terenochłonne, energochłonne i uciążliwe dla środowiska. Ze względu na dużą skalę już obecnych przekształceń środowiska zakłada się, iż działalności te nie spowodują dalszych istotnych negatywnych zmian. Tereny te są więc bardzo dobrze predysponowane do rozwoju tego typu działalności - ich zagospodarowanie w tym kierunku jest bardzo racjonalne, gdyż chroni środowisko, a jednocześnie stwarza możliwość aktywizacji gospodarczej i dywersyfikacji bazy ekonomicznej gminy (zakłada się, że gmina Barcin będzie głównym obszarem koncentracji działalności przemysłowych w południowo-zachodniej części województwa).
3. Miasto Barcin pozostanie ośrodkiem usługowym o znaczeniu lokalnym. Priorytetem jest rozwój miasta jako przestrzeni

- atrakcyjnej dla zamieszkania, co ma przeciwdziałać dotychczasowym procesom szybkiego ubytku ludności.
4. Zakłada się utrzymanie dużej roli rolnictwa w bazie ekonomicznej gminy, ale zakłada się wprowadzanie działalności pozarolniczych, dostosowanych do lokalnych uwarunkowań, poszerzających rynek pracy na terenie gminy.
 5. Dla doliny Noteci zakłada się wykorzystanie na cele turystyki (w tym turystyki wodnej), rekreacji, budownictwa mieszkaniowego z towarzyszącymi usługami - pod warunkiem zachowania priorytetu ochrony środowiska i z uwzględnieniem zagrożenia powodziowego.

U podstaw szczegółowych zastosowanych rozwiązań planistycznych (projektowych) leżały następujące założenia:

1. Założenie dostosowania zagospodarowania do prognozowanych zmian liczby ludności i charakteru funkcjonalnego gminy,
2. Założenie optymalizacji w zakresie pełnienia zadań własnych gminy - głównie poprzez zasadę koncentracji zagospodarowania.
3. Założenie umiarkowanej skali planowanych zmian zagospodarowania. W zakresie rozwoju zabudowy mieszkaniowej i towarzyszących usług zakłada się przede wszystkim uzupełnianie istniejącej zabudowy. Wyznacza się stosunkowo niewielkie tereny pod rozwój nowego zagospodarowania o takim charakterze. Wyznacza się stosunkowo duże tereny pod rozwój działalności gospodarczych (zgodnie z przyjętym założeniem stymulowania rozwoju działalności przemysłowych). Stosunkowo duże tereny przeznacza się pod zalesienie, jako optymalną formę zagospodarowania terenów o małej przydatności rolniczej lub predestynowanych do zalesienia ze względów środowiskowych.

2. CEL GŁÓWNY ROZWOJU GMINY

Głównym celem rozwoju gminy jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (w tym zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (w tym wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy uwzględnieniu równowagi wobec środowiska przyrodniczego i kulturowego.

3. CELE SZCZEGÓŁOWE ROZWOJU GMINY

Realizacji celu głównego służy realizacja następujących celów szczegółowych:

1. Cele dotyczące sfery społeczno-gospodarczej

- zwiększenie potencjału społeczno-gospodarczego miasta Barcin jako siedziby gminy,
- zwiększenie atrakcyjności miasta Barcin dla zamieszkania,
- tworzenie warunków dla pozyskania inwestorów tworzących nowe miejsca pracy - wykreowanie gminy Barcin na obszar najważniejszej koncentracji noworozwijanych działalności gospodarczych, zwłaszcza przemysłowych, w południowo-zachodniej części województwa - dla aktywizacji gospodarczej i poprawy warunków życia gminy oraz rozwoju lokalnego rynku pracy,
- wspieranie rozwoju wielofunkcyjnego terenów o dotychczasowej dominacji funkcji rolniczej - w tym wprowadzania dodatkowych funkcji pozarolniczych oraz poprzez zwiększenie atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej gminy i promocję jej walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
- rozwój i podnoszenie standardu usług, w tym zwłaszcza sfery publicznej,
- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania – przede wszystkim poprzez optymalne z punktu widzenia realizacji zadań własnych, wyznaczanie terenów pod budownictwo,
- poprawa jakości przestrzeni wspólnych w miejscowościach,
- tworzenie warunków do rozwoju działalności rekreacyjno-wypoczynkowych na terenie gminy,
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego,
- tworzenie warunków do rozwoju nowoczesnego i wysokoefektywnego rolnictwa,
- wprowadzania dodatkowych funkcji pozarolniczych jako instrumentu budowy efektywnego rolnictwa (odpływ nadmiaru siły roboczej z rolnictwa) oraz dywersyfikacji źródeł utrzymania mieszkańców i bazy ekonomicznej gminy.

2. Cele dotyczące zagadnień ładu przestrzennego i ochrony przyrody oraz środowiska kulturowego

- ochrona i wzmacnianie potencjału obszarów chronionych, w tym ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych przed degradacją wynikającą z nadmiernej presji turystycznej (stymulowanie rozwoju turystyki i rekreacji w takim kierunku, by skala ruchu i zagospodarowania nie stanowiła zagrożenia dla ładu przestrzennego oraz stanu środowiska),
- zapewnienie ładu przestrzennego poprzez estetyzującą zabudowę, dążenie do koncentracji zabudowy i zaludnienia oraz ograniczania ich rozproszenia, dostosowanie rozwoju gospodarczego do uwarunkowań przyrodniczych,

- ochrona istniejących zasobów środowiska, zwłaszcza doliny Noteci; priorytetowe traktowanie zagadnień ochrony wód oraz ochrony krajobrazu,
- poprawa stanu środowiska poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej, wprowadzanie proekologicznych technologii grzewczych, ograniczanie negatywnego oddziaływania prowadzonych działalności i istniejącego zainwestowania (mieszkaniowego, usługowego, produkcyjnego, związanego z gospodarką rolną) na środowisko i zdrowie ludzi,
- sukcesywne zalesianie terenów nieprzydatnych dla rolnictwa,
- ochrona wartości zasobów dziedzictwa kulturowego oraz stworzenie programu ochrony dóbr kultury,
- priorytetowe traktowanie koncentracji osadnictwa, realizowanego przez lokalizację nowej zabudowy w ramach rozwoju przestrzennego istniejących dużych miejscowości, lub też - w przypadku lokalizacji całkowicie nowej zabudowy - poprzez wybór rozwiązań zapewniających koncentrację zabudowy o dużej skali (przeciwdziałanie wyznaczaniu małych powierzchniowo terenów mieszkaniowych, położonych w oddaleniu od istniejącego zainwestowania),
- ochrona zasobów gleb wysokich klas,
- ochrona kompleksów leśnych,
- zalesianie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa,
- kształtowanie kierunków rozwoju gospodarczego adekwatnych do uwarunkowań przyrodniczych.

3. Cele dotyczące zagadnień infrastruktury technicznej i komunikacyjnej

- modernizacja i rozbudowa układu dróg wojewódzkich i powiatowych - zapewnienie parametrów normatywnych dróg wojewódzkich i dróg powiatowych na terenie gminy,
- zapewnienie bezpieczeństwa ruchu w Barcinie poprzez realizację obwodnicy miasta w ciągu drogi wojewódzkiej nr 254,
- bezwzględna poprawa stanu dróg gminnych,
- zapewnienie bezpieczeństwa ruchu i mieszkańców w strefie przebiegu dróg wojewódzkich o największym natężeniu ruchu,
- realizacja systemu wodno-kanalizacyjnego zgodnie z koncepcją docelowego rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej w gminie,
- działania na rzecz reaktywacji ruchu pasażerskiego na linii kolejowej Inowrocław - Barcin - Żnin.
- działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego,
- rozwój energetyki odnawialnej dostosowanej do lokalnych warunków środowiskowych.

4. ZASADY POLITYKI PRZESTRZENNEJ NA TERENIE GMINY

Ustala się następujące zasady polityki przestrzennej:

- Rozwój przestrzenny gminy winien być podporządkowany nadrzędnemu celowi, jakim jest zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańców. W odniesieniu do zakresu działalności władz samorządowych dotyczy to przede wszystkim prawidłowej realizacji zadań własnych - a więc głównie dostępności oraz jakości usług sektora publicznego - m.in. administracji, oświaty, zdrowia, opieki społecznej, kultury, sportu, wypoczynku, gospodarki komunalnej, infrastruktury technicznej, itp.
- Wszystkie działania związane z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy, w tym związane ze zmianami zagospodarowania, będą podporządkowane priorytetowi ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ich naprawy i wzbogacania. W szczególności dotyczy to walorów, w których polityka lokalna może mieć istotny wpływ na ich stan: ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, ochrony krajobrazu, ochrony i wzbogacania lokalnych wartości zasobów środowiska przyrodniczego (gleb, ciągów ekologicznych, zalesień i zadrzewień itp.), ochrony lokalnych wartości zasobów środowiska kulturowego. Lokalizacja wszelkiego zagospodarowania odbywać się będzie z uwzględnieniem uwarunkowań fizjograficznych poszczególnych terenów i innych uwarunkowań przyrodniczych oraz uwarunkowań kulturowych.
- W stosunku do obszarów objętych ochroną w randze użytku ekologicznego, obszaru chronionego krajobrazu oraz obszarów objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000, w zakresie realizacji zagospodarowania ustala się: priorytet funkcji ochronnej, zagospodarowanie zgodnie z przepisami regulującymi funkcjonowanie poszczególnych obszarów chronionych, udostępnianie terenów chronionych dla turystyki i edukacji ekologicznej w sposób, który nie będzie powodował nadmiernej antropopresji i degradacji walorów.
- Obszary istniejącej zabudowy miejscowości adaptuje się z możliwością dokonywania uzupełnień, przekształceń i rehabilitacji oraz rozwoju zabudowy w sąsiedztwie zabudowy istniejącej (poprzez kontynuację terenów zagospodarowanych) - przyjmując jako nadrzędną zasadę dążenie do koncentracji osadnictwa w największych miejscowościach i przeciwdziałanie rozpraszania zainwestowania - dla obszaru całej gminy ustala się zasadę koncentracji mieszkalnictwa, usług i wytwórczości (w granicach zabudowy wsi lub poprzez ich rozwój

przestrzenny, a dla nowo wyznaczanych terenów inwestycyjnych przyjmuje się zasadę ich dużej powierzchni w celu koncentracji procesów rozwojowych i przeciwdziałaniu ich rozpraszaniu następującego poprzez wyznaczenie małych obszarów poza terenami dotąd zagospodarowanymi).

- Tereny mieszkaniowe należy sukcesywnie wyposażać w niezbędne urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej, w tym szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej. W przypadku terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej wskazuje się potrzebę rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej jako działanie wyprzedzające wobec realizacji zabudowy oraz wskazuje się wymóg stosowania proekologicznych systemów grzewczych. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej należy uwzględnić możliwość stosowania indywidualnych urządzeń z zakresu energetyki odnawialnej (solarnej, geotermii, energetyki wiatrowej).
- W przypadku realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej o dużej skali przestrzennej, każdorazowo należy uwzględnić zagadnienie zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie infrastruktury społecznej, zwłaszcza zapewniania bezpiecznego i komfortowego dostępu do przedszkoli i szkół oraz obsługi w zakresie opieki zdrowotnej, kultury i dostępu do komunikacji publicznej.
- Na terenie gminy wskazuje się obszary (określone w Załączniku nr 4 i Załączniku nr 5 - rysunku Studium dla obszarów wiejskich i dla miasta), które będą podlegać przekształceniom funkcji, a co za tym idzie stanu zagospodarowania przestrzennego.
- Rozwój nowego zagospodarowania powinien odbywać się na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być sporządzane sukcesywnie w miarę posiadanych środków i pojawiającej się presji na zagospodarowanie danej przestrzeni.
- Dla wybranych jednostek struktury przestrzennej w mieście – wskazanych w dalszej części Studium – wskazuje się potrzebę sporządzenia kompleksowej koncepcji zagospodarowania, która powinna być podstawą dalszych działań w zakresie polityki przestrzennej, a której potrzebę sporządzenia motywuje się złożonością zagadnień problemowych, które mają tam miejsce i możliwością wariantowego zagospodarowania wskazanych terenów. Koncepcja nie powinna wychodzić poza rozwiązania wskazane w Studium jako wariantowe. Każdy ze wskazanych w Studium wariantów rozwoju tych jednostek struktury przestrzennej jest właściwy, realizuje cele Studium i nie koliduje z zagospodarowaniem leżącym w sąsiedztwie – jednak wybór określonego wariantu rozwoju powinien być podyktowany także względami ekonomicznymi, to znaczy realnością realizacji danego zagospodarowania, uzależnioną także od zainteresowania ze strony potencjalnych inwestorów. Rozwój zagospodarowania poprzedzony sporządzeniem całościowej koncepcji stwarza także możliwość przeprowadzenia szerokich konsultacji społecznych oraz wyboru możliwości rozwoju wykraczających poza standardowe działania planistyczne.
- Dla jednostki struktury przestrzennej w mieście Barcin obejmującej część staromiejską, wskazuje się potrzebę działań rewitalizacyjnych.
- Specyficzną formą zagospodarowania przestrzeni miasta są zespoły garaży zlokalizowane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, cechujące się niską estetyką – wskazuje się bezwzględną potrzebę ich estetyzacji, łącznie z dopuszczeniem możliwości zastąpienia istniejącego zagospodarowania nowym o takiej samej funkcji, cechującym się wyższą estetyką i efektywnością zagospodarowania lub likwidacją, ew. przeniesieniem w inną lokalizację.
- Dla działalności gospodarczych ustala się:
 - w sąsiedztwie istniejących zakładów przemysłu cementowo-wapienniczego wyznacza się strefę rozwoju działalności przemysłowych z dopuszczeniem działalności wielkoprzestrzennych, wielkoskalowych, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
 - na terenie miasta Barcin ze względu na brak rezerw terenowych oraz ograniczenia środowiskowe, wyklucza się możliwość rozwoju nowych działalności przemysłowych, a dopuszcza się działalności usługowe oraz rzemiosło i drobną wytwórczość – o niewielkiej uciążliwości. Na terenie miasta bezwzględnie należy unikać lokalizacji działalności uciążliwych dla jakości życia mieszkańców i stwarzających zagrożenie dla środowiska,
 - w pozostałej części gminy dopuszcza się rozwój zróżnicowanych działalności gospodarczych, o charakterze dostosowanym do lokalnych predyspozycji przestrzennych, z preferencją dla działalności o niewielkiej skali oddziaływać na środowisko; szczególnie preferuje się przedsięwzięcia z zakresu przetwórstwa rolno-spożywczego oraz lokalizację działalności związanych z nowoczesnymi technologiami (fabryki, montownie) o bardzo niskiej skali emisji zanieczyszczeń oraz niskiej lub umiarkowanej potrzebie transportu surowców lub produktów; realizacja nowych zakładów produkcyjnych i rzemieślniczych powinna uwzględniać stosowanie rozwiązań technicznych minimalizujących ujemne skutki prowadzonej działalności na środowisko oraz tworzenie naturalnych izolacji terenów działalności gospodarczych od terenów przyległych,
 - na terenie całej gminy wyklucza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko jako funkcji towarzyszących zabudowie mieszkaniowej lub zlokalizowanych w

- bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.
- w rozwoju działalności gospodarczych należy preferować lokalizacje dobrze dostępne komunikacyjnie, ale poza obszarami objętymi ochroną przyrody i ich sąsiedztwem (w sytuacji, gdy mogłyby zachodzić niekorzystne oddziaływania na obszary chronione).
 - Na obszarach wiejskich zakłada się dalszy rozwój działalności rolniczych dostosowanych do lokalnych uwarunkowań, jako istotnej funkcji społeczno-gospodarczej gminy, przy założeniu promowania wielofunkcyjności, czyli wprowadzaniu pozarolniczych źródeł utrzymania. Rozwój rolnictwa będzie w szczególności następował poprzez: ochronę gleb najwyższych klas, z dopuszczeniem wyłączeń z produkcji w uzasadnionej sytuacji terenów niezbędnych dla rozwoju funkcji gospodarczej i mieszkaniowej, kontynuację intensywnego rolniczego wykorzystania gruntów o dobrej przydatności rolniczej z poszanowaniem zasad ochrony walorów przyrodniczych, w tym zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, oczek wodnych, cieków, itp., docelowe przekształcenie części obszarów rolniczych na tereny o funkcji mieszkaniowych i gospodarczych ale także na tereny rolniczo-leśne z zachowaniem tendencji zalesienia gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa.
 - Wskazuje się możliwość realizacji ogólnodostępnego zagospodarowania turystycznego związanego z rekreacją, wypoczynkiem, turystyką wodną, obsługą ruchu krajoznawczego i edukacją ekologiczną - dopuszcza się rozwój ogólnodostępnego zagospodarowania służącego tym celom (należy uwzględnić ograniczenia wynikające z uwarunkowań przyrodniczych i przepisów szczególnych), a także bazy indywidualnej w postaci ogrodów działkowych i zabudowy letniskowej. W szczególności wskazuje się możliwość zagospodarowania Noteci jako szlaku dla turystyki wodnej – wraz z towarzyszącą infrastrukturą. Realizacja zagospodarowania w obszarach chronionych z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów szczególnych. Na obszarach rolniczych dopuszcza i wspiera się rozwój działalności turystyczno-wypoczynkowych i agroturystyki, związanych z wypoczynkiem pobytowym oraz rekreacją.
 - Dopuszcza się realizację kładek i przejść pieszych oraz rowerowych nad rzeką Noteć, umożliwiających integrację przestrzenną terenów leżących na obu brzegach rzeki, jak też służących sieci ścieżek pieszych i dróg rowerowych o znaczeniu komunikacyjnym i turystyczno-rekreacyjnym - z zastrzeżeniem, że ich konstrukcja nie może być w kolizji z ewentualnym transportowym lub turystycznym wykorzystaniem rzeki.
 - Ustanawia się miasto Barcin jako główny ośrodek obsługi na poziomie lokalnym (gminnym), a miejscowości Piechcin i Mamlicz jako ośrodki uzupełniające. Wskazane miejscowości powinny koncentrować inwestycje z zakresu usług publicznych, z wyjątkiem działalności kulturalnych i działań służących integracji lokalnych społeczności, które powinny być rozwijane w możliwie dużej liczbie miejscowości.
 - W miarę możliwości finansowych należy utrzymać istniejącą sieć usług publicznych (prowadzonych przez Gminę) i dążyć do jej wzbogacania – zarówno poprzez rozwój ilościowy (rozwój infrastruktury w innych miejscowościach) oraz jakościowy (poszerzanie zakresu działalności prowadzonych instytucji). Rozwój infrastruktury należy dostosować do prognozowanych zmian struktur ludności (dotyczy to zwłaszcza rozwoju infrastruktury adresowanej do ludności starszej).
 - Należy wzmacniać funkcje ekologiczne poprzez ograniczanie gospodarki rolnej na terenach nieprzydatnych oraz stopniowe ich zalesianie - dla obszaru całej gminy ustala się zalesianie gruntów o małej przydatności dla rolnictwa (przedstawionych na rysunku Studium), a także dopuszcza się zalesianie innych terenów o małej przydatności dla rolnictwa (nie przedstawionych na rysunku Studium) lub w przypadku, gdy zalesienie miałyby istotne znaczenie środowiskowe. Z zalesień należy wyłączyć tereny leżące w obszarze objętym ochroną w ramach sieci Natura 2000.
 - W stosunku do lasów na terenie całej gminy ustala się zachowanie i odtwarzanie walorów lasu poprzez prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej. Dopuszcza się zmiany przeznaczenia terenów leśnych związane z rozwojem działalności górniczej w obszarze górniczym Bielawy I – na zasadach określonych w dalszej części Studium
 - W stosunku do lasów na terenie całej gminy ustala się ograniczanie lokalizacji zabudowy nie związanej z gospodarką leśną, a także dopuszcza się realizację małej architektury związanej z ogólnodostępną infrastrukturą rekreacyjną i turystyczną.
 - Dla obszaru całej gminy ustala się ochronę przed zalesieniami śródleśnych łąk oraz bagien.
 - Na terenie gminy wyznacza się tereny, w których dopuszcza się rozwój zawodowej energetyki wiatrowej – realizacja elektrowni wiatrowych możliwa wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w granicach którego muszą zawierać się także strefy oddziaływań akustycznych elektrowni wiatrowych, a miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej dopuszcza się wyłącznie w obszarze wskazanym na rysunku studium, obejmującym jednostki 3.3, 4.1 i 5.3 (przy czym w granicach jednostek 4.1 i 5.3 zakazuje się realizacji elektrowni wiatrowych, dopuszczając wyłącznie występowanie oddziaływań akustycznych elektrowni). Szczegółowe zasady realizacji elektrowni wiatrowych określono w rozdziale pt. „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej – energetyka”. Ponadto na terenie całej gminy dopuszcza się realizację małych elektrowni przydomowych, pracujących na potrzeby własne inwestora.

- Oznakowanie i zgłaszanie do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego obiektów o wysokości równej i wyższej niż 100 m powinno być wykonane zgodnie z przepisami odrębnymi.

5. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy określono na podstawie charakteru funkcjonalnego (to znaczy funkcji realizowanych na danym obszarze i ich wzajemnych relacji – zwłaszcza dominującego znaczenia jednej z nich), w poszczególnych częściach gminy. Gmina, mimo iż zajmuje stosunkowo niedużą powierzchnię, charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem przestrzeni, stąd liczba wyróżnionych jednostek struktury przestrzennej (będących jednostkami polityki przestrzennej), jest dość duża.

Na podstawie funkcji pełnionych przez poszczególne części gminy, wyróżniono jednostki:

a) **wielofunkcyjną jednostkę miejską** – gdzie występują zróżnicowane funkcje społeczno-gospodarcze, typowe dla miejskich siedzib gmin – wskazać tu należy przede wszystkim funkcje: usługowe (zarówno usługi publiczne, takie jak administracyjne, związane z oświatą, ochroną zdrowia, kulturą, bezpieczeństwem, jak i komercyjne – związane z handlem i naprawami, usługami materialnymi dla ludności), ale również gospodarcze (rzemiosło i drobny przemysł), transportowe, rekreacyjne, a w części miasta – także rolne; część miasta leżąca w dolinie Noteci pełni funkcje środowiskowe stanowiąc część korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym.

Wielofunkcyjna jednostka miejska dzieli się na mniejsze jednostki funkcjonalne scharakteryzowane w dalszej części opracowania. Wyróżniono 12 jednostek polityki przestrzennej oddających zróżnicowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Jednostka obejmuje miasto w granicach administracyjnych. W kolejnych latach Barcin zachowa swój obecny charakter funkcjonalny i wzmocni rolę lokalnego ośrodka obsługi dla terenu gminy. Miasto nadal cechować się będzie wysoką intensywnością zagospodarowania w terenach zabudowanych i znacznymi powierzchniami terenów niezabudowanych, związanych z doliną Noteci, pełniących funkcje środowiskowe, ekstensywnie wykorzystywanych rolniczo (lub będące nieużytkami) oraz dla rekreacji.

Miasto nie posiada w granicach administracyjnych dużych terenów stanowiących rezerwę pod rozwój zabudowy. Zakłada się więc dalszy rozwój przestrzenny zagospodarowania zarówno poprzez wyznaczenie terenów do przekształceń z dotychczasowej funkcji rolniczej na cele mieszkalnictwa (z towarzyszącymi usługami) jak też wzrost intensywności w granicach istniejącego zagospodarowania.

Zakłada się rewitalizację przestrzeni centrum miasta w celu poprawy warunków zamieszkania, poprawy jakości przestrzeni wspólnych (publicznych), poprawy warunków funkcjonowania usług.

b) **jednostki osadniczo-rolnicze** – obejmują obszary o rolniczym charakterze, o zróżnicowanych warunkach rozwoju rolnictwa, w których rolnictwo jest równorzędną funkcją podstawową (na terenach rolnych dobrej lub umiarkowanej przydatności) lub (na terenach pozostałych) funkcją uzupełniającą wobec działalności gospodarczych pozarolniczych lub funkcji mieszkaniowej związanej z wyjazdami do pracy poza swoją miejscowość. Ze względu na brak ciągłości przestrzennej obszarów osadniczo-rolniczych, na terenie gminy wyróżniono 3 jednostki o takim charakterze: leżąca na północ od Barcina (oznaczona jako 2.1), leżąca na południe od Barcina (oznaczona jako 2.2), leżącą w południowo-wschodniej części gminy (oznaczona jako 2.3).

Głównym założeniem rozwoju jest tu kontynuacja obecnego charakteru (w tym dalsze wykorzystywanie rolnicze terenów o dobrej lub umiarkowanej przydatności) z wzmocnieniem rozwoju działalności pozarolniczych. Funkcja rolnicza traktowana jako równorzędna wiodąca lub jako uzupełniająca (w zależności od predyspozycji dla prowadzenia efektywnej produkcji rolnej). W szczególności ustala się kontynuację rolniczego wykorzystania terenów we władaniu Agencji Nieruchomości Rolnej. Rozwój zagospodarowania na bazie zabudowy istniejącej (uzupełnianie, modernizacja, rozbudowa, przekształcenia, rehabilitacja) oraz poprzez wyznaczenie w sąsiedztwie miasta terenów do rozwoju zabudowy w obszarach dotąd użytkowanych rolniczo (są to tereny lokowania zabudowy mieszkaniowej, towarzyszących usług oraz nieuciążliwych działalności gospodarczych – w sposób dostosowany do lokalnych uwarunkowań środowiskowych oraz możliwości obsługi komunikacyjnej).

W zakresie rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej w jednostkach osadniczo-rolniczych nie określa się preferencji związanych z rodzajem prowadzonych działalności, ale wskazuje się konieczność dostosowania skali, charakteru i uciążliwości do sąsiedztwa terenów mieszkaniowych (wykluczenie możliwości lokalizacji przedsięwzięć kolizyjnych).

c) **jednostki rolniczo-osadnicze** – obejmują obszary o rolniczym charakterze, w których warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa pozwalają na wysokoefektywny rozwój tej funkcji, jako funkcji wiodącej. Na obszarach tych rozwinęły się także inne funkcje – w tym pozarolnicze działalności gospodarcze lub funkcja mieszkaniowa związana z wyjazdami do pracy poza

swoją miejscowość, jednak rolnictwo jest tu działalnością podstawową pod względem gospodarczym (jako źródło dochodów) i społecznym (tożsamość społeczna i zawodowa ludności). Ze względu na brak ciągłości przestrzennej obszarów rolniczo-osadniczych, na terenie gminy wyróżniono 3 jednostki o takim charakterze: leżąca na północny-wschód od Barcina (oznaczona jako 3.1), leżąca na zachód od doliny Noteci i jeziora Wolickiego (oznaczona jako 3.2) oraz leżąca na południe od obszaru górniczego Bielawy I (oznaczona jako 3.3).

Głównym założeniem rozwoju jest tu kontynuacja obecnego charakteru z utrzymywaniem funkcji rolniczej jako wiodącej. Rozwój zagospodarowania na bazie zabudowy istniejącej (uzupełnianie, modernizacja, rozbudowa, przekształcenia, rehabilitacja) - w zakresie osadniczym zakłada się rewaloryzację oraz uzupełnianie istniejącej zabudowy miejscowości, a w znacznie mniejszym zakresie - wyznaczanie nowych terenów mieszkaniowo-usługowych lub z przeznaczeniem rozwoju przedsiębiorczości (przede wszystkim jako kontynuację istniejącej zabudowy miejscowości).

W zakresie rozwoju gospodarki w jednostkach rolniczo-osadniczych wskazuje się preferencje przede wszystkim dla rozwoju przetwórstwa rolnego i usług na rzecz rolnictwa, ale dopuszcza się rozwój wszelkich działalności dostosowanych do warunków środowiskowych, nie stanowiących zagrożenia dla jakości życia mieszkańców i nie kolidujących z dominującym charakterem funkcji rolniczej. W granicach jednostki 3.3. dopuszcza się realizację elektrowni wiatrowych jako funkcji uzupełniającej – na warunkach szczegółowych określonych w innych częściach studium.

d) jednostki przemysłowe – zaliczono tu obszary wielkopowierzchniowej działalności górniczej i przemysłowej związanej z eksploatacją i przetwórstwem surowców dla przemysłu cementowo-wapienniczego oraz obszary nie zagospodarowane przemysłowo, ale już obecnie przeznaczone lub predestynowane do przeznaczenia na cele rozwoju wielkoskalowych (wielkopowierzchniowych) działalności gospodarczych. Ze względu na zróżnicowanie charakteru, wydzielono dwie jednostki przemysłowe: jednostkę leżącą w granicach obszaru górniczego Bielawy I wraz z terenem jego potencjalnego poszerzenia (oznaczona jako 4.1) oraz jednostkę leżącą na północ od obszaru górniczego (oznaczona jako 4.2). W granicach wyróżnionych w Studium jednostek przemysłowych - prowadzi się obecnie działalności przemysłowe, wyznaczono i przeznaczono w mpzp tereny pod rozwój tego typu funkcji, lub też znajdują się tu tereny predestynowane do rozwoju przestrzennego działalności gospodarczych, dotąd o innym przeznaczeniu.

Głównym założeniem jest dalszy rozwój istniejącego przemysłu cementowo-wapienniczego oparty na lokalnie pozyskiwanych surowcach mineralnych oraz stymulowanie rozwoju innych działalności gospodarczych, w tym wielkoskalowych, wymagających znaczącej zajętości terenu, wymagających znacznego poboru energii elektrycznej, wiążących się dużą skalą dowozu surowców i wywozu produktów, potencjalnie mogących powodować różnego rodzaju negatywne oddziaływania wobec środowiska. Jednostka przeznaczona pod rozwój tego rodzaju przedsiębiorczości została wyznaczona w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego zagospodarowania o charakterze przemysłowym, w sąsiedztwie terenów bardzo silnie przekształconych antropogennie, w rejonie łatwo dostępnym komunikacyjnie (dla obsługi jednostki przemysłowej duże znaczenie ma sąsiedztwo drogi wojewódzkiej oraz linii kolejowej), w rejonie łatwej dostępności energii elektrycznej i gazu, a jednocześnie w pewnej izolacji od terenów zamieszkałych (duża powierzchnia jednostki umożliwia strefowanie zabudowy, mające na celu ulokowanie działalności potencjalnie najsilniej negatywnie oddziałujących na ludność w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej).

Część jednostki 4.1 zaliczona została do terenów, w których możliwe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej – przy czym zgodnie z ustaleniami szczegółowymi, zawartymi w rozdziale pt. „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej – energetyka”, w granicach jednostki 4.1 nie dopuszcza się realizacji elektrowni wiatrowych (ze względu na wymaganą odległość od granicy występowania surowców dla przemysłu cementowo-wapienniczego), a więc jednostka 4.1. będzie obszarem poddawanym oddziaływaniom akustycznym, ale elektrownie nie będą lokalizowane w jej granicach.

e) jednostki ekologiczne – zaliczono tu obszary o dominującym znaczeniu funkcji środowiskowych. Wyróżniono trzy jednostki ekologiczne: jednostkę obejmującą dolinę Noteci poniżej (na zachód od) Barcina (oznaczona jako 5.1), jednostkę obejmującą dolinę Noteci powyżej (na wschód od) Barcina (oznaczona jako 5.2) oraz kompleks leśny leżący w południowej części gminy (oznaczony jako 5.3 – jednostka leśna). Wprawdzie są to obszary tylko w części objęte ochroną przyrody, ale należą (zwłaszcza dolina Noteci) do obszarów najcenniejszych pod względem środowiskowym i priorytetem powinno być zachowanie środowiskowego charakteru oraz wzmacnianie potencjału poszczególnych aspektów środowiska. Uwzględniając ogólny charakter gminy (ale także szerszego sąsiedztwa gminy) - silnie przekształcony antropogennie i wykazujący niewiele walorów naturalnych lub zbliżonych do naturalnych – jednostki ekologiczne pełnią ważne funkcje środowiskowe i powinny podlegać ochronie przed degradacją.

W jednostkach leżących w dolinie Noteci dopuszcza się rozwój innych funkcji (zwłaszcza rekreacyjno-turystycznej oraz związanych z organizacją transportu wodnego i turystyki wodnej na Noteci, a w ograniczonym wymiarze – także

mieszkaniowo-usługowej), ale przy założeniu unikania kolizji z funkcjami środowiskowymi. Jednostka 5.1 jest częściowo objęta systemem obszarów chronionych.

Większość jednostki 5.3 zaliczona została do terenów, w których możliwe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej – przy czym ze względu na leśny charakter jednostki, zakłada się, że jednostka 5.3 będzie obszarem poddawanym oddziaływaniom akustycznym, ale elektrownie nie będą lokalizowane w jej granicach.

6. KIERUNKI ZMIAN W W PRZEZNACZENIU TERENÓW

W stosunku do miasta Barcin (Załącznik nr 5) wskazuje się następujące rodzaje przeznaczenia terenu (zagospodarowania i towarzyszących mu funkcji) oraz następujące kierunki zmian w przeznaczeniu terenu:

- *tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej* – część staromiejska pełniąca funkcje usługowe o znaczeniu gminnym – adaptacja z dopuszczeniem realizacji zabudowy usługowej i mieszkaniowej jako kontynuacji i uzupełniania zabudowy istniejącej; dzielnicę staromiejską wskazuje się do rewitalizacji w kierunku wykształcenia atrakcyjnej przestrzeni dla zamieszkania i realizacji potrzeb mieszkańców w zakresie usług,
- *tereny usług publicznych i komercyjnych o znaczeniu gminnym* – w tym zagospodarowanie adaptowane z dopuszczeniem realizacji zabudowy usługowej i innych nieuciążliwych działalności gospodarczych jako kontynuacji i uzupełniania zabudowy istniejącej,
- *tereny zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami* - adaptacja z dopuszczeniem realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami jako kontynuacji i uzupełniania zabudowy istniejącej,
- *tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami* – adaptacja z dopuszczeniem realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami jako kontynuacji i uzupełniania zabudowy istniejącej,
- *tereny przemysłu i rzemiosła* - adaptacja z dopuszczeniem realizacji zabudowy przemysłu i rzemiosła jako kontynuacji i uzupełniania zabudowy istniejącej,
- *tereny realizacji funkcji komunalnych* - ciepłownia, do adaptacji,
- *tereny poprzemysłowe* wskazywane do rekultywacji terenu i rewitalizacji przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych, sportowych – z dopuszczalną adaptacją istniejącego zagospodarowania poprzemysłowego do nowych funkcji; alternatywnie dopuszcza się realizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
- *tereny użytków zielonych i zieleni nieurządzonej w dolinie Noteci* – są to tereny cechujące się niekorzystnymi warunkami gruntowo-wodnymi dla posadawiania zabudowy. Z punktu widzenia gospodarki rolnej są to nieużytki lub tereny ekstensywnych użytków zielonych o niskiej przydatności i małej efektywności gospodarowania. Cechują się bardzo dużą wartością ekologiczną i wchodzą w skład korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym. Częściowo są objęte ochroną w randze użytku ekologicznego, a część jest włączona w granice sieci Natura 2000. Dopuszcza się realizację ogólnodostępnego zagospodarowania służącego rekreacji i wypoczynkowi - ścieżek i tras pieszych i rowerowych z towarzyszącą małą architekturą. Dopuszcza się realizację infrastruktury towarzyszącej związanej z obsługą ruchu turystycznego na drodze wodnej Noteci,
- *tereny cmentarzy oraz teren po zniszczonym cmentarzu żydowskim* – adaptowane,
- *tereny rolne* – adaptowane oraz wskazywane do przekształceń. W stosunku do poszczególnych, wskazanych na rysunku Studium, terenów rolnych dopuszcza się pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu oraz możliwość przekształceń w kierunku rozwoju: zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami, realizacji ogrodów działkowych, w kierunku funkcji gospodarczych, handlowych i usługowych - zgodnie z ustaleniami szczegółowymi zawartymi w dalszej części Studium,
- *tereny garaży* - do estetyzacji zagospodarowania,
- *tereny parków i zieleni miejskiej* – adaptacja, do poprawy zagospodarowania w kierunku zwiększenia atrakcyjności przestrzeni służących rekreacji i integracji społecznej mieszkańców gminy,
- w bezpośrednim sąsiedztwie granic miasta oraz w granicach miasta leżą tereny ogrodów działkowych – integralnie związane z przestrzenią miasta (to znaczy – zarówno działania na terenie ogrodów działkowych jak i w jednostkach sąsiadujących z ogrodami działkowymi powinny być koordynowane ponieważ powodują powstawanie interakcji we wzajemnych relacjach) i obsługujące ludność miasta; pomimo położenia poza granicami miasta, zostały one wskazane na Załączniku nr 5 jako elementy struktury zagospodarowania przestrzeni miasta.

Z powyższego wynika, że na terenie miasta wskazuje się następujące kierunki zmian charakteru i/lub funkcji zagospodarowania:

- rozwój przestrzenny zagospodarowania w ramach poszczególnych jednostek polityki przestrzennej - nowe

zagospodarowanie realizowane jako kontynuacja lub uzupełnianie istniejącej zabudowy, przy zachowaniu zgodności funkcji - *dotyczy wszystkich jednostek o charakterze mieszkaniowym i usługowym,*

- rekultywacja terenu i rewitalizacja przestrzeni przemysłowej poprzez rozwój funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych, sportowych – z dopuszczalną adaptacją istniejącego zagospodarowania przemysłowego do nowych funkcji; alternatywnie dopuszcza się realizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych – *dotyczy terenu po cegielni i byłego wyrobiska,*
- rewitalizacja przestrzeni w kierunku wykształcenia atrakcyjnej przestrzeni dla zamieszkania i realizacji potrzeb mieszkańców w zakresie usług – *dotyczy jednostki staromiejskiej,*
- rewitalizacja przestrzeni, uporządkowanie i estetyzacja zagospodarowania także poprzez wymianę zabudowy, ograniczanie współwystępowania funkcji kolizyjnych – *dotyczy terenu pomiędzy ulicami Dworcową – Lotników a linią kolejową,*
- zmiana użytkowania rolniczego na zabudowę mieszkaniową z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami – *dotyczy terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej w północnej części miasta,*
- zmiana użytkowania rolniczego na ogrody działkowe – *dotyczy terenów rolnych leżących w jednostce 1.5 w sąsiedztwie istniejących ogrodów działkowych,*
- zmiana użytkowania rolniczego w kierunku funkcji gospodarczych, handlowych i usługowych – *dotyczy terenów rolnych położonych w jednostce 1.12,*
- wprowadzenie funkcji turystycznych i rekreacyjnych w obszar doliny Noteci - *dotyczy terenów użytków zielonych i zieleni nieurządzonej w dolinie Noteci,*
- estetyzacja zagospodarowania kompleksów garaży – *dotyczy kompleksów garaży, głównie w południowej części miasta.*

Na obszarach wiejskich gminy (Załącznik nr 4) w Studium wskazuje się tereny, w których:

a) nie nastąpi zmiana funkcji (przeznaczenia terenu), ale zmieni się stan i charakter zagospodarowania, są to:

- tereny istniejącej zabudowy miejscowości (w zabudowie zwartej) oraz jej bezpośredniego sąsiedztwa,
- tereny istniejącej zabudowy miejscowości (w zabudowie ulicowej – rzędowej),
- tereny istniejącej zabudowy o funkcjach gospodarczych ,

b) nastąpi zmiana funkcji (przeznaczenia terenu) oraz stan i charakter zagospodarowania, są to:

- tereny realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi i nieuciążliwymi usługami,
- tereny realizacji zabudowy o funkcjach gospodarczych,
- tereny wskazywane do zalesień,
- tereny, w których dopuszcza się realizację elektrowni wiatrowych

c) nie nastąpi zmiana funkcji (przeznaczenia terenu) i nie nastąpi zmiana stanu i charakteru zagospodarowania – pozostałe tereny, wśród których ze względu na charakter zagospodarowania i użytkowania, na rysunku Studium wskazano:

- tereny istniejącego zagospodarowania o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych,
- tereny, w których prowadzi się działalność górnictwa związaną z eksploatacją surowców dla przemysłu cementowo-wapienniczego.

W stosunku do obszarów wiejskich gminy wskazuje się następujące kierunki zmian w przeznaczeniu i zagospodarowaniu terenu:

a) tereny istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie zwartej oraz jej bezpośredniego sąsiedztwa.

Dopuszcza się uzupełnienia, rozbudowę, przebudowę, przekształcenia i rehabilitację istniejącej zabudowy oraz rozwój nowej zabudowy harmonijnie dostosowanej pod względem formy i funkcji poprzez kontynuację istniejącej zabudowy zwartej miejscowości.

Dopuszcza się funkcje: mieszkaniową z towarzyszącymi usługami, nieuciążliwe funkcje gospodarcze, zabudowę zagrodową i związaną z prowadzeniem działalności rolniczej.

Na rysunku Studium tereny te są wskazane jako „tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zwartej zabudowy miejscowości)”

Powyższe dotyczy miejscowości o zwartej zabudowie, w których dalszy rozwój zabudowy będzie służył celowi koncentracji zagospodarowania oraz koncentracji ludności. Obecnie są to obszary wykazujące znaczne rezerwy dla dalszego rozwoju zabudowy przy nie poszerzaniu granic istniejącej zabudowy lub ich nieznacznemu poszerzeniu poprzez kontynuację zabudowy zwartej. Wyklucza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).

b) tereny istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie ulicowej (rzędowej) .

Dopuszcza się uzupełnienia, rozbudowę, przebudowę, przekształcenia i rehabilitację istniejącej zabudowy oraz rozwój nowej zabudowy harmonijnie dostosowanej pod względem formy i funkcji poprzez wykorzystanie niezabudowanych terenów pomiędzy istniejącą zabudową (następując zwiększenie intensywności zagospodarowania przy zachowaniu granic terenów zabudowanych).

Dopuszcza się funkcje: mieszkaniową z towarzyszącymi usługami, nieuciążliwe funkcje gospodarcze, zabudowę zagrodową i związaną z prowadzeniem działalności rolniczej.

Na rysunku Studium tereny te są wskazane jako „tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie ulicowej (rzędowej))”

Powyższe dotyczy dosyć licznych miejscowości charakteryzujących się zabudową zrealizowaną wzdłuż dróg – są to obszary stosunkowo mało intensywnie zagospodarowane, ale jednocześnie wykazujące predyspozycje dla rozwoju zabudowy ze względu na dobrą dostępność komunikacyjną oraz łatwość podłączenia urządzeń infrastruktury technicznej. Zabudowa terenów pozostających pomiędzy istniejącą zabudową, pozwala w każdym z wyznaczonych terenów zwiększyć intensywność zagospodarowania 2-4-krotnie przy zachowaniu istniejących granic zabudowy. Dalszy rozwój zabudowy będzie służył celowi koncentracji zagospodarowania oraz koncentracji ludności. Wyklucza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).

c) tereny realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi i nieuciążliwymi usługami

Dopuszcza się funkcje: mieszkaniową z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami.

Na rysunku Studium tereny te są wskazane jako „tereny realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi i nieuciążliwymi usługami”.

Powyższe dotyczy terenów wyznaczonych w miejscowościach: Wolice, Barcin-Wieś i Młodocin - wskazywanych do zmiany obecnego rolniczego przeznaczenia na cel zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami nieuciążliwymi. Tereny te stanowią kontynuację terenów zagospodarowanych. Są to tereny wykazujące już obecnie dużą presję w kierunku rozwoju mieszkalnictwa (zwłaszcza Wolice, Barcin-Wieś), dobrze predestynowane do rozwoju tej funkcji ze względu na dobrą dostępność komunikacyjną, łatwość podłączenia sieci infrastruktury technicznej oraz nie wykazujące przeciwwskazań fizjograficznych.

Wyklucza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).

d) tereny istniejącej zabudowy o funkcjach gospodarczych

Dopuszcza się uzupełnienia, rozbudowę, przebudowę, przekształcenia i rehabilitację istniejącej zabudowy oraz rozwój nowej zabudowy poprzez kontynuację zabudowy istniejącej.

Dopuszcza się funkcje: usługowe, produkcyjne, składów i magazynów oraz infrastruktury technicznej.

Na rysunku Studium tereny te są wskazane jako „tereny zabudowy o funkcjach gospodarczych”

Powyższe dotyczy terenów istniejącej zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów oraz dotąd niezagospodarowanych terenów przeznaczonych na te cele w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. **Ponadto na rysunku studium wskazano także obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.**

e) tereny realizacji zabudowy o funkcjach gospodarczych

Dopuszcza się funkcje: usługowe, produkcyjne, składów i magazynów oraz infrastruktury technicznej.

Na rysunku Studium tereny te są wskazane jako „tereny realizacji zabudowy o funkcjach gospodarczych”

Powyższe dotyczy terenów w jednostce 4.2 położonych w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 251, wskazywanych do zmiany obecnego rolniczego przeznaczenia na cele zabudowy produkcyjnej, usługowej, składów i magazynów oraz infrastruktury technicznej.

Dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

f) tereny zagospodarowania o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych

Dopuszcza się uzupełnienia, rozbudowę, przebudowę, przekształcenia i rehabilitację istniejącej zabudowy oraz rozwój nowej zabudowy poprzez kontynuację zabudowy istniejącej. Zakaz zmiany przeznaczenia na funkcje nie związane z rekreacją lub wypoczynkiem.

Na rysunku Studium tereny te są wskazane jako „tereny zagospodarowania o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych”. Powyższe dotyczy terenów użytkowanych jako rodzinne ogrody działkowe, terenów wskazanych w mpzp na cel zabudowy letniskowej oraz ogólnodostępnych przestrzeni służących rekreacji (parki, oraz tereny zieleni w zabudowie mieszkaniowej pełniące funkcje rekreacyjne).

Wyklucza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).

g) tereny prowadzenia działalności górniczej „Barcin-Piechcin-Pakość”

Dotyczy obszaru prowadzenia koncesjonowanej działalności górniczej „Barcin-Piechcin-Pakość”, dla którego nie zakłada się w przewidywalnej przyszłości zakończenia prowadzenia działalności i przeprowadzenia rekultywacji.

h) tereny wskazywane do zalesień

Dotyczy terenów wskazanych do zalesień określonych na rysunku Studium. Ponadto dopuszcza się zalesienia terenów nie wskazanych na rysunku Studium jako tereny do zalesień, a wykazujących niską przydatność dla rolnictwa lub terenów, w których zalesienie jest optymalną formą zagospodarowania ze względów środowiskowych. Z zalesień należy wyłączyć tereny leżące w obszarze objętym ochroną w ramach sieci Natura 2000. Ponadto dopuszcza się zalesianie wyrobisk poeksploatacyjnych oraz terenu po składowisku odpadów komunalnych – jako formę ich rekultywacji.

i) tereny dopuszczalnej realizacji elektrowni wiatrowych

Wskazane na rysunku Studium „tereny, na których dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z terenami stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - tereny realizacji nowych urządzeń wraz z ich strefami ochronnymi” wyznacza maksymalny zasięg terenów, w których możliwe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej. Mpszp na cele energetyki wiatrowej obejmuje co najmniej zasięg izofony 40dB, to znaczy obszar, w którym hałas emitowany przez elektrownie wiatrowe przekracza normę dla miejsc zamieszkania. Szczegółowe zasady realizacji elektrowni wiatrowych określono w rozdziale pt. „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej – energetyka”. W granicach jednostki 4.1 zakazuje się realizacji elektrowni wiatrowych, a więc dopuszcza się wyłącznie występowanie oddziaływań akustycznych elektrowni.

j) tereny dla których nie przewiduje się zmiany charakteru zagospodarowania i pełnionych funkcji

Pozostałe obszary nie wskazane wcześniej (nie zaliczone do pozostałych kategorii i nie objęte ustaleniami szczegółowymi Studium) - przewidywane do zachowania obecnych funkcji i charakteru.

7. SZCZEGÓŁOWE USTALENIA DOTYCZĄCE JEDNOSTEK POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Dla poszczególnych jednostek polityki przestrzennej, niniejsze Studium przyjmuje następujące ustalenia szczegółowe:

1. Wielofunkcyjna jednostka miejska

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – funkcje usługowe o charakterze ogólnogminnym i lokalnym (miejskim) oraz funkcja mieszkaniowa
- funkcja uzupełniająca – przemysł i rzemiosło.

Na terenie miasta dokonuje się dalszych podziałów struktury przestrzennej - wyróżnia się następujące jednostki polityki przestrzennej i ustala się wobec nich następujące szczegółowe zasady rozwoju i zagospodarowania, uszczegóławiające ustalenia ogólne:

1.1. Jednostka staromiejska

charakter jednostki:

- jednostka obejmująca starą część miasta o zróżnicowanym charakterze funkcjonalnym (wielofunkcyjna),
- w znacznej części objęta strefami ochrony konserwatorskiej,

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – mieszkaniowa, usługowa,
- funkcje uzupełniające – nieuciążliwe funkcje gospodarcze, funkcje rekreacyjne związane z zagospodarowaniem Noteci jako drogi wodnej o charakterze turystycznym,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- porządkowanie istniejącej zabudowy w kierunku eliminacji zabudowy substandardowej oraz eliminacji działalności o dużej skali niekorzystnych oddziaływań na jakość życia mieszkańców i stan środowiska,
- jednostka wskazująca do kompleksowej rewitalizacji przestrzeni w kierunku wykształcenia atrakcyjnej przestrzeni dla zamieszkania i realizacji potrzeb mieszkańców w zakresie usług,
- rozwój zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami oraz rozwój usług – poprzez uzupełnianie lub wymianę istniejącej zabudowy,
- dopuszcza się realizację zagospodarowania związanego z rozwojem funkcji turystycznej na Noteci – to znaczy przystani z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze ruchu,
- rozwój podstawowej infrastruktury technicznej służącej wyeliminowaniu emisji zanieczyszczeń,
- ograniczenia związane z położeniem w obrębie stref ochrony konserwatorskiej wynikające z przepisów szczególnych,
- realizacja wyłącznie zabudowy o wysokich walorach architektonicznych,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych),
- preferencja dla zabudowy o charakterze usługowym, służącej realizacji funkcji miastotwórczych,
- zakaz przekształceń terenów zieleni,
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z przepisów szczególnych. Tylko w szczególnych przypadkach Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią oraz jeśli zwolnienie nie spowoduje zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, może zwolnić od ww. zakazów,

1.2. Jednostka usługowa

charakter jednostki:

- jednostka koncentrująca usługi publiczne i komercyjne (administracyjne, oświatowe, sakralne, handlowe – w tym targowisko, teren dworca autobusowego, itp.),

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – usługowa, w tym obsługa ludności całej gminy w zakresie funkcji administracyjnych i komunikacyjnych,
- funkcje uzupełniające – mieszkaniowa i nieuciążliwe rzemiosło,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- adaptacja istniejącej zabudowy,
- dalszy rozwój usług centrotwórczych,
- rozwój podstawowej infrastruktury technicznej służącej ograniczaniu emisji zanieczyszczeń,
- ograniczenia związane z położeniem w obrębie stref ochrony konserwatorskiej wynikające z przepisów szczególnych,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).

1.3. Jednostka zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

charakter jednostki:

- jednostka obejmująca południowo-wschodnią część miasta – teren istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami (Osiedle Kujawy),
- jednostka wykazuje ograniczone rezerwy terenowe pod kontynuację powyższej funkcji – przede wszystkim poprzez uzupełnianie i kontynuację zabudowy istniejącej,

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – mieszkaniowa,
- funkcje uzupełniające – nieuciążliwe usługi i handel, funkcja rekreacyjna

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- adaptacja istniejącej zabudowy,

- dopuszcza się realizację nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- rozwój nieuciążliwych usług,
- rozwój przestrzeni publicznych, terenów sportu i rekreacji,
- estetyzacja przestrzeni wielorodzinnego osiedla mieszkaniowego,
- ograniczenia związane z położeniem w obrębie stref ochrony konserwatorskiej wynikające z przepisów szczególnych,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).

1.4. Jednostka zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

charakter jednostki:

- jednostka obejmująca południowo-zachodnią część miasta – teren istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami,
- jednostka wykazuje ograniczone rezerwy terenowe pod kontynuację powyższej funkcji – przede wszystkim poprzez uzupełnianie i kontynuację zabudowy istniejącej,

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – mieszkaniowa,
- funkcje uzupełniające – nieuciążliwe usługi i handel,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- adaptacja istniejącej zabudowy,
- dalszy rozwój zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami poprzez uzupełnianie i kontynuację zabudowy istniejącej,
- rozwój podstawowej infrastruktury technicznej służącej wyeliminowaniu emisji zanieczyszczeń.
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).

1.5. Jednostka wielofunkcyjna

charakter jednostki:

- jednostka obejmuje południowo-wschodnią część miasta pomiędzy ulicami Dworcową i Lotników a linią kolejową,
- jest to jednostka wielofunkcyjna – do rewitalizacji przestrzeni, uporządkowania i estetyzacji zagospodarowania także poprzez wymianę zabudowy, ograniczania współwystępowania funkcji kolizyjnych,

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – komunalne (ciepłownia) oraz gospodarcze (w tym usługowe), komunikacyjne (zespołu garaży), rekreacyjna (teren ogrodów działkowych),
- funkcje uzupełniające – rolnicza,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- pożądanym jest sporządzenie koncepcji zagospodarowania i wykorzystania terenu, będącej podstawą działań w tym kierunku. W koncepcji należy uwzględnić:
 - adaptację ciepłowni, którą należy zmodernizować w kierunku ograniczania emisji zanieczyszczeń oraz dokonać estetyzacji zagospodarowania,
 - adaptację zabudowań i urządzeń stacji kolejowej,
 - adaptację ogrodów działkowych,
 - poszerzenie terenów ogrodów działkowych w kierunku południowym, poprzez przekształcenie terenów rolnych,
 - planowany przebieg drogi wojewódzkiej – obwodnicy miasta w ciągu drogi nr 254,
 - w stosunku do pozostałych terenów dopuszcza się zmianę przeznaczenia – w kierunku realizacji funkcji nieuciążliwych usług, handlu, nieuciążliwej drobnej wytwórczości,
- docelowe skanalizowanie ogrodów działkowych,
- przy wprowadzaniu nowych funkcji należy uwzględnić sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej oraz terenów ogrodów działkowych – noworealizowana zabudowa zarówno pod względem formy, jak i funkcji nie może obniżać jakości życia mieszkańców terenów sąsiednich oraz standardu wypoczynku w ogrodach

działkowych.

1.6, 1.7 i 1.8. Jednostki zabudowy mieszkaniowej

charakter jednostki:

- jednostki obejmujące północną część miasta, będące miejscem lokalizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami i predestynowane do kontynuacji tej funkcji poprzez przekształcanie terenów użytkowanych rolniczo,

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – mieszkaniowa,
- funkcje uzupełniające – nieuciążliwe usługi i handel,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- adaptacja istniejących i dalszy rozwój przestrzenny terenów zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami na dotychczasowych terenach rolnych,
- ograniczenia związane z położeniem w strefie zbocza wysoczyzny oraz w jego sąsiedztwie – konieczność uwzględnienia ochrony stabilności zbocza przy realizacji zagospodarowania,
- ograniczenia związane z położeniem w obrębie stref ochrony konserwatorskiej wynikające z przepisów szczególnych,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz tych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których ustala się obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).

1.9. Jednostka o funkcjach ekologicznych

charakter jednostki:

- jednostka obejmująca dolinę Noteci w środkowo-zachodniej części miasta,
- stanowi fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym,
- ze względu na warunki gruntowo-wodne nie wykazuje predyspozycji dla lokalizacji zabudowy,

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – ekologiczna – fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, obszar o dużym znaczeniu środowiskotwórczym, leżący w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk PLH040028,
- funkcje uzupełniające – rekreacyjna; rolnicza (ekstensywne wykorzystanie użytków zielonych)

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- dopuszcza się wykorzystywanie dotychczasowych terenów rolnych w formie ekstensywnie prowadzonych użytków zielonych z zastrzeżeniem umożliwienia penetracji rekreacyjnej (urządzenia tras pieszych i rowerowych),
- ograniczenia związane z położeniem w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk PLH040028,
- dopuszcza się rozwój infrastruktury związanej z obsługą ruchu turystycznego na drodze wodnej Noteci – to znaczy przystani z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze ruchu,
- dopuszcza się rozwój infrastruktury służącej edukacji ekologicznej (urządzenie tras, mała architektura, itp.),
- dopuszcza się realizację zagospodarowania służącego rekreacji i wypoczynkowi, w tym tras pieszych, ścieżek rowerowych, nieutwardzonych placów i boisk, miejsc służących integracji społecznej, małej architektury służącej funkcji podstawowej, itp. – realizacja zagospodarowania powinna uwzględniać warunki wodno-gruntowe oraz położenie w granicach PLH040028,
- ograniczenia związane z położeniem w obszarze zagrożonym podtopieniami,
- ograniczenia związane z położeniem w obszarze o niesprzyjających warunkach gruntowo-wodnych dla realizacji zabudowy,
- ograniczenia związane z położeniem w obszarze o wysokim ryzyku zanieczyszczenia wód gruntowych i podziemnych.

1.10. Jednostka o funkcjach rekreacyjnych i ekologicznych

charakter jednostki:

- jednostka obejmująca dolinę Noteci w środkowo-wschodniej części miasta,
- stanowi fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym

- w granicach jednostki leży użytek ekologiczny,
- w granicach jednostki znajduje się park miejski,

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – rekreacyjna – obejmuje teren parku miejskiego,
- funkcje uzupełniające – ekologiczna – fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, obszar o dużym znaczeniu środowiskotwórczym, w granicach jednostki leży użytek ekologiczny; rolnicza (ekstensywne wykorzystanie użytków zielonych)

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- dopuszcza się wykorzystywanie dotychczasowych terenów rolnych w formie ekstensywnie prowadzonych użytków zielonych z zastrzeżeniem umożliwienia penetracji rekreacyjnej (urządzenia tras pieszych i rowerowych),
- dopuszcza się rozwój infrastruktury służącej edukacji ekologicznej (urządzenie tras, mała architektura, itp.),
- dopuszcza się realizację zagospodarowania służącego rekreacji i wypoczynkowi, w tym tras pieszych, ścieżek rowerowych, nieutwardzonych placów i boisk, miejsc służących integracji społecznej, małej architektury służącej funkcji podstawowej, itp.,
- ograniczenia związane z objęciem części obszaru granicami użytku ekologicznego,
- ograniczenia związane z położeniem w obszarze o niesprzyjających warunkach gruntowo-wodnych dla realizacji zabudowy,
- ograniczenia związane z położeniem w obszarze zagrożonym podtopieniami,
- ograniczenia związane z położeniem w obszarze o wysokim ryzyku zanieczyszczenia wód gruntowych i podziemnych.

1.11. Jednostka obejmująca teren byłej cegielni oraz wyrobiska

charakter jednostki:

- jednostka obejmująca teren byłej cegielni oraz wyrobiska

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- teren do przekształceń – rekultywacja terenu i rewitalizacja przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych, sportowych – z dopuszczalną adaptacją istniejącego zagospodarowania przemysłowego do nowych funkcji,
- alternatywnie dopuszcza się realizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- tereny poeksploatacyjne łącznie z istniejącym zagospodarowaniem o charakterze przemysłowym wskazuje się do rekultywacji i rewitalizacji w kierunku rozwoju funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych i sportowych. Wskazuje się celowość sporządzenia koncepcji zagospodarowania i wykorzystania terenu, będącej podstawą działań w tym kierunku. Dopuszcza się realizację komunalnych oraz komercyjnych usług z zakresu sportu i rozrywki, w tym tworzenie: parku miejskiego, parku rozrywki, torów do sportów motorowych, urządzenie zbiorników wodnych z zagospodarowaniem linii brzegowej służącej rekreacji (np. sportom wodnym). W przypadku braku możliwości rekultywacji w kierunku sportu i rekreacji, dopuszcza się alternatywnie zagospodarowanie w kierunku wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
- ograniczenia związane z położeniem w sąsiedztwie zbocza wysoczyzny – konieczność uwzględnienia ochrony stabilności zbocza przy przeprowadzaniu prac rekultywacyjnych oraz realizacji zagospodarowania,
- przy wprowadzaniu nowych funkcji należy uwzględnić sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej oraz cmentarza objętego ochroną konserwatorską – poprzez eliminowanie możliwości zaistnienia kolizji z powyższym zagospodarowaniem.

1.12. Jednostka rolnicza

charakter jednostki:

- tereny rolne leżące na południe od linii kolejowej,

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – rolnicza; dopuszcza się zmianę funkcji rolniczej w kierunku funkcji gospodarczych, handlowych i usługowych

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- dopuszcza się jednostka wskazywana do przekształceń w kierunku funkcji gospodarczych, handlowych i usługowych,
- kontynuacja działalności rolniczych do czasu dokonania przekształceń.

2.1. Jednostka osadniczo-rolnicza północna

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – równorzędne funkcje dominujące: mieszkaniowa, rolnicza, gospodarcza
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-wypoczynkowa,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- ograniczenie realizacji nowej zabudowy rozproszonej, to znaczy zabudowy poza granicami terenów określonych na Załączniku nr 4 jako „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie zwartej oraz jej bezpośredniego sąsiedztwa” oraz „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie ulicowej (rzędowej)” oraz „obszary realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi i nieuciążliwymi usługami”,
- kontynuacja rolniczego wykorzystania terenów rolnych należących do Agencji Nieruchomości Rolnych,
- dla terenów Agencji Nieruchomości Rolnych nie przewiduje się zmiany rolniczego sposobu użytkowania terenów, określa się dla nich wyłącznie funkcję związaną z produkcją rolną,
- zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej w strefie uciążliwości akustycznej istniejącej elektrowni wiatrowej,
- zalesianie terenów o niskiej przydatności rolniczej – wg Załącznika nr 4,
- zakaz zmiany przekształcenia terenów służących celom rekreacyjno-wypoczynkowym,
- dopuszcza się realizację ogólnodostępnej (zarówno publicznej, jak i komercyjnej) infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi,
- dopuszcza się poszerzanie granic obszarów chronionych – w tym objęcie ochroną w randze parku krajobrazowego (zgodnie z zadaniem publicznym nr 42 o znaczeniu ponadlokalnym wynikającym z planu zagospodarowania przestrzennego województwa),

2.2. Jednostka osadniczo-rolnicza południowa

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – równorzędne funkcje dominujące: mieszkaniowa, rolnicza, gospodarcza
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-wypoczynkowa,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- ograniczenie realizacji nowej zabudowy rozproszonej, to znaczy zabudowy poza granicami terenów określonych na Załączniku nr 4 jako „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie zwartej oraz jej bezpośredniego sąsiedztwa” oraz „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie ulicowej (rzędowej)” oraz „obszary realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi i nieuciążliwymi usługami”,
- kontynuacja rolniczego wykorzystania terenów rolnych należących do Agencji Nieruchomości Rolnych,
- dla terenów Agencji Nieruchomości Rolnych nie przewiduje się zmiany rolniczego sposobu użytkowania terenów, określa się dla nich wyłącznie funkcję związaną z produkcją rolną,
- zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej w strefach uciążliwości akustycznej istniejących elektrowni wiatrowych,
- zakaz zmiany przekształcenia terenów służących celom rekreacyjno-wypoczynkowym,
- zagospodarowanie w strefie ujęcia wody w Wolicach – na podstawie przepisów odrębnych,
- dopuszcza się realizację ogólnodostępnej (zarówno publicznej, jak i komercyjnej) infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi,
- w granicach obszaru chronionego krajobrazu realizacja zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi regulującymi funkcjonowanie obszaru chronionego,
- dopuszcza się poszerzanie granic obszarów chronionych – w tym objęcie ochroną w randze parku krajobrazowego (zgodnie z zadaniem publicznym nr 42 o znaczeniu ponadlokalnym wynikającym z planu zagospodarowania przestrzennego województwa),

2.3. Jednostka osadniczo-rolnicza południowo-wschodnia

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – równorzędne funkcje dominujące: mieszkaniowa, rolnicza, gospodarcza, usługowa (Piechcin jako uzupełniający ośrodek obsługi)
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-wypoczynkowa,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- ograniczenie realizacji nowej zabudowy rozproszonej, to znaczy zabudowy poza granicami terenów określonych na Załączniku nr 4 jako „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie zwartej oraz jej bezpośredniego sąsiedztwa” oraz „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie ulicowej (rzędowej)”,
- kontynuacja rolniczego wykorzystania terenów rolnych należących do Agencji Nieruchomości Rolnych,
- dla terenów Agencji Nieruchomości Rolnych nie przewiduje się zmiany rolniczego sposobu użytkowania terenów, określa się dla nich wyłącznie funkcję związaną z produkcją rolną,
- kontynuacja koncesjonowanej eksploatacji kopalni – z możliwością poszerzania działalności na warunkach wynikających z przepisów szczególnych,
- dopuszcza się realizację ogólnodostępnej (zarówno publicznej, jak i komercyjnej) infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi.

3.1. Jednostka rolniczo-osadnicza północna

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – rolnictwo,
- funkcje uzupełniające – mieszkaniowa, gospodarcza, usługowa (Mamlicz jako uzupełniający ośrodek obsługi)

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- ograniczenie realizacji nowej zabudowy rozproszonej, to znaczy zabudowy poza granicami terenów określonych na Załączniku nr 4 jako „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie zwartej oraz jej bezpośredniego sąsiedztwa” oraz „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie ulicowej (rzędowej)”,
- zalesianie terenów o niskiej przydatności rolniczej – wg Załącznika nr 4,
- zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej w strefach uciążliwości akustycznej istniejących elektrowni wiatrowych,
- dopuszcza się realizację ogólnodostępnej (zarówno publicznej, jak i komercyjnej) infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi,

3.2. Jednostka rolniczo-osadnicza zachodnia

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – rolnictwo,
- funkcje uzupełniające – mieszkaniowa, gospodarcza,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- ograniczenie realizacji nowej zabudowy rozproszonej, to znaczy zabudowy poza granicami terenów określonych na Załączniku nr 4 jako „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie zwartej oraz jej bezpośredniego sąsiedztwa” oraz „obszary istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie ulicowej (rzędowej)” oraz „obszary realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi i nieuciążliwymi usługami”,
- zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej w strefach uciążliwości akustycznej istniejących elektrowni wiatrowych,
- dopuszcza się realizację ogólnodostępnej (zarówno publicznej, jak i komercyjnej) infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi,
- dopuszcza się poszerzanie granic obszarów chronionych – w tym objęcie ochroną w randze parku krajobrazowego (zgodnie z zadaniem publicznym nr 42 o znaczeniu ponadlokalnym wynikającym z planu zagospodarowania przestrzennego województwa),

3.3. Jednostka rolniczo-osadnicza południowa

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – rolnictwo,
- funkcja uzupełniająca – mieszkaniowa, produkcja energii elektrycznej z elektrowni wiatrowych

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- przy realizacji nowego zagospodarowania należy uwzględnić położenie w granicach terenu górniczego
- częściowe ograniczanie realizacji nowej zabudowy – ze względu na utrudnione warunki obsługi ludności w zakresie zadań publicznych należy przeciwdziałać zwiększaniu liczby ludności miejscowości Szeroki Kamień,
- dopuszcza się realizację ogólnodostępnej (zarówno publicznej, jak i komercyjnej) infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi,
- na terenie jednostki dopuszcza się realizację elektrowni wiatrowych - na warunkach szczegółowych określonych w rozdziale pt. „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej – energetyka”

4.1. Jednostka przemysłowa – obszar górniczy „Bielawy I” wraz z terenem jego potencjalnego poszerzenia

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominujące funkcje – obszar prowadzenia działalności górniczej,
- dopuszcza się rozwój innych działalności nie kolidujących z funkcją dominującą, zgodnie z przepisami odrębnymi;

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- realizacja zagospodarowania na podstawie przepisów odrębnych oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- dopuszcza się zmiany przeznaczenia terenów rolnych i leśnych w związku z poszerzaniem działalności górniczej
- w granicach jednostki wyznacza się teren potencjalnego poszerzenia obecnego obszaru górniczego „Bielawy I”
- w granicach jednostki dopuszcza się zmianę sposobu użytkowania terenów rolnych wskazanych na rysunku Studium jako „pozostałe tereny - dla których nie wskazuje się zmiany funkcji oraz charakteru zagospodarowania”
- południowa część jednostki znajduje się w granicach terenów dopuszczalnej realizacji elektrowni wiatrowych oraz oddziaływania generowanego przez elektrownie, przy czym zgodnie z warunkami szczegółowymi określonymi w rozdziale pt. „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej – energetyka”, w granicach jednostki 4.1 zakazuje się realizacji elektrowni wiatrowych, a więc dopuszcza się wyłącznie występowanie oddziaływań akustycznych – tak więc w ramach „terenów dopuszczalnej realizacji elektrowni wiatrowych oraz oddziaływania generowanego przez elektrownie” jest to obszar możliwego oddziaływania generowanego przez siłownię

4.2. Jednostka przemysłowa – obszar aktywizacji gospodarczej

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – funkcje gospodarcze (w tym przemysł),
- funkcja uzupełniająca – rolnicza,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- dopuszcza się realizację zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów oraz infrastruktury technicznej, w tym przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- ograniczenie realizacji zabudowy mieszkaniowej – ze względu na uciążliwe sąsiedztwo funkcji przemysłowych oraz infrastruktury elektroenergetycznej, należy unikać realizacji zabudowy mieszkaniowej,
- kierunki produkcji rolniczej należy dostosować do charakteru oddziaływań prowadzonych w sąsiedztwie działalności gospodarczych,
- **wskazuje się obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW. Wobec istniejącej i projektowanej sieci gazowej obowiązują ograniczenia w użytkowaniu obszaru wynikające z obowiązujących stref kontrolowanych gazociągów zgodne z przepisami odrębnymi. Zagospodarowanie terenów w obszarze planu musi uwzględniać istniejące i projektowane sieci infrastruktury technicznej, z zachowaniem odległości od tych sieci wymaganych przepisami odrębnymi i normami. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących powodować uszkodzenie gazociągu.**

5.1. Jednostka ekologiczna – dolina Noteci zachodnia

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – środowiskowa (korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym),
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-turystyczna (niekolidująca z celami ochrony dla obszaru PLH040028), mieszkaniowa,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- w granicach obszaru chronionego krajobrazu realizacja zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi regulującymi funkcjonowanie obszaru chronionego,
- w granicach obszaru włączonego do sieci Natura 2000 realizacja zagospodarowania zgodnie z założeniami ochrony powyższego obszaru,
- dopuszcza się poszerzanie granic obszarów chronionych – w tym objęcie ochroną w randze parku krajobrazowego (zgodnie z zadaniem publicznym nr 42 o znaczeniu ponadlokalnym wynikającym z planu zagospodarowania przestrzennego województwa),
- unikanie realizacji zagospodarowania kolidującego z dominującą funkcją środowiskową,
- Jezioro Wolickie jest w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego wskazane do rekultywacji (Zadanie publiczne o znaczeniu ponadlokalnym nr 52: Rekultywacja zdegradowanych jezior z należyтым rozpoznaniem uwarunkowań i celowości takich zabiegów, w szczególności: [...] Wolickiego [...]),
- dopuszcza się realizację nieuciążliwego zagospodarowania mieszkaniowego i usługowego,
- dopuszcza się realizację nieuciążliwego zagospodarowania związanego z funkcją rekreacji i wypoczynku o charakterze ogólnodostępnym (zarówno publicznego, jak i komercyjnego),
- dopuszcza się realizację zagospodarowania związanego z transportowym i turystycznym wykorzystaniem Noteci i jeziora Wolickiego,
- dopuszcza się kontynuację rolniczego wykorzystania gruntów pod warunkiem podporządkowania zasadom

- priorytetu funkcji ochrony przyrody,
- szczególna ochrona walorów krajobrazu,
- możliwość realizacji nieuciążliwego zagospodarowania związanego z funkcją rekreacji i wypoczynku o charakterze ogólnodostępnym oraz edukacji ekologicznej,
- dopuszcza się gospodarcze wykorzystywanie istniejących kompleksów leśnych przy pełnym zachowaniu reżimów ochronnych wynikających z położenia w granicach obszaru chronionego krajobrazu,

5.2. Jednostka ekologiczna – dolina Noteci wschodnia

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – środowiskowa (korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym),
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-turystyczna, mieszkaniowa,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- unikanie realizacji zagospodarowania kolidującego z dominującą funkcją środowiskową,
- dopuszcza się realizację nieuciążliwego zagospodarowania mieszkaniowego i usługowego,
- dopuszcza się realizację nieuciążliwego zagospodarowania związanego z funkcją rekreacji i wypoczynku o charakterze ogólnodostępnym (zarówno publicznego, jak i komercyjnego),
- dopuszcza się realizację zagospodarowania związanego z transportowym i turystycznym wykorzystaniem Noteci i jeziora Sadłogoszcz,
- dopuszcza się kontynuację rolniczego wykorzystania gruntów pod warunkiem podporządkowania zasadom priorytetu funkcji ochrony przyrody,
- szczególna ochrona walorów krajobrazu,
- możliwość realizacji nieuciążliwego zagospodarowania związanego z funkcją rekreacji i wypoczynku o charakterze ogólnodostępnym oraz edukacji ekologicznej,
- nakazuje się zachowanie i wzbogacanie funkcji lasów, zwłaszcza funkcji ekologicznych, poprawę stanu sanitarnego lasów, zapobieganie degradacji i zanieczyszczeniu lasów,

5.3. Jednostka ekologiczna - leśna – południowa

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – środowiskowa,
- funkcja uzupełniająca – rekreacyjna,

zasady rozwoju i zagospodarowania:

- należy ograniczać i kompensować skutki degradacji kompleksu leśnego wynikające z sąsiedztwa obszaru działalności górniczej,
- zakaz realizacji zabudowy kubaturowej niezwiązanej z gospodarką leśną,
- dopuszcza się realizację nieuciążliwego zagospodarowania związanego z funkcją rekreacji i wypoczynku o charakterze ogólnodostępnym (zarówno publicznego, jak i komercyjnego),
- dopuszcza się gospodarcze wykorzystywanie kompleksów leśnych,
- nakazuje się zachowanie i wzbogacanie funkcji lasów, zwłaszcza funkcji ekologicznych, poprawę stanu sanitarnego lasów, zapobieganie degradacji i zanieczyszczeniu lasów,
- większa część jednostki znajduje się w granicach terenów dopuszczalnej realizacji elektrowni wiatrowych oraz oddziaływania generowanego przez elektrownie, przy czym ze względu na leśny charakter jednostki, zakłada się, że jednostka 5.3 będzie obszarem poddawany oddziaływaniom akustycznym, ale elektrownie nie będą lokalizowane w jej granicach.

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA. TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

1. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA

Niniejsze Studium (zgodnie z Załącznikami nr 4 i nr 5 – rysunkiem Studium dla obszarów wiejskich i dla miasta) ustala obszary dla których, ze względu na konieczność stworzenia warunków dla rozwoju gminy, wskazuje się potrzebę sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Granice obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zostaną ostatecznie określone na etapie podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia w/w planów. Na obszarach wiejskich dopuszczalne są korekty granic obszarów oznaczonych na rysunku Studium – możliwe korekty wyłącznie o charakterze technicznym, związane z

doprecyzowaniem granic (uwzględnienie naturalnych granic przyrodniczych, własności gruntów, układu drogowego, itp.). Nie dopuszcza się korekt zasadniczo zmieniających zasięgi obszarów wyznaczonych na Załączniku nr 4.

Dla terenów, dla których sporządzać się będzie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zakres funkcjonalny (w oparciu o Załącznik nr 4 – zgodnie z określonymi kierunkami zmian w przeznaczeniu terenów) oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenu (zgodnie z wymogami określonymi poniżej), zostaną ostatecznie określone na etapie sporządzania w/w planów.

W stosunku do wszystkich nowo realizowanych zabudowań, ustala się wymogi:

- w zabudowie MN/U oraz w przypadku terenów P i U położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów MN i MN/U wyklucza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych),
- w przypadku realizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej w ramach jednej działki budowlanej wyklucza się także możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- wyznaczenia odpowiedniej do charakteru zabudowy liczby miejsc parkingowych,
- zachowania wysokiej jakości architektonicznej oraz harmonizacji (pod względem wysokości, kubatury, kolorystyki, charakteru i nachylenia dachów) z terenami sąsiednimi,
- sugeruje się realizację dachów dwu i wielospadowych, z sugestią montażu instalacji do pozyskiwania energii słonecznej,
- stosowania proekologicznych systemów grzewczych dla zaopatrzenia w ciepło nowoprojektowanych budynków,
- ograniczania uciążliwości projektowanych obiektów usługowych do granic własnej działki,
- odprowadzania ścieków sanitarnych do kanalizacji sanitarnej, a w uzasadnionych przypadkach (brak ekonomicznego uzasadnienia rozwoju sieci lub czasowo – do czasu realizacji sieci; przy jednoczesnym występowaniu sprzyjających warunków fizjograficznych) – do oczyszczalni indywidualnych przydomowych lub małych systemów zbiorczych bazujących na małych oczyszczalniach,
- docelowego odprowadzania do kanalizacji deszczowej wód opadowych z utwardzonych nawierzchni parkingów oraz dróg dojazdowych i placów, po odpowiednim podczyszczeniu, zapewnienie możliwości infiltracji do gruntu niezanieczyszczonych wód opadowych.

Ustala się następujące wskaźniki zagospodarowania:

a) minimalna powierzchnia działek budowlanych:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej w zabudowie jednorodzinnej – 900 m², z wyjątkiem zabudowy uzupełniającej w ramach istniejącego zagospodarowania miejscowości, gdzie dopuszcza się działki nie mniejsze niż 700 m²,
- dla zabudowy usługowej realizowanej w zabudowie wolnostojącej – 1000 m²,
- dla zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej – 1500 m²,
- dla zabudowy rekreacyjnej (zabudowa letniskowa) – 800 m²,
- dla zabudowy wielorodzinnej – ustalana indywidualnie w zależności od skali zabudowy, w sposób umożliwiający zachowanie wymaganej powierzchni biologicznie czynnej,

b) maksymalna wysokość zabudowy:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej w zabudowie jednorodzinnej – do 3 kondygnacji (z poddaszem użytkowym) i 12 m,
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – do 4 kondygnacji (z poddaszem użytkowym) i 16 m,
- dla zabudowy usługowej – do 3 kondygnacji,
- dla zabudowy przemysłowej oraz urządzeń infrastruktury – ustalana indywidualnie w zależności od przeznaczenia i uwarunkowań

c) minimalne wymagane wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej – 50%,
- dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej – 45%,
- dla zabudowy usługowej – 40%,
- dla zabudowy rekreacyjnej – 70%,
- dla zabudowy produkcyjnej – 30%
- dla zabudowy magazynowo-składowej – 20%

Parametry zabudowy nie określone w niniejszym rozdziale i nie wynikające z innych ustaleń Studium, będą określone

indywidualnie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów szczególnych i/lub z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i predyspozycji.

2. TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

Na terenie gminy z możliwości zabudowy wyłącza się:

- lasy, z wyłączeniem: terenów zabudowanych Lasów Państwowych i ciągów infrastruktury technicznej i komunikacji, ogólnodostępnej infrastruktury służącej celom rekreacji i turystyki oraz gruntów leśnych, które uzyskały wymaganą zgodę na wyłączenie z produkcji leśnej,
- tereny w granicach użytku ekologicznego,
- tereny o niekorzystnych warunkach hydrogeologicznych (tereny podmokłe),
- wody powierzchniowe,
- cmentarze (z wyjątkiem zabudowy służącej wyłącznie realizacji potrzeb związanych z obrzędami religijnymi),
- strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody (z wyjątkiem realizacji urządzeń technologicznych związanych z poborem wody),
- strefy uciążliwości obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
- strefy oddziaływania akustycznego elektrowni wiatrowych (dla zabudowy mieszkaniowej),
- obszary w pasach drogowych dróg publicznych (z dopuszczeniem obiektów tymczasowych oraz urządzeń i obiektów do obsługi komunikacji) oraz dróg wewnętrznych
- strefy krawędziowe doliny Noteci (dotyczy to tych fragmentów zboczy doliny oraz strefy wysoczyzny w sąsiedztwie tych zboczy, gdzie realizacja zabudowy zagrażałaby stabilności zboczy)
- w strefie oddziaływań akustycznych elektrowni wiatrowych (w granicach izofony 40dB) zakazuje się realizacji zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej – zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi
- tereny w odległości 150 m od granicy cmentarzy - dla zabudowań mieszkalnych, zakładów żywienia zbiorowego i zakładów przechowujących artykuły żywności – odległość ta może być zmniejszona do 50 m, jeśli ww. zabudowa korzystająca z wody, jest podłączona do sieci wodociągowej
- w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% i 10% ustala się zakaz realizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi
- w strefach ograniczonego użytkowania od napowietrznych linii elektroenergetycznych (ustalonych na podstawie pomiarów lub obliczeń natężenia pola elektrycznego) ustala się zakaz realizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi

Na obszarach wskazywanych jako „predysponowane do występowania ruchów masowych” realizacja zabudowy kubaturowej możliwa pod warunkiem przeprowadzenia szczegółowych badań wykluczających możliwość zaistnienia ryzyka ruchów masowych lub po przeprowadzeniu przez Państwowy Instytut Geologiczny rzeczywistej waloryzacji terenów wskazywanych wstępnie jako predestynowane i dokonaniu uszczegółowienia ich zasięgu terenów zagrożonych.

Ponadto niektóre tereny rolne, o wysokiej przydatności rolniczej gleb (na mocy przepisów szczególnych) wymagają zgody na wyłączenie z produkcji rolnej. W obszarach chronionych oraz w obszarach objętych strefami ochrony konserwatorskiej – realizacja zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.

3. ZASADY LOKALIZOWANIA ZAKŁADÓW O ZWIĘKSZONYM LUB DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARI

Na terenie gminy Barcin funkcjonuje zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej - Dz. U. 2013 r., poz. 1479). Jest to zakład SALINEX Sp. z o.o., Magazyn Gazu Płynnego w Piechcinie, ul. Fabryczna, 88-192 Piechcin, który w 2011 roku dokonał zgłoszenia jako zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze względu na magazynowanie substancji niebezpiecznej, skrajnie łatwopalnej tj. gazu propan-butan (LPG). Prowadzący zakład opracował i uzgodnił poszczególne elementy tzw. „dokumentacji Seveso II”, opracował raport o bezpieczeństwie, który został przyjęty i zatwierdzony w drodze decyzji z dnia 21 listopada 2011 r., znak: WZ-0221-03/11 przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu. Zgodnie z zatwierdzonym raportem o bezpieczeństwie dla SALINEX Sp. z o.o., w najbardziej niekorzystnej sytuacji, tj. wystąpienia pęknięcia i gwałtownego wypływu gazu z cysterny samochodowej (ok. 20 ton), mogą zaistnieć skutki w promieniu ok. 765 m od zbiornika, a więc także poza terenem zakładu. Nastąpią uszkodzenia budynków znajdujących się w odległości do ok. 0,5 km od zakładu.

Podczas lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii należy przestrzegać

przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w tym w szczególności:

- w granicach administracyjnych miast oraz w obrębie zwartej zabudowy wsi jest zabroniona budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. Rozbudowa takich zakładów jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wystąpienia poważnych awarii. Powyższy przepis nie dotyczy budowy i rozbudowy zakładów na obszarach określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, jeżeli plany te nie zawierają ograniczeń dotyczących zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi;
- zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnych awarii powinny być lokalizowane w bezpiecznej odległości od siebie, od osiedli mieszkaniowych, od obiektów użyteczności publicznej, od budynków zamieszkania zbiorowego, od obszarów, o których mowa w art. 73 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, od upraw wieloletnich, od dróg krajowych oraz od linii kolejowych o znaczeniu państwowym;
- osiedla mieszkaniowe, obiekty użyteczności publicznej, budynki zamieszkania zbiorowego, obszary, o których mowa w art. 73 ust. 1 pkt 1 i 3, drogi krajowe oraz linie kolejowe o znaczeniu państwowym powinny być lokalizowane w bezpiecznej odległości od zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

Dla lokalizacji nowych zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jako najbardziej predestynowane wskazuje się tereny przeznaczone na rozwój funkcji gospodarczych w jednostce 4.2, pod warunkiem spełnienia wymogów określonych powyżej.

OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Na terenie gminy **ochronie podlegają:**

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich,
- użytki ekologiczne - na terenie gminy Barcin ustanowiono trzy użytki ekologiczne, zatwierdzone rozporządzeniem nr 8/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 lutego 2004 r. Są to: użytek o ogólnej powierzchni 6,5 ha (zlokalizowany na dz. 153/25, obręb III, m. Barcina) stanowiący bagno z dużym stanowiskiem lęgowym mewy śmieszki. Kolejne dwa znajdują się w obrębie Sadłogoszcz na działkach 3001/19 i 3002/2 (czyli 1/19LP i 2/2LP) – są to bagna o powierzchni odpowiednio 3,76 ha i 19,81 ha. Wszystkie użytki są więc związane z położeniem w dolinie Noteci.
- pomniki przyrody - na terenie gminy Barcin występują 3 obiekty zakwalifikowane jako pomniki przyrody. Do pomników przyrody zaliczono zespół drzew rosnących w parku dworskim na działce Nr 58/8 w miejscowości Młodocin (dwie lipy drobnolistne o obwodach w pierśnicy 550 i 310 cm i dąb szypułkowy o obwodzie w pierśnicy 330). Nr rejestru wojewódzkiego – 877.
- parki podworskie (ochrona konserwatorska) – w Młodocinie, w Piechcinie, w Krotoszynie.

Przepisy szczególne określają zasady gospodarowania na terenach objętych ochroną.

Na terenie gminy Barcin znajduje się północno-wschodnia część **obszaru objętego ochroną w ramach dyrektywy siedliskowej**, określanego jako Ostoja Barcińsko-Gąsawska (PLH040028).

Wschodnia część gminy (obejmująca dolinę Noteci oraz rynnę jeziora Kierzkowskiego) jest wskazywana, w opracowaniach rangi regionalnej (obowiązujący Plan zagospodarowania przestrzennego województwa uchwalony w 2003 r.), **do włączenia w granice planowanego parku krajobrazowego (Pałucki PK)**, który miał objąć ochroną obszar jezior rynnowych oraz lasów na Pałukach (częściowo jest to obszar obecnie chroniony w randze obszaru chronionego krajobrazu, ale tak wskazywane granice parku wykraczają poza zasięg obszarów obecnie chronionych). Koncepcja utworzenia parku, która pojawiła się w latach 90-tych ubiegłego stulecia, nie weszła jak dotąd w fazę realizacji, a nawet nie podjęto ostatecznej decyzji co do zasadności powoływania parku. Część gminy, która była wskazywana do włączenia w granice parku jest już obecnie w części chroniona (obszar chronionego krajobrazu, projektowany obszar Natury 2000) i wykazuje predyspozycje do objęcia taką formą ochrony, jaką jest park krajobrazowy. W przypadku powołania Parku, dopuszcza się korekty jego granic w stosunku do wskazanych na rysunku Studium.

Ustala się następujące szczegółowe działania w zakresie ekopolityki:

- podporządkowanie kierunków i zasad zagospodarowania obszarów chronionych zasadom wynikającym z przepisów szczegółowych, w tym aktów prawnych regulujących funkcjonowanie tych obszarów,
- realizację gminnego systemu kanalizacyjnego z zapewnieniem odbioru ścieków,
- realizację indywidualnych oczyszczalni ścieków w obszarach które nie zostaną podłączone do systemu kanalizacji ,

- docelową kanalizację ogrodów działkowych,
- przeciwdziałanie zanieczyszczeniom wód wskutek działalności rolniczej,
- racjonalne gospodarowanie odpadami z segregacją i zapewnieniem odbioru odpadów,
- ochrona korytarzy ekologicznych przed utratą ich funkcji ekologicznych – na terenie gminy dotyczy to korytarza o znaczeniu krajowym obejmującego dolinę Noteci oraz korytarzy o znaczeniu lokalnym wskazanych na Załączniku nr 4,
- ochronę ujęć wód podziemnych na potrzeby komunalne - gospodarowanie w sąsiedztwie ujęć zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi stref ochronnych ujęć
- ochronę powietrza poprzez eliminację tradycyjnych źródeł ciepła na rzecz paliw ekologicznych oraz stosowanie środków technicznych skutecznie redukujących emisję zanieczyszczeń,
- dążenie do wymiany pieców na paliwo stałe na piece zużywające paliwo płynne (olej) lub gazowe,
- wspieranie rozwoju systemów energii odnawialnych, bazujących na biomasie, energii słonecznej, energii geotermalnej, przydomowych siłowniach wiatrowych,
- przeciwdziałanie degradacji walorów krajobrazu, związanych z realizacją urządzeń przemysłowych, telekomunikacyjnych, itp. - każdorazowo decyzja o podjęciu realizacji inwestycji zawierającej dominanty wysokościowe powinna być poprzedzona analizą wpływu na krajobraz,
- ochronę obszarów o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, poprzez wdrażanie programów promocji rolnictwa ekologicznego oraz ochrony krajobrazu i różnorodności biologicznej,
- wykorzystywanie zasobów glebowych zgodnie z ich predyspozycjami,
- pielęgnację istniejących elementów zieleni oraz wprowadzanie nowych rodzimych elementów zieleni zwłaszcza zadrzewień i zakrzewień śródpolnych (pasy i szpalery drzew i krzewów) - spełniających także rolę wiatrochronną - usytuowanych równoległe do osi korytarzy i ciągów ekologicznych oraz wokół obniżen wysoczyznowych tzw. „oczek wodnych”,
- eliminację istniejących barier ekologicznych (obszarów konfliktowych z punktu widzenia funkcjonowania środowiska) ograniczających swobodną migrację zwierząt np. budowa odpowiedniej szerokości przepustów na ciekach (mostki), drogach; w przypadku lokalizacji większych obiektów kubaturowych sytuowanie ich wzdłuż osi korytarzy ekologicznych.
- zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemów melioracyjnych,
- zapewnienie warunków spływu wód powodziowych - w pasie terenu bezpośrednio przyległym do koryta Noteci nie powinny występować zarośla, krzewy i gęste skupiska drzew,
- kontynuowanie dolesień w powiązaniu z systemem ekologicznym,
- w przypadku zamiaru realizacji zalesień terenów podmokłych oraz terenów leżących w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, należy każdorazowo dokonać oceny przyrodniczej, mającej na celu ochronę przed zalesieniem siedlisk dla cennych gatunków roślin i zwierząt,
- propagowanie świadomości ekologicznej wśród społeczności gminy,
- ograniczanie hałasu, zanieczyszczeń i zagrożeń bezpieczeństwa wynikających z ruchu komunikacyjnego - w miejscach i obszarach narażonych na duży hałas i zanieczyszczenia oraz zagrożenia bezpieczeństwa ludności związane z ruchem komunikacyjnym, należy przedsięwziąć działania zmierzające do ich ograniczenia metodami administracyjnymi (ograniczenie szybkości, tonażu), technicznymi (oddalenie zabudowy od dróg, ekrany akustyczne, poprawa bezpieczeństwa w miejscach przejść dla pieszych i włączania się do ruchu) i biologicznymi (pasy zieleni izolacyjnej),
- wskazuje się potrzebę monitoringu i cyklicznego raportowania stanu przyrody na terenie gminy,
- na terenie gminy nie funkcjonują uzdrowiska, a żadna część gminy nie leży w granicach stref ochrony uzdrowiskowej.

Wszystkie działania związane z zagospodarowaniem przestrzennym i szeroko rozumianym rozwojem gminy muszą uwzględniać dążenie do zachowania, wzmocnienia lub odnowy naturalnych zasobów przyrody oraz powinny być realizowane z uwzględnieniem prawidłowości funkcjonowania ekosystemów. W planowaniu przestrzennym wymagane jest uwzględnienie wymogów równowagi ekologicznej pomiędzy elementami naturalnymi i antropogennymi. Powierzchnię ziemi można wykorzystywać jedynie zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem przepisów w ochronie środowiska i ochronie gruntów rolnych i leśnych. W polityce rozwoju gminy należy dążyć do poprawy stanu elementów najsilniej zdegradowanych, do których bez wątpienia zaliczają się wody powierzchniowe. Zagadnienie to wymaga współpracy z sąsiednimi samorządami, a sanacja stanu wód jest procesem złożonym i długotrwałym. Jezioro Wolickie jest wskazywane w polityce regionalnej do rekultywacji. Niezbędnym zadaniem jest uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez dalszą realizację sieci kanalizacyjnej wraz z zabezpieczeniem odbioru ścieków. Do czasu realizacji kanalizacji nieczystości płynne należy utylizować bądź w punktach zlewnych oczyszczalni, bądź w oczyszczalniach przydomowych (ewentualnie w małych systemach zbiorczych obsługiwanych przez małe oczyszczalnie – powyższe jest

możliwe tylko jako rozwiązane czasowe lub przy braku finansowego uzasadnienia realizacji sieci zbiorczej, gdy przeszkody nie stanowią warunki fizyczno-geograficzne), a jeśli istniejące uwarunkowania uniemożliwiają realizację oczyszczalni przydomowych dopuszcza się wykorzystanie szczelnych zbiorników okresowo opróżnianych.

Zaleca się, aby tereny w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków, podczyszczalni, przepompowni stosować zieleni izolacyjną o wielkości wystarczającej dla skutecznego odseparowania tych obiektów od zabudowy mieszkaniowej i instytucji użyteczności publicznej. W planowaniu realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej i obiektów użyteczności publicznej w sąsiedztwie ww infrastruktury, należy uwzględnić adekwatne do lokalnych uwarunkowań odległości, zapobiegające zachodzeniu negatywnych oddziaływań w stosunku do tej zabudowy.

W części gminy objętej formami ochrony o różnej randze i reżimach ochronnych, realizacja zagospodarowania z uwzględnieniem priorytetu ochrony przyrody, w oparciu o akty prawne regulujące zasady ich funkcjonowania.

Ważnym zagadnieniem jest poprawa lokalnych warunków aerosanitarnych, zwłaszcza w miejscowościach o dużej koncentracji zabudowy. W części gminy problemem jest hałas i zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego. W zakresie gospodarki odpadami zakłada się ich segregację i zabezpieczenie odbioru oraz utylizację. Zieleni parków (wiejskich, miejskiego, podworskich, itp.) wymaga ochrony przed degradacją ich walorów przyrodniczych, krajobrazowych i funkcjonalnych, a także odbudowy (pod nadzorem konserwatorskim) w parkach, które uległy degradacji. Ochrony wymagają także wszelkie inne tereny zielone, w tym również remizy śródpolne, zbiorowiska bagienne, torfowiska i gleby pochodzenia organicznego. Niezbędne jest zachowanie trwałości lasów i wykorzystanie ich różnych funkcji. Lasy wymagają także poprawy stanu sanitarnego i maksymalnego ograniczenia procesów degradujących środowisko leśne. Niezbędna jest kontynuacja procesu zalesiania terenów o niskiej przydatności dla rolnictwa, zgodnie z obowiązującymi ustaleniami opracowania "granica polno-leśna". Dopuszcza się także zalesienia innych obszarów o niskiej przydatności dla rolnictwa lub obszarów, w których zalesienie będzie stanowiło optymalny sposób zagospodarowania terenu ze względów środowiskowych. Z zalesień należy wyłączyć tereny leżące w obszarze objętym ochroną w ramach sieci Natura 2000.

Projektowane i przewidywane do realizacji obiekty budowlane winny posiadać duże walory estetyczne i architektoniczne, uwzględniające kompleksowe potrzeby ochrony środowiska oraz lokalne tradycje.

Wysoka i lokalnie stroma skarpa doliny Noteci stwarza zagrożenie wystąpienia ruchów masowych. Zbocza doliny Noteci są przez Państwowy Instytut Geologiczny wskazywane jako „predysponowane do występowania ruchów masowych”. Zgodnie z informacją Państwowego Instytutu Geologicznego, na obecnym etapie prac nad identyfikacją terenów zagrożonych ruchami osuwiskowymi: „są to jedynie ogólne i wstępne dane informujące o możliwej predyspozycji obszarów (wynikającej głównie z budowy geologicznej i morfologii) do rozwoju ruchów masowych w poszczególnych powiatach pozakarpaccich, nie potwierdzone zwiadem terenowym, dlatego nie można ich wykorzystywać przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego”. Tereny te – przedstawione na Załączniku nr 4 jako „strefa krawędziowa – obszary znacznych wysokości względnych” powinny być przedmiotem dalszych szczegółowych badań, które określą rzeczywiste ryzyko zachodzenia tego typu procesów oraz pozwolą na identyfikację sposobów ochrony i zabezpieczeń, ale także określą, jakiego rodzaju zagospodarowanie i działalności mogą być realizowane zarówno w tych obszarach, jak i ich sąsiedztwie. Przy obecnym dosyć ogólnym poziomie wiedzy na temat rzeczywistego ryzyka, nie można ich traktować jako obszarów bezwzględnie wykluczanych z możliwości realizacji zagospodarowania.

Prawo geologiczne nakłada na inwestorów obowiązek uzyskania koncesji na poszukiwanie, dokumentowanie i eksploataowanie wszystkich rodzajów kopalin pospolitych. Podejmowanie decyzji o eksploatacji surowców winno uwzględniać możliwość powstania leja depresyjnego, pogarszającego stosunki wodne na terenach sąsiednich, jak też niebezpieczeństwo degradacji krajobrazu i związany z eksploatacją surowców - wzmożony ruch pojazdów i maszyn. Na terenie gminy za działanie o podstawowym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki uznaje się dalszą eksploatację i przetwórstwo wapieni i margli. Ponadto dopuszcza się prowadzenie prac poszukiwawczych i ewentualne prowadzenie eksploatacji surowców mineralnych – na warunkach wynikających z przepisów szczególnych. Wymagane jest poprowadzenie rozpoczęcia eksploatacji szczegółową analizą oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień ochrony krajobrazu, stosunków wodnych, uciążliwości dla mieszkańców oraz możliwości technicznych transportu urobku, a także optymalnego sposobu rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego. Zaleca się, by wyrobiska poeksploatacyjne były rekultywowane w pierwszej kolejności w kierunku wykorzystania do celów rekreacji, a w przypadku braku możliwości lub uzasadnienia społecznego i/lub ekonomicznego dla tego kierunku rekultywacji, dopuszcza się inne kierunki, w tym zalesianie.

OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na terenie gminy obowiązują strefy ochrony konserwatorskiej i archeologicznej (przedstawione na Załącznikach nr 4 i nr 5 do Studium):

- Strefa „A” - strefa pełnej ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszary szczególnie wartościowe, do bezwzględного zachowania. Wszystkie prace powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- Strefa „B” - strefa ochrony konserwatorskiej obejmująca obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru w skali nowej zabudowy. Uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków winny być przebudowy obiektów zabytkowych, lokalizacje nowych obiektów, korekty układu przestrzennego.
- Strefa „W” - strefa ochrony archeologicznej obejmująca rozpoznane potencjalne obszary występowania stanowisk archeologicznych. Uzgadniane winny być wszelkie prace ziemne projektowane na obszarze strefy.

Kierunkami działań w odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków, powinna być:

- rewaloryzacja i konserwacja rozumiana jako utrzymanie bądź przywrócenie wartości historyczno-kulturowych z jednoczesnym dostosowaniem do współczesnych standardów cywilizacyjnych w ściśle określonym i wyważonym zakresie. Powyższe dotyczy zarówno zespołów sakralnych jak i zespołów dworsko-parkowych. Obejmować powinno również ich bezpośrednie otoczenie z uwagi na konieczność zachowania historycznych relacji przestrzennych, w tym zwłaszcza utrzymanie urządzeń wspomagających (np. ogrodzeń, kaplic) a także zieleni towarzyszącej w obrębie działek, na których objekty te są zlokalizowane.
- utrzymanie a tam gdzie jest to możliwe odtworzenie układu kompozycyjnego i hydrograficznego, pielęgnacja i konserwacja z uzupełnieniami ubytków i nowymi nasadzeniami na podstawie specjalistycznej dokumentacji, sukcesywna likwidacja obiektów i funkcji kolizyjnych - w odniesieniu do parków dworskich,
- pełna ochrona, zwłaszcza przed działalnością inżynierską, budowlaną z zachowaniem istniejącego układu topograficznego oraz sposobu użytkowania - w odniesieniu do stanowisk o własnej formie krajobrazowej (grodzisk).

Ochrona elementów nie objętych ochroną prawną poprzez wpisanie do rejestru zabytków winna być podporządkowana niżej wymienionym działaniom i powinna polegać na:

a) dla zespołów dworsko-parkowych:

- na utrzymaniu jednej własności obejmującej tereny parku i grunty pod dworem oraz sam dwór,
- na przywracaniu (tam gdzie jest to możliwe) jedności władania (własności),
- na odstąpieniu od dalszych parceli,

b) dla obiektów architektury (dworów, obiektów techniki, dawnych szkół, domów mieszkalnych itp.)

- na utrzymaniu istniejącej zabudowy w należyłym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji obiektu i podniesieniem standardu wyposażenia techniczno-użytkowego, z zastrzeżeniami dotyczącymi zachowania w maksymalnym stopniu, a tam gdzie jest to możliwe, odtworzeniu historycznej kompozycji obiektu (wysokość, kształt, układ eksponowanych elewacji, kształt dachu, rozmieszczenie, wielkość i proporcje otworów), zewnętrznego detalu architektonicznego, a także dostosowaniu nowej funkcji i nowego programu użytkowego do specyfiki obiektu,
- na zachowaniu, w przypadku remontów, historycznego detalu architektonicznego i wyposażenia wnętrza (o ile występują),
- na zachowaniu historycznych relacji przestrzennych i obiektów wspomagających (np. zabudowa gospodarcza przy szkołach, zabudowa gospodarcza towarzysząca zabudowie siedliskowej) oraz zieleni towarzyszącej w obrębie działek, na których są zlokalizowane,

c) dla parków:

- na utrzymaniu (a tam gdzie jest to możliwe odtworzeniu) układu kompozycyjnego (ukształtowanie powierzchni, aleje, kompozycje zieleni) i hydrograficznego,
- na pielęgnacji i konserwacji zieleni,
- na uzupełnieniu ubytków i nowych nasadzeniach wyłącznie na podstawie specjalistycznych dokumentacji,
- na sukcesywnej likwidacji funkcji i obiektów kolizyjnych,
- na zachowaniu i konserwacji historycznych elementów małej architektury (np. ogrodzeń, bram, itp.),

d) dla zabudowy gospodarczej:

- na utrzymaniu w należyłym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji i podniesieniem standardów wyposażenia,
- na dopuszczeniu likwidacji zużytych technicznie lub grożących katastrofą budowlaną obiektów, z zaleceniem lokalizacji nowej zabudowy, dostosowanej gabarytem i lokalizacją do zabudowy likwidowanej,

e) dla elementów małej architektury (kaplic przydrożnych, gołębników, itp.):

- na ochronie przed dewastacją i bieżących pracach konserwacyjnych, z maksymalnym zachowaniem pierwotnego wyrazu architektonicznego,

f) dla cmentarzy przykościelnych i cmentarzy położonych poza obszarami zabudowy wsi:

- na zakazie lokalizacji obiektów i urządzeń kolidujących z pierwotną funkcją,
- na ochronie zachowanych elementów, uporządkowaniu i podkreśleniu symboliki miejsca, poprzez utrzymanie bądź ucztylenie zachowanego układu alejek, kwater, ochronę nagrobków, krzyży, zachowanego drzewostanu, likwidację samosiejek, wyłącznie na podstawie specjalistycznego opracowania.

g) na obszarach koncentracji stanowisk archeologicznych nie posiadających własnej formy krajobrazowej występuje konieczność wykonania archeologicznych badań wykopaliskowych poprzedzających procesy inwestycyjne. Wiąże się to z obowiązkiem wyprzedzającego zawiadomienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o przystąpieniu do przygotowań inwestycji.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA W ZAKRESIE ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

W zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się następujące kierunki i zasady:

- ochrona gleb najwyższej jakości przed przeznaczeniem nierolniczym oraz degradacją wskutek niewłaściwej kultury rolnej,
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed erozją,
- wykorzystywanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dostosowaniem kierunków produkcji, jej intensywności, kultury rolnej do walorów i ograniczeń przyrodniczych,
- wyłączenie z produkcji rolnej gruntów o najniższej przydatności, ze względu na bonitację lub szczegółowe warunki położenia (wielkość, kształt, itp.) oraz ich przeznaczenie pod zalesienie lub innego rodzaju użytkowanie nierolnicze,
- lokalizacja elektrowni wiatrowych oraz towarzyszącej infrastruktury elektroenergetycznej i dróg dojazdowych powinna uwzględniać zasadę minimalizowania oddziaływań na rolniczą przestrzeń produkcyjną w zakresie wyłączeń gruntów z użytkowania rolniczego oraz ograniczania dzielenia zwartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej; na etapie posadawiania oraz rozbiórki elektrowni wiatrowych należy ograniczać degradację gleb,
- wdrażanie proekologicznych technologii oraz poprawa standardów sanitarnych produkcji,
- przeciwdziałanie degradacji i zanieczyszczeniu środowiska przyrodniczego,
- poprawa jakości życia ludności rolniczej oraz warunków funkcjonowania gospodarstw, poprzez: przeciwdziałanie bezrobociu i wspieranie restrukturyzacji rynku pracy w celu przechodzenia do działalności pozarolniczych, poprawę jakości wykształcenia, rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa lokalnych produktów rolnych, poprawę wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej, wsparcie dla poprawy jakości i rozbudowy budynków i urządzeń służących produkcji rolnej, wprowadzanie do gospodarstw technologii proekologicznych, wspieranie działań producentów rolnych,
- wspieranie rozwoju agroturystyki,
- wspieranie upraw roślin energetycznych (z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów szczegółowych).

Dopuszcza się realizację zbiorników retencyjnych na potrzeby rolnictwa oraz w celach przeciwpowodziowych. Nie wyznacza się lokalizacji. Ewentualna realizacja na podstawie przepisów szczegółowych.

W stosunku do obszarów leśnych ustala się następujące kierunki i zasady:

- zwiększanie lesistości gminy (zgodnie z uwarunkowaniami środowiskowymi),
- zalesianie terenów nieprzydatnych dla rolnictwa (z zalesień należy wyłączyć tereny leżące w obszarze objętym ochroną w ramach sieci Natura 2000),
- zachowanie i wzbogacanie funkcji lasów, zwłaszcza funkcji ekologicznych,
- poprawa stanu sanitarnego lasów,
- zapobieganie degradacji i zanieczyszczenia lasów,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z organizacją zrębów i nasadzeń,
- wykorzystanie lasów dla turystyki, rekreacji oraz edukacji ekologicznej,
- gospodarka leśna w jednostkach 5.1 i 5.2 powinna być prowadzona w sposób gwarantujący swobodny przepływ wód powodziowych oraz nie może zaburzać stosunków hydrologicznych,
- dopuszcza się zmiany przeznaczenia terenów leśnych w jednostce 4.1 w związku z poszerzaniem działalności górniczej.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA W ZAKRESIE ROZWOJU TURYSTYKI I WYPOCZYNKU

Gmina wykazuje umiarkowanie korzystne warunki rozwoju turystyki i rekreacji. Występują tu walory mogące stanowić podstawę dla rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej, jako uzupełniającej funkcji, o pewnym znaczeniu prestiżowym i promocyjnym dla gminy, ale tylko w niewielkim stopniu wzmacniającym bazę ekonomiczną gminy, czy stanowiącej źródło dochodów dla ludności.

Rozwój sfery usług turystycznych podporządkowany jest zasadzie ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych i nie może stać w sprzeczności z tymi zasadami.

Uwzględniając walory turystyczne gminy, za główne formy rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej, uznać należy:

- rekreację codzienną oraz wypoczynek sobotnio – niedzielny i pobytowy oparty na bazie ogrodów działkowych,
- rekreację codzienną i weekendową z wykorzystaniem ścieżek dla turystyki pieszej i rowerowej,
- rekreację wodną i nieuciążliwe dla środowiska sporty wodne,
- wędkarstwo,
- turystykę krajoznawczą i kwalifikowaną (specjalistyczną): piesza, rowerowa i konna,
- edukację ekologiczną, w tym prowadzenie zielonych szkół - placówek dydaktycznych prowadzących w turnusach zajęcia dla uczniów z innych regionów.

Dla osiągnięcia zamierzonych celów tj. wykorzystania walorów dla rozwoju funkcji turystycznej i wypoczynkowej winny być podjęte następujące działania:

- realizacja ogólnodostępnego zagospodarowania: wytyczenie, oznakowanie oraz utrzymanie w dobrym stanie szlaków i tras (pieszych i rowerowych) oraz obiektów turystycznych (np. boiska, place gier, kąpieliska i baseny kąpielowe),
- ścisłe przestrzeganie wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska a także poprawa bezpieczeństwa ruchu w strefach koncentracji zabudowy ogrodów działkowych i zabudowy letniskowej,
- dokonanie waloryzacji gminy pod kątem przydatności dla turystyki rowerowej, mającej na celu wyznaczenie i realizację bezpiecznych tras rowerowych służących turystyce i rekreacji,
- opracowanie programu zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców, w tym intensyfikacja organizacji imprez masowych oraz aktywna działalność gminnych instytucji kultury,
- wzmacnianie potencjału przestrzeni publicznych pełniących funkcje rekreacyjne dla mieszkańców, zwłaszcza w Barcinie i Piechcinie oraz pozostałych miejscowościach o zwartej zabudowie,
- wyposażenie ciekawych krajobrazowo części gminy w odpowiednie urządzenia pozwalające na właściwą ekspozycję walorów przyrodniczo – kulturowych dla potencjalnych turystów a w szczególności: budowę punktów widokowych, budowę parkingów w pobliżu atrakcji i przy niektórych punktach widokowych, zabezpieczenie właściwej ekspozycji najciekawszych krajobrazowo fragmentów gminy, wytyczenie nowych szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych.

Istotnym zadaniem jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie zagospodarowania wolnego czasu, realizowane przede wszystkim przez urządzenie i utrzymywanie we właściwym stanie przestrzeni publicznych (baza sportowa, place zabaw, parki, zieleńce, place służące realizacji imprez, itp.), atrakcyjną ofertę gminnych instytucji kulturalnych oraz organizację imprez plenerowych o charakterze masowym (o profilu kulturalnym, kulturowym, sportowym, itp.). Baza tego typu powinna być rozwijana w każdej z miejscowości.

KIERUNKI ROZWOJU W ZAKRESIE KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. KIERUNKI ROZWOJU TRANSPORTU

W zakresie komunikacji przyjęto następujące generalne ustalenia:

1. Drogi publiczne w gminie ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie:
 - drogi wojewódzkie
 - drogi powiatowe
 - drogi gminne
2. Dla dróg w celu określenia wymagań technicznych i użytkowych ustala się następujące klasy:
 - drogi wojewódzkie - klasa G - droga główna
 - drogi powiatowe - klasa Z - drogi zbiorcze lub klasa G - drogi główne

- drogi gminne - klasa L - drogi lokalne
3. Ulice leżące w ciągu dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych należą do tej kategorii co te drogi.
 4. Szerokość dróg w liniach rozgraniczających powinna wynosić co najmniej:
 - droga wojewódzka klasy G - 25,0 m
 - drogi powiatowe klasy G - 25,0 m
 - drogi powiatowe klasy Z - 20,0 m
 - drogi gminne klasy L - 12,0 m
 - drogi gminne klasy D - 10,0 m
 5. W przebiegu dróg przez tereny zabudowane należy ograniczać niekorzystne oddziaływania ruchu drogowego na środowisko oraz na warunki życia i bezpieczeństwo mieszkańców – za pomocą metod administracyjnych (ograniczenie szybkości, tonażu), technicznych (oddalenie zabudowy od dróg, ekrany akustyczne, poprawa bezpieczeństwa w miejscach przejść dla pieszych i włączania się do ruchu) i biologicznych (pasy zieleni izolacyjnej).
 6. Realizacja obejścia miejscowości Barcin w przebiegu drogi wojewódzkiej nr 254.
 7. Przebudowa i poprawa standardu dróg powiatowych na terenie gminy w celu dostosowania parametrów geometrii dróg i skrzyżowań oraz nawierzchni do wymogów odpowiadających drogom klasy - Z lub klasy - G oraz zapewnienia wymaganego poziomu bezpieczeństwa.
 8. W pierwszej kolejności należy poprawiać jakość dróg powiatowych zapewniających połączenia z Barcinem lub drogami wyższej rangi (zwłaszcza drogami nr 251 i 254) służącymi codziennej komunikacji z Barcinem, Żninem, Bydgoszczą, Mogilnem i Inowrocławiem oraz zapewniającymi dostępność zewnętrzną gminy.
 9. Przebudowa i poprawa standardu dróg gminnych - do właściwych parametrów technicznych i użytkowych przypisanych drogom klasy - L, przede wszystkim zmierzająca do wyrównania i utwardzenia nawierzchni. W pierwszej kolejności działaniami należy objąć drogi gminne zapewniające komunikację z miejscowościami lub przysiółkami które nie są dostępne za pomocą dróg wyższej kategorii.
 10. Dopuszcza się budowę nowych dróg oraz przejmowanie w zasób gminny dróg zakładowych i prywatnych.
 11. Dopuszcza się możliwość realizacji inwestycji infrastrukturalnych służących wykonywaniu zadań własnych w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz utrzymania czystości i porządku w pasie gruntu o szerokości - do 10 m wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 251 Kaliska - Inowrocław oraz wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 254 Brzoza - Wylatowo.
 12. Rozwój urzędzeń komunikacyjnych, obsługujących wzrastający ruch drogowy, czyli miejsc obsługi podróżnych (MOP-ów) o funkcji wypoczynkowej lub wypoczynkowo-usługowej wyposażonych stosownie do potrzeb - w parkingi, gastronomię, handel i stację paliw.
 13. Realizacja lokalnych dróg rowerowych (gminnych) dla celów komunikacyjnych - stwarzających możliwość dojazdów do pracy, szkół, usług, gwarantujących pełne bezpieczeństwo ich użytkownikom oraz dla celów turystyczno – rekreacyjnych. Dopuszcza się możliwość realizacji ścieżek rowerowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych istniejących i projektowanych.
 14. Rozbudowa i zmiana organizacji systemu transportu publicznego w celu ułatwienia komunikacji w relacjach: obszar gminy – Żnin, obszar gminy – Bydgoszcz, obszar gminy - Inowrocław.
 15. W stosunku do linii kolejowej nr 206 ustala się konieczność utrzymania torów oraz towarzyszącej infrastruktury w stanie technicznym umożliwiającym prowadzenie ruchu pasażerskiego i towarowego.
 16. Należy dążyć do przywrócenia ruchu pasażerskiego na odcinku Inowrocław – Żnin.
 17. Rzeka Noteć pełni rolę drogi wodnej o znaczeniu turystycznym (wodny szlak turystyczny) i należy ją utrzymywać w stanie umożliwiającym pełnienie tej funkcji (dotyczy to drożności oraz infrastruktury obsługi turystów). W okresie najbliższych dwóch dekad nie zakłada się przywrócenia funkcji transportowej Noteci, a w Studium nie przewiduje się realizacji infrastruktury na potrzeby funkcji transportowej (porty ze stosownym wyposażeniem służącym przeładunkom towarów).
 18. Adaptuje się biegnący przez północną część gminy rurociąg produktów naftowych łączący bazę w Nowej Wsi Wielkiej z bazą w Rejowcu w Wielkopolsce. Rurociąg wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu rejonu jego przebiegu:
 - strefa 20 m od osi rurociągu powinna być wolna od wszelkiej zabudowy,
 - w strefie 100 m nie należy lokalizować zabudowy mieszkaniowej, zakładów przemysłowych oraz obiektów użyteczności publicznej,
 - w strefie 250 m realizację wszystkich inwestycji kubaturowych należy uzgadniać z Przedsiębiorstwem Eksploatacji Rurociągów Naftowych w Płocku.

2. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Zaopatrzenie w wodę

W celu zapewnienia właściwego zaopatrzenia gminy w wodę, przyjmuje się następujące ustalenia:

1. Zaopatrzenie w wodę za pomocą istniejących ujęć i stacji uzdatniania wody w Wolicach, Piechcinie i Mamliczu.
2. Zaopatrzenie części miejscowości gminy z ujęć zlokalizowanych w sąsiednich gminach - dotyczy to miejscowości: Młodocin i Szeroki Kamień. Dopuszcza się także rozwój sieci na terenie gminy w celu podłączenia powyższych miejscowości do ujęć własnych gminy Barcin - realizacja ewentualnych przedsięwzięć z zakresu zaopatrzenia w wodę - na podstawie aktualnie posiadanej koncepcji branżowej.
3. Dopuszcza się unowocześnianie, przebudowę, rozbudowę powyższych ujęć i stacji uzdatniania wody w celu zapewnienia bezawaryjności oraz właściwych parametrów dostarczanej wody.
4. Dopuszcza się realizację nowych ujęć w razie zaistnienia potrzeby – ewentualna realizacja poprzedzona opracowaniem dokumentacji hydrogeologicznej i ewentualnym wyznaczeniem stref ochronnych.
5. W strefach ochronnych ujęć wody – warunki zagospodarowania wg przepisów szczegółowych oraz zgodnie z indywidualnie określonymi zasadami dla poszczególnych stref ochronnych.
6. Adaptuje się istniejące ujęcia zakładowe.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się realizację nowych ujęć zakładowych pod warunkiem uzyskania stosownych zezwoleń.
8. Dopuszcza się sukcesywną rozbudowę systemu wodociągowego w celu pełnej obsługi mieszkańców.
9. Dopuszcza się przebudowy oraz poprawę jakości polegające na wymianie starych odcinków sieci na nowe.
10. Dopuszcza się budowę nowych odcinków dla obsługi terenów przewidzianych pod zabudowę.

Odprowadzenie ścieków

Na terenie gminy wyznaczono aglomerację kanalizacyjną „Barcin”, której obszar obejmuje Miasto Barcin oraz wsie: Sadłogoszcz, Piechcin, Wolice, Knieja, Barcin Wieś i Krotoszyn położone w Gminie Barcin oraz Szczepanowo i Szczepankowo położone w Gminie Dąbrowa.

Przewiduje się kompleksowe rozwiązanie gospodarki ściekowej obejmujące największe miejscowości gminy, polegające na odprowadzeniu ścieków do oczyszczalni ścieków w Sadłogoszczu za pomocą sieci grawitacyjno-tłocznej. Wśród szczegółowych działań wskazuje się:

- konieczność realizacji sieci kolektorów i przepompowni umożliwiających podłączanie kolejnych miejscowości, w tym zwłaszcza obsługa terenów wskazywanych do rozwoju gospodarczego oraz dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej,
- dopuszcza się rozbudowę oczyszczalni w Sadłogoszczu lub budowę nowej oczyszczalni,
- w uzasadnionych przypadkach konieczność realizacji kanalizacji deszczowej wraz z organizacją podczyszczania wód opadowych,
- w przypadku nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, realizacja sieci kanalizacyjnej powinna być działaniem wyprzedzającym, a nie wtórnym, w stosunku do realizacji zabudowy,
- dopuszcza się funkcjonowanie oczyszczalni zakładowych.

W miejscowościach nieobjętych granicami aglomeracji, zakłada się docelowy rozwój sieci kanalizacyjnej, a do czasu jej realizacji - obsługę w oparciu o oczyszczalnie przydomowe lub okresowo opróżniane szczelne zbiorniki na nieczystości ciekłe i wywóz tych nieczystości do punktu zlewnego.

Wprowadza się obowiązek docelowego podłączenia do sieci kanalizacyjnej (a w przypadku braku technicznej możliwości - obsługę za pomocą oczyszczalni indywidualnych lub małych zbiorczych) ogrodów działkowych i zabudowy letniskowej.

Rozwój sieci powinien być realizowany w oparciu o aktualną koncepcję realizacji gospodarki wodno-ściekowej dla gminy, która powinna określać szczegółowy zakres i harmonogram działań w tym zakresie.

Melioracje

W zakresie melioracji przyjmuje się ustalenia:

- modernizację i odbudowę istniejącej melioracji,
- utrzymanie istniejącej melioracji we właściwym stanie technicznym,
- modernizację stacji pomp,
- zgodnie z art 27 ust. 1 ustawy Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. Nr 115 poz. 1229 ze zmianami) - Zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar,
- zgodnie z art. 28 ust. 1 i 2 ustawy Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. Nr 115 poz. 1229 ze zmianami),

właściciel nieruchomości przyległej do powierzchniowych wód publicznych jest obowiązany umożliwić dostęp do wody na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymaniem wód oraz dla ustawiania znaków żeglugowych lub hydrologiczno-meteorologicznych urządzeń pomiarowych, a właściciel nieruchomości przyległej do wód objętych powszechnym korzystaniem jest obowiązany zapewnić dostęp do wody w sposób umożliwiający to korzystanie (części nieruchomości umożliwiające dostęp do wody wyznacza burmistrz w drodze decyzji),

- wszystkie inwestycje (projekty budowlane) należy uzgodnić z Kujawsko-Pomorskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku Oddział Rejonowy w Bydgoszczy, ul. Paderewskiego 26;
- zabrania się wprowadzania ścieków bytowych, przemysłowych oraz deszczowych do rurociągów melioracyjnych bez uzgodnienia;
- wprowadzanie i krzyżowanie urządzeń przemysłowych, komunalnych i transportowych z urządzeniami melioracyjnymi należy uzgodnić z Kujawsko-Pomorskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku Oddział Rejonowy w Bydgoszczy, ul. Paderewskiego 26;
- inwestycje prowadzone w pobliżu rzeki Noteć należy uzgodnić z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- inwestycje prowadzone w pobliżu jeziora Kierzkowskiego należy uzgodnić z Gospodarstwem Rybackim w Łysininie.

3. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - ENERGETYKA

Istniejący system zasilania energetycznego zabezpiecza aktualne potrzeby gminy. W okresie perspektywicznym wymagana będzie modernizacja i dalsza rozbudowa sieci zasilającej SN-15 kV, budowa nowych stacji transformatorowych SN/nn oraz linii niskiego napięcia. W wyniku zwiększenia zapotrzebowania na energię elektryczną, może zaistnieć konieczność rozbudowy istniejącej stacji „Sadłogoszcz” o transformatory WN/SN oraz budowy nowych linii SN wyprowadzonych z tej stacji.

Lokalizacje nowych linii winny być podporządkowane zasadom ochrony krajobrazu i uzasadnione technicznie ich przebiegu z uwzględnieniem ochrony obiektów i terenów chronionych ustawowo. Konieczność realizacji nowych inwestycji energetycznych będzie zależna od zapotrzebowania zgłaszanego przez odbiorców.

W związku z realizacją elektrowni wiatrowych dopuszcza się realizację – nie wskazanych na rysunku Studium - głównego punktu zasilania (GPZ) oraz sieci wysokich lub najwyższych napięć – na warunkach określonych przez przedsiębiorstwo energetyczne, do którego sieci nastąpi przyłączenie, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

A. W zakresie infrastruktury elektroenergetycznej dystrybucyjnej, ustala się:

Na terenie gminy planuje się przebudowę linii 110 kV relacji Pakość-Żnin oraz realizację nowego odcinka linii wysokich napięć, tj. budowę dwutorowej linii 110 kV ze stacji Sadłogoszcz do istniejącej linii 110 kV relacji Żnin-Pakość.

Dla linii napowietrznych WN 110 kV należy zachować strefy technologiczne wokół linii - nie mniejsze niż 40 m (20 m po każdej ze stron od środka linii) oraz możliwość zapewnienia dojazdu sprzętem specjalistycznym do urządzeń elektroenergetycznych, w celu przeprowadzania prac eksploatacyjnych lub usunięcia awarii. W strefach technologicznych zakazuje się sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym. Ustala się zachowanie pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg przepisów odrębnych.

Dopuszcza się rozbudowę stacji rozdzielczej WN/WN Sadłogoszcz o transformator WN/SN i wyprowadzenie nowych sieci SN (w powiązaniu z istniejącą infrastrukturą). Dopuszcza się modernizację rozbudowę i przebudowę istniejących linii 110 kV po obecnych trasach. W przypadku realizacji sieci wysokich lub najwyższych napięć, konieczne jest uwzględnianie stref uciążliwości i pasów technologicznych - zgodnie z przepisami szczególnymi.

B. W zakresie infrastruktury elektroenergetycznej służącej realizacji potrzeb gminy, ustala się:

- zasilanie Gminy z zewnętrznych GPZ zlokalizowanych w Pakości, Nowej Wsi Wielkiej oraz w Żninie, a w przypadku zwiększenia zapotrzebowania mocy, rozbudowę stacji Sadłogoszcz o transformator WN/SN i rozdzielnicę SN,
- wyprowadzenia z ww GPZ-tu nowych sieci elektroenergetycznych SN oraz budowę nowych stacji transformatorowych (w tym abonenckich),
- w ramach przebudowy sieci, sukcesywne wprowadzanie sieci kablowych niskiego napięcia, zwłaszcza na terenach zwartej zabudowy.

C. W zakresie rozwoju energetyki odnawialnej

- Szczegółowe zasady rozwoju energetyki wiatrowej zawarte w odrębnym rozdziale.
- Dopuszcza się realizację (indywidualnych oraz zbiorczych) systemów wykorzystujących energię geotermalną.
- Dopuszcza się realizację systemów wykorzystujących energię słoneczną.

- Dopuszcza się realizację systemów bazujących na spalaniu biomasy, chyba że ustalenia mpzp stanowią inaczej.
- Przy tworzeniu plantacji roślin energetycznych należy uwzględnić odrębne ograniczenia (związane z lokalizacją plantacji na terenach zmeliorowanych oraz chronionych).
- **Ponadto na rysunku studium - w jednostce 4.2. wskazano obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.**

Przyłączenie do sieci elektroenergetycznej ewentualnych nowych źródeł energii będzie możliwe po uzyskaniu warunków przyłączenia do sieci określonych przez przedsiębiorstwo energetyczne, do którego sieci nastąpi przyłączenie. Potencjalne przyłączenie do systemu elektroenergetycznego może odbyć się zarówno do sieci dystrybucyjnej WN-110 kV, SN-15kV (np ENEA Operator Sp z o.o), jak i do sieci przesyłowej najwyższych napięć NN-220 kV której gestorem jest Operator Systemu Przesyłowego (OSP) - Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator SA. Podstawą do określenia warunków przyłączenia jest złożenie przez inwestora źródła energii, kompletnego wniosku o określenie warunków przyłączenia Na podstawie złożonego wniosku o określenie warunków przyłączenia właściwy operator dokona oceny możliwości przyłączenia wnioskowanego obiektu do sieci elektroenergetycznej i jego wpływ na Krajowy System Elektroenergetyczny W przypadku wystąpienia możliwości technicznych i ekonomicznych określone zostaną warunki przyłączenia źródła energii do sieci, przy czym należy podkreślić, iż wykonana ocena, o której mowa powyżej może wykazać dla umożliwienia wyprowadzenia mocy z planowanego źródła energii, konieczność budowy infrastruktury sieciowej wykraczającej ponad konieczność budowy infrastruktury elektroenergetycznej doprowadzającej wytworzoną moc do miejsca przyłączenia, która stanowić będzie własność inwestora źródła energii. Skutki oddziaływania przyłączy często mają charakter ponadlokalny i mogą wykraczać poza granice administracyjne gminy (np może zostać wskazana konieczność przebudowy linii elektroenergetycznej przebiegającej przez tereny kilku gmin). W przypadku braku możliwości technicznych i/lub ekonomicznych przyłączenia wnioskowanego źródła wytwórczego możliwa jest odmowa wydania warunków przyłączenia.

D. Szczegółowe zasady rozwoju energetyki wiatrowej na terenie gminy

Ze względu na konieczność zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców, względy przyrodnicze oraz troskę o jakość krajobrazu, na terenie gminy ustala się następujące zasady rozwoju energetyki wiatrowej:

- adaptuje się istniejące elektrownie wiatrowe,
- na terenie całej gminy (po spełnieniu warunków wynikających z przepisów odrębnych) dopuszcza się lokalizację małych indywidualnych siłowni przydomowych (nie zawodowych) produkujących energię na potrzeby własne inwestora, o wysokości masztu nie przekraczającej 16 m,
- realizacja elektrowni zawodowych wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- teren, w którym dopuszcza się sporządzanie mpzp na cele energetyki wiatrowej wyznaczono w południowej części gminy – obejmuje jednostki 3.3, 4.1 i 5.3, przy czym w granicach jednostek 4.1 oraz 5.3 zakazuje się realizacji elektrowni wiatrowych, a więc dopuszcza się wyłącznie występowanie oddziaływań akustycznych elektrowni,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej obejmuje obszary lokalizacji elektrowni oraz strefy przewidywanych oddziaływań akustycznych na ludność (w granicach mpzp musi zawierać się izofona 40dB),
- dla ochrony złoża surowców dla przemysłu cementowego i wapienniczego, na Załączniku nr 4 wyznacza się orientacyjną nieprzekraczalną linię lokalizacji elektrowni wiatrowych – dopuszcza się lokalizację elektrowni wyłącznie na południe od ww linii,
- lokalizacja siłowni w stosunku do zabudowy mieszkaniowej - zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- w granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej zakazuje się wprowadzania form zagospodarowania zwiększających atrakcyjność tego terenu dla bytowania ptaków i nietoperzy – w szczególności zakazuje się tworzenia oczek wodnych, tworzenia nowych terenów zielonych, dokonywania nasadzeń drzew i krzewów – powyższy zakaz ma na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków eksploatacji siłowni w stosunku do ptaków i nietoperzy,
- dla ochrony gruntów o dużej przydatności dla rolnictwa, drogi dojazdowe do elektrowni wiatrowych oraz infrastrukturę towarzyszącą należy wytyczyć w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na rolniczą przestrzeń produkcyjną oraz w sposób minimalizujący utratę zwartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- podczas prac ziemnych związanych z posadawianiem elektrowni oraz realizacją infrastruktury towarzyszącej należy minimalizować degradację gleb,
- dla obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej należy dokonać oceny wpływu na poszczególne komponenty środowiska, w tym ptaki i nietoperze, której zakres i poziom szczegółowości należy uzgodnić z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, a której wyniki należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o wyborze lokalizacji dla poszczególnych siłowni oraz określaniu ich parametrów technicznych i eksploatacyjnych,
- dla obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej należy sporządzić „Studium oddziaływania na krajobraz kulturowy”, którego zakres i poziom szczegółowości, należy uzgodnić z Wo-

- jewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków; wyniki „Studium...” należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o wyborze lokalizacji dla poszczególnych siłowni oraz określaniu ich parametrów technicznych i eksploatacyjnych,
- przy lokalizacji elektrowni wiatrowych, w stosunku do istniejących oraz planowanych linii elektroenergetycznych należy zachować odległość w poziomie – liczoną od miejsca posadowienia masztu elektrowni, nie mniejszą niż:
 - dla linii nn-0,4kV – 12,5 m + promień koła wiatrowego
 - dla linii SN-15kV lub 20kV – 15 m + promień koła wiatrowego
 - dla linii napięć wyższych niż 20kV – 3-krotność średnicy pola wiatrowego
 - przy lokalizacji elektrowni wiatrowych, w stosunku do istniejących dróg publicznych należy zachować odległość równą co najmniej strefie upadku (odległość równą sumie wysokości masztu oraz promienia pola wiatrowego).

4. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - GAZOWNICTWO

W zakresie gazownictwa przyjmuje następujące ustalenia:

- PGNiG SPV4 sp. z o.o. Oddział w Gdańsku (dawniej - Pomorska Spółka Gazownictwa) opracowuje aktualnie projekt przebudowy gazociągu wysokiego ciśnienia DN150 relacji Barcin-Żnin
- poza powyższą inwestycją nie planuje się aktualnie rozwoju sieci gazowej na terenie gminy, ale nie wyklucza się realizacji sieci - pod warunkiem pojawienia się zapotrzebowania oraz zaistnienia warunków technicznych jej rozwoju
- adaptuje się istniejące gazociągi wysokiego ciśnienia - obowiązują strefy wyłączone z zabudowy (określone w przepisach szczególnych - w tym w szczególności Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 - Dz.U. z 2013 poz. 640, w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie),
- dopuszcza się gazyfikację gminy, poprzedzoną sporządzeniem koncepcji programowej, która wskaże uwarunkowania techniczne i ekonomiczne, a także określi kierunki i etapy rozwoju sieci oraz oszacuje wielkość zapotrzebowania na paliwo gazowe przez poszczególne grupy potencjalnych odbiorców
- gazyfikacja poszczególnych miejscowości musi być poprzedzona pozytywnym wynikiem analizy ekonomicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa energetycznego wraz z zarządzeniami wykonawczymi
- w przypadku realizacji gazociągu i stacji redukcyjnych na terenie gminy – obowiązują strefy wyłączone z zabudowy (określone w przepisach szczególnych).

5. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - CIEPŁOWNICTWO

W zakresie ciepłownictwa przyjmuje się następujące ustalenia:

- obsługa zabudowy za pomocą istniejących systemów grzewczych (z założeniem ich sukcesywnej wymiany i unowocześniania w celu stosowania najnowszych technologii podnoszących efektywność energetyczną, ograniczających zużycie surowców oraz ograniczających emisję zanieczyszczeń) oraz nowych systemów indywidualnych i zbiorczych - we wszystkich nowotworzonych systemach indywidualnych i zbiorczych wymagane stosowanie systemów grzewczych, preferujących paliwa ekologiczne, eliminujące zanieczyszczenia atmosfery,
- docelowo zmiana dotychczasowego sposobu zaopatrywania w ciepło starej substancji mieszkaniowej na rzecz nowoczesnych, ekologicznych systemów grzewczych,
- dopuszcza się tworzenie systemów zbiorczych oraz podłączanie do nich zabudowy mieszkaniowej, podmiotów gospodarczych, instytucji użyteczności publicznej,
- w opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić możliwość montażu w planowanej zabudowie paneli służących pozyskaniu energii słonecznej (dotyczy ustaleń związanych z kątem nachylenia dachów oraz rodzaje i kolorem pokrycia dachów).

Na terenie gminy należy wspierać rozwój technologii grzewczych opartych na wykorzystywaniu odnawialnych źródeł energii. Ze względu na szczegółowe uwarunkowania przyrodnicze (w tym łatwość pozyskania surowców), szczególnie pożądane jest wykorzystanie do celów grzewczych oraz podgrzewania wody użytkowej, technologii opartych na spalaniu biomasy oraz indywidualnych systemach solarnych i geotermalnych.

6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - TELEKOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA INFORMATYCZNA

W zakresie telekomunikacji i infrastruktury informatycznej, przyjmuje się następujące ustalenia:

- dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;

- rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie;
- zakłada się pełną dostępność do łącz telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych - budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu - np. za pomocą sieci hotspotów.
- dalsze unowocześnianie sieci i urządzeń telekomunikacyjnych,
- docelowa wymiana napowietrznych i kablowych linii telekomunikacyjnych na rzecz kabli światłowodowych,
- sukcesywne zwiększanie ilości abonentów telefonicznych (sieci stacjonarnych i/lub komórkowych),
- stwarzanie warunków dla rozwoju usług teleinformatycznych, w tym zwłaszcza poprawa dostępności do sieci Internet oraz rozwój programów e-urząd w administracji publicznej,
- dla ochrony walorów krajobrazowych przy lokalizacji nowych stacji bazowych telefonii komórkowych należy podejmować działania zmierzające do ograniczania degradacji walorów krajobrazu - np. poprzez wykorzystanie innych dominant wysokościowych (już istniejących budowli, infrastruktury, itp.) dla lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej, wspólne wykorzystywane infrastruktury przez różnych operatorów, lokalizację stacji bazowych w terenach o już obecnie zdegradowanej ekspozycji,
- w mpzp należy uwzględnić miejsca na posadowienie nowej infrastruktury telekomunikacyjnej, przy zachowaniu następujących założeń:
 - uwzględnić istniejącą infrastrukturę telekomunikacyjną podziemną i nadziemną, od której należy zachować odległości zgodne z obowiązującymi normami,
 - linie telekomunikacyjne w granicach planu należy projektować jako podziemne z rozproszaniem w terenach przeznaczonych pod ciągi komunikacyjne,
 - dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę,
 - w rejonach potencjalnego zapotrzebowania na usługi telefoniczne przebieg uzbrojenia w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej należy uzgodnić z gestorem sieci.

7. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - GOSPODARKA ODPADAMI

Zgodnie z wojewódzkim programem gospodarki odpadami, gmina Barcin obsługiwana jest przez Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Giebni (gmina Pakość).

Dotychczasowe gminne składowisko odpadów w Barcinie-Wieś znajduje się w trakcie rekultywacji.

Na terenie gminy gospodarkę odpadami należy realizować w pełnej zgodności z postanowieniami cyklicznie aktualizowanego gminnego programu gospodarki odpadami. Dotyczy to zwłaszcza kwestii zbiórki odpadów, ich segregacji oraz postępowania z odpadami innymi, niż komunalne.

OBRONA CYWILNA

Ustala się następujące zasady w zakresie spełnienia wymogów obrony cywilnej:

- wymóg zapewnienia awaryjnego zaopatrzenia w wodę, z zachowaniem warunków przepisów szczególnych,
- wymóg możliwości przystosowania oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego do potrzeb obrony cywilnej,
- wymóg stworzenia możliwości ochrony przed zagrożeniami załóg zakładów, ludności cywilnej, mieszkańców - w ramach zabudowy zakładów pracy, budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych,
- wymóg uwzględniania zasad obrony cywilnej na każdym etapie dokumentacji projektowej zgodnie z przepisami szczególnymi i uwzględniania uzgodnień z organami obrony cywilnej.

ZADANIA CELU PUBLICZNEGO O CHARAKTERZE LOKALNYM

Zadania celu publicznego określa art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. (z późn. zmianami) o gospodarce nieruchomościami. Charakter lokalny mają (w zakresie kompetencji samorządu gminnego) następujące z powyższych zadań:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne i drogi wodne, budowa i utrzymywanie tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, części lotniczych lotnisk oraz służących do kierowania, kontroli, nadzoru i zabezpieczania ruchu lotniczego, w tym rejonów podejść, a także łączności publicznej i sygnalizacji; wydzielenie gruntów pod linie kolejowe oraz ich budowa i utrzymanie;

Spośród powyższych zagadnień gminy Barcin dotyczą kwestie utrzymania dróg gminnych. W Studium nie wskazuje się konieczności budowy nowych dróg, ale dopuszcza się budowę nowych dróg oraz przejmowanie w zasób gminny dróg zakładowych i prywatnych. Z zakresu funkcjonowania linii kolejowych w Studium przewiduje

się utrzymanie linii nr 206 i towarzyszącej infrastruktury w stanie sprawności technicznej, umożliwiającej przywrócenie komunikacji pasażerskiej. W stosunku do dróg wodnych zakłada się utrzymanie w stanie umożliwiającym turystyczne wykorzystanie. W Studium nie przewiduje się działań wobec infrastruktury transportu lotniczego. Szczegółowe ustalenia - w rozdziale dotyczącym kierunków rozwoju w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej.

- budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
Spośród powyższych zagadnień gminy Barcin dotyczą kwestie tranzytowej infrastruktury przesyłowej: rurociągu produktów naftowych z Nowej Wsi Wielkiej do Rejowca. Nie planuje się (ale dopuszcza się) realizacji nowej infrastruktury przesyłowej o charakterze tranzytowym. Szczegółowe ustalenia - w rozdziale dotyczącym kierunków rozwoju w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej.
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;
Jedno z podstawowych zadań własnych gminy. Zadania dotyczą całego obszaru gminy – w zakresie zaopatrzenia w wodę adaptuje się istniejące ujęcia i stacje uzdatniania wody oraz istniejącą sieć wodociągową. Dalszy rozwój – wg koncepcji rozwoju. Zadania w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków realizowane na podstawie aglomeracji kanalizacyjnej (zasięg przestrzenny określony w rozporządzeniu Wojewody wyznaczającym aglomerację Barcin) oraz gminnego planu gospodarki odpadami (zakłada się obsługę za pomocą zakładu unieszkodliwiania funkcjonującego poza granicami gminy). Szczegółowe ustalenia - w rozdziale dotyczącym kierunków rozwoju w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej.
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
Nie przewiduje się realizacji sztucznych zbiorników o celach przeciwpowodziowych, regulujących przepływ, służących zaopatrzeniu w wodę. Dopuszcza się realizację zbiorników retencyjnych na potrzeby rolnictwa. Nie wyznacza się lokalizacji. Ewentualna realizacja na podstawie przepisów szczegółowych. Zadania służące melioracji realizowane będą na terenie całej gminy na sieci cieków i rowów stanowiących melioracje podstawowe i szczegółowe.
- opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
Realizacja zadania na terenie całej gminy. Szczegółowe ustalenia - w rozdziale dotyczącym ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych;
Jako miejsca koncentracji usług publicznych wskazano: Barcin (jako ośrodek gminny), Piehcin i Mamlicz (jako ośrodki uzupełniające).
- budowa i utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego;
Adaptuje się istniejące placówki bezpieczeństwa publicznego i dopuszcza się tworzenie kolejnych w przypadku zaistnienia potrzeby, na terenie całej gminy.
Nie przewiduje się budowy obiektów oraz urządzeń służących obronności państwa i ochrony granicy państwowej.
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie i składowanie kopalin stanowiących własność Skarbu Państwa oraz węgla brunatnego wydobywanego metodą odkrywkową;
Poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie kopalin pospolitych – na podstawie koncesji. Dopuszcza się prowadzenie prac poszukiwawczych i podjęcie eksploatacji na warunkach określonych w rozdziale dotyczącym zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk. Nie przewiduje się eksploatacji węgla brunatnego.

- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;
Na terenie gminy funkcjonują następujące cmentarze czynne (wszystkie - katolickie):
 - cmentarz przy parafii pw. św. Jakuba Apostoła w Barcinie - cz.dz. 68/2
 - cmentarz przy parafii pw. św. M.M. Kolbego w Barcinie - cz.dz. 68/2
łączna powierzchnia obydwu cmentarzy wynosi 1,32 ha
 - cmentarz parafialny w Piechcinie - dz. 23/4
 - nieczynny cmentarz ewangelicki w Augustowie o pow. 0,50 ha (zamknięty w roku 1957)
 - nieczynny cmentarz ewangelicki w Kani o pow. 0,22 ha (zamknięty w roku 1957)
 - nieczynny cmentarz żydowski w Barcinie przy ul. Podgórznej o pow. 0,26 ha (zamknięty w roku 1957)
 - nieczynny cmentarz ewangelicki w Pturku o pow. 0,34 ha (zamknięty w roku 1957)
 - nieczynny cmentarz ewangelicki w Knieji o pow. 0,45 ha (zamknięty w roku 1957)
 - nieczynny cmentarz ewangelicki w Wolicach o pow. 0,16 ha (zamknięty w roku 1957)
 - nieczynny cmentarz ewangelicki w Wilkowie o pow. 0,06 ha (zamknięty w roku 1957)
 - nieczynny cmentarz ewangelicki w Czarnych Błotach o pow. 0,63 ha (zamknięty w roku 1957)
 - nieczynny cmentarz ewangelicki w Złotowie o pow. 0,25 ha (zamknięty w roku 1957)
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;
Zagadnienie dotyczy całej gminy i jest realizowane wg przepisów szczegółowych.
Wykaz miejsc pamięci narodowej na terenie gminy:
 - Zbiorowa Mogiła Pomordowanych - mogiła zbiorowa 23 ofiar terroru hitlerowskiego z okresu II wojny światowej znajdująca się na cmentarzu przy ul. Żnińskiej w Barcinie,
 - tablica Pamięci Narodowej - Barcin ul. Plac 1 Maja
 - Pomnik Ku Czczi Poległych Powstańców Wielkopolskich - Mamlicz
 - Tablica Pamiątkowa - Barcin, ul. 4 Stycznia
 - Pomnik Feliks Wiśniewski - cmentarz w Barcinie
 - Pomnik Franciszek Rzepka - cmentarz w Barcinie
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
Zagadnienie dotyczy całej gminy i jest realizowane wg przepisów szczegółowych.
- inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.
Dotyczą całej gminy i są realizowane wg przepisów szczegółowych.

ZADANIA CELU PUBLICZNEGO O CHARAKTERZE PONADLOKALNYM

Tereny dla realizacji zadań publicznych o znaczeniu ponadlokalnym obejmują głównie inwestycje dotyczące komunikacji i infrastruktury technicznej. Są to zadania wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (przed nazwą zadania podano jego numer z Planu). Gminy Barcin dotyczą następujące zadania:

o znaczeniu krajowym	
2	Ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze
26	Budowa linii 400kV Bydgoszcz Zachód – Poznań Plewiska (zadanie nieaktualne – wyjaśnienia poniżej)
o znaczeniu wojewódzkim	
39	*Opracowanie programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego
40	*Realizacja programu zwiększenia lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2001-2020
42	Utworzenie Skępskiego Parku Krajobrazowego i Pałuckiego Parku Krajobrazowego
47	Zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły i w dolinie Noteci
50	Likwidacja składowisk odpadów stwarzających zagrożenia dla środowiska i rekultywacja nieczynnych składowisk odpadów, w szczególności w gminach: Koronowo, Nowa Wieś Wielka, Łubianka, Osie, Jeżewo, Złotniki Kujawskie, Szubin, Gniewkowo, Mogiłno, Gąsawa i Lubraniec (łącznie 55 składowisk)
52	Rekultywacja zdegradowanych jezior z należyтым rozpoznaniem uwarunkowań i celowości takich zabiegów, w szczególności: Rudnickiego Wielkiego, Głębockiego w Tucholi, Sępoleńskiego, Więcborskiego, Witosławskiego, Chalińskiego, Łasińskiego Zamkowego, Skrwilna, Chodeckiego, Lubieńskiego, Mogileńskiego, Ostrowickiego, Szydłowskiego, Tonowskiego, Wolickiego, Zioła, Żnińskiego Dużego i Małego
81	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 254
83	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 251
155	Przebudowa drogi wodnej: Kanał Bydgoski - J. Gopło- rz. Warta

* zadania, dla których w planie zagospodarowania przestrzennego województwa nie określono precyzyjnych wskazań lokalizacyjnych dla gminy Barcin

Powyższe zadania zostały uwzględnione w części projektowej Studium – przy ustalaniu kierunków zagospodarowania poszczególnych aspektów rozwoju gminy.

Zamieszczony powyżej wykaz zawiera nazwę zadania, nie rozstrzyga natomiast czy zadanie to pozostaje nadal aktualne. Jednoznaczna sytuacja ma miejsce w przypadku zadania nr 26, dla którego Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A. zrezygnowały z jego realizacji i wskazały możliwość zagospodarowania na inne cele rezerwy terenu wskazywanej dotąd na realizację ww linii NN 400kV. Zadania zapisane w pzpw były sukcesywnie realizowane, częste są też przypadki częściowej ich realizacji (np. modernizacja wybranych odcinków dróg). Tym samym nie jest możliwe jednoznaczne rozstrzygnięcie, które z powyższych zadań straciły już swoją aktualność.

Oprócz zadań wymienionych powyżej, do zadań realizujących cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym, zaliczyć należy utrzymanie we właściwym stanie technicznym dróg powiatowych. Znaczenie ponadlokalne (powiatowe) mają także:

- w Piechcinie - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych oraz filia Centrum Kształcenia Ustawicznego w Żninie (szkoły ponadgimnazjalne dla dorosłych),
- w Barcinie - Dom Pomocy Społecznej.

OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyznaczają przepisy szczególne. Plany sporządza się, gdy przewidywane zmiany przeznaczenia nie są sprzeczne z ustaleniami Studium. Ponadto plany miejscowe należy sporządzać w każdym przypadku, gdy mają zastosowanie przepisy określone w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Na terenie gminy obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy terenów górniczych w Sadłogoszczy, związanych z eksploatacją kruszywa.

OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W związku z kreowaniem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz dla realizacji podstawowych potrzeb mieszkańców, pożądane jest prowadzenie planowej, racjonalnej i spójnej gospodarki przestrzennej, której integralnym elementem jest sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rozwój społeczno-gospodarczy gminy wymuszać będzie w przyszłości podejmowanie decyzji o sporządzaniu mpzp wyznaczających przestrzeń przeznaczoną pod rozwój funkcji mieszkaniowej (oraz mieszkaniowo-usługowej), gospodarczej (usługi, wytwórczość, działalności magazynowo-składowe) oraz rekreacyjnej i turystycznej. Dla zidentyfikowanych obszarów o takim charakterze, gmina będzie sukcesywnie – w miarę potrzeb oraz możliwości finansowych – sporządzać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wybór kierunków rozwoju dla danego obszaru, odbędzie się na etapie przystąpienia do sporządzenia mpzp (w ramach i w zgodzie z przeznaczeniem terenu wskazanym na Załączniku nr 4 lub na Załączniku nr 5) i będzie wynikał zarówno ze zgłaszanych potrzeb, jak i z analizy predyspozycji danego terenu. Powyższa elastyczność ustaleń podyktowana jest brakiem możliwości dokonania precyzyjnych prognoz kierunków rozwoju gminy.

Dopuszcza się także, w przypadku pojawienia się uzasadnionej potrzeby, sporządzanie mpzp w ramach istniejących terenów zainwestowanych – część z nich wymaga lub w przyszłości wymagać może uporządkowania i/lub realizacji, przebudowy lub rozbudowy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Należy jednak jako nadrzędną zasadę przyjmować założenie o zapobieganiu rozpraszaniu sieci osadniczej, stąd proces planistyczny każdorazowo powinien sprzyjać koncentracji osadnictwa i zainwestowania w największych miejscowościach.

Granice obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zostaną ostatecznie określone na etapie podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia w/w planów. W tym zakresie rysunek Studium należy traktować jako „kierunkowy”, a nie ostatecznie przesądzający o granicach terenów objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego - dopuszcza się nieznaczne korekty ustalonych na rysunku granic jednostek, nie zmieniające zasadniczo wyznaczonego przebiegu. Zasady wprowadzania korekt określono w rozdziale pt. „Wskaźniki dotyczące zagospodarowania”.

Zakres funkcjonalny terenów dla których sporządzać się będzie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostanie ostatecznie określony na etapie sporządzania w/w planów – zgodnie z Załącznikiem nr 4 lub Załącznikiem nr 5.

OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze wymagać będą grunty klas bonitacyjnych I-III, położone w granicach jednostek, dla których sporządzać się będzie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne:

- dopuszcza się tego typu działania w związku z poszerzeniem działalności górniczej w obszarze górniczym Bielawy I – przy założeniu racjonalnej wycinki, ograniczonej do minimum wynikającego z niezbędnych potrzeb,
- w pozostałej części gminy dopuszcza się tylko niewielkie wyłączenia gruntów z użytkowania leśnego – związane z realizacją poszczególnych inwestycji – zmiany te mogą mieć charakter tylko „techniczny”, gdyż żadne z ustaleń Studium nie ma na celu ograniczania powierzchni lub zwartości lasów, jak też osłabiania ich potencjału ekologicznego w inny sposób.

OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

Potrzeba scaleń i podziałów (art. 102 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami) może wystąpić na terenach wskazanych do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jako następstwo ich ustaleń.

OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Jako przestrzeń publiczną rozumie się ogólnodostępne obiekty oraz tereny służące lokalnej społeczności do celów zaspokajania podstawowych potrzeb w zakresie rozwoju społecznego, rekreacji, wypoczynku, integracji społecznej, realizacji zainteresowań, w tym zwłaszcza: infrastrukturę administracji lokalnej, edukacji, kultury, sportu, rekreacji, miejsca zwyczajowo przyjęte jako służące spotkaniom publicznym, place zabaw, urządzone tereny zieleni, lasy komunalne, parki wiejskie, cmentarze.

Jako miejsca realizacji przestrzeni publicznych w postaci placów, placów zabaw, parków, boisk i innych miejsc służących rekreacji i spotkaniom publicznym, wskazuje się wszystkie miejscowości – gdzie zagospodarowanie tego typu powinno być realizowane ze środków publicznych, w miarę możliwości.

Na terenie całej gminy ustanawia się wobec przestrzeni publicznych:

- priorytet ochrony przez zmianą przeznaczenia; zmiana przeznaczenia możliwa tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach pod warunkiem dokonania kompensacji polegającej na odnowieniu likwidowanej przestrzeni publicznej poprzez jej realizację w innej społecznie akceptowanej lokalizacji i formie,
- obowiązek dbałości o estetykę, bezpieczeństwo i funkcjonalność,
- sukcesywne wzbogacanie przestrzeni publicznych w urządzenia i infrastrukturę służące ludności,
- dopuszcza się wydzielanie i urządzenie kolejnych przestrzeni publicznych jako odpowiedź na zapotrzebowanie społeczne.

W związku z obowiązkiem zapewnienia możliwości prawidłowej realizacji zadań własnych z zakresu usług publicznych o charakterze kultury fizycznej, sportu i rekreacji (obsługa mieszkańców), gmina Barcin podejmie działania dotyczące pozyskania od Agencji Nieruchomości Rolnych terenu działki o numerze ewidencyjnym 71 w obrębie Barcin Wieś, będącej w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego placu zabaw w miejscowości Julianowo (wskazanie lokalizacyjne na Załączniku nr 4).

OBSZARY LOKALIZACJI WIELKOPOWIERZCHNIOWYCH OBIEKTÓW HANDLOWYCH

Na terenie gminy dopuszcza się realizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w mieście Barcin w jednostce przestrzennej 1.11 - jako alternatywną formę rewitalizacji terenu przemysłowego

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Charakter doliny Noteci powoduje, że jest ona potencjalnie zagrożona zjawiskami powodziowymi, zwłaszcza w sytuacji ich współwystępowania z deszczami nawalnymi lub nagłymi roztopami. Za szczególnie zagrożony uważa się fragment doliny od Barcina do jeziora Wolickiego.

Lokalne podtopienia związane z deszczami nawalnymi lub nagłymi roztopami, możliwe są na terenie całej gminy – w zależności od lokalnych warunków terenowych.

W Załączniku 1, Załączniku 4 oraz Załączniku 5 przedstawiono obszary szczególnego zagrożenia powodzią określone na mapach zagrożenia powodziowego przesłanych przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, do Urzędu Miejskiego w Barcinie pismem znak: TP.72.1.2015 z dnia 15 kwietnia 2015 r.

W obszarach szczególnego zagrożenia powodzią realizacja zagospodarowania zgodnie z przepisami Prawa wodnego.

Zgodnie z Art. 88l. ust. 1. ustawy „Prawo wodne”, Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 pkt. 3, ww ustawy, zabrania się lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Dokonywanie zalesień w dolinie Noteci (w ramach jednostek 5.1 i 5.2) powinno uwzględniać wymogi ochrony przeciwpowodziowej. Przede wszystkim należy unikać sytuacji, gdy niewłaściwy wybór terenów do zalesień lub niewłaściwie wykonane zalesienie, będą skutkowały hamującym wpływem lasów na przepływ wielkiej wody, a tym samym nasilały skutki zjawisk powodziowych. W przypadku przystąpienia do zalesiania terenów w dolinie Noteci wskazuje się potrzebę konsultacji szczegółowych warunków z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Dosyć wysoka i miejscami cechująca się dużymi spadkami skarpa Noteci stwarza teoretyczne warunki występowania ruchów osuwiskowych. W latach 70-tych w opracowaniu Instytutu Geologicznego Zakładu Geologii Inżynierskiej, dotyczącym osuwisk (jedyne dotąd wykonane opracowanie dotyczące tego zagadnienia dla obecnego województwa kujawsko-pomorskiego), nie wskazywano żadnego zagrożenia na terenie gminy Barcin.

Predyspozycje dla tego typu procesów w strefie krawędziowej doliny Noteci oraz w jej rejonie są wstępnie sygnalizowane przez Państwowy Instytut Geologiczny. Jednocześnie, przy obecnym – stosunkowo małym - stanie wiedzy na temat rzeczywistego ryzyka wystąpienia ruchów masowych, wskazuje się jedynie, iż tereny te wykazują tego typu predyspozycje i powinny być przedmiotem szczegółowych badań, które określą jakiego rodzaju zagospodarowanie i użytkowanie może być realizowane na powyższych obszarach i w ich sąsiedztwie. Do czasu pełnego zdiagnozowania zagrożeń, obszarów określanych jako „predysponowane do występowania ruchów masowych” nie można traktować jako obszarów wyłączonych z możliwości realizacji zagospodarowania.

Ze względu na lokalnie urozmaiconą rzeźbę terenu, nie można wykluczyć, iż na terenie gminy występują także obszary o nierozpoznanym dotąd zagrożeniu. Wskazuje się konieczność wykonania kompleksowej diagnozy przestrzeni gminy w kontekście możliwości powstawania osuwisk.

OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI I REKULTYWACJI

Obszary wskazywane do przekształceń zostały scharakteryzowane w rozdziałach dotyczących „Kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy” oraz „Kierunków zmian w przeznaczeniu terenów”. Przekształcenia będą tu polegały przede wszystkim na zmianie funkcji terenu i będącej jej konsekwencją zmianie zagospodarowania, ewentualnie na zwiększeniu intensywności zagospodarowania przy zachowaniu profilu funkcjonalnego lub na wprowadzeniu dodatkowych

funkcji na dany obszar; dla niektórych terenów w mieście wskazuje się potrzebę estetyzacji zagospodarowania.

Rewitalizacji przestrzeni wymaga przestrzeń staromiejska w Barcinie – wyróżniona jako jednostka planistyczna w strukturze miasta (1.1).

Jako obszar do rekultywacji i rewitalizacji wskazano teren przemysłowy - po cegielni wraz z wyrobiskiem w mieście Barcin – wyróżniony jako jednostka planistyczna w strukturze miasta (1.11).

Jako obszar do przekształceń polegających na uporządkowaniu przestrzeni, estetyzacji zagospodarowania, likwidacji konfliktów pomiędzy współwystępującymi funkcjami, wskazano tereny leżące w południowej części miasta Barcin (pomiędzy ulicami Dworcową – Lotników, a linią kolejową) – wyróżniony jako jednostka planistyczna w strukturze miasta (1.5).

Trwają prace w zakresie rekultywacji gminnego składowiska odpadów w Barcinie-Wieś.

Poza wskazanymi obszarami, na terenie gminy nie zachodzi obecnie pilna potrzeba rekultywacji, przekształceń lub rehabilitacji. Działania tego typu należy podejmować każdorazowo po zaprzestaniu wydobycia surowców (rekultywacja wyrobisk) lub zaprzestania działalności gospodarczych lub hodowlanych (rewitalizacji zabudowy przemysłowej i pohożowlanej w kierunku wprowadzenia nowych funkcji lub likwidacja zagospodarowania).

GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Tereny zamknięte na terenie gminy Barcin stanowią działki położone wzdłuż linii kolejowej z Inowrocławia do Żnina (obejmujące tory wraz z towarzyszącą infrastrukturą).

Ze względów technicznych lokalizację terenów zamkniętych na rysunku Studium należy traktować jako orientacyjną, a ewentualnej identyfikacji, czy dana działka leży w granicach terenów zamkniętych każdorazowo dokonywać na podstawie aktualnego wykazu terenów zamkniętych, znajdującego się w posiadaniu Starostwa Powiatowego w Żninie.

OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Filary ochronne wyznaczono w złożach wapienia i margli w obszarze górniczym Bielawy I. Celem ochrony jest infrastruktura położona w sąsiedztwie zbocza wyrobiska, w tym droga powiatowa oraz przemysłowa kolej linowa. Zasięg obszarów filarów ochronnych przedstawiono na Załączniku nr 4.

OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy nie ma pomników zagłady i ich stref ochronnych, wynikających z ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271).

Burmistrz Barcina

Załącznik nr 3
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia 29 października 2015r.

**Załącznik nr 3
do Uchwały Nr IX/70/2024
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia 19 grudnia 2024 r.**

S t u d i u m

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin

tekst Studium - część trzecia

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ oraz SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM

S t u d i u m
uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Barcin

tekst Studium - część trzecia

**Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań
oraz Synteza projektu Studium**

Spis treści

Uzasadnienie rozwiązań przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	3
Synteza projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	4

UZASADNIENIE ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BARCIN

Na etapie prac nad koncepcją rozwoju gminy, po dokonaniu diagnozy stanu i uwarunkowań (wewnętrznych i zewnętrznych) oraz przy uwzględnieniu zamierzeń władz gminy co do dalszego rozwoju, rozważono różne warianty dalszego rozwoju – optymalnego z punktu realizacji zakładanych celów.

Elementy „wariantowania” (czyli wyboru optymalnego wariantu) rozwoju gminy dotyczyły:

- wyboru funkcji/rodzajów działalności do stymulowania rozwoju,
- wyboru lokalizacji nowych przedsięwzięć,
- wyboru stopnia intensywności planowanego zagospodarowania w uzależnieniu od wariantowego rozpatrywania prognozy demograficznej i prognozy przyszłego charakteru społeczno-gospodarczego.

Szereg zagadnień jest niezależnych od polityki władz gminy i na etapie Studium następuje ich adaptacja w „narzuconym” stanie i przebiegu. Dotyczy to przede wszystkim:

- systemu obszarów chronionych (a szerzej - struktury fizyczno-geograficznej),
- ponadlokalnego układu komunikacyjnego (a więc dróg powiatowych i wojewódzkich),
- linii infrastrukturalnych znaczenia ponadlokalnego (energetyka, gaz),
- pozostałych zadań publicznych o znaczeniu ponadlokalnym wynikających z planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Także elementy struktury przestrzennej związane ściśle z przebiegiem linii komunikacyjnych, układem przyrodniczym oraz sąsiedztwo kilku miast (Żnin, Inowrocław, Bydgoszcz, Mogilno, Łabiszyn) - z konsekwencjami społecznymi, komunikacyjnymi, przestrzennymi i ekologicznymi, stanowią bardzo silny czynnik stabilizujący i w pewnym zakresie ograniczający możliwości wariantowania.

Przy podejmowaniu wyborów uwzględniono następujące czynniki („kryteria wariantowania”):

- aspiracje władz lokalnych (wynikające z planów i zamierzeń dotyczących stymulowania rozwoju określonych części gminy i rozwoju określonych działalności),
- uwarunkowania naturalne sprzyjające lub ograniczające rozwój danego zagadnienia,
- szanse powodzenia danego działania (wybrano działalności, funkcje i obszary, dla których istnieją realne przesłanki zrealizowania lub choćby podjęcia zamierzeń – ma to na celu racjonalizację procesu planowania i rozwoju gminy),
- dążenie do koncentracji zainwestowania – stanowiące jedno z podstawowych założeń rozwoju gminy zapisane w Studium i związane bezpośrednio ze sprawnością zarządzania gminą, minimalizacją kosztów środowiskowych oraz spodziewanym osiągnięciem korzyści skali.

Wybór funkcji możliwych do rozwoju na terenie gminy, ze względu na ustabilizowane predyspozycje, nie stwarza dużych możliwości wariantowania. W oparciu o obecny stan oraz predyspozycje przyjęto następujące funkcje wiodące gminy:

- a) dla części południowej – przemysłowa i rolnicza oraz mieszkaniowa, z dopuszczeniem rozwoju energetyki wiatrowej w skrajnie południowej części gminy,
- b) dla części północnej – rolnicza oraz mieszkaniowa,
- c) dla miasta - rozwój obsługi ludności (funkcje znaczenia lokalnego) oraz funkcja mieszkaniowa,
- d) dla doliny Noteci – ekologiczna.

Generalnie, w stosunku do stanu obecnego, w koncepcji rozwoju gminy stawia się dużo większy nacisk na porządkowanie struktury przestrzennej - przede wszystkim koncentrację zagospodarowania, rewitalizację miasta i przywrócenie jego atrakcyjności dla zamieszkania, estetyzację przestrzeni oraz stwarzanie warunków dla rekreacji i wypoczynku.

Jednocześnie jednak **podkreślić należy, że wybrano wariant umiarkowanie intensywnego rozwoju gminy, który ma znacznie bardziej prośrodowiskowy charakter, niż warianty bardziej „agresywne”, które zakładałyby przekształcenia**

większej części gminy i bardziej intensywne zagospodarowanie.

W zakresie rozwoju infrastruktury lokalnej, uwagę zwraca zwłaszcza konieczność dalszego rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę oraz systemu kanalizacyjnego oraz konieczność przeorientowania gospodarki odpadami (jest to związane z ustaleniami wojewódzkiego programu gospodarki odpadami).

W zakresie kształtowania przestrzeni miasta, generalne ustalenia Studium zakładają:

- zachowanie obecnej zasadniczej struktury funkcjonalno-przestrzennej,
- rewitalizację społeczną i przestrzenną dzielnicy staromiejskiej,
- rekultywację i rewitalizację dzielnicy przemysłowej (ceglarnia i wyrobiska),
- uporządkowanie przestrzeni, likwidację kolizji funkcjonalnych, estetyzację wielofunkcyjnej dzielnicy w południowej części miasta,
- szersze wykorzystanie systemu zieleni nadrzecznej dla celów rekreacyjnych,
- docelowe przekształcenia terenów rolnych na terenie miasta (przede wszystkim na cele mieszkaniowe).

Najważniejszym ustaleniem Studium w zakresie przestrzeni obszarów wiejskich gminy i stanu jej zagospodarowania, jest bez wątpienia wyznaczenie obszarów, dla których zakłada się wystąpienie w przyszłości przekształceń ich stanu, funkcji, intensywności. Są to obszary, w których będą się koncentrować procesy inwestycyjne. Tereny o przeznaczeniu na cele mieszkaniowe z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami koncentrują się w pobliżu miasta i są relatywnie niewielkie, natomiast tereny o przeznaczeniu na funkcje gospodarcze wyznacza się w Sadłogoszczy – w sąsiedztwie terenów już na ten cel przeznaczonych i/lub użytkowanych. W południowej części - pomiędzy wsią Szeroki Kamień a zakładami Lafarge, wyznacza się teren możliwego rozwoju energetyki wiatrowej.

Podsumowując, należy stwierdzić, że na etapie koncepcji rozwoju i zagospodarowania gminy, zdecydowano o wyborze wariantu, który przy obecnych i dających się przewidzieć w przyszłości uwarunkowaniach, zapewnia optymalny sposób realizacji szeroko rozumianych interesów gminy.

SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Studium jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy sporządzanym dla jej całego obszaru. Pełni ono rolę koordynacyjną w programowaniu rozwoju ustalanego m.in. w Strategii rozwoju, a także przy sporządzaniu wieloletnich planów inwestycyjnych i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przede wszystkim w zakresie realizacji inwestycji publicznych. Jest również dokumentem formalnym przy przygotowaniu aplikacji o przyznanie środków z funduszy europejskich. Studium nie jest jednak przepisem prawa miejscowego, a zatem nie stanowi podstawy do podejmowania decyzji administracyjnych związanych z realizacją inwestycji.

Studium składa się z czterech części:

1. uwarunkowań rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy,
2. kierunków zagospodarowania przestrzennego
3. uzasadnienia rozwiązań przyjętych w Studium oraz syntezy ustaleń Studium
4. rysunku Studium dla gminy oraz rysunku Studium dla miasta.

W części poświęconej uwarunkowaniom przedstawiono kompleksową charakterystykę stanu istniejącego oraz ocenę dotychczasowego zagospodarowania z diagnozą mocnych i słabych stron gminy. Część poświęcona kierunkom zagospodarowania przestrzennego zawiera ustalenia – zarówno o charakterze postulatywnym, jak i ustalenia wiążące z zakresu planowania dalszego rozwoju zagospodarowania gminy.

Przyjmuje się następujące założenia rozwoju gminy (które leżały u podstaw formułowania struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania gminy):

1. Gmina Barcin pozostanie gminą o dominującej roli przemysłu cementowo-wapienniczego, jako podstawowej funkcji

gospodarczej.

2. W bezpośrednim sąsiedztwie terenów przemysłowych wyznacza się tereny rozwoju gospodarczego, w tym także pod działalnośći terenochłonne, energochłonne i uciążliwe dla środowiska. Ze względu na dużą skalę już obecnych przekształceń środowiska zakłada się, iż działalnośći te nie spowodują dalszych istotnych negatywnych zmian. Tereny te są więc bardzo dobrze predysponowane do rozwoju tego typu działalnośći - ich zagospodarowanie w tym kierunku jest bardzo racjonalne, gdyż chroni środowisko, a jednocześnie stwarza możliwość aktywizacji gospodarczej i dywersyfikacji bazy ekonomicznej gminy (zakłada się, że gmina Barcin będzie głównym obszarem koncentracji działalnośći przemysłowych w południowo-zachodniej części województwa).
3. Miasto Barcin pozostanie ośrodkiem usługowym o znaczeniu lokalnym. Priorytetem jest rozwój miasta jako przestrzeni atrakcyjnej dla zamieszkania, co ma przeciwdziałać dotychczasowym procesom szybkiego ubytku ludności.
4. Zakłada się utrzymanie dużej roli rolnictwa w bazie ekonomicznej gminy, ale zakłada się wprowadzanie działalnośći pozarolniczych, dostosowanych do lokalnych uwarunkowań, poszerzających rynek pracy na terenie gminy.
5. Dla doliny Noteci zakłada się wykorzystanie na cele turystyki (w tym turystyki wodnej), rekreacji, nieintensywnego budownictwa mieszkaniowego z towarzyszącymi usługami - pod warunkiem zachowania priorytetu ochrony środowiska i z uwzględnieniem zagrożenia powodziowego.

U podstaw szczegółowych zastosowanych rozwiązań planistycznych (projektowych) leżały następujące założenia:

1. Założenie dostosowania zagospodarowania do prognozowanych zmian liczby ludności i charakteru funkcjonalnego gminy,
2. Założenie optymalizacji w zakresie pełnienia zadań własnych gminy - głównie poprzez zasadę koncentracji zagospodarowania.
3. Założenie umiarkowanej skali planowanych zmian zagospodarowania. W zakresie rozwoju zabudowy mieszkaniowej i towarzyszących usług zakłada się przede wszystkim uzupełnianie istniejącej zabudowy. Wyznacza się stosunkowo niewielkie tereny pod rozwój nowego zagospodarowania o takim charakterze. Wyznacza się stosunkowo duże tereny pod rozwój działalnośći gospodarczych (zgodnie z przyjętym założeniem stymulowania rozwoju działalnośći przemysłowych). Stosunkowo duże tereny przeznacza się pod zalesienie, jako optymalną formę zagospodarowania terenów o małej przydatności rolniczej lub predestynowanych do zalesienia ze względów środowiskowych.

CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

Głównym celem rozwoju gminy jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (w tym zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (w tym wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy uwzględnieniu równowagi wobec środowiska przyrodniczego i kulturowego.

ZAŁOŻENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Struktura gminy i ogólne założenia różnicowania polityki przestrzennej

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy określono na podstawie charakteru funkcjonalnego (to znaczy funkcji realizowanych na danym obszarze i ich wzajemnych relacji – zwłaszcza dominującego znaczenia jednej z nich), w poszczególnych częściach gminy. Gmina, mimo iż zajmuje stosunkowo niedużą powierzchnię, charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem przestrzeni, stąd liczba wyróżnionych jednostek struktury przestrzennej (będących jednostkami polityki przestrzennej), jest dosyć duża.

Na podstawie funkcji pełnionych przez poszczególne części gminy, wyróżniono jednostki:

a) **wielofunkcyjną jednostkę miejską** – gdzie występują zróżnicowane funkcje społeczno-gospodarcze, typowe dla miejskich siedzib gmin – wskazać tu należy przede wszystkim funkcje: usługowe (zarówno usługi publiczne, takie jak administracyjne, związane z oświatą, ochroną zdrowia, kulturą, bezpieczeństwem, jak i komercyjne – związane z handlem i naprawami, usługami materialnymi dla ludności), ale również gospodarcze (rzemiosło i drobny przemysł), transportowe, rekreacyjne, a w części miasta – także rolne; część miasta leżąca w dolinie Noteci pełni funkcje środowiskowe stanowiąc

część korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym.

Wielofunkcyjna jednostka miejska dzieli się na mniejsze jednostki funkcjonalne scharakteryzowane w dalszej części opracowania. Wyróżniono 12 jednostek polityki przestrzennej oddających zróżnicowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Jednostka obejmuje miasto w granicach administracyjnych. W kolejnych latach Barcin zachowa swój obecny charakter funkcjonalny i wzmocni rolę lokalnego ośrodka obsługi dla terenu gminy. Miasto nadal cechować się będzie wysoką intensywnością zagospodarowania w terenach zabudowanych i znacznymi powierzchniami terenów niezabudowanych, związanych z doliną Noteci, pełniących funkcje środowiskowe, ekstensywnie wykorzystywanych rolniczo (lub będące nieużytkami) oraz dla rekreacji.

Miasto nie posiada w granicach administracyjnych dużych terenów stanowiących rezerwę pod rozwój zabudowy. Zakłada się więc dalszy rozwój przestrzenny zagospodarowania zarówno poprzez wyznaczenie terenów do przekształceń z dotychczasowej funkcji rolniczej na cele mieszkalnictwa (z towarzyszącymi usługami) jak też wzrost intensywności w granicach istniejącego zagospodarowania.

Zakłada się rewitalizację przestrzeni centrum miasta w celu poprawy warunków zamieszkania, poprawy jakości przestrzeni wspólnych (publicznych), poprawy warunków funkcjonowania usług.

b) **jednostki osadniczo-rolnicze** – obejmują obszary o rolniczym charakterze, o zróżnicowanych warunkach rozwoju rolnictwa, w których rolnictwo jest równorzędną funkcją podstawową (na terenach rolnych dobrej lub umiarkowanej przydatności) lub (na terenach pozostałych) funkcją uzupełniającą wobec działalności gospodarczych pozarolniczych lub funkcji mieszkaniowej związanej z wyjazdami do pracy poza swoją miejscowość. Ze względu na brak ciągłości przestrzennej obszarów osadniczo-rolniczych, na terenie gminy wyróżniono 3 jednostki o takim charakterze: leżąca na północ od Barcina (oznaczona jako 2.1), leżąca na południe od Barcina (oznaczona jako 2.2), leżącą w południowo-wschodniej części gminy (oznaczona jako 2.3).

Głównym założeniem rozwoju jest tu kontynuacja obecnego charakteru (w tym dalsze wykorzystywanie rolnicze terenów o dobrej lub umiarkowanej przydatności) z wzmocnieniem rozwoju działalności pozarolniczych. Funkcja rolnicza traktowana jako równorzędna wiodąca lub jako uzupełniająca (w zależności od predyspozycji dla prowadzenia efektywnej produkcji rolnej). W szczególności ustala się kontynuację rolniczego wykorzystania terenów we władaniu Agencji Nieruchomości Rolnej. Rozwój zagospodarowania na bazie zabudowy istniejącej (uzupełnianie, modernizacja, rozbudowa, przekształcenia, rehabilitacja) oraz poprzez wyznaczenie w sąsiedztwie miasta terenów do rozwoju zabudowy w obszarach dotąd użytkowanych rolniczo (są to tereny lokowania zabudowy mieszkaniowej, towarzyszących usług oraz nieuciążliwych działalności gospodarczych – w sposób dostosowany do lokalnych uwarunkowań środowiskowych oraz możliwości obsługi komunikacyjnej).

W zakresie rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej w jednostkach osadniczo-rolniczych nie określa się preferencji związanych z rodzajem prowadzonych działalności, ale wskazuje się konieczność dostosowania skali, charakteru i uciążliwości do sąsiedztwa terenów mieszkaniowych (wykluczenie możliwości lokalizacji przedsięwzięć kolizyjnych).

c) **jednostki rolniczo-osadnicze** – obejmują obszary o rolniczym charakterze, w których warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa pozwalają na wysokoefektywny rozwój tej funkcji, jako funkcji wiodącej. Na obszarach tych rozwinęły się także inne funkcje – w tym pozarolnicze działalności gospodarcze lub funkcja mieszkaniowa związana z wyjazdami do pracy poza swoją miejscowość, jednak rolnictwo jest tu działalnością podstawową pod względem gospodarczym (jako źródło dochodów) i społecznym (tożsamość społeczna i zawodowa ludności). Ze względu na brak ciągłości przestrzennej obszarów rolniczo-osadniczych, na terenie gminy wyróżniono 3 jednostki o takim charakterze: leżąca na północny-wschód od Barcina (oznaczona jako 3.1), leżąca na zachód od doliny Noteci i jeziora Wolickiego (oznaczona jako 3.2) oraz leżąca na południe od obszaru górniczego Bielawy I (oznaczona jako 3.3).

Głównym założeniem rozwoju jest tu kontynuacja obecnego charakteru z utrzymywaniem funkcji rolniczej jako wiodącej. Rozwój zagospodarowania na bazie zabudowy istniejącej (uzupełnianie, modernizacja, rozbudowa, przekształcenia, rehabilitacja) - w zakresie osadniczym zakłada się rewitalizację oraz uzupełnianie istniejącej zabudowy miejscowości, a w znacznie mniejszym zakresie - wyznaczanie nowych terenów mieszkaniowo-usługowych lub z przeznaczeniem rozwoju przedsiębiorczości (przede wszystkim jako kontynuację istniejącej zabudowy miejscowości).

W zakresie rozwoju gospodarki w jednostkach rolniczo-osadniczych wskazuje się preferencje przede wszystkim dla rozwoju przetwórstwa rolnego i usług na rzecz rolnictwa, ale dopuszcza się rozwój wszelkich działalności dostosowanych do warunków środowiskowych, nie stanowiących zagrożenia dla jakości życia mieszkańców i nie kolidujących z dominującym charakterem funkcji rolniczej. W granicach jednostki 3.3. dopuszcza się realizację elektrowni wiatrowych jako funkcji uzupełniającej – na warunkach szczegółowych określonych w innych częściach studium.

d) **jednostki przemysłowe** – zaliczono tu obszary wielkopowierzchniowej działalności górniczej i przemysłowej związanej z eksploatacją i przetwórstwem surowców dla przemysłu cementowo-wapienniczego oraz obszary nie zagospodarowane przemysłowo, ale już obecnie przeznaczone lub predestynowane do przeznaczenia na cele rozwoju wielkoskalowych (wielkopowierzchniowych) działalności gospodarczych. Ze względu na różnicowanie charakteru, wydzielono dwie jednostki przemysłowe: jednostkę leżącą w granicach obszaru górniczego Bielawy I wraz z terenem jego potencjalnego poszerzenia (oznaczona jako 4.1) oraz jednostkę leżącą na północ od obszaru górniczego (oznaczona jako 4.2). W granicach wyróżnionych w Studium jednostek przemysłowych - prowadzi się obecnie działalności przemysłowe, wyznaczono i przeznaczono w mpzp tereny pod rozwój tego typu funkcji, lub też znajdują się tu tereny predestynowane do rozwoju przestrzennego działalności gospodarczych, dotąd o innym przeznaczeniu. **Ponadto w jednostce 4.2. wskazano obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.**

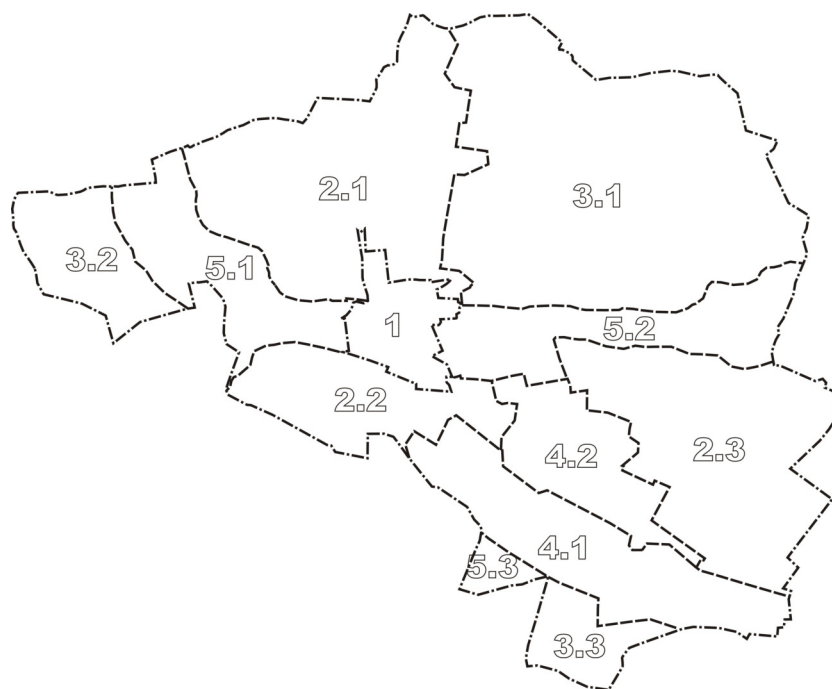
Głównym założeniem jest dalszy rozwój istniejącego przemysłu cementowo-wapienniczego oparty na lokalnie pozyskiwanych surowcach mineralnych oraz stymulowanie rozwoju innych działalności gospodarczych, w tym wielkoskalowych, wymagających znaczącej zajętości terenu, wymagających znacznego poboru energii elektrycznej, wiążących się dużą skalą dowozu surowców i wywozu produktów, potencjalnie mogących powodować różnego rodzaju negatywne oddziaływania wobec środowiska. Jednostka przeznaczona pod rozwój tego rodzaju przedsiębiorczości została wyznaczona w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego zagospodarowania o charakterze przemysłowym, w sąsiedztwie terenów bardzo silnie przekształconych antropogennie, w rejonie łatwo dostępnym komunikacyjnie (dla obsługi jednostki przemysłowej duże znaczenie ma sąsiedztwo drogi wojewódzkiej oraz linii kolejowej), w rejonie łatwej dostępności energii elektrycznej i gazu, a jednocześnie w pewnej izolacji od terenów zamieszkałych (duża powierzchnia jednostki umożliwia strefowanie zabudowy, mające na celu ulokowanie działalności potencjalnie najsilniej negatywnie oddziałujących na ludność w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej).

Część jednostki 4.1 zaliczona została do terenów, w których możliwe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej – przy czym zgodnie z ustaleniami szczegółowymi, zawartymi w rozdziale pt. „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej – energetyka”, w granicach jednostki 4.1 nie dopuszcza się realizacji elektrowni wiatrowych (ze względu na wymaganą odległość od granicy występowania surowców dla przemysłu cementowo wapienniczego), a więc jednostka 4.1. będzie obszarem poddawany oddziaływaniom akustycznym, ale elektrownie nie będą lokalizowane w jej granicach.

e) **jednostki ekologiczne** – zaliczono tu obszary o dominującym znaczeniu funkcji środowiskowych. Wyróżniono trzy jednostki ekologiczne: jednostkę obejmującą dolinę Noteci poniżej (na zachód od) Barcina (oznaczona jako 5.1), jednostkę obejmującą dolinę Noteci powyżej (na wschód od) Barcina (oznaczona jako 5.2) oraz kompleks leśny leżący w południowej części gminy (oznaczony jako 5.3 – jednostka leśna). Wprawdzie są to obszary tylko w części objęte ochroną przyrody, ale należą (zwłaszcza dolina Noteci) do obszarów najcenniejszych pod względem środowiskowym i priorytetem powinno być zachowanie środowiskowego charakteru oraz wzmocnienie potencjału poszczególnych aspektów środowiska. Uwzględniając ogólny charakter gminy (ale także szerszego sąsiedztwa gminy) - silnie przekształcony antropogennie i wykazujący niewiele walorów naturalnych lub zbliżonych do naturalnych – jednostki ekologiczne pełnią ważne funkcje środowiskowe i powinny podlegać ochronie przed degradacją.

W jednostkach leżących w dolinie Noteci dopuszcza się rozwój innych funkcji (zwłaszcza rekreacyjno-turystycznej oraz związanych z organizacją transportu wodnego i turystyki wodnej na Noteci, a w ograniczonym wymiarze – także mieszkaniowo-usługowej), ale przy założeniu unikania kolizji z funkcjami środowiskowymi. Jednostka 5.1 jest częściowo objęta systemem obszarów chronionych.

Większość jednostki 5.3 zaliczona została do terenów, w których możliwe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na cele energetyki wiatrowej – przy czym ze względu na leśny charakter jednostki, zakłada się, że jednostka 5.3 będzie obszarem poddawany oddziaływaniom akustycznym, ale elektrownie nie będą lokalizowane w jej granicach.

Rysunek. Podział gminy na jednostki polityki przestrzennej.

Wskazywane funkcje jednostek planistycznych:

1. Wielofunkcyjna jednostka miejska

- dominujące funkcje – funkcje usługowe o charakterze ogólnogminnym i lokalnym (miejskim) oraz funkcja mieszkaniowa
- funkcja uzupełniająca – przemysł i rzemiosło.

Na terenie miasta dokonuje się dalszych podziałów struktury przestrzennej - wyróżnia się następujące jednostki polityki przestrzennej:

1.1. Jednostka staromiejska

- dominujące funkcje – mieszkaniowa, usługowa,
- funkcje uzupełniające – nieuciążliwe funkcje gospodarcze, funkcje rekreacyjne związane z zagospodarowaniem Noteci jako drogi wodnej o charakterze turystycznym,

1.2. Jednostka usługowa

- dominujące funkcje – usługowa, w tym obsługa ludności całej gminy w zakresie funkcji administracyjnych i komunikacyjnych,
- funkcje uzupełniające – mieszkaniowa i nieuciążliwe rzemiosło,

1.3. Jednostka zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

- dominujące funkcje – mieszkaniowa,
- funkcje uzupełniające – nieuciążliwe usługi i handel, funkcja rekreacyjna

1.4. Jednostka zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

- dominujące funkcje – mieszkaniowa,
- funkcje uzupełniające – nieuciążliwe usługi i handel,

1.5. Jednostka wielofunkcyjna

- dominujące funkcje – komunalne (ciepłownia) oraz gospodarcze (w tym usługowe), komunikacyjne (zespołu garaży), rekreacyjna (teren ogrodów działkowych)

- funkcje uzupełniające – rolnicza,

1.6, 1.7 i 1.8. Jednostki zabudowy mieszkaniowej

- dominująca funkcja – mieszkaniowa,
- funkcje uzupełniające – nieuciążliwe usługi i handel,

1.9. Jednostka o funkcjach ekologicznych

- dominująca funkcja – ekologiczna – fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, obszar o dużym znaczeniu środowiskotwórczym, leżący w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk PLH040028,
- funkcja uzupełniająca – rekreacyjna, rolnicza (ekstensywne wykorzystanie użytków zielonych)

1.10. Jednostka o funkcjach rekreacyjnych i ekologicznych

- dominująca funkcja – rekreacyjna – obejmuje teren parku miejskiego,
- funkcja uzupełniająca – ekologiczna – fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, obszar o dużym znaczeniu środowiskotwórczym, w granicach jednostki leży użytek ekologiczny, rolnicza (ekstensywne wykorzystanie użytków zielonych)

1.11. Jednostka obejmująca teren byłej cegielni oraz wyrobiska

- teren do przekształceń – rekultywacja terenu i rewitalizacja przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych, sportowych – z dopuszczalną adaptacją istniejącego zagospodarowania przemysłowego do nowych funkcji,
- alternatywnie dopuszcza się realizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,

1.12. Jednostka rolnicza

- dominująca funkcja – rolnicza; dopuszcza się zmianę funkcji rolniczej w kierunku funkcji gospodarczych, handlowych i usługowych

2.1. Jednostka osadniczo-rolnicza północna

- dominujące funkcje – równorzędne funkcje dominujące: mieszkaniowa, rolnicza, gospodarcza
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-wypoczynkowa,

2.2. Jednostka osadniczo-rolnicza południowa

- dominujące funkcje – równorzędne funkcje dominujące: mieszkaniowa, rolnicza, gospodarcza
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-wypoczynkowa,

2.3. Jednostka osadniczo-rolnicza południowo-wschodnia

- dominujące funkcje – równorzędne funkcje dominujące: mieszkaniowa, rolnicza, gospodarcza, usługowa (Piechcin jako uzupełniający ośrodek obsługi)
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-wypoczynkowa,

3.1. Jednostka rolniczo-osadnicza północna

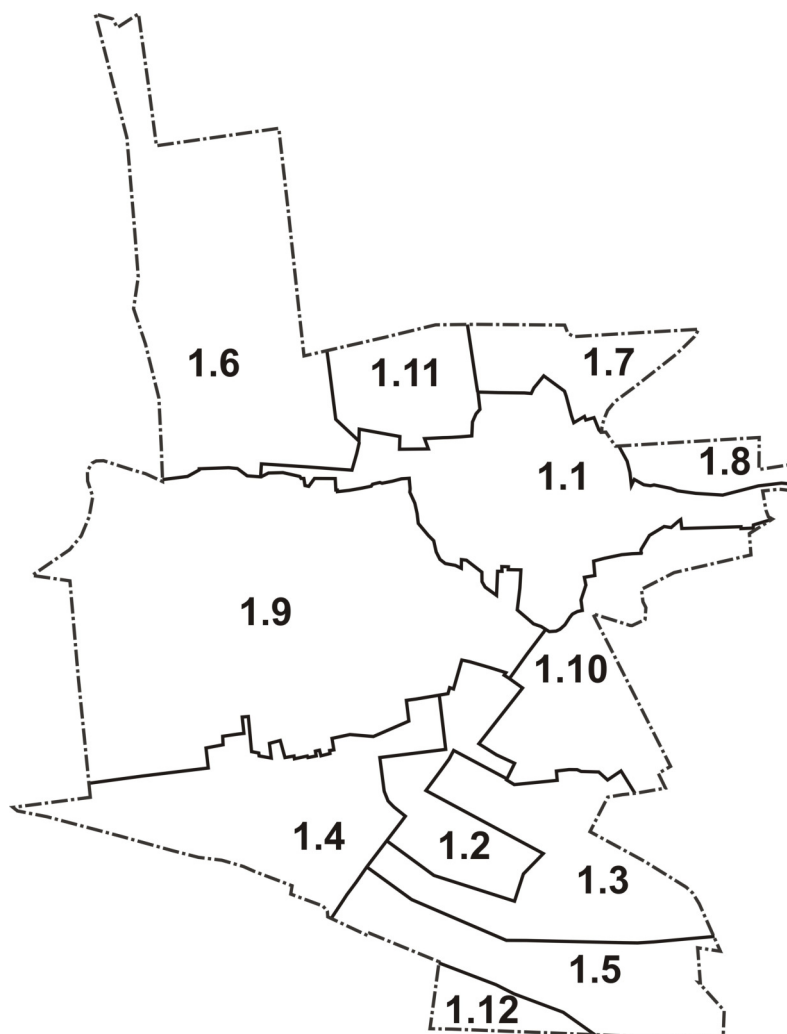
- dominująca funkcja – rolnictwo,
- funkcje uzupełniające – mieszkaniowa, gospodarcza,

3.2. Jednostka rolniczo-osadnicza zachodnia

- dominująca funkcja – rolnictwo,
- funkcje uzupełniające – mieszkaniowa, gospodarcza,

3.3. Jednostka rolniczo-osadnicza południowa

- dominująca funkcja – rolnictwo,
- funkcja uzupełniająca – mieszkaniowa, produkcja energii elektrycznej z elektrowni wiatrowych

Rysunek. Szczegółowy podział miasta na jednostki polityki przestrzennej.

4.1. Jednostka przemysłowa – obszar górniczy „Bielawy I” wraz z terenem jego potencjalnego poszerzenia

- dominujące funkcje – obszar prowadzenia działalności górniczej,
- dopuszcza się rozwój innych działalności nie kolidujących z funkcją dominującą, zgodnie z przepisami odrębnymi;

4.2. Jednostka przemysłowa – obszar aktywizacji gospodarczej

- dominująca funkcja – funkcje gospodarcze (w tym przemysł),
- funkcja uzupełniająca – rolnicza,

5.1. Jednostka ekologiczna – dolina Noteci zachodnia

- dominująca funkcja – środowiskowa (korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym),
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-turystyczna, mieszkaniowa,

5.2. Jednostka ekologiczna – dolina Noteci wschodnia

- dominująca funkcja – środowiskowa (korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym),
- funkcje uzupełniające – rekreacyjno-turystyczna, mieszkaniowa,

5.3. Jednostka ekologiczna – leśna – południowa

- dominująca funkcja – środowiskowa,
- funkcja uzupełniająca – rekreacyjna.

Mieszkańcy gminy

Zakłada się, iż liczba ludności w kolejnych latach na obszarach wiejskich będzie stagnować a w mieście będzie się nieznacznie zmniejszać. Zajądą ważne zmiany w strukturze wieku. Przede wszystkim powolnie zmniejszać się będzie liczba ludności w wieku produkcyjnym (co w dłuższym okresie poprawi sytuację na rynku pracy), a rosnać liczba mieszkańców starszych, co wymaga działań na rzecz rozwoju infrastruktury społecznej ukierunkowanej do tej grupy odbiorców.

Gospodarka

W zakresie pełnionych funkcji należy wskazać na rozwinięte w południowej części gminy działalności przemysłowe – wysokowyspecjalizowane w skali kraju i mające podstawowe znaczenie dla przemysłu cementowo-wapienniczego w kraju. Gmina nie prezentuje bardzo sprzyjających warunków rozwoju rolnictwa, choć w niektórych częściach przy zapewnieniu odpływu nadmiaru siły roboczej z rolnictwa można rozwijać wysokowydajne rolnictwo typu farmerskiego. Na obszarach wiejskich całej gminy należy dążyć do rozwoju o charakterze wielofunkcyjnym - zróżnicowanym.

Poza strefą przemysłową w sąsiedztwie istniejących zakładów przemysłu cementowo-wapienniczego, nie należy oczekiwać bardzo intensywnego rozwoju przedsiębiorczości, stąd też Studium jest ukierunkowane na jej umiarkowany rozwój. Preferuje się przedsiębiorczość na bazie lokalnych płodów rolnych - raczej przedsięwzięcia o małej lub umiarkowanej skali. Powyższe założenie jest podyktowane troską o stan środowiska oraz kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców. Tereny sąsiadujące z gminą prezentują korzystnie rozwiniętą przedsiębiorczość, stąd nie należy obawiać się pogorszenia sytuacji materialnej mieszkańców, gdyż istnieje łatwa możliwość poszukiwania pracy w bezpośrednim sąsiedztwie gminy.

Dostępność komunikacyjna

Dostępność zewnętrzna realizowana będzie za pomocą dróg wojewódzkich i powiatowych. Sieć drogowa - ze względu na pełnienie przez Barcin roli podregionalnego węzła komunikacyjnego w sieci dróg wojewódzkich - jest relatywnie dobrze rozwinięta i zapewnia dobry dostęp do większości miejscowości. Dostępność wewnętrzną należy poprawić poprzez modernizację dróg powiatowych i gminnych. Należy rozwijać komunikację publiczną. Należy dążyć do przywrócenia ruchu i restytucję komunikacji pasażerskiej na linii kolejowej z Inowrocławia do Barcina.

Infrastruktura techniczna

Rozwój infrastruktury technicznej jest w Studium postrzegany w trzech aspektach:

- Ħ jako narzędzie poprawy jakości życia mieszkańców (a więc kreowania gminy jako przestrzeni przyjaznej dla zamieszkania),
- Ħ jako narzędzie poprawy atrakcyjności inwestycyjnej (a więc kreowania gminy jako przestrzeni przyjaznej dla inwestowania)
- Ħ jako narzędzie ochrony środowiska przed antropopresją, poprzez ograniczanie emisji, oddziaływania, itp. (a więc kreowania gminy jako przestrzeni atrakcyjnej przyrodniczo).

Studium zakłada przede wszystkim dwa kierunki rozwoju infrastruktury technicznej:

- Ħ „przestrzenny” - czyli jej rozwój we wszystkich miejscowościach, gdzie jest to społecznie i ekonomicznie uzasadnione,
- Ħ „jakościowy” - czyli utrzymanie optymalnej sprawności i stanu technicznego sieci i urządzeń - zapewniających pewność funkcjonowania i zachowanie normatywnych parametrów.

Na terenie gminy dopuszcza się zróżnicowane inwestycje energetyczne, przy czym dla niektórych rodzajów wprowadza się ograniczenia mające na celu minimalizowanie oddziaływań na ludność, środowisko przyrodnicze i krajobraz

Środowisko przyrodnicze i kulturowe

Jednym z nadrzędnych założeń Studium jest zachowanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego.

Ze względu na panujące w gminie uwarunkowania, szczególnego znaczenia nabierają zagadnienia ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona krajobrazu w strefie doliny Noteci i strefie jej zbocza. W gminie znajdują się znaczne powierzchnie gruntów pochodzenia organicznego. Pewna część gminy objęta jest ekologicznym systemem obszarów chronionych. Walory przyrodnicze i kulturowe są postrzegane także jako ważne czynniki aktywizacji turystycznej.

GRANICE OPRACOWANIA

- granice gminy Barcin
- obszar miasta Barcin - szczególne ustalenia na Załączniku nr 5

Załącznik nr 4 do uchwały nr IX/70/2024 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin

- granica obszaru objętego zmianą Studium
- obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW

HIERARCHIA SIECI OSADNICZEJ ORAZ OBSŁUGA LUDNOŚCI

- BARCIN** - siedziba gminy - ośrodek obsługi ludności o znaczeniu lokalnym
- PIECHCIN** - ośrodki uzupełniające o znaczeniu lokalnym
- KANIA** - pozostałe wsie sołectkie
- Gulczewo** - pozostałe wsie
- ośrodek lokalizacji funkcji obsługi ludności o znaczeniu ponadlokalnym

SYSTEM PRZYRODNICZY I ŚRODOWISKO KULTUROWE

WYBRANE FORMY UŻYTKOWANIA POWIERZCHNI ZIEMI ORAZ PREDYSPOZYCJE DLA UŻYTKOWANIA

- lasy
- większe powierzchnie zadrzewień i zakrzaczeń (poza terenami lasów i parków)
- tereny szczególnie predestynowane do zalesień ze względu na niską przydatność rolniczą gruntów lub inne uwarunkowania przyrodnicze
- teren planowanego wyłączenia z produkcji leśnej i rolnej w związku z poszerzeniem działalności górniczej
- grunty rolne chronione (klas I-III)
- zwarłe tereny użytkowane jako łąki na glebach pochodzenia organicznego

WARUNKI WYSTĘPOWANIA WÓD

- wody powierzchniowe
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych
- orientacyjna granica zmiany warunków izolacji pierwszego poziomu wodonośnego:
 - izolacja bardzo słaba lub brak
 - izolacja średnia
 - izolacja dobra lub bardzo dobra
- zasieg:
 - obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%
 - obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 10%
 - obszarów narażonych na występowanie powodzi o prawdopodobieństwie wystąpienia 0,2%

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ

- granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Znińskich
- zasieg PLH040028 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk
- użytek ekologiczny
- pomnik przyrody - zespół 3 drzew

INNE OBSZARY I OBIEKTY CENNE DLA SYSTEMU PRZYRODNICZEGO GMINY

- korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym (w sieci ECONET-POLSKA)
- korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym
- parki wiejskie i miejskie
- parki podworskie
- strefa krwędziowa - obszary występowania znacznych wysokości względnych
- granica projektowanego Pałuckiego Parku Krajobrazowego (wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego)

STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

- stefa A
- stefa B
- stefa W

OBSZARY WYSTĘPOWANIA I EKSPLOATACJI SUROWCÓW MINERALNYCH

- surowce dla przemysłu cementowego i wapienniczego
- kruszywa naturalne
- filar ochronny
- granice terenów górniczych

PODZIAŁ GMINY NA JEDNOSTKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- granice jednostek
- oznaczenia jednostek
 - Miejska wielofunkcyjna
 - Osadniczo-rolnicza
 - Osadniczo-rolnicza
 - Rolniczo-osadnicza
 - Rolniczo-osadnicza
 - Przemysłowa - obszar górniczy „Bielawy I” wraz z terenem jego potencjalnego poszerzenia
 - Przemysłowa - tereny rozwoju aktywności gospodarczych
 - Ekologiczna
 - Ekologiczna
 - Ekologiczna (leśna)

KIERUNKI ZMIAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

TERENY, W KTÓRYCH NIE NASTĄPI ZMIANA FUNKCJI (DO ADAPTACJI I UZUPEŁNIENI)

- A** - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zwartej zabudowy miejscowości)
- B** - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości w zabudowie ulicowej (rzędowej))
- D** - tereny zabudowy o funkcjach gospodarczych

TERENY, W KTÓRYCH NIE NASTĄPI ZMIANA FUNKCJI (DO ADAPTACJI)

- F** - tereny zagospodarowania o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych
- G** - obszar górniczy „Bielawy I”
- pozostałe tereny - dla których nie wskazuje się zmiany funkcji oraz charakteru zagospodarowania

TERENY, W KTÓRYCH NASTĄPI ZMIANA FUNKCJI

- C** - tereny realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi i nieuciążliwymi usługami
- E** - tereny realizacji zabudowy o funkcjach gospodarczych
- tereny wskaziwane do zalesień
- tereny, na których dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z terenami stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - tereny realizacji nowych urządzeń wraz z ich strefami ochronnymi
- orientacyjna nieprzekraczalna linia lokalizacji elektrowni wiatrowych wyznaczona dla ochrony złoża surowców dla przemysłu cementowego i wapienniczego (dopuszczalna realizacja elektrowni wyłączanie na południe od linii)
- lokalizacja terenów Agencji Nieruchomości Rolnych wskaziwanych do przejęcia przez Gminę Barcin na cele realizacji zadań publicznych (szczegółowa lokalizacja określona w Załączniku nr 2)

ZADANIA PUBLICZNE O ZNACZENIU PONADLOKALNYM (OKREŚLONE W PLANIE ZAGOSP. PRZESTRZ. WOJEWÓDZTWA)

- 83 - numer zadania w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa

Uwagi:
Zadanie nr 2 dotyczy wszystkich gruntów rolnych chronionych klas I-III
Zadania nr 39 i 40 dotyczą całego obszaru gminy
Zadanie nr 26 straciło aktualność (rezygnacja z realizacji)

SZLAKI TURYSTYCZNE

- szlak pieszy Pałucki
- szlak rowerowy R1 - Pałuckie Krajobrazu, R2 - Barcin-Gołąbki

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- #### INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA
- drogi wojewódzkie
 - projektowana obwodnica Barcina w przebiegu DW 254
 - drogi powiatowe
 - drogi gminne
 - linia kolejowa
 - droga wodna Noteci
 - transport rurociągowy produktów naftowych
 - przemysłowa kolej linowa
- #### INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- linie elektroenergetyczne WN 110 kV
 - planowana dwutorowa linia elektroenergetyczna WN 110 kV
 - główne punkty zasilania (przemysłowe)
 - istniejące elektrownie wiatrowe
 - gazociąg wysokiego ciśnienia
 - stacja gazowa wysokiego ciśnienia redukcyjno-pomiarowa
 - granice aglomeracji kanalizacyjnej
 - oczyszczalnia ścieków
 - przepompownie ścieków (na obszarach wiejskich)
 - komunalne ujęcia wody
 - teren komunalnego ujęcia wody w Wolicach
 - teren komunalnego składowiska odpadów (w trakcie rekultywacji)

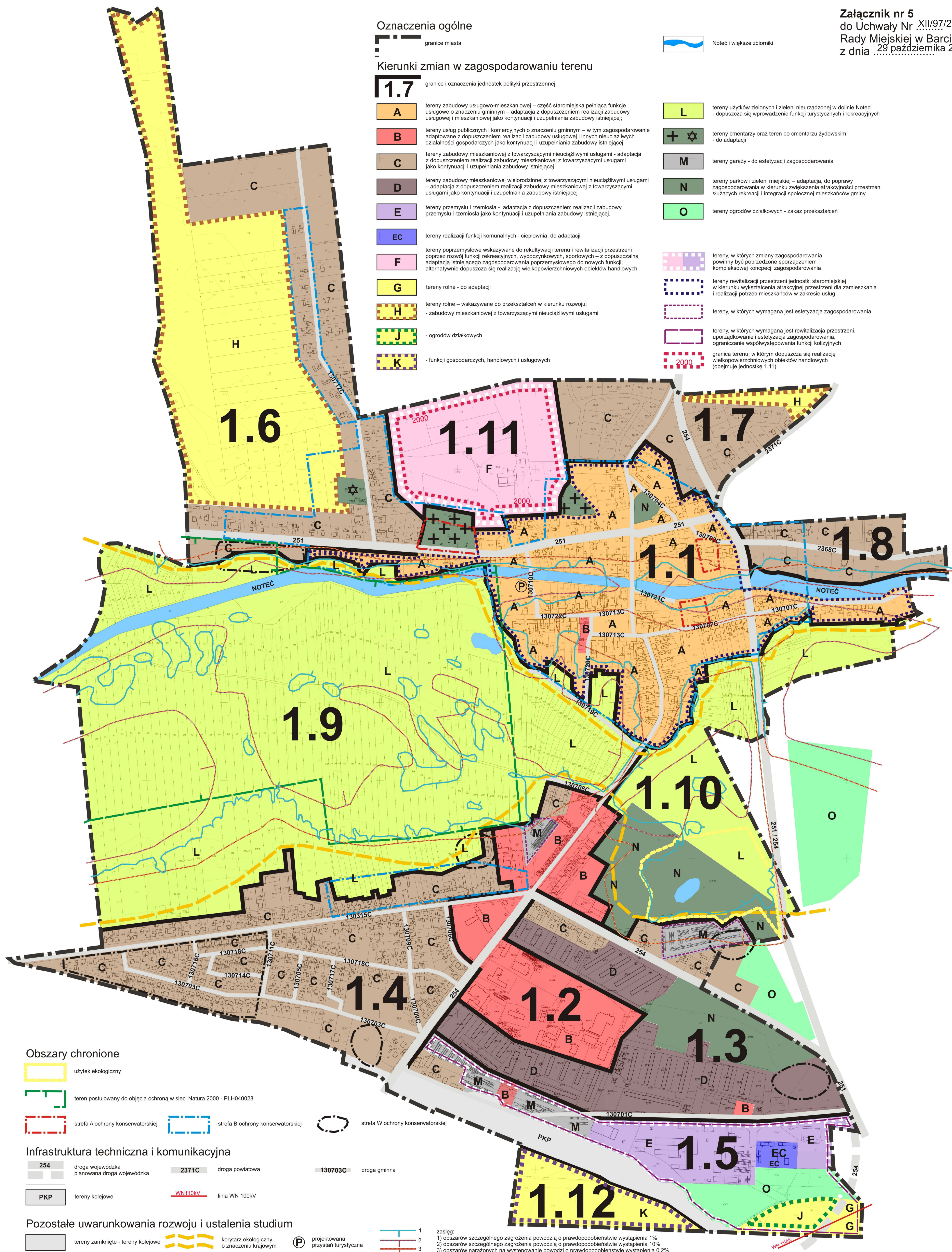
G M I N A B A R C I N

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA - MIASTO BARCIN

SKALA 1 : 5 000

Załącznik nr 5
do Uchwały Nr XII/97/2015
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia 29 października 2015r.

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr IX/70/2024
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia 19 grudnia 2024 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE

o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

ROZSTRZYGNIĘCIE

o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

ROZSTRZYGNIĘCIE

o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

Na podstawie art. 11 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) w związku z art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) Burmistrz Barcina zawiadomił o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Ogłoszenia ukazały się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Barcin, tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Barcinie, tablicy ogłoszeń sołectw na terenie gminy Barcin położonych w granicy obszaru objętego zmianą studium oraz w prasie.

W obwieszczeniu zawarto informacje szczegółowe na temat: wyłożenia projektu, dyskusji publicznej, składania uwag. Dopuszczono składanie uwag za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Projekt ww. zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wyłożony był do publicznego wglądu w dniach od 1 marca 2024 r. do 25 marca 2024 r w siedzibie Urzędu Miejskiego w Barcinie ul. Artylerzystów 9, 88-190 Barcin, w godzinach pracy Urzędu tj. poniedziałek, środa, czwartek: 7:00-15:00; wtorek: 7:00-16:30; piątek: 7:00-13:30

Projekt zmiany studium oraz prognozę oddziaływania na środowisko udostępniono również w ww. terminie w wersji elektronicznej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Barcin.

W dniu **19 marca 2024 r.** w Urzędzie Miejskim w Barcinie ul. Artylerzystów 9, 88-190 Barcin odbyła się publiczna dyskusja nad przyjętymi w ww. projekcie zmiany studium rozwiązaniami w trakcie, której sporządzono wymagany przepisami protokół.

Zgodnie z art. 11 pkt 8 ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogły wносить uwagi do projektu zmiany studium. Uwagi należało składać pisemnie do Burmistrza Barcina, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 16 kwietnia 2024 r.:

- 1) za pomocą poczty na adres Urzędu Miejskiego w Barcinie ul. Artylerzystów 9, 88-190 Barcin,
- 2) zgodnie z art. 8c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) uwagi do zmiany studium mogły być wnoszone również w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres: sekretariat@barcin.pl.

Nie złożono uwag do projektu przedmiotowej zmiany studium.

Załącznik Nr 7 do uchwały Nr IX/70/2024

Rady Miejskiej w Barcinie

z dnia 19 grudnia 2024 r.

Zalacznik7.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę

Załącznik Nr 8 do uchwały Nr IX/70/2024
Rady Miejskiej w Barcinie
z dnia 19 grudnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

Wykaz zmian w uchwale Nr XII/97/2015 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 29 października 2015 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

I. W Załączniku Nr 1, wprowadza się poniższe zmiany:

1. Na str. 3 w Dziale WSTĘP Podstawa prawna opracowania" **dodaje się zapis:**

„Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

Do zmiany przystąpiono uchwałą Nr LVII/512/2023 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Barcin.

Zmiany w tekście studium wyróżniono czcionką w kolorze czerwonym. Dodano załącznik nr 8 stanowiący Wykaz zmian w uchwale Nr XII/97/2015 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 29 października 2015 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin.

Zmiana studium nie wpływa na bilans terenów zabudowy, dla których zachodzi konieczność wykonania analiz wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.”

II. W Załączniku Nr 2, wprowadza się poniższe zmiany:

1. Na str. 12 w Dziale CELE i KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY Rozdział 6 KIERUNKI ZMIAN W PRZEZNACZENIU TERENÓW, w pkt d tereny istniejącej zabudowy o funkcjach gospodarczych **dodaje się zapis:**

„Ponadto na rysunku studium wskazano także obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.”

2. Na str. 20 w Dziale CELE i KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY Rozdział 7 SZCZEGÓŁOWE USTALENIA DOTYCZĄCE JEDNOSTEK POLITYKI PRZESTRZENNEJ w ustaleniach 4.2. Jednostka przemysłowa – obszar aktywizacji gospodarczej **dodaje się zapis:**

„wskazuje się obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW. Wobec istniejącej i projektowanej sieci gazowej obowiązują ograniczenia w użytkowaniu obszaru wynikające z obowiązujących stref kontrolowanych gazociągów zgodne z przepisami odrębnymi. Zagospodarowanie terenów w obszarze planu musi uwzględniać istniejące i projektowane

sieci infrastruktury technicznej, z zachowaniem odległości od tych sieci wymaganych przepisami odrębnymi i normami. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących powodować uszkodzenie gazociągu.”

3. Na str. 33 w Dziale KIERUNKI ROZWOJU W ZAKRESIE KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ w Rozdziale 3 KIERUNKU ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ – ENERGETYKA, W PKT C w zakresie rozwoju energetyki odnawialnej **dodaje się zapis:**

„Ponadto na rysunku studium - w jednostce 4.2. wskazano obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.”

III. W Załączniku Nr 3, wprowadza się poniższe zmiany:

1. Na str. 7 w pkt d **dodaje się zapis:**

„Ponadto w jednostce 4.2. wskazano obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW”

IV. Na Załączniku Nr 4 stanowiącym rysunek studium gminy w skali 1:25 000 wprowadza się następujące zmiany:

1. W granicach jednostki 4.2. wskazano graficznie obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.

2. Wprowadzono dodatkową legendę do zmiany studium z objaśnieniem oznaczeń:

a) granica obszaru objętego zmianą studium,

b) obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Barcinie uchwałą nr LVII/512/2023 z dnia 26 maja 2023 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Barcin.

Przedmiotem zmiany studium jest wyłącznie uzupełnienie ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Barcin uchwalonego uchwałą nr XII/97/2015 Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 29 października 2015 r. o pojedyncze ustalenia dla jednostki 4.2. (jednostka przemysłowa – obszar aktywizacji gospodarczej). Wyznaczono obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW. Wobec powyższego zakres zmian w studium ma charakter jednostkowy i nie ma wpływu na ustalenia dla pozostałych obszarów gminy.

W trakcie przeprowadzonej procedury formalno-prawnej projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Barcin, w ujednoczonej formie, uzyskał wymagane przepisami uzgodnienia oraz opinie.

Wprowadzone zmiany nie wpłyną na merytoryczną zawartość studium – przedmiotowa zmiana studium nie wymaga dokonania bilansu terenów zabudowy, dla których zachodzi konieczność wykonania analiz wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, w tym:

1) analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a–c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;

2) szacunku chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;

3) szacunku chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;

4) porównania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,

5) określenia możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, oraz potrzeb inwestycyjnych gminy wynikających z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy.

Projekt zmiany studium (w formie ujednoczonej) wyłożony został wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu, z zachowaniem wymaganych przepisami terminów.

Prace merytoryczne i formalno-prawne związane ze sporządzeniem przedmiotowej zmiany studium zostały zakończone.

Wobec powyższego przedłożono Radzie Miejskiej w Barcinie do uchwalenia.